

C:\Users\Plazma\Desktop\302\Powers_Tim-Staceni_temneho_piva.pdb

PDB Name: powers_tim-staceni_temneho_piva
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 16.8.1973
Modification Date: 16.8.1973
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

PROLOG

Važte si piva, křesťané, až dojde, zlý čas nastane.

sir William Ashbless

Předvečer svátku Všech svatých, 1529

Starý muž přešel sluncem zalitou místnost k ještě staršímu muži, který ležel s podepřenou hlavou na posteli u okna, a s téměř směšnou opatrností nesl džbánec piva. V nohách postele zaschl šlapanec bláta.

"Zde je, Pane," řekl stařec a nalil temnou tekutinu do kameninového poháru, který starý král vzal ze stolku vedle postele.

Král zdvihl pohár ke rtům a začal. "Áááá," vydechl. "Tentokrát je to mocná várka. Už samotná vůně mne posiluje." První stařec odložil džbánec na stůl, ale předtím musel odsunout rezavou hlavici kopí, která ležela vedle poháru. "Je ho o trochu méně," přiznal. "Večer na Velikonoce vklouzl do sklepa a doušek si ukradl." Král usrl a uchváceně přivřel oči. "To je ale výtečné pivo." Pak oči zase otevřel a podíval se na svého společníka. "Nemyslím, že bychom mu ten jeden doušek měli mít za zlé, Aureliane. Opravdu, když to všechno zvážím, nemyslím, že bychom mu to ve vší počestnosti mohli vyčítat."

KNIHA PRVNÍ

Vše, co jsem znal, mi zmizelo: líbezné tvary stromů, moře i nebe, zeleň polí k tomu; jen velké, mocné věci, které žijí jinak než lidé, táhly moji mysl a rozsívaly neklid do mých snů!.

WILLIAM WORDSWORTH

KAPITOLA PRVNÍ

Od Jadranu po celou noc vál teplý vítr a celé město, od natěsnaných překladišť u Zbrojnice až po ostrov Isola di San Chiara ležící za ústím Canale Grande, sténalo na pilotách jako veliká, rozvrzaná loď; mraky, potrhane jako kusy plachtoviny, spěchaly přes tvář úplňku a mísily se s obrysy stovek fantastických věžiček a domů.

V uzoučké Rio di San Lorenzo ale čoudící olejová lampa na přední gondoly vrhala na vodu víc stínů než sám měsíc. Brian Duffy se natáhl přes okraj loďky, rozčeřil špičkami prstů temnou vodu a zmnožil tím žluté světelné tečky na ní.

Rozpačitě, celý nespůj se zavrtil na sedátku: cestoval totiž na cizí útratu.

"Odsud už dojdou ke svojí lodi. Přiražte k fundamenta," zavrčel posléze.

Gondoliér poslušně zapíchl dlouhou tyč do dna kanálu, uzoučká loďka se protočila, zastavila se, potom se přisunula k nábreží a zaškrábala dnem na ponořeném nejnižším schodu. "Díky." Duffy kachním pochodem vylezl zpod ochranné plachty na felze a dlouhým krokem se dostal na suchý schod, dokud lodník držel gondolu na místě.

Pak vylezl na chodník, ale ještě se otočil. "Marozzo vám zaplatil, abyste mě odvezl až na Rive degli Schiavoni. Vraťte mu přeplatek." Gondoliér pokrčil rameny. "Uvidíme." Odrazil se od schodu, elegantně loďku otočil, bidloval zase zpátky po lesknoucí se hladině a tiše volal "Stalí", aby přilákal další zájemce. Duffy se na něj chvilku díval, pak se otočil a odkráčel jižně po calle k Ponte dei Greci, mostu Reků.

Ir se motal jen docela trošku, ačkoli večer do sebe nalil hodně valpolicelly. Ospalý poberta skrčený pod mostem zaslechl jeho nejistý krok a zdvihl hlavu. Zloděj sjel blížící se postavu hodnotícím pohledem. Všiml si dlouhého obnošeného pláště, svědčícího o tom, že jeho majitel strávil nejednu noc venku, až ke kolenům vysokých bot, dvacet let vyšlých z módy a s ošoupanými podrážkami, nakonec i rapíru a dýky, které vypadaly jako jediný mužův cenný majetek. Potichu zacouval zpátky do tmy a nechal Duffyho v klidu projít.

Ir si ani nevšiml, že si jej zloděj prohlíží; melancholicky se díval dopředu, na vysoký obrys chrámu svatého Zachariáše, jehož gotické řešení pramálo skrývaly nedávno přidané renesanční ozdobné prvky. A kladl si otázku, jak moc mu tohle město bude chybět, až je opustí. "Je to jen otázka času," řekl mu Marozzo u večeře. "Už teď jsou Benátky napůl

tureckým majetkem, hlavně kvůli té poseroutkovské smlouvě, co ji podepsali před osmi lety. Poslouchej, co ti říkám, Briane. Ještě než nám docela zešediví vlasy, budeme oba místo šermu počestným rovným mečem vyučovat, jak se má zacházet s tureckou šavlí, a naše žactvo bude mít na hlavách turbany." Duffy odpověděl, že než aby Turka učil, třeba jen jak se smrká, to si radši oholí hlavu, svlíkne se donaha a bude běhat po džungli s Pygmeji, a pak se hovor stočil na jiné záležitosti - ale Marozzo měl pravdu. Benátská moc ležela v prachu, už padesát let jí ubývalo.

Duffy nakopl kamínek, ten zmizel ve tmě a bylo slyšet, jak dvakrát nadskočil na dlažbě a šplouchl do kanálu. Je na čase odsud zmizet, řekl si nevrle. Jako místo vhodné k zahojení ran Benátky svou práci odvedly, takže ty jizvy, které jsem si před dvěma roky a půl vykoledoval u Moháče, už skoro nejsou vidět. Bůh ví, že svůj díl Turků jsem pobil - ať se tohle město skloní před půlměsícem, když chce, já se odklidím jinam. Možná bych si mohl dokonce najít loď plující do Irska. Tak by mě zajímalo, pomyslel si, jestlipak by si někdo u nás doma v Dingle vzpomněl na Briana Duffyho, toho nadaného kluka, kterého poslali na církevní školu do Dublinu. Všichni doufali, že se po vzoru mnoha předků stanu arcibiskupem v Connaughtu.

Duffy se zlostně zasmál. Tak to jsem je tedy zklamal.

Když šlapal kolem kláštera svatého Zachariáše, zpoza dveří uslyšel tlumené chichotání a šeptání. Představil si, jak nějaká pěkná jeptiška za zdí obšťastňuje jednoho z těch mladých moneghini, kteří se tu kolem pořád klackují. Takhle to dopadá, když rodiče pošlou nadbytečnou dceru do kláštera, aby ušetřili věno - dceruška se pak spustí mnohem hůř, než kdyby ji jednoduše nechali poflakovat se po ulici.

Tak si říkám, pomyslel si s úšklebkem, co by ze mě asi bylo za kněze. Duffy, chlapče, jen si představ sám sebe bledého a s jemným hláskem, představ si, jak šukáš semo a zase tamo v sutaně načichlé kadidlem. Ha ha. To mi nikdy ani nehrozilo. Proč vlastně, zapátral v paměti, jsem se týden po příchodu do semináře stal středem úplného víru nehod, které velmi rychle vedly k mému vyloučení? Málem na každé stránce mého breviáře objevili rouhavé poznámky načárané rukopisem, který jsem aspoň já rozhodně nepoznával; ano, a jednou jsem ráno kamsi doprovázel staršího kněze a sedm mladých doubků se mi poklonilo k zemi, jak jsem procházel kolem nich; a nejhorší ze všeho bylo, že jsem při polední velikonoční mši dostal záchvat a - jak mi později líčili řval jsem, ať na kopcích zapálí strážní ohně a ať je starý král předveden a zabit.

Duffy potřásl hlavou a vzpomněl si, že se tehdy dokonce mluvilo i o tom, jestli by neměli povolat vymítače. A tak naškrábal spěšný a rozpačitý vzkaz rodině a uprchl do Anglie. V následujících letech jsi ovšem ještě uprchl na řadu jiných míst, připomněl sám sobě. Možná je na čase projednou utéct na místa, kde to všechno začalo. Když nic jiného, vypadá to pěkně symetricky.

Úzká cesta vyústila do Riva degli Schiavoni, ulice vedoucí podél širokého kanálu svatého Marka. Duffy zakrátko stál na drolicím se cihlovém okraji nábřeží, jen kousek nad popleskávající vodou, a nejistě se rozhlížel po mělkém kanálu sem a zase tam. Co to k čertu má být, pomyslel si podrážděně a podrbal si šedivé strniště. To mě okradli, anebo jsem se ztratil?

Po chvíli se zpod oblouku brány po jeho pravici vynořili tři pěkně oblečení mladíci. Když zaslechl kroky, okamžitě se otočil, ale když zjistil, že to není žádná banda vrahouků, jaké se kolem kanálu potulují, ulevilo se mu. Je jasné, že tohle jsou kultivovaní mladíci. Všiml si, že mají napomádané vlasy, bohatě zdobené jílcem mečů - a že jeden z nich nakrčil nos, když z kanálu Greci ucítil slany pach stojaté vody.

"Dobrý večer, pánové," oslovil je Duffy svou italsčinou s barbarským přízvukem. "Neviděli jste náhodou loď, kterou jsem si tu večer uvázal?" Nejvyšší z mladíků předstoupil a mírně se uklonil.

"Jistě, pane, tu loď jsme viděli. S odpuštěním jsme si ji dovolili potopit." Duffy nakrčil husté obočí, potom popošel ke kanálu a zadíval se do temné vody. Měsíční světlo se celkem zřetelně lesklo na obrubách proražené a kamením naplněné lodi.

"Asi budete chtít vědět, proč jsme to udělali," "To budu," souhlasil Duffy a položil ruku v rukavici na hrušku meče.

"Jsme synové Ludovika Grittiho." Duffy potřásl hlavou. "No a co? Kdo je to, má tady výhradní právo na lodní dopravu?" Mladík netrpělivě ohrnul rty. "Ludovico Gritti," odsekl, "je syn dóžete. A nejbohatší kupec v Cařihradě.

Dnes večer jste se o něm vyjadřoval jako o tom parchantovi, co dělá Suleymanovi špicla." "A tak!" Duffy mrzutě přikývl. "Teď je mi jasné, odkud vítr vane. Poslechněte, chlapci, něco jsem měl vypito a nadával jsem na každého, kdo mi přišel na rozum. Proti vašemu otci nic nemám. Potopili jste mi loď, řekněme, že jsme vyrovnáni. Není proč se - " Nejvyšší z Grittiů vytasil meč a po chvíli jej napodobili i jeho bratři. "Jde o čest," vysvětlil.

Duffy nazlobeně utrousil kletbu, pak levou rukou vytasil rapír a pravou dýku se záštitným košem. Přikrčil se do střehu a zbraně držel zkřížené před sebou. Za tohle mě nejspíš zatknou, pomyslel si. Dopřát si duello alla mazza s dóžecími vnuky. Nic pitomějšího mě už potkat nemohlo.

První na rozložitého Ira zaútočil nejvyšší z Grittiů.

Rapír zdobený drahokamy měl napřažený k bodnutí a dýku držel u pasu připravenou parírovat. Duffy se snadno vyhnul příliš rozmáchlému výpadu, potom záštitou svého rapíru zablokoval ránu dýkou, ukročil a důkladně mladíka nakopl do osamotěné zadnice, až ho to zdvihlo ze země a se znělým šplouchnutím poslalo do kanálu.

Duffy se bleskově otočil ke dvěma zbývajícím útočníkům a odrazil hrot meče, který mu mířil do tváře; ten druhý se mu zabodl do břicha a ohnul se, jak narazil na drátěnou košili.

Duffy praštil jednoho ze dvou mladíků hruškou rapíru do tváře, potom přiskočil ke druhému a jediným svihem dýky mu rozťal chlapeckou tvář od nosu k uchu.

Nejstarší Gritti se plácal v kanálu, vztekle nadával a snažil se zjistit, kde je nejbližší žebřík nebo schody.

Ostatní dva se váleli na dlažbě, jeden ztratil vědomí a krvácel ze zlomeného nosu, druhý si tiskl k zakrvácené tváři dlaň.

"Barbar ze severu," řekl ten pořezaný téměř smutně.

"Měl bys zezelenat studem, že nosíš pod šaty ukrytý hauberk." "Proboha," odsekl Duffy nakvašeně, "ve státě, kde šlechtici útočí tři na jednoho, by člověk byl blázen, kdyby vystrčil ven nos bez brnění." Mladý Gritti nešťastně zavrtěl hlavou a došel na kraj kanálu. "Giacomo," řekl, "přestaň se vztekat a podej mi ruku." Za chvíli vytáhl bratra z vody. "Meč a dýka zůstaly na dně kanálu," vztekal se Giacomo a pozoroval, jak mu voda crčí z poničených šatů a vytváří u nohou loužičky. "A na jílcích bylo víc drahokamů, než aby se mi na to chtělo myslet." Duffy soucitně přikývl. "A mám dojem, že kalhoty už to taky asi mají za sebou." Giacomo neodpověděl a pomohl mladšímu bratru zdvihnout toho třetího, který ležel stále v bezvědomí.

"Jdeme," ohlásil Duffymu.

Ir počkal, až ti dva pracně odklopýtají a odnesou mezi sebou bratra jako polámanou almaru. Když celá trojice zmizela ve stínech na calle, Duffy zastrčil zbraně do pochev, odklopýtal od kraje kanálu a malátně se opřel o nejbližší zeď. Je to příjemné, vidět jim záda, pomyslel si, ale jak se teď dostanu domů? Pravda, už jsem těch pár set yardů i uplavat - jednou abych ohromil jistou dívku, to jsem dokonce celou dobu držel nad hlavou pochodeň! -, ale teď jsem moc unavený. A vůbec mi není dobře po těle. Když takový důkladný tělocvik přijde po dlouhém večeru stráveném jídlem a pitím, není to to pravé. Opravdu, pěkný způsob, jak zakončit večer.

U kanálu svatého Marka seděla, do temné vody... zracela. Zavřel oči a pořádně se nadechl.

"Promiňte, pane," oslovil jej nějaký muž německy.

"Nemluvíte náhodou jazykem Habsburků?" Duffy vzhledl, zamžoural a pak uviděl hubeného staříka s bílým vousem, jak se naklání z okna ve druhém patře. Matně zevnitř osvětlené lehounké závoje mu povlávaly kolem ramen jako bledé plameny.

"Ano, starý pane," odpověděl Duffy. "Dokonce podstatně líp než tou pomotanou italštinou." "Díky Bohu. Aspoň si na chvíli odpočinu od těch jejich šarád. Tmáte." Mihla se bílá paže a dvě vteřinky nato cinkl na dlažbě mosazný klíč. "Pojďte nahoru." Duffy se zamyšleně sehnul a zvedl klíč. Pak jej vyhodil do vzduchu, zase chytil a pousmál se. Tak dobře," kývl.

Na schodišti bylo temno a chladno a páchlo to tam plesnivým zelím, ale zato odemčené a dokořán otevřené dveře v patře mu odhalily přepych ozářený svíčkami a ozdobený mihotavými stíny. Jednu celou stěnu lemovala vysoká knihovna plná v kůži a ve velínu vázaných svazků se zlatými ražbami na hřbetech, zbytek prostoru zabíraly zdobné stolky, lakované truhly, lesklé šatníky a znepokojující, temné malby. Starý muž, který Duffyho oslovil, stál ještě pořád u okna a nervózně se usmíval. Byl oblečen do těžkého černého šatu, kolem límce zlatě vyšíváného, u pasu měl tenkou dýku; žádný meč.

"Posadte se, prosím," pokynul mu ke křeslu.

"Postojím," řekl Duffy.

"Jak myslíte." Stařec otevřel krabičku a vyňal z ní tenký černý váleček. "Jmenuji se Aurelianus." Duffy se na váleček podíval pozorněji a s překvapením zjistil, že to je hádek, do dálky natažený a vysušený, s doširoka vyceněnými zoubky a useknutým koncem ocasu.

"A vy?" Duffy zamrkal. "Cože?" "Právě jsem vám řekl své jméno - Aurelianus a požádal jsem vás, abyste se také představil." "A tak! Jmenuji se Brian Duffy." Aurelianus přikývl, pak si vložil hádkův ocas do úst a předklonil se, až se sušená plazí hlava dostala do dlouhého plamene jedné ze svíček. Hlava začala popraskávat a čoudit a Aurelianus natáhl hadím ocasem dým.

"Co to pro Boha živého tropíte?" vykoktal Duffy a napůl vytasil dýku.

"Prosím, omluvte mě. Jak nevychované. Ale dnešek byl samá... samá hanebná intrika a já se potřebuji uvolnit." Posadil se a zhluboka z té věci s řevavou hlavičkou zabafal, načež po chvilce sykavě propustil mezi zuby aromatický kouř.

"Neděste se. Tohle je jistý druh vodního hádka, který, je-li ošetřen za pomoci příslušných mm mm - bylinek a koření, vydává kouř velmi... velmi útěšného druhu." "Hu!" Ir potřásl hlavou a pustil dýku zase do pochvy.

"A nějaké... řekněme obyčejnější občerstvení pro hosta nemáte?" "Jsem to ale nedbalý. Musíte mi to odpustit.

Výjimečné okolnosti... ovšem, v té skřínce po vaší pravici je slušný výběr vín. Sklenky máte za zády." Duffy otevřel skříňku, vybral láhev sauternes a obratně vytáhl zátku.

"vyznáte se ve víně," odušil Aurelianus a díval se, jak si Duffy nalévá do sklenky zlatavou tekutinu.

Ir pokrčil rameny. "Nemáte čistě náhodou loď? Musím do San Giorgia a ti tři kašpari mi tu moji potopili." "Ano, slyšel jsem. Co je v San Giorgiu?" "Mám tam pronajatý pokoj. A v něm svoje věci. Takříkajíc tam právě bydlím." "A tak. Ne, loď nemám. Ale zato mám pro vás návrh." Duffy si Aureliana skepticky přeměřil. "Opravdu? A jaký?" "Nabízím vám práci." Usmál se. "Domýšlím se, že nejste tak zámožný, jak jste v minulosti už párkrát byl." "Tak nějak," připustil Duffy, "ale tyhle věci vždycky přicházejí ve vlnách. Byl jsem bohatý a byl jsem chudý - a bezpochyby budu obojí zase. O co vám jde?" Aurelianus důkladně zabafal ze syčícího a popraskávajícího hádka a držel dým v plicích dobrých deset vteřin, než mu zase dovolil vyjít ven. "Podle přízvuku fúúú - bych řekl, že jste strávil drahnou dobu v Rakousku." Ir se zatvářil mrzutě, pak pokrčil rameny a upil vína.

"To je pravda. Ještě před třemi roky jsem žil ve Vídni." "Proč jste odjel?" "Proč se ptáte?" "Odpusťte, neměl jsem v úmyslu vyzvídat. Sám nechápu, proč mi dělá takové obtíže dostat se k jádru věci." Pročísl si vlasy prsty jedné ruky a Duffy si povšiml, že se chvěje. "vysvětlím vám to: stal jsem se majitelem Zimmermannova hostince." Duffy zdvořile nadzdvihl obočí. "To je kde?" Aurelianus se zatvářil překvapeně. "ve Vídni," řekl.

"Copak vy... ale ovšem. Tři roky jste tam nebyl. Než jsem to převzal, říkalo se tomu podniku klášter svatého Kryštofa."

"A tak. Tam dělají pivo Herzwosten. Pevně věřím, že pivovar jste nezavřel."

Aurelianus se tichounce zasmál. "Kdepak." "Díky Bohu za to." Duffy vyprázdnil sklenku. "Jak jste sakra přinutil církev, aby to prodala?" "Vlastně jsem to zdědil. Prokázal jsem starší nárok na pozemek. Bylo to velmi složité. Ale když dovolíte, budu pokračovat. Vedu teď podnik i jako hostinec a nemám s ním špatné zkušenosti. Vídeň je pro obchod

dobré místo a pivovar Herzwesten má stejně výtečnou pověst jako bavorský Weihenstepan. Potíž je ale v tom, že jsem nestačil-" V té chvíli se ozvalo váhavé zaťukání na dveře a Aurelianus nadskočil. "Kdo je to?" zavolal rozechvěle. Odpověď se ozvala v nějakém řeckém nářečí. "To jsem já, Bella. Puť mě dovnitř, cukrouši." Aurelianus zaťal pěsti. "Přiď později, Bello. Mám hosta." "Mně hosti nevadí. Já mám hosty ráda." Závora zarachotila. Starý muž si přejel zrudlé čelo dlaní. "Jdi pryč, Bello," zašeptal tak potichu, že jej i Duffy sotva slyšel. "U-Ú, hostečku!" ozval se zpoza dveří odvázaný alkoholický hlásek. "Řekni tomu starému šejdři, ať mě pustí dovnitř." Panebože, pomyslel si Duffy; rodinné hádky. Dělej, že si ničeho nevšímáš. Došel ke knihovně a začal pošilhávat po latinských titulech.

"Mám novinky," předla Bella lísavě. "A určitě takové, aby ti stály za dukát nebo dva." "Čeho se týkají?" za chrčel Aurelianus.

"El Kanuniho, jak říkají naši osmahlí přátelé." "Jsi bezcenná trajda, Bello," vzdychl stařec nešťastně. "Ale co, tak pojď." A odemkl dveře.

Dovnitř vtrhl mocný závan voňavek a grappy a po něm i žena středního věku v poněkud těsné sukni. "Panenko Marie, dala bych si trošku vína!" vykřikla. "Sem s ním, nebo umřu na trudnomyslnost." "Kým se to zaklínáš?" optal se Aurelianus vztekle.

"Na víno zapomeň. A kdyby se tě zmocnila trudnomyslnost, bylo by to vzhledem ke všemu, co máš už vypito, pravě požeňnání." "Ať ti závist sežere útroby, ty lakomče." Žena se usklíbla. Duffy sebral všechny zbytečky slušného vychování a předstíral, že jej zcela zaměstnávají knihy.

Aurelianus jej provinile oslovil. "Pane, buďte od té dobroty a na chvilku nás omluvte." Usilovně a rozpačitě si mnul ruce.

"Jistě," mávl rukou Duffy. "Zabavím se s vaší skvělou knihovnou." "To jsem rád." Stařec vzal ženu drsně za paži a odvedl si ji do protějšího kouta místnosti. Tam si začali zlostným šepotem cosi vysvětlovat.

Duffy zabořil nos do knihy, ale jako opatrný člověk zároveň špicoval uši, co jen to šlo. Zaslechl, jak Bella chraptivě říká: "Povídá se, že v Cařihradě se houfují akindžiové..." Aurelianus se zeptal na zásoby a na janičáře, ale ženině odpovědi už Duffy nerozuměl.

Zprávy o Turcích, pomyslel si Ir. Nic jiného tu člověk celé dny neslyší. To bych rád věděl, proč to zrovna tohoto páprdu tak zajímá.

"No dobrá, dobrá," řekl Aurelianus nakonec a mával ženě rukama před obličejem. "Tvoje spekulace mě nezajímají. Tady máš... nějaké peníze. A mazej. Nejdřív ovšem vrať tu dýku." Bella si posmutněle vzdychla a vytáhla ze západní dýku zdobenou drahokamy. "Chudák ženská si už ani nemůže opatřit něco na obranu," postěžovala si.

"Pcha!" zasmál se stařec zlostně. "Spíš by měli chránit turecké námořníky před tebou, ty upíre. Ven!"

Žena vyšla ven a bouchla dveřmi. Aurelianus okamžitě vzal voňavé tyčinky, zapálil je od svíček a rozložil na malé mosazné tácky po celém pokoji. "Vyvětral bych," řekl, "ale v takhle starých městech jeden nikdy neví, co může ve tmě za oknem poletovat." Duffy nejistě přikývl a potom zdvihl knihu, kterou právě listoval. "Jak vidím, zajímáte se o šerm." "Kterou příručku to máte? Aha, tu od Pietra Moncia. Četl jste ji?" "Ano. A když už jsme u toho, dnes jsem večerel právě s Monciem a s Achillem Marozzem." Stařec zamrkal. "Vida. Hmmm, já osobně jsem meč nedržel už roky, ale snažím se držet krok s vývojem. Tamten della Tore, to je ta v tmavém pergamenu, to je velmi vzácný kousek." "Vážně?" utrousil Ir, vrátil se ke stolku a znovu si dolil. "Tak to bych měl tu svoji prodat. Aspoň by z toho něco kápla. Text mě stejně moc neohromil." Po místnosti se už válely dlouhé cáry voňavého dýmu, a tak Duffy sebral nějaké papíry a zamával jimi ve vzduchu. "Začíná tu být k nedýchání," postěžoval si.

"Máte pravdu," kývl stařec. "Jsem mizerný hostitel. Že bych otevřel aspoň na škvírku..." Došel k oknu, chvilku z něj vyhlížel a potom se k Duffymu s omluvným úsměvem vrátil. "Ne, neotevřu. S dovolením vám raději rychle dovysvětlím, proč jsem na vás zavolal, takže se budete moci vydat domů dřív, než vám ten kouř začne doopravdy vadit. Mluvil jsem o tom, že jsem majitelem Zimmermannova hostince; je to oblíbený podnik, ale já hodně a stále cestuji - a upřímně řečeno, potíže s hosty, které tam vznikají napořád, bych neuměl zvládat, i kdybych tam byl. Však to znáte - nějaký potulný mnich se pošťká se stoupencem toho Luthera, pohrobek selské rebelie bundshuhů vytáhne nůž na jiného luterána a za chvilku je hospoda na padrt' a servírky brečí. Takové věci vážně poškozují obchod: jednak samotné škody, pak to taky odrazuje slušné zákazníky a hůř se shání personál do výčepu. Potřebuji člověka, který by tam pořád byl, který bude umět promluvit s většinou hostů v jejich mateřštině a který zarazí každou rvačku, aniž by ovšem někoho zabil. Přesně tak jako vy s těmi Grittiiovými kluky u kanálu." Duffy se usmál. "Prostě chcete, abych vám dělal vyhazovače." "Přesně tak," souhlasil Aurelianus a zammul si ruce.

"Hm." Duffy zaťukal prsty po stole. "Víte, kdybyste mi to nabídl přede dvěma dny, řekl bych vám, že nemám zájem. Jenže... poslední dobou mě Benátky čím dál víc unavují. Přiznám se taky, že mi stará Vídeň chybí. Zrovna včera v noci se mi zdálo -" Aurelianus nevině nadzdvihl obočí. "Ano?" "O jedné dívce, kterou jsme tam znával. Vůbec by mi nevadilo se s ní zase vidět, zjistit, jak se má. A kdybych se tu zdržel, ti tři Grittiiovi kluci mě vyzvou na skutečný souboj na oficiálním champ dos - a na takové věci jsem už moc starý." "Nejspíš by to udělali," kývl Aurelianus. "Jsou to velmi horkokrevní mladíci." "Vy je znáte?" "Ne. To jest, znám je z doslechu." Aurelianus si vzal napůl vyhořelého hada a znovu si jej zapálil. "Já vůbec znám velikou spoustu lidí jen z doslechu a ne osobně," dodal víceméně pro sebe. "Vyhovuje mi to tak. Berete tu práci nebo ne?" Čert to vem, pomyslel si Duffy. Realisticky vzato, stejně bych nevěděl, co mám doma v Dingle dělat. Pokrčil rameny. "Ano. Nakonec proč ne?"

"Tak. Doufám jsem, že to přijmete. Neznám nikoho jiného, kdo by se na to hodil víc." Sepjal ruce za zády a začal rázovat po zadýmeném pokoji. "Mám na jihu nějaké obchody, ale ocenil bych, kdybyste vyrazil do Vídně tout de suite. Dám vám nějaké peníze na cestu a k nim dopis pro mistra sládkovského, je to dobrý chlapík jménem Gambrinus. V dopise mu nařídím, aby vám po příjezdu vyplatil další příjemnou sumu. Co myslíte, jak rychle to stihnete?" Duffy se podrblal po

šedivé hlavě. "No, tak nevím. Kolikátého je dneska?" "Čtyřicetátého února. Popeleční středa." "Pravda. Moncio měl na čele šedivý křížek. Tak podívejte - najdu si loď do Terstu, koupím si koně a východně od města přejedu okraj Alp. Pak bych mohl chytit nějakého uherského obchodníka se dřevem a svázat se s ním; obvykle jich tam bývá fůra. Potom přes Sávu a Drávu a podél starého dobrého Dunaje na západ do Vídně. Celkem řekněme měsíc." "Jistě to stihnete do Velikonoc, že?" zeptal se znepokojeně Aurelianus.

"No to jistě." "Dobrá. Na Velikonoce totiž narážíme nově uvažené černé a já nechci, aby u toho byly nějaké maléry." "Jak říkám, budu tam dobré dva týdny předtím." "To rád slyším." Aurelianus si nalil sklenku sauternes a dolil i Duffymu. "Mám dojem, že západní Uhry dobře znáte," nadhodil opatrně.

Ir se nad svou sklenkou chvilku ošival, potom se uvolnil a kývl. "To znám," řekl tiše. "V srpnu šestadvacátého jsem pod králem Ludvíkem a arcibiskupem Tomorim bojoval u Moháče. Nemusel jsem tam být; úředně vzato jsem tehdy byl Rakušan a do Uherska mi nic nebylo. Ale nejspíš jsem si myslel, že příští úder povedou Turci na Vídeň." Nemá cenu, abych mu povídalo Epifanii, řekl si Duffy.

Víno mu rozvazovalo jazyk a podněcovalo ke vzpomínkám. Nebe bylo zatažené, vybavil si, jak obě strany se až dlouho do odpoledne jen tak mly na svých koncích té roviny. Potom zaútočila uherská jízda; turecký střed ustoupil a Duffyho jednotka německé pěchoty vešla za Uhry do pastí. Už nikdy se neocitnu v takovém pekelném lidském víru, pomyslel si a dál uskrával víno, jako tehdy, když ti zatracení Turci najednou přestali ustupovat a otočili se proti nám. Koutky úst mu klesly dolů, když si vzpomněl na praskavé rány z tureckých děl a na svištění kartáčových stěl přilétajících přes rovinu a dopadajících do křesťanských řad, když si vybavil šavle míhající se nad hlavami janičářů, kteří jim s tím svým podivným pokřikem zabránili postupovat dál, když znovu jako by zaslechl zoufalý křik obránců Západu, jakmile začalo být jasné, že je Turci napadli i z boku.

"To jste musel mít štěstí," řekl po odmlce Aurelianus.

"Moc lidí se odtamtud nedostalo." "To je pravda," řekl Duffy. "Schoval jsem se v mlázi u řeky a přečkal jsem tam až do druhého dne, kdy dorazil Jan Zápolský se svými muži. Musel jsem mu vysvětlit, že ten idiot Tomori zaútočil a nepočkal, až přijedou on a Frangipani a další posily; že skoro všichni, kdo bojovali na uherské straně - Ludvík, Tomori, tisíce dalších -, jsou po smrti. A že Suleyman a jeho Turci zvítězili. Potom se Zápolský sebral a utekl na západ. A já jsem jel na jih." Starý muž zamáchl hada v popelníku a neochotně vypustil z úst poslední dým. "Nejspíš jste už slyšel, že Zápolský přešel na tureckou stranu?" Duffy se ošil. "Ano. Myslím, že už chce být jen uherským zemským správcem a je ochoten líbat ruku komukoli, kdo bude v zemi pánem. Ale stejně se mi tomu strašně těžko věří. Znáám ho od roku 1515; dokonce už tehdy podnikal nájezdy proti Turkům. Byl bych přísahal, že něco takového není možné..." Aurelianus chápavě přikývl. "Kdyby se dalo spoléhat na to, co je možné a nemožné, nemuseli bychom všichni dělat, co děláme." Vstal, přešel přes pokoj a zase si sedl ke psacímu stolu, na němž se bez ladu a skladu vršila spousta věcí. "Omlouvám se, nechtěl jsem se rýpat ve vaší minulosti. Tumaťe," řekl a vytáhl z otevřené zásuvky plátěný sáček. "Je tam pět set dukátů." Duffy chytil pytlík v letu a zasunul si jej do kapsy. "A k tomu," zamával Aurelianus listem papíru, "vám napíšu průvodní list." Namočil pero do kalamáře a začal škrábat.

Duffy už dávno zjistil, že umění číst vzhůru nohama je užitečné, a tak se teď nenápadně díval přes stůl a pozoroval, co Aurelianus úhledným písmem píše.

Můj drahý Gambrine, četl Duffy, nositel tohoto listu, Brian Duffy (následoval krátký a výstižný Irův popis), je mužem, kterého jsme hledali. Bude strážcem Herzwestenu. Dohlédni na to, aby mu bylo ihned vyplaceno pět set dukátů a poté takový měsíční plat, na jakém se dohodnete.

Brzy se objevím; nejspíš v polovině března, jistě do Velikonoc. Věřím, že pivo je dobré a že letos nejsou žádné potíže s kyselostí. Se srdečným pozdravem AURELIANUS.

Černě oděný stařec dopis složil, nalil na něj kapku hustého červeného vosku z misky zahříváné svíčkou a do vosku pak vtiskl pečeť. "Tady to máte," odtáhl pečeti a zamával dopisem ve vzduchu, aby vosk zchladl.

"Předejte to vrchnímu sládkovi." Duffy si vzal dopis. Povšiml si, že na pečeti jsou dva propletení zápasící draci. "Jaké budu mít povinnosti?" zeptal se. "Rád bych to slyšel ještě jednou."

Aurelianus se usmál. "Sám jste to pojmenoval: vyhazovač. Budete bránit rvačkám. Udržovat pořádek." Vysoký Ir pochybovačně přikývl. "Připadá mi zvláštní, že jste pro práci v rakouské hospodě jel někoho najmout až do Benátek." "Ale já tu nejsem kvůli tomu. Jsem tu z úplně jiných důvodů. Naprosto jiných. Když jsem ovšem viděl, jak jste se vypořádal s těmi mladíky, pochopil jsem, že jste pro tu práci jako stvořený." "A tak. No dobrá, proč ne. Jsou to vaše peníze." Venku musí pořádně foukat, napadlo Duffyho. Jak ta okenice rachotí!

Aurelianus vstal. "Díky, že jste mi vyhověl," řekl rychle, potřásl Duffymu pravicí a v podstatě jej vystrkal ven.

"Uvidíme se zhruba za měsíc." "Jistě," souhlasil Duffy a zjistil, že najednou zase stojí na ztemnělé podestě a dveře se za ním zaklaply. Prazvláštní chlapík, pomyslel si a vydal se dolů po schodech.

To bude překvapení, až v tom sáčku najdu opravdu pět set dukátů.

U paty schodů visely ve vzduchu alkoholové výpary.

Ze stínů vykoukla Bella. "Ten kapoun ti dal nějaký peníze, co?" "Je mi líto, paní," řekl Duffy. "Mýlíte se." "Co kdybysme si zašli někde na víno?" navrhla.

"Mohla bych ti toho vo něm spoustu povědět." "Nezajímá mě to. Promiňte." Duffy kolem ní proklouzl a vyšel na ulici.

"Tak by tě třeba zajímala dámská společnost?" "Co to má společného s vámi?" zeptal se přes rameno a odkrácel.

Drsným hlasem na něj cosi zakřičela, ale on jí nerozuměl. Chudák ženská, přemítal. Vypálila si mozek levnou italskou kořálou. A teď pokřikuje na cizí chlapy nadávky a otravuje toho nebožáka starého, potrhleho.

Podíval se koutkem oka na oblohu - bude asi tak hodina po půlnoci. Nemá smysl chodit teď na San Giorgio, pomyslel si; tam mě nečeká nic, co by stálo za zmínku, leda pan domácí pukající spravedlivým hněvem, že mu neplatím nájem.

Radši bych si měl najít nějaký penzión, přespát tam a brzy ráno vyrazit. Jestli něco potřebuju, tak je to pár hodin spánku ve víceméně čistém povlečení. Byla to pěkně únavná noc.

"Heleďte, dědo, držte se stranou, jo, my tu vykládáme." Duffy hrdě zpražil vyzáblého mladého přístavního dělníka pohledem, ale poslušně se odklidil. Ranní slunce se na hladině třpytilo jako hrstka čerstvě vyražených zlatých mincí. Duffy pomrkal a mnul si oči. Řekli mu, ať najde kyperskou loď Morfou, ta že se vrací domů a cestou se bude stavovat v Terstu; "Hleďte trojúhelníkovou plachtu, na které jsou namalované tři smutné oči," řekl mu úslušný malý Egyptan. "To bude Morfou." Jenomže já, pomyslel si vztekle, žádné tři oči nevidím, sakra. A stejně, polovina lodí má plachty skasané.

Posadil se na balík bavlny a nesouhlasným pohledem sledoval hemžení všech těch hlučných, docela probuzených lidí kolem sebe. Osmahlé děti na sebe pokřikovaly míchanicí středo mořských jazyků, pobíhaly, házely kusy zelí po nějakém vztekajícím se vousatém obchodníkovi; opálení námořníci se kolíbali od lodí do přístavu a chystali se plést hlavy benátským divčínám svými cizokrajnými mincemi a kabátci z jemného hedvábí; staré ženy s tvářemi jako ze žuly stály nastražené nad pulty s uzеныmi rybami, připravené kdykoli se buď usmát na zákazníka nebo napálit pěstí zlodějíčka. Duffy se probudil za úsvitu v nevalně páchnoucím hostinci, z kořalky, kterou vypil večer předtím, byl jako otrávený, ale o to víc jej potěšila vzpomínka na to, jak pod poblikávající svítilnou otevřel sáček a zjistil, že opravdu obsahuje pět set dukátů. Ve Vídni na mě čeká pět set dalších, napadlo ho. Pokud ovšem najdu tU zatracenou kyperskou loď. Šedovlasý Ir s námahou vstal - a sto stop za ním se muž na balkóně se sloupkovým zábradlím skrčil a podíval se přes mřížidla arkebuzy s kolečkovým zámkem; stiskl kohoutek, kolečko se protočilo a vyslalo pár jisker do pánvičky. Chvilíčku nato už puška praštila muže do ramene a vystřelila.

Keramická nádoba vedle Duffyho hlavy se rozletěla a potřísnila Irovi obličej laciným vínem a úlomky pálené hlíny. Ohromeně odskočil, skrčil se za balík bavlny a s jadrným zaklením trhl za rapír, který se mu připletl pod tělo.

Střelec se naklonil přes zábradlí balkónu a pokřčil rameny. Dva muži, kteří stáli dole na ulici, se netrpělivě ošklíbili, uvolnili si dýky v pochvách a začali se prodírat davem.

Duffy vstal, stiskl obnažený meč a nakvašeně se rozhlížel. Nejspíš jeden z těch Grittiových vzteklounů, pomyslel si. Nebo všichni tři. A to prosím po tom, co jsem s nimi měl tolik shovívavosti! Tak dneska ráno ať s tím nepočítají.

Potom k Irovi došel vysoký chlapík v klobouku s péry, jehož knír vypadal jako naolejovaný, ukázal prstem a s úsměvem řekl: "Ten, co po vás střílel, utíká támhle na lodi." Duffy se otočil, muž po něm zuřivě skočil a vši silou mu vrazil dýku do prsou. Před první ranou zachránila Ira drátěná košile navlečená pod těžce zkoušenou kazajkou; potom už chytil zabijáka pravou rukou za zápěstí dřív, než se mohl napráhnout k další ráně, poodstoupil na potřebnou vzdálenost a prohnal mu rapír stehem. Muž v klobouku zbledl šokem a klesl na kolena.

Kdepak, neodjíždím z Benátek vůbec příliš brzy, přemítal Duffy jako omráčený. Otráveně si povšiml, že se mu třesou ruce.

Vyděšení obchodníci a přístavní dělníci přehali pryč, takže se molo vyklidilo a on okamžitě uviděl dvě postavy, jak se k němu tryskem rítí. Jeden byl cizinec, druhý mladý Giacomo Gritti. Oba měli vytasené dýky.

"Zavolejte stráž, proboha!" zaječel Duffy pronikavě do davu, ale věděl, že na to je pozdě. Z toho napětí se mu sevřel žaludek, ale vytasil i dýku a přikrčil se za zkříženými zbraněmi.

Cizí muž běželo krok před Grittim a napřahoval dýku k ráně - když tu se jeho oči náhle rozšířily bolestí a údivem. Padl těžce tváří na zemi a jilec Grittiho dýky mu při tom trčel mezi lopatkami.

Gritti a Duffy chvilku stáli jen deset stop od sebe a upřeně se pozorovali. "Na Morfou na vás čekají muži. Chtějí vás zabít," vyrazil přerývaně Gritti. "Ale tři mola jižně odsud kotví starý řecký obchodník, který taky míří do Terstu.

Pospěšte si," řekl a mávl rukou, "už odvažují." Duffy čekal jen tak dlouho, než stačil strčit obě zbraně do pochev, krátce a zmateně kývl na poděkování a pak už energicky odkráčel na jih, ke třetímu molu.

KAPITOLA DRUHÁ

Pupkatý kapitán obchodní lodi po nějakém tom ošívání se a drbání brady kývl, že vezme Duffyho na palubu, ovšem řekl si vyšší než obvyklou cenu - "vzhledem k tomu, že jste si místo řádně nerezervoval předem". Ir se už dávno naučil poznávat, kdy je třeba sklapnout a zaplatit požadovanou cenu, a přesně to udělal.

Když se přehoupl přes zábradlí na vysokou zád, povšiml si, že loď mírně řečeno není z nejmladších.

Propána, dvojité kormidelní veslo a čtvercová plachta s kasalkou, potřásl nejistě hlavou. Ten křáp je tak starý, že by se nemusel urazit ani po uštěpačné poznámce od Kleopatry. Ale zase se už nejspíš přeplavil z Benátek do Terstu víckrát, než já jsem si natáhl boty, takže není důvod se obávat, že se potopí zrovna při téhle cestě. Posadil se do prázdného výklenku mezi dvěma velikými amforami s vínem a do zářezů v okrajníku nasunul ochrannou plachtu - kus hrubé rohože v dřevěném rámu. Tady na mě aspoň není vidět, chvála Bohu, pomyslel si a pohodlně se opřel.

Námořníci se chopili bidel a odstrkali loď mezi houfem zakotvených galejí, potom uvolnili tučet kasacích úvazů a rozvinuli plachtu. Ta se ve chladném ranním větru hned nadula. Šlachovitý kormidelník se opřel do vyčnívajících držadel kormidelních vesel, muzeální plavidlo se naklonilo a najednou už pluli.

Kapitán pocházel po palubě a kritizoval výkony svých mužů, dokud Lido nezmizelo vzadu a na pravoboku; potom se teprve uklidnil a dokráčel na zád, kde teď Duffy seděl na bedně a pokoušel se ze špalíku dřeva vyřezávat dýkou divčí hlavu. Kapitán se opřel kousek od něj o zábradlí a oťel si čelo šátkem.

Ukázal bradou na Duffyho meč. "Vy jste voják?" Ir se usmál. "Ne." "Proč se tak honem potřebujete dostat do Terstu?" "Hodlám tam vstoupit do kláštera," odušil Duffy a odřízl hoblínku v místech, kde měla mít dívka tvář.

Kapitán se rozřehtal. "No, to určitě. Co byste chtěl v klášteře dělat?" "Složil bych slib mlčení." Kapitán se znovu dal do smíchu, pak se ale ošklíbl a vstal. Chvilku přemýšlel a potom řekl: "Jako řezbář byste se neuživil." A odrazil zase na úzkou příď. Duffy si přidržel špalík na délku paže před očima a kriticky si jej prohlédl. Má pravdu, řekl si.

Ačkoli se kapitán nezapomněl pochlubit "novou" olověnou obšívku, kterou pořídil jeho dědeček, těžce naložené staré kocábce trvala cesta nehorázně dlouho;

když konečně dorazili k cíli, zpoza jejich zádi už zaléval terstské přístavní hráze oranžový a zlatý západ slunce.

Kapitán netrpělivě poštěkával po utahané posádce rozkazy. Námořníci vykopali klíny z botky stěžně a ten pak sklonili přes palubu. Duffy nenápadně slezl po žebříku a vydal se po molu ke zdobným věžičkám a ulicím města. Ve mnoha oknech už blikala světla a on začal vážně uvažovat o večeri. Přidal do kroku a pokusil se odhadnout, ve které části města by se tak mohl za slušnou cenu dobře najíst.

Pach soli a sušených ryb z doků zmizel vzadu, dusání podkůvek na Duffyho botách se teď rozléhalo po bělostných zdech domů v uzoučké Via Dolores. Z otevřených dveří tryskal ven na dlažbu proud světla; na ulici dolehlo i cinkání sklenic a smích.

Duffy vešel dovnitř a byl ihned odměněn horkými výpary z kuchyně plnými vůně česneku a karí. Smekl klobouk a začal si rozpínat dlouhý, kožešinou vykládaný kabát, když tu k němu přiběhl muž v zástěře a začal něco italsky brebentit.

"Cože?" přerušil jej Ir. "Mluďte pomaleji." "Ne-má-me," vyhověl mu muž, "žád-né mís-to. Už tak tu čeká řůa lidí." "Hm. No prosím." Duffy se vydal ke dveřím. Potom si vzpomněl na klobouk a otočil se; překvapil muže v zástěře, jak se překřížovává, a všiml si, že u nedalekého stolu sedí kněz a souhlasně na to přikyvuje. Duffy na chvilíčku strnul, pak si beze slova vzal klobouk a odkráčel.

Tahle provinciální malost, pomyslel si uraženě, vrazil ruce do kapes a šoural se dál po ulici. Nejspíš nikdy v životě neviděli nestředomořskou tvář. Připadám jim jako nějaký strašák.

Na pozdně zimní obloze se ještě stále leskly safírové a růžové skvrnky, ale do ulic už padla tma. Duffy se musel orientovat podle světla z oken a začal si dělat starosti, jestli tu nejsou zloději a lapkové. A potom se ozval zvuk, jako kdyby někdo táhl po dlažbě větve s listím, a jemu začaly na hlavu dopadat provazce pořádného slejváku. Bože dobrý, pomyslel si zoufale a poslouchal, jak mu studené kapky bubnují do klobouku, musím si najít přístřeší. Takhle ještě něco chytím a drátěnou košili mám i tak nechutně rezavou.

Před sebou uviděl otevřené dveře a těžce a s cákáním se k nim dopotácel stružkou na kraji uličky, která byla najednou plná vody. Opravdu jsem zaslechl mlýnské kolo, napadlo jej, nebo to je jen bouřkou? Nevšiml si žádné hostinské cedule, ale na dveřním překladu byly zavěšené větvičky vinné révy. Ulehčeně se usmál, vešel dovnitř a prohlédl si stoly, u kterých sedělo málo lidí.

Tady mi těžko můžou říct, že mají plno, pomyslel si a oklepal si několika ranami o stehno vodu z klobouku.

Našel si volný stůl, hodil na lavici plášť a sedl si vedle něj.

Prazvláštní podnik, napadlo jej, jen co se rozhlédl;

na hostinského vypadá támhleten opilý šedovousý stařík u dveří do kuchyně. Aspoň podle toho, že zdvořile pokývl, když jsem vešel.

Z kuchyně se vynořil mladík; přispěchal až k Duffyho stolu. "Čím můžeme posloužit?" zeptal se.

"K večeri cokoli, co je navařeno, a k tomu sklenici nejlepšího červeného, jaké máte." Chlapec se uklonil a zmizel. Duffy se zvědavě rozhlédl, jací další hosté ještě v tmavé místnosti s nízkým stropem jsou. Nejspíš je sem taky zahnal déšť.

Všichni vypadali sklesle - ne, znepokojeně -, a když se usmáli, tak jen melancholicky a na chvilku. Duffy vytáhl z kapsy špalík dřeva, vzal si dýku a dál si vyřezával.

Jídlo, které mu za chvíli přinesli a které bylo celé zabalené v nějakých listech, bylo na jeho vkus trochu příliš kořeněné, ale víno - a přinesli jej celou karafu bylo to nejlepší, jaké kdy pil. Suché, ale plné a aromatické. Už sama vůně mu stoupla do hlavy, jako by to byla pálenka. "K neuvěření," vydechl a nalil si další sklenku.

Po delší době Duffy s lítostí usoudil, že reliéf, který začal vyřezávat do stolu, se nedaří. Potřásl hlavou a schoval dýku.

Když jsem se nedíval, někdo musel karafu dolít, podivil se. A možná i víckrát. Dokonce si ani nevzpomínám, kolik sklenic jsem měl, ale každopádně to byla bohatýrská dávka. Přejel místnost rozmazaným pohledem a zjistil, že se už pořádně zaplnila a je v ní víc světla. Musím být opilejší, než jsem si myslel, řekl si, když jsem ani nezaznamenal, že všichni ti lidi přišli. No né, dokonce i se mnou u stolu dva sedí. Zdvořile na své dva vousaté společníky pokývl.

Duffy věděl, že by se z toho ovíněného oparu měl pokusit dostat. Jenom idiot se opije v neznámé hospodě v cizím městě, pomyslel si.

Mladík, který jej obsluhoval, teď stál u stolu a hrál na píšťalu, a většina hostů vířila v šíleném tanci a pozpěvovala si nápěv v jazyce, který Duffy nebyl s to poznat. Skupinka rozesmátých chlapců vedla přes místnost starrého vousatého hostinského, který byt už tak opilý, že se neudržel na nohou. Chudák starý kořala, vydaný klukům na posměch, řekl si Duffy malátně. Nejspíš právě oni mu vplekli do vlasů ty směšné snítky vinné révy.

Duffy znovu zaslechl mlýnské kolo, teď hlouběji a naléhavěji než předtím. Jeho zvuk se podobal tepu Země. Pochopil, že vysoká, divoká a spleťitá melodie píšťaly se kolem toho dunivého rytmu ovíjí.

Najednou dostal strach. Odněkud z temných hlubin jeho mysli vystoupala marná, ale silná myšlenka, nápad či představa, a on nejvíce ze všeho zatoužil se ji vyhnout. Vystrachal se na nohy a při tom srazil na podlahu sklenici.

"Já..." zakoktal "jmenuju se..." Najednou si nedokázal vzpomenout. Napadaly jej stovky jmen.

Vousatec vedle něj sklenici zdvihl, naplnil ji žhnoucím vínem a přistrčil mu ji. Duffy se podíval dolů a zjistil, že muž je nahý a že má nohy, velmi podivně kloubené nohy, porostlé krátkými, ježatými chlupy a zakončené drobnými rozeklanými kopýtky.

Duffy se zaječením vyrazil ke dveřím, ale nohy jej moc neposlouchaly, a tak postupoval jen pomalu. Potom asi upadl, aspoň tedy ztratil vědomí a prošel stovkou znepokojujících snů... Byl dítě zavřené v temné kamenné místnosti a plakal

strachy; byl starý král zbavený cti, krvácel v dešti sledován jediným zbylým věrným; stál o půlnoci na vřesovišti u ohně se dvěma ženami a se zoufalou nadějí se díval do černého nebe; plul na úzké loďce po velkém a klidném jezeře; seděl u stolu s děsivě starým mužem, který jej soucitně pozoroval a pak řekl:

"Mnoho jsme ztratili, ale mnohé ztráty nás ještě čekají." Potom už byly sny nejasné a nesrozumitelné, jako když průvod odejde kamsi do dále, a konečně jej zůstavily v kraji tak temném a chladném, jako by nikdy nepoznal slunce.

Probudilo ho několik kopanců do žeber. Překulil se ve studeném bahně a odhrnul si ze tváře mokré šedivé vlasy.

"Čert mě vem," zakrákal. "Kde to sakra jsem?" "Chci, abyste odjel z města," ozval se mužský hlas.

Duffy vstal. Byl na prázdné a loužemi pokryté proluce mezi dvěma domy. Déšť ustal a mezi trhajícími se bouřkovými mraky vykukovalo modré nebe. Vzhlédl ke vzteklé a neklidné tváři kněze. "Vy jste..." zahuhlal, "vy jste-ten kněz, byl jste v první putyce, kam jsem včera zašel. A odkud mě vyhodili." "Přesně tak. Ale jak vidím, našel jste si... jiný podnik. Kdy odjízďte z Terstu?" "Hodně brzy, to vám řeknu." Opřel se oběma rukama do bahna a pracně vstal. "Ú-ha."

Opatrně si promnul kyčle. "V dešti jsem spal naposledy, když mi bylo osmnáct. My muži středního věku bychom si to už měli odepírat," svěřil se knězi.

"Já jsem v dešti nespál," odsekl kněz netrpělivě.

"Nojo. Pravda. Ale já ano. Prostě jeden z nás určitě." "Pff..." Kněz se zhnuseně ušklíbl. "Potřebujete peníze?" "Ne, ani ne... i když... počkejte." Vsunul ruku pod kazajku a s mírným překvapením nahmatal tvrdou bouli měšce. "Ha! Ne, zrovna mám dost, díky." "Dobrá. Odjeďte z města ještě dneska, jinak zavolám osm svých největších farníků a řeknu jim, ať vezmou klacky, vymlátí vám duši z těla a hodí vás do moře." Duffy zamrkal. "Cože? Já... poslechněte, co jsem komu... vy... vy zmetku zakrslá, já těm vašim osmi křupanům vytrhám holou rukou střeva z těla." Vykořčil ke knězi, ale ztratil rovnováhu a musel to zachránit dvěma úskoky stranou. To jej rozkývalo natolik, že se musel spustit na všechny čtyři. A udělalo se mu hodně špatně. Když konečně bledý a s roztřesenými koleny vstal, kněz už byl pryč.

Rád bych věděl, za co mě má, pomyslel si Duffy.

Nedorozumění tohoto druhu nesnáším.

A potom si opatrně položil otázku, co se to vlastně minulou noc stalo.

To je prosté, odpověděla spěšně rozumářská část jeho mysli; byl jsi dost hloupý na to, aby ses opil v neznámé hospodě, místní tě ztloukli a vyhodili na tuhle proluku - a naštěstí vypadáš tak švorc, že nikoho rozumného by nenapadlo se podívat, jestli nemáš něco v měšci. A ty sny a halucinace, to nic neznamena. Vůbec nic.

Otřásl se jako zmoklá kočka. Zuby mu cvakaly. Musím se odsud pohnout, řekl si; musím najít příjemnou hospodu, kde se trochu seberu a opucuju. Pak nakoupit zásoby. A dát tomu svinskému Terstu sbohem.

Pořádně se nadechl a odpotácel se po Via Dolores.

Dvě hodiny nato už lezl z kouřící kádě a ručníkem si usilovně drbal hlavu. "Co je s mojí snídaní?" zavolal. Když se odpovědi nedočkal, došel ke dveřím a otevřel je. "Co je s mojí snídaní?" zahalekal znovu dolů do jídelny.

"Leží na stole a čeká na vás, pane." "Skvělé. Budu tam za chvíli." Duffy si vzal oschlé vlněné kalhoty z křesla přistrčeného až ke krbu a navlékl si je. Koupil si je před mnoha lety v Británii; teď už se skládaly víc ze záplat než z britské vlny a Italové se jim vysmívali a říkali mu, že vypadá jako orangutan, ale on si je prostě zvykl nosit. Ale když budeš přecházet Alpy tak pozdě v zimě, budeš rád, že je máš, schválil si to kývnutím. Nasoukal se do dvakrát propíchnuté kožené kazajky, vklouzl do bot a vydal se za snídaní.

Hostinský mu naservíroval misku s nějakou kaší s rozšlehanými vejíčky, černý chléb se sýrem a korbílek horkého nadkvasného piva; "Vypadá to báječně," řekl Duffy, zapadl do židle a pustil se do jídla.

Čtyři hosté usazení na druhém konci stolu odobávali to své a zvědavě pokukovali po rozložitém a šedovlasém Irovi. Jeden z nich, hubený mužiček v pytlovitém sametovém klobouku a přiléhavých hedvábných kalhotách, si odkášlal.

"Povídá se, že chcete překročit Julské Alpy, pane," řekl.

Duffy se ošklíbl, jak to měl ve zvyku dělat vždy, když se o jeho plány zajímali cizí lidé. "Tak nějak," zavrčel.

"Na to je strašně brzy před jarem," poznamenal muž.

Duffy pokrčil rameny. "Pro někoho možná." Hostinský se vyklonil z kuchyně a kývl na Duffyho.

"Příručí říká, že dostal z vaší drátěné košile všechnu rez," řekl.

"Povězte mu, ať ji ještě tak stokrát promne v písku, čistě pro štěstí," poručil Duffy.

"To se nebojíte Turků?" promluvila nějaká žena, zřejmě manželka toho v pytlovitém klobouku.

"Ne, paní. Takhle brzy po začátku roku Turci moc daleko na sever nebudou." Kdybych tak totéž mohl říct o lupičích, pomyslel si. Pospíšil si s jídlem a ostatní hosté si už jen šeptali mezi sebou a dál se nevyptávali.

V jedné věci mají pravdu, přiznal si; je brzy. Ale čert to vem, já se na to přichystám, počasí je dobré a průsmyk Predel bude zaručeně čistý. Bude to jednoduché - ne jako posledně, v září a říjnu 1526, když jsem tudy jel na jih s hlavou zafačovanou, až vypadala jako turban. Při té vzpomínce se do piva zašklebil. Nejspíš proto jsem se dostal přes uherské pláňe zavšivené Turky - když mě Suleymanovi hoši viděli, zřejmě si podle ob vazů mysleli, že jsem jeden z nich.

Hostinský se znovu vyklonil ze dveří. "Příručí říká, že když ji promne ještě stokrát, mohla by se rozpadnout." Duffy váhavě přikývl. "To má nejspíš pravdu. No dobrá, tak ať z toho písek opatrně vytřese a naolejuje ji." Vstal, zdvořile pokývl na ostatní hosty a odešel z jídelny.

Sáhl po rapíru ležícím na posteli, vklouzl prsty pod ochranný koš a stiskl jílec. Prsty se vmáčkly do ošoupané kůže.

Vytáhnout meč z pochvy, to bylo jako vyklouznout vlastní paži z rukávu pláště. Přeleštil meč a potom jej naolejoval.

Přejel temně se lesknoucí čepel pohledem a potom ji trochu přihnul, aby vyrovnal nepříjemný a pořád znovu vznikající prohýb. Jednou dvakrát mečem švihl. Tumáš, odrodilče turecká.

Někdo zaklepal na dveře. "Váš hauberk, pane." "Aha. Díky." Duffy převzal ten povadle vypadající kus oděvu a kriticky se na něj zadíval. Ale co, řekl si, tak zle to zas nevypadá. Některé články se tu a tam zlomily a byly nahrazeny drátky,

taky rukávy jsou každý jinak dlouhý a u zápěstí jsou rozdrbané, ale vcelku je to pořád hodnotný kus výzbroje.

Na křesle ležela dřevěná krabička. Duffy ji otevřel a prohlédl si sbírku nití, prachu, cupaniny, peří a dřevěné drti. Strčil dovnitř prst a pak souhlasně pokývl - je to dost suché. Ujistil se, že kulatý kousíček skla pod tím vším není rozbitý. Pak krabičku zavřel a zasunul si ji do vnitřní kapsy kazajky.

Je na čase vyrazit, řekl si. Stáhl kazajku, navlékl si dvě bavlněné košile flekaté od rzi, přetáhl přes ně drátěnou košili a dělal, že si nevšímá řinčení několika článků, které spadly na podlahu. Pak se nasoukal do kazajky, připnul si k pasu rapír a dýku, přes ruku si přehodil kožešinový kabát, vzal klobouk a vyšel z pokoje ven.

"Pane hostinský! Tady máte," upustil do čekající dlaně několik mincí. "Mimochodem, kde bych mohl koupit koně?"

"Koně?" "Ano, myslím, že právě to jsem řekl. Koně. Equus. Snad víte."

"Myslím, že jednoho bych na prodej měl." "A je to odolné zvíře? Dokáže mě přenést přes Alpy?" "Jistě - když s ním budete správně zacházet." "To doufám. Jinak se sem vrátím a provedu vám něco moc ošklivého."

Duffy završil pečlivou prohlídku koně dlouhým pohledem do jeho očí. "Kolik za něj chcete?" "Mno..." Hostinský našpulil rty. "Šedesát dukátů?" "Čtyřicet a plácne se." Duffy mu odpočítal mince. "A nežertoval jsem. Jestli podle mnou padne a pojde, vrátím se sem celý vzteklý." "Je to dobrý kůň," bránil se hospodský. "Starám se o něj, co se narodil. Dokonce jsem byl u toho, když ho kobyla vrhla." "Dobrotivé nebe. Nechte si laskavě ty historky. Poslechněte, budu taky potřebovat nějaké jídlo. Tak... čtyři, ne, pět šišek chleba, pět pořádných štanglí tvrdého salámu, týdenní zásobu toho krmení, co má tenhle kůň rád, dva galony suchého červeného, lahvičku pořádně silné kořalky... a pak pytlík cibule, hrst stroužků česneku a dvě libry tvarohu. Všechno to dejte do dvou pytlů a povězte, o kolik mi tím vzrostl účet." "Ano, pane." Hospodský se otočil a vyrazil zpět k hlavní budově.

"A ta kořalka ať je opravdu silná," zavolal za ním Duffy. "Opovažte se mi dát nějaké svinstvo ředěné vodou a budu tady, i kdyby ten zatracený kůň uměl létat."

KAPITOLA TŘETÍ

Slunce se ještě loudalo po ranní straně oblohy a Duffy už opustil Terst. Vyjel na východ, stoupal mezi vršky předhoří a mířil k bílým špičákům Julských Alp. Než odejel z města, udělal ještě jednu zastávku a koupil si kožené jezdecké kalhoty a batoh. Oboje měl teď na sobě. V potůčcích, které zrodilo tání a které spěchaly z vršků dolů, se sice zrcadlily jasné odlesky slunce, ale on stále viděl bílé obláčky vlastního dechu a byl rád, že si ještě v Benátkách pořídil dobré rukavice. Otočil se v sedle a pokývl na pozdrav modré skvrnce na obzoru, ve které vytušil Benátský záliv. Sbohem, Středozemní moře, pomyslel si. Byla to příjemná mezihra, třeba i díky sluníčku a madeíře a tmavookým dívkám - ale řekl bych, že se od přírody cítím víc doma v chladnějších severních zemích. Sám Bůh ví, proč to tak je.

Ir si zase narazil klobouk a zmateně zavrtěl hlavou.

Je to zvláštní, pomyslel si, jak divoce se to tam všechno ke konci zapletlo. Nejdřív, v pátek večer, se mě Grittiovi kluci pokusí zabít tři na jednoho, příští ráno mi jeden z nich zachrání život a ukáže mi bezpečnou loď. A vůbec, jak věděl, že potřebuju do Terstu? Vypadá to, že občané benátské vědí o mých záležitostech víc než já sám.

Ano, v čem to vlastně jedu? Ještě jsem ani nepochopil, proč mi ten malý panáček vstavaček v černém hábitě - proboha, dokonce jsem si nezapamatoval jeho jméno - dal všechny ty peníze. To mám věřit, že jsem ze všech lidí, co kdy potkal, jediný, kdo dokáže udržovat klid a mír v té jeho rakouské putyce? A odkdy berou vyhazovači tolik peněz? Mám dojem, že obvykle jsou rádi za stravu a byt. Ale co, starouši, hlavně se v tom nerýpej, poradil si. Peníze jsou skutečné a to je hlavní.

Cesta se teď vinula mezi vysokými jehličnatými stromy a mrazivý vzduch se naplnil vůní borové smoly.

Duffy si jej nabral plné plíce a nostalgicky se usmál. Tak tohle je vůně domova, pomyslel si. Chybělo jsi mi, Rakousko. A tys mi chyběla taky, Epifanie, přiznal si nejspíš.

Proboha - Duffy si najednou připadal starý -, vždyť ona už teď nejspíš má dítě. Třeba i dvě. A nebo taky maličko se rozveselil - třeba ten šereda Hallstadt při nějaké obchodní cestě spadl z koně a zanechal chuderu ovdovělou a bohatou. Ha ha. Samozřejmě by se mnou nejspíš nechtěla mluvit. Majordome, dejte tomu vagabundovi, co stojí před dveřmi, vylít na hlavu nočník. Kratičké vidění: Duffy, zasviněný a vzteklý, rozkopává okno jídelny jako odporný duch, který přichází pokazit svátek.

Do jeho snů vstoupilo nespěchavé dusání kopyt.

Otočil se a uviděl, že padesát yardů za ním se líně houpe v sedle hřmotný chlapík v blůze lemované kůží a s lukem, jaký mívají lovci kamzíků. Duffy mu zdvořile pokýval, ale protože si nepřál zaplést se do rozhovoru, nezpomalil.

Nakonec se jeho mysl ustálila na nápadu, který jej znepokojoval nejvíc. Je možné, ptal se s nevolí sám sebe, že se ze mě stává notorický ochlasta? Piju už od jedenácti, ale okna a halucinace jsem neměl nikdy. Ovšem, člověk každým dnem stárne, to je jasné. Ani nápad, že by mohl prolévat chlast hrdlem tak, jako to dělal ve dvaceti. Po téhle cestě se budu držet piva, slíbil si, a navíc v menších množstvích. Určitě nemám žádnou chuť zase vidět lidi s kozíma nohama.

Cesta začala být strmější. Po jeho levici se tyčil hlinitý svah vyložený chomáči hnědých borových jehlic, druhý takový klesal vpravo, vysoké borovice se tyčily odevšud jako chundelatí zelení diváci rozsazení v řadách. Z lesa se ozývalo ptačí štěbetání a z vyšších větví si jezdce a jeho koně se zájmem prohlížely veveryky. Duffy tleskl a zahulákal na ně. Vyděšeně zmizely.

Předjel jiného pocestného, tlustého potulného mnicha na upachtěně klopýtajícím mezku. Vypadalo to, že muž spí, kolébá se volně v sedle sem a tam a výběr směru nechává na zvířeti. Duffyho napadlo, že na tohle roční období je na cestě nějak moc živo.

Ale najednou bylo tišeji. Který zvuk utichl? položil si Ir otázku. Ale ovšem - dusání kopyt koně, na kterém jede ten lovec kamzíků. Duffy se znovu otočil - a rázem se skulil ze sedla dolů, protože jen kousek nad rozsochou sedla proletěl

šíp s železným hrotem. Nešikovně udělal kotrmelec přes cestu, nohama rozhodil ve vzduchu a jen napůl ovládaným skluzem zmizel vpravo dolů po svahu.

Asi třicet stop vyrýval v hlíně a jehličí rukama žlábký, pak se konečně chytil kořene a spěšně se vysoukal na nohy. Stál za širokým kmenem a modlil se, aby shora z cesty nebyl vidět.

Chvějící se rukou v rukavici si setřel hlínu ze tváře a snažil se vydýchat se do klidu. Proboha, lupič, pomyslel si.

Doufám, že nechá na pokoji aspoň toho chudáka mnicha. Tak to máme za tři dny tři pokusy mě zabit - to je mi náhoda.

Ovšem, nic jiného než náhoda to být nemůže, řekl si pevně.

"Vidíš jeho tělo?" zeptal se někdo shora.

"Říkám ti, že jsi ho minul, pitomče," ozvala se odpověď. "Šíp proletěl až do lesa. Schovává se tam dole." Po dlouhé odmlce navázal, teď už mnohem klidněji, ten první: "No tak výborně." Kdo je ten druhý, podivil se Duffy. A kde je ten potulný mnich? Anebo je to on? Škoda, že tam odsud nevidím.

"Hej, ty!" křikl jeden z těch dvou. "vím, že mě slyšíš. Hned vylez nahoru a my ti neublízíme." Opravdu? pomyslel si Duffy s kyselým úšklebkem.

Opravdu ne?

"víš, že mám luk. Můžu si jednoduše počkat. Jednou musíš vylézt a já ti pak proženu šíp okem." No, když už jsme u toho, uvažoval Ir, můžu taky počkat až do tmy, pak nenápadně vylézt a podříznout ti to užvaněné hrdlo, příteličku. Co je s mým koněm a zásobami? Dost zvláštní lupiči, tihle dva, že se honí za mnou místo za nimi.

Nahoře bylo několik minut ticho, pak se najednou ozvalo rachotění kamenů a klouzání bot. Ti dva začali slézat dolů.

"Opatrně! Vidíš ho?" vyjekl jeden.

"Ne," křikl druhý. "Kam to jdeš? Musíme se držet blízko u sebe." Když Duffy usoudil, že jeden z nich ve chvílce sklouzne kolem jeho stromu, tasil rapír a vstoupil mu do cesty.

Byl to ten tlustý mnich, mával dlouhým mečem, vyjekl hrůzou a první Duffyho ránu odrazil víc se štěstím než z dovedností. Pak do Ira těžce vrazil a oba padali dál po strmém a mokřém svahu. Neohrabné dolní poloviny zbraní se beznadějně zaklesly, takže ani jeden z nich nebyl s to stále se zrychlující skluz zastavit. Duffy dál držel mnichův meč tím svým, ale pokusil se překulit se, aby viděl, kam se to oba řítí. Jedna rána větvi do zátylku, pomyslel si chmurně, a je po všem.

Mnich se cípem volného hábitu zachytil za vyčnívající balvan. Škublo to s ním, až se zastavil, meče se od sebe odtrhl a Duffy klouzal dál. Duffy byl rád, že se konečně zbavil toho nešikovného corps-à-corps, rychle zabořil do svahu paty, pravou ruku a jilec meče a brzy se zastavil. Dál po svahu se řítila menší lavina hlíny a jehličí. Ještě víc zahrabal nohama, aby se pevně opřel.

Druhý lupič s panickým spěchem seskakoval a slézal po svahu, ale byl ještě vysoko nad Duffyem a mnichem.

Potom se látka utrhla a mnich sjížděl dál. Pokusil se odrazit Duffyho meč jako prve, ale Ir tentokrát zavířil hrotem v rychlém feint disengagé a kněz se narazil přímo na rapír. Ostří mu projelo břichem. Mužův pád ze svahu vlastně zastavil až koš Duffyho rapíru. Mnich se ocitl tváří kousek od Irova obličeje. Křečovitě zatřásl mečem, ale Duffy jej volnou rukou chytil za zápěstí a držel.

Chvilíčku se na sebe zblízka dívali.

"Ty nejsi žádný kněz," zalapal po dechu Duffy.

"Táhni... do pekel," zachroptěl muž a zemřel.

Duffy si mrtvolu podržel pravou rukou, vytáhl meč a nechal tělo, ať se skulí ze svahu. Vzhlédl. Lovec kamzíků byl vzepřen mezi balvanem a kmenem stromu a nemohl dál slézat, protože to by se vydal na milost Duffyho rapíru. Měl u sebe meč, ale nevypadalo to, že by si s ním obzvlášť věřil. Luk nechal nahoře na cestě.

"Tak pojď, lasičko," zaskřípal zubama Duffy. "Ukaž, co ti zbylo z té odvahy, se kterou ses mě nahoře pokoušel střelit do zad." Muž si slízl z horního rtu pot a nervózně se ohlédl přes rameno do svahu. Očividně přemýšlel, jestli by se nestačil vystrachat na cestu dřív, než jej Ir dožene a probodne.

"Nemysli si, že na chvílku zaváhám," zavolal Duffy, který odhadl, na co muž myslí.

Lovec kamzíků se natáhl a přejel po zemi čepelí meče, až se dolů k Irovi skutálely kamínky a chumáče jehličí.

Duffy se burácivě zasmál, až se mezi stromy rozlehla ozvěna. "Aby ses uplatnil jako oráč, na to je už trochu pozdě, kamaráde. Nevím, kde jste s tím svým tlustým přítelem měli schované meče, když jste jeli na koni, ale rozhodně jste je tam měli nechat." Do hlavy jej bolestivě udeřil kámen velký jako pěst. "Oho! Tak dobře, ty parchante..." A Duffy se vztekle začal škrábat do kopce.

Muž upustil meč, otočil se a vyrazil nahoru jako vyplašená veverka. Duffy byl těžší a meč odhodit nechtěl, a tak i přes velkou snahu ztrácel.

Uvědomil si, že kdyby se ten chlap dostal na cestu o dost dřív, aby mohl natáhnout luk, mohlo by to dopadnout zle.

Duffy se zastavil, nabral dech a vyhrabal z prsti kámen. Zdvihl jej a odhadl, kolik váží. To by šlo. Napřáhl levou ruku, ale pak ji položil na větev stromu, uvolnil se a čekal, až se vylekaný lupič, který se nahoru škrábal s takovým hlukem, dupáním a supěním, že to muselo být slyšet na míle, pořádně ukáže.

Konečně ta chvíle přišla, protože muž se zarazil na kraji cesty a jeho obrys byl proti nebi jasně vidět. Duffy švihl rukou dozadu a mrštil nahoru kamenem vši silou, kterou dokázal sebrat. Vteřinu na to sebou lupič škubl a padl mu z dohledu. Dostal jsem tě, hajzle, pomyslel si Duffy a začal lézt do kopce. Trvalo mu několik minut, než se dostrachal až na cestu, ale když na ní konečně stanul, po kamenem skoleném lapkovi nebylo ani stopy. Nejspíš jsem ho trefil do hlavy a zabil, pomyslel si zachmuřeně Ir.

Potom se ale rozveselil, protože sto stop od sebe uviděl koně s nedotčeným nákladem, jak očichává hlinitou zem.

"Zdravičko, koni," zavolal a došel až ke zvířeti.

Kůň zdvihl hlavu a bez valného nadšení se na něj podíval. "Kdepak jsi byl, ty potvoro, když jsem sletěl z kopce?"

Co?" Evidentně znučený kůň se podíval stranou. Duffy smutně potřásl hlavou a vyhoupl se do sedla. "Tak jedeme, ty bestie bezcitná." Brzy po poledni se cesta změnila v širokou římsu stoupající strmě po úbočí skály. Ochozené kameny vsazené do půdy sloužily jako dlažba. Na straně u svahu stála nepevná kůlová ohrada, větry ošlehaná a naklánějící se ven. Když už slunce viselo jen pár prstů nad vrcholky na západě, dorazil Duffy k útulku svatého Jakuba, budově s úzkými okny a břidlicovou střechou, která hnízдила mezi dvěma velkými stěnami alpské žuly.

Líp to načasovat nešlo, pomyslel si Ir a zavedl koně na stezku vedoucí k útulku. Kdyby mě ráno nezdrželi ti dva lapkové, dojel bych sem brzy a měl bych cukání pokračovat a hledat si na noc jiné, nejspíš ani z půlky tak pěkné útočiště. Když Duffy sestupoval z koně, otevřely se těžké dveře a na sněhem pokrytý dvůr vyšli dva mniši.

"Dobrý večer, cizinče," řekl ten vyšší. "Bratr Eustác zavede vašeho koně do stáje. Pojdte se mnou." Duffy vešel za mnichem dovnitř, a když se dveře zabouchly, sundal si klobouk a kabát. Úzkou předsíň osvětlovala pochodeň zaražená do železného držáku na zdi. V rohu stál dobrý půltucet mečů. "Trváme na tom," řekl mnich, "aby všichni hosté nechali zbraně tady." Duffy se ošklíbl, ale odepnul meč a podal jej mnichovi. "Pokud dohlédnete na to, aby to dodrželi všichni, není to tak špatný nápad." "To není těžké," řekl mnich a opřel Duffyho rapír k ostatním. "Kdo s tím nesouhlasí, stráví noc venku."

Po večeri se půltucet hostů rozesadil kolem krbu a začal popíjet kořalku. Někteří seděli na dřevěných židlích, ale Duffy se natáhl na podlahu a hlavu si jako na polštář položil na bok velkého spícího psa. Dovolil si pohárek pálenky, protože se rozhodl považovat to za prevenci proti nachlazení.

Hosté se mlčky shodli, že nebudou mluvit o cílech svých cest, a tak se bavili vyprávěním příběhů. Nějaký Ital dal k dobru morbidní historku o bohaté dívce, která si schovávala v květináči useknutou ruku mladého podkoního, kterého milovala, a slzami zalévala květinu, která z ní vyrostla. Mnich, který vpustil Duffyho dovnitř, se dal do vyprávění skandálního a dost nemravného příběhu o erotickém poblouznění v klášteře a Duffy začal líčit starý irský příběh o Saeve, ženě Finna Mac Coola, a o jejich proměnách.

Břichatý starý pán právě začal přednášet dlouhou epickou báseň o tom, jak se císař Maxmilián ztratil v Alpách, když tu se rozletěly dveře útulku. Chvilku nato vkráčel do místnosti rozložitý muž v těžkých botách a v kabátě, jaký nosili místní horští vůdci. Netrpělivě si setřásl sněh z kříru.

"Chladná noc, Olaue?" zeptal se mnich a vstal, že nově příchozímu nalije.

"Ani ne," řekl Olaus a s díky přijal pálenku. "Zima se už balí a vrací se na sever." Důkladně se napil. "Ale dneska v noci jsou venku obludy." Duffy se zájmem vzhledl. "Obludy?" Horský vůdce kývl a usadil se ke krbu. "Nojo. Gryfové, hadí muži, démoni, strašidla, na jaký si jen člověk vzpomene." "A tys je viděl, Olaue?" zeptal se mnich a po straně na ostatní hosty spiklenecky mrkl.

Olaus vážně zavrtěl hlavou. "Ne. Málokdo je viděl a přežil to. Ale dneska jsem byl na Montaschi a slyšel jsem, jak v horách zpívají sborem, a když jsem šel sem, narazil jsem na několik nadpřirozených stop. Rád bych věděl, co je to tak probudilo." "No, přijde na to," řekl vesele mnich. "Třeba mají dneska strašidla svátek. Nebo narážejí sudy s jarní várkou piva, řekl bych." Olaus si uvědomil, že je terčem posměchu, a upadl do uraženého mlčení.

To mi připomíná, napadlo Duffyho, že bych rád viděl, jak se daří herzwestenskému černému pivu. Věřím, že ten chlap, Gambrinus, se ve svém řemesle vyzná a nenechá je zkazit. Duffy zív. Byl z kořalky vypité po namáhavém dni ospalý. Opatrně vstal, aby neprobudil psa.

"Myslím, že půjdu na kutě, bratře," řekl. "Přidělíte mi nějakou palandu?" Mnich se na Ira usmál způsobem, který si Duffy zvykl vidat na tvářích ošetřovatelek pečujících o raněné: lehký úsměv člověka, který se rozhodl být neutrální, a tak si může dovolit být zdvořilý ke všem stranám a frakcím.

"Jděte těmhle dvěma," ukázal mnich. "Snídaně se podává na úsvitu." Duffy trochu znepokojeně přikývl a vešel do označených dveří. Na chvilku a zcela bezdůvodně jej napadlo, jestli kněz výsměšnou nedůvěrou k Olauovým tvrzením nehraje. Zbytečná myšlenka - a on ji zahnal.

V místnosti bylo dvacet paland, jedna nad druhou podél stěn jako police v knihovně. Duffy nechal boty na zemi a vylezl si na tu nejvyšší volnou. Na prknech ležela deka, on ji tam nechal, přetáhl si přes sebe kabát a jako polštář použil batoh. Z hostinského pokoje uslyšel tiché šeptání; ostatní hosté se modlí. Vypadl jsem zrovna včas, pomyslel si s úšklebkem. Potom se převrátil, usnul a zdálo se mu o vídeňské dívce jménem Epifanie.

V noci sněžilo. Když Duffy ráno zašel do stáje osedlat koně, vzduch tak mrazil, že při nadechnutí trnuly zuby. Kůň potřásl hlavou a pohoršeně si odfrkl, jako by nebyl s to uvěřit, že se po něm tak časně chce nějaká práce.

"Jen vstávej," poradil mu Duffy a vyhoupl se do sedla. "Sluníčko je na nebi, do deseti tu zatracenou mlhu vyžene. K polednímu si už nebudeme pamatovat, jak vypadala." Jenže mlha se držela jako klišť, jako kdyby křečovitě zatřásla rozplízlé prsty do každého skalního výběžku.

Duffy už vystoupal do průsmyku Predel a sráz po jeho pravé ruce začínal ostře, jako kdyby byl vykrojen nožem.

Mlha se tiskla až k němu, takže vytvářela iluzi, jako by temnou kamennou stěnu na druhé straně doplňovala jiná, světlá a lesklá. Zachtělo se mu vyzkoušet hloubku propasti, a tak sebral u stěny kámen a hodil jej dolů.

Nárazu se nedočkal.

Měl pocit, že je tak polovina dopoledne. Cesta se rozšířila a minula široké rameno masivu Mangart. I přes mlhu mu jasně naznačovaly cestu kapličky, mohylky a přitesané balvany, jakým tu říkají "kamenní muži".

Duffy se usadil v sedle pohodlněji a dal se do zpěvu.

Cos slyšelo ptáku z Fulgory
z kraje na západ od ostrova Man?
Kam zlaté lodě se plaví již
co svět byl vytvořen.

Barvené plachty a lodníků zpěv,
trubky zní, vlají prapory
hledáme to, po čem touží král
bájného ptáka z Fulgory

Duffy už nějakou dobu mezi cáry mlhy viděl protější hřbet vinoucí se rovnoběžně s tím jeho - a teď na něm zahlédl obrys obrovského koně s jezdcem. "Bůh nás chraň," zalupal po dechu a instinktivně sáhl po jílcí. Ten chlap je aspoň dvacet stop vysoký, pomyslel si. Olaus měl pravdu.

Mlhavý obr také sáhl po meči, a tak Duffy vytáhl rapír a napřáhl jej - a velikán udělal totéž. Ir se trochu uklidnil a začal být skeptičtější. Potom zasunul meč do pochvy.

Obr jej napodobil. Duffy rozpřáhl paže a pak jimi zamával, pomalu, jako těžkopádný pták, a stínový jezdec po něm všechno zároveň opakoval.

Duffy se s úlevou zasmál. "Nemusíš se bát," řekl koni, "to je jenom náš stín na mlze." Kůň znechuceně ohrnul pysky. Mléčně bílé nebe příliš oslepovalo, než aby se do něj dalo hledět, a tak Ir sledoval vlastní ruce, cestu a milníky ubíhající dozadu. Když se znovu po očku podíval po stínovém jezdcí, s údivem zjistil, že mu v patách jede celý zástup siluet. Neklidně si prohlédl šedavé obrysy a strnul skutečným strachem.

První šlo zvíře s ptačí hlavou a tělem veliké kočky;

křídla složená na zádech při každém kroku nadskakovala. Za ním cupala malá věc podobná ještěrovi, ale s groteskní kohoutí hlavou s hřebínkem. Tak to je bazilišek, nebo jsem otec zpovědník, pomyslel si Duffy a pod límeček mu začal stékat pot. Potemnělé, tiché procesí tvořily i další bytosti - trpaslíci, obludní krabi, věci, které ze všeho nejvíc připomínaly uzlíky mrskařících se chapadel. Všechny ty stíny skákaly, kulhaly nebo kráčely usilovně, jako kdyby jejich pochod trval už hodiny a cíl byl pořád míle daleko. A v jejich středu jela na koni postava, která byla Duffyho vlastním stínem.

Duffy se sotva opovážoval dýchat a cítil se jako dítě, které se bojí, že kdyby se naklonilo k oknu, uvidělo by bílou tvář bez očí. Pomalu se odvrátil od přízračného protějšku hřebenu a podíval se přímo před sebe. Ke své hrůze uviděl v mlze nejasné obrysy. Nejspíš bych něco spatřil i za sebou, pomyslel si, ale ani nápad, že bych se otočil. Část jeho mysli, ta, kterou se velmi snažil nebrat na vědomí, se pořád znovu a znovu ustrašeně ptala: Co mi chtějí? Co mi vlastně chtějí?

Rozum jej zase nabádal, aby si odepřel náhlé pohyby a počkal, až ten fantastický zvěřinec zmizí.

Nezmizel. Když s blížícím se večerem začala záře na obloze matnět, Duffyho jeho tiší souputníci stále ještě provázeli. Za ty hodiny jízdy vyděšený třas zmizel a vystřídalo jej tak trochu neskutečné, fatalistické ohromení.

Co se koně týče, nezdálo se, že by si těch bytostí vůbec všiml.

Duffy jej zarazil se strnulým klidem člověka, který upadl do šoku - bájná zvířata zastavila taky - a začal si chystat tábor pod skalním převisem. Buď jsem prokletý, nebo jsem přišel o rozum, pomyslel si, ale tak či tak mi trocha tepla neuškodí. Začal sbírat chrastí a při tom dokonce došel docela blízko k jedné z oblud, aby mohl sebrat jednu obzvlášť pěknou větev; stvoření, cosi jako pták se psí tváří, se uklonilo a odskočilo stranou.

Ir se nasoukal pod převis a naskládal kousky dřeva do hraničky. Vyndal dřevěnou krabičku s troudem a dolů pod hraničku položil trošičku prachového peří.

Čočka se v mlze použít nedala, a tak jen peří trošičku navlhlil pálenkou a vykřesal hruškou dýky pár jisker z jílcí meče.

Škrt... škrt... škrt... nic jiného v tom mrazivém tichu slyšet nebylo. Konečně se po dřevě roztančil křehounký plamínek a za chvíli se oheň rozhořel natolik, že osvětlil celý Duffyho bídný úkryt. Ir si víc než ostře uvědomoval, že je jedinou lidskou bytostí v zledovělém okruhu tuctu mil, a blahořečil popraskávání ohně, protože ten jediný zakrýval přítomnost mnohoznačného ticha v okolní tmě.

Vypil větší část pálenky a potom se zachumlal do kožešinou podešitého kabátu. Teď si mohl myslet, že obludy byly jen iluzí, klamem z rozptýleného světla na mlze a sněhu. Ráno budou pryč, řekl si.

Nebyly. Když ráno otevřel oči, uviděl deset stop od sebe v polokruhu rozesazené stvůry a srdce mu vyletělo do krku.

Podle sněhu navršeného na křídlech a na rohatých hlavách bylo jasné, že takhle strávily celou noc, a kdyby nebylo bdělého výrazu ve všech očích, nejspíš by se pokusil věřit, že jsou to jen sochy.

Když probudil a nakrmil netečného koně, udušl kousek salámu a spláchl to ledovým vínem, dvě z těch věcí vycouvaly a otevřely půlkruh. Duffy poslušně nasedl a vyjel vpřed; ti dva, kteří jej pustili, šli vepředu, ostatní se vydali na pochod za Irovými zády.

Bylo sobotní ráno, obloha byla kobaltově modrá a horské vrcholky proti ní vypadaly, jako kdyby je někdo vyřezal z pomačkaného bílého papíru, ovšem jen kdyby pocit velké dálky a rozlehlého prostoru nebyl tak drtivý.

Duffyho dech se v cárech ztrácel v řídkém a mrazivém vzduchu těchhle oblačných výšin. Ir cítil, že se blíží k okraji světa, že je bližší královstvím nebeským než teplému srdci Země.

Došli k místu, kde si bylo lze vybrat, kudy obejít strmý žulový sráz: nová cesta, kroutící se doleva, byla lemována dobře udržovanými kapličkami a hromádkami kamení, což svědčilo o tom, že na ní bývá čilý provoz, ta druhá stoupala rázně nahoru, a ačkoli ze sněhu vykukovalo pár starých kapliček a kamenů, bylo jasné, že aspoň několik posledních sezón ji nikdo nepoužíval; podivné procesí se bez zastavení vydalo po staré cestě.

Duffy se ošil, protože dosud doufal, že třeba narazí na větší skupinu poutníků a to fantastická zvířata zažene. Otočil se a sjel pohledem asi tak tucet svých průvodců.

No, stejně by to asi čerta pomohlo, řekl si zoufale.

Musela by to být opravdu hodně početná skupina a ještě navíc hodně srdnatá.

Když bylo zářící slunce pár stupňů nad zenitem, znovu odbočili. Tuhle novou cestu mezi útesy nelemovaly žádné

milníky, ale byla dost rovná a pravidelná, aby působila dojmem, že kdysi přece jen byla postavena, aby se po ní jezdilo. Duffy neměl daleko k úplné panice. Kam mě to ty věci vedou, div nevypísl nahlas. Díky Bohu, aspoň pořád míříme zhruba na východ, ale jsme už pár mil severně od míst, kde bych měl být. Mohl bych se těch stvoření zkusit zbavit? A i kdybych to udělal, dokázal bych se vrátit na původní cestu?

Strná stezka změnila směr ještě několikrát a vypadalo to, jako by byla stále přímější, širší a lépe upravená.

Bylo už pozdní odpoledne a Duffy právě sbíral všechnu odvalu, aby se dokázal pokusit vyvést koně z toho procesí, když tu se všechny dosud mlčící stvůry najednou daly do čehosi, co by snad zasloužilo být nazváno zpěvem.

Bylo to mnoho prostých a dlouho protahovaných tónů, něco jako kdyby se pomaličku vytrácel zvuk tuctu olbřímích gongů, a sbor, který vytvořily, se ozvěnou rozlehl nahoru i dolů po stěnách průsmyku a odzvučel kamsi k prázdnému nebi. A působil tak nelidsky odtažitě a monumentálně, až Irovi naplnil oči slzami. Píseň se valila, stoupala jakoby po obrovských krocích na jakési nezvyklé stupnici - a stoupající dno průsmyku najednou přešlo do veliké náhorní roviny plné balvanů pokrytých sněhem.

Nesmírně překvapený Duffy jen na chvilku přivřel oči, pak je teprve otevřel a pozorně se díval. Cesta vedoucí k vrcholům, dobrou půlmíli rozdrolené dlažby, lemovaly po obou stranách děsivě staré, větrem a deštěm ošlehané a nestejně vysoké sloupy. I ten nejnižší zdvihl drolicí se vrcholek deset stop nad Duffyho hlavu a každý byl dost silný, aby se dovnitř vešla menší kaple.

Dva průvodci vepředu ustoupili do stran a Duffyho kůň bez pobízení převzal vedení. Duffy a jeho podivný průvod šli důstojným krokem po prostředku široké třídy lemované dvěma řadami sloupů. Rudé slunce viselo přímo za nimi a Ir si uvědomil, že kdyby na konci planiny někdo stál a díval se k nim, viděl by, jak slunce jako by zapadalo přímo na západním konci obrovské síně bez střechy.

Dobrý Bože, řekl si Duffy, to bych rád věděl, jak ta budova vypadala, když střechu měla. A kdy vůbec, před kolika tisíci let? Představil si stovky pochodní v rukou davu shromážděného na krásné mozaikové podlaze;

malby na vysokých klenutých stropěch; a vepředu mramorový oltář, vyšší než lidská postava, ale trpaslík ve srovnání se sochou tyčící se za ním, sochou ženy hledící přes hlavy věrných přímo do velikého oka zapadajícího slunce...

Duffy se několikrát pořádně nadechl. Začal se bát, že má vidiny z řídkého vysokohorského vzduchu. Jen klid, chlapče, konejšil se, začínáš ztrácet schopnost rozlišovat mezi představami a vzpomínkami.

Cesta přes náhorní plošinu jim trvala téměř hodinu, a když se Ir dostal na protější stranu, měl pocit, že jeho sáhodlouhý stín je o celé minuty cesty napřed. Před sebou zahlédl něco širokého a hranatého, a když se podíval pozorněji, uviděl, že to je díra v drolicí se dlažbě, jako kdyby někdo pečlivě odstranil čtvercový kus dláždění... anebo, napadlo ho, jako kdyby tam kdysi něco velkého stávalo, ale pak to dali pryč. Nervózně se rozhlédl a srdce se mu na chvilku div nezastavilo, když uviděl dva sloupovité kamenné útvary, které - a bylo to jasně poznat i přes to, že se na nich podepsala tisícovka alpských zim - bývaly nohama a kotníky dnes už zmizelého obra.

Duffy zjistil, že se chvěje, a natáhl se do sedlové brašny po pále. Otevřel láhev, ale než ji stihl zdvihnout ke rtům, kůň jej přenesl přes ten tucet yardů mezi kamennými nohama a třas v mžiku zmizel. Když už měl láhev v ruce, přihnul si kořalky - od toho, jak ležela těsně u koňova boku, byla teplá -, ale už proto, aby líp vychutnal tu krásu, ne aby se otupil a vyhnal si zlé myšlenky z hlavy.

Z konce náhorní planiny vedlo dolů prastaré schodiště, které vítr a déšť změnilo v klesající rampu. Duffy se zadíval na vysoké a ještě stále sluncem zalité vrcholky a zazdalo se mu, jako by na nich spatřil obrysy pravěkých zdí a hradeb.

Teď už byl ve stínu a spolu s šerem sílil i alpský chlad, a tak zavedl koně k výklenku, který byl za větrem, sestoupil a začal se chystat k přenocování.

Po chvíli konečně ležel zachumlaný v kabátě, uvelebený mezi dekami přikrytým tělem koně a skalní stěnou a pozoroval, jak za kamennými siluetami jeho průvodců temní nebe, dokud nebylo naprosto černé.

KAPITOLA ČTVRTÁ

Pět dní nato seděl Johannes Freiburg ve výčepu hospody U svatého Munga. Odložil korbel s pivem a kývl na starce, který dřepěl u stolu proti němu a pouliil oči.

"Jak povídám. Provázeli ho všichni démoni, co jich v Alpách je. Smrákalo se a já jsem hnal kozy po mostě přes Drávu, a vtom jsem uslyšel zpěv - stovky hlasů, a všechny vysoký, jako ptačí, notovaly moc divnou melodii - a na chvilku jsem si myslel, že to je Bůh a všichni svatý a že si pro mě přišli. Tak jsem se otočil k horám a vidím, že od nich jede na koni vysoký, šedovlasej chlap, jede si po cestě a rudý slunce mu svítí, jako by to byla jenom jeho lampa; a za ním, na každém vršku a skále, řady a řady démonů s ptačíma hlavama, okřídlený dvounohý draci a vůbec každá obluda, o jaký jsi kdy slyšel, a všechny zpívaly jako sbor v kostele." Stařík se překřížoval a polkl. "Eště pivo," za krákal na hostinského. "A kdo to teda byl?" zeptal se svého společníka. "Belzebub?" "Nemám ponětí. Hezky rychle jsem zmizel - nechtěl jsem se dostat tak blízko k němu, aby mě moh uškňout-, ale on vypadal.. Proboha, to je on, právě vešel do dveří!" Duffy si ani nevšiml starce, který okamžitě po jeho příchodu do místnosti spráskl dlaně před obličejem, vyjekl a odklopýtal pryč. Došel k výčepu a klidně požádal o pivo. Tvář měl drsnou a kolem očí se objevilo pár nových vrásek. Když mu natočili pivo, odnesl si je dozadu ke stolu, a aniž by tušil, jak naléhavě a zděšeně si jej Freiburg prohlíží, pomalu začal pít.

Takže, přemítal Duffy, o tomhle si vážně nemůžu myslet, že to bylo delirium tremens - to by netrvalo šest dní. Vzdychl a potřásl hlavou. Není o tom pochyb, doopravdy mě Predelem provedla parta bytostí tak fantastických, že i v mýtech se o nich mluví jen v náznacích. Vedli mě, jak později vyšlo najevo, vyhnuli se se mnou vždy místům hrozcím lavinami, dohlíželi, abych se držel cesty, i když Bůh suď, kudy vlastně vedla. Kromě toho si udržovali uctivý odstup, a když jsem se k nim přiblížil, dokonce se klaněli! Jako kdybych byl... jako kdybych byl ctěný a dlouho postrádaný král, který

projíždí jejich územím.

Vzpomněl si na podivný strach, který prožil před týdnem v té potrhle hospodě v Terstu - strach z toho, že cosi poznává a na cosi si vzpomíná. I s tím bych si měl lámat hlavu, pomyslel si; možná i ten muž s kozlíma nohama byl skutečný, žádná halucinace. Čert to vem, ve srovnání se společnostmi, ve které jsem se pohyboval posledních šest dní, byl docela všední.

Dveře hospody se rozletěly a dovnitř vrazil podsaditý vousáč ve vysokých botách, jejichž rozšiřující se horní okraje mu sahaly až někam ke kyčlím. Vztekla se rozhlédl po místnosti. "Sakra, Freiburgu," zavrčel, "neviděls Ludwiga? Říkal, že tu bude popíjet." Freiburg potřásl hlavou. "Ano, pane... ano, pane Younte. Jenomže... on... zrovna před chvílkou někam odběhl zadním vchodem." "viděl, že sem jdu, co? Opice stará, líná. Za tohle mu zpřerážím hnáty. Přece ví, že -" Freiburg se vrtěl na židli, mrkal, potřásl hlavou a mával rukama. Yount se na něj užasle díval a pak pochopil, že mu pastýř chce říct něco důvěrného.

Naklonil se k němu. "Tak co je, sakra?" "Ludwig za nic nemůže," šeptal pastýř. "Jenom se strašně bojí strašidel, se kterými je nějak moc zadobře támhleten šedovlasý chlap." Yount se podíval přes celý výčep na Duffyho, který se pořád ještě mračil do piva. "Burani zatracení," řekl pak Freiburgovi, "nemůžete udělat dva kroky, abyste si nenašli důvod, proč se třást před ďáblem." "Ale tohle je pravda," zaprotestoval pastýř. "Nic si nevymyslím -" "No jasně. Jako když jste loni ukřižovali všechny kočky ve městě, protože se přáteli s čarodějnicemi." "Ale počkejte, pane Yount, došlo k jistěm zjevením a-" Yount vztekla a hrubě navrhl, co má Freiburg udělat, až příště narazí na nějaké zjevení. "Tak co, kde je ten můj podělaný příručí? Tady vzadu? Dobrý bože, schoval se mezi košťata a kýble. Vylez, Ludwigu, ty poseroutko. Musíme vyrazit a dovézt kůže do Vídně dřív, než je deště zničí." Duffy vzhledl. Vy jedete do Vídně?" zeptal se.

Všechny tři tváře se k němu otočily - dvě z nich byly bledé a vyděšené, jedna zamyšlená a zkoumavá. "Přesně tak, cizince," řekl Yount.

"Jestli mě vezmete, rád zaplatím," navrhl Duffy. "Můj kůň se div nezchvílil při... při dost namáhavém přechodu přes hory a já nemůžu čekat, až se dá do pořádku.

Moc místa nezaberu - a kromě toho myslím, že pokud byste narazili na lupiče, ještě rád budete mít jeden meč navíc." "Pro lásku Boží, pane," sykl Ludwig, "nenechte ho-" "Kuš," štkl Yount. "Jestli ti to dělá dobře, tak se ve svěcené vodě třeba koupej a dej si vytetovat křížek na čelo, ale tady rozhoduju já." Otočil se k Duffymu, kterého to vše velmi udivilo. "Ovšem, cizince. Můžete jet s námi. Zaplatíte mi deset dukátů, ale kdybyste nám pomohl zahnat lupiče, dvakrát tolik dostanete." Ludwig začal kňourat a Yount jej odměnil pohlavkem. "Sklapni, hnido."

Ptáci ve větvích na sebe už pokřikovali, když se Yountova skromná karavana vydala na cestu. Do předního vozu byli zapřaženi čtyři podsadití tažní koně. Na kozlíku seděli Yount a jeho příručí, dva Yountovi synové si svlékli košile a lehli si na korbu na hromadu kůží, aby se trochu opálili. Vzadu byl na provaze přivázán další vůz a na jeho kozlíku se rozvaloval Duffy napůl poklimbávající v dopoledním slunci. Místní kluci udělali špalír a nadšeně pokřikovali na náklad, který k jejich nelibosti na dva dny zamořil městečko štiplavým smradem napůl vydělaných kůží. Ir si ťukl do klobouku. V duchu se rozloučil s koněm. Tak se měj dobře; mám pocit, že beze mě ti bude líp.

Mžoural do sluníčka, díval se, jak na letošních výhoncích větví poskakují ptáci, poslouchal rachocení a křapání vozů - a najednou bylo snadné brát znepokojivá setkání v horách a v Terstu jako cosi náhodného, jako kdyby na bytosti z dávného světa narazil pouhopouhou náhodou. Ty věci jednoduše pořád existují, říkal si, ukrývají se v temných zákoutích a skrýších světa a poutník se nesmí hněvat, když je jednou za čas zahlédne.

Večer se utábořili na břehu Ráby. Ludwig si dával záležet, aby se držel co nejdál od Duffyho, vždycky seděl u ohně nejdál, proti němu; aby bylo jasné, co si myslí, asi tak každou půlhodinu zapadl za jeden z vozů a nahlas se modlil. Zato Yountovi synové si s Irem dobře porozuměli a on jim ukázal, jak se dá hrát na list trávy přitisknutý mezi palci. Když zvesela dohrál svou verzi úryvku z Blaylockovy Wilde Manne, nadšeně se šklebili, zato Ludwig, už zase ukrytý za vozem, skučivě prosil Boha, ať ty ďáblovy píšťaly umlčí.

"To stačí," usoudil konečně Yount. "Děsíte chudáka Ludwiga k smrti. A stejně se už připozdívá - radši půjdeme spát." Uhasil oheň a prohlédl si, jak jsou uvázaní koně, jeho synové se nasoukali do spacích pytlů a Duffy se zamotal do starého kabátu s kožešinou.

Druhého dne ráno se nebe pokrylo nízkou visícími mraky a Yount se začal strachovat o kůže. "K čertu se snídání, chlapi," křikl a probudil koně. "Chci, abysme byli co nejdřív pět mil od řeky." Duffy si zase vlezl na kozlík vlečeného vozu, obrátil si provhlhý límec a dál spal.

Probudil jej zvláště nemístný ptačí nápěv. To by měla být koliha, pomyslel si malátně a posadil se zpřímá - jenže nikdy jsem neslyšel žádnou, která by volala takhle hlubokým hlasem. Potom na zavolání odpovědělo ze druhé strany jiné a stejně nepatřičné - a Duffy byl ihned vzhůru. Tohle nejsou kolihy, pomyslel si nevesele.

Tohle dokonce nejsou žádné ptáci.

Co možná nenápadně vstal, chvílku hledal na stupátku rovnováhu a potom překročil přes prázdný prostor na zadní nápravu prvního vozu. Přetáhl se přes postranici, přešel přes nadskakující balíky kůží - cestou se mile usmál na dva mladíky - a pak poklepal Younta po rameni. "Usmívejte se jako já," řekl mu a pominul chvějícího se Ludwiga. "Ale jestli máte luk, dejte mi ho. V lese jsou lupiči." "K čertu," zaklel Yount. "Žádný luk nemám." Duffy se zamyšleně kousl do rtu. "Takhle mizerně vybavený je nezaženete. Řekl bych, že nemáte na výběr a budete se muset vzdát, až se objeví." "Čert je vem. Budeme s nimi bojovat." Duffy pokrčil rameny. "No prosím. Vráť se do zadního vozu a pokusím se jim zabránit, aby ho odřízli." Přešel zpátky přes kůže, cestou řekl chlapcům, že tatík s nimi chce na chvílku mluvit, a potom napůl přešel a napůl spíš spadl do vlastního vozu.

Vrátil se na kozlík, narazil si okraj klobouku do očí a dělal, že spí. Ale ruce držel poblíž jíců.

Nízká větev, pod kterou vůz projížděl, se vymrštila nahoru a ke karavaně jako kočky seskočili čtyři chlapi.

Dva padli rovnou na balíky na druhém voze - a Duffy byl v mžiku na nohou, meč se zpěvavým zvukem vyletěl z pochvy a mířil na ně.

První z mužů už napřahoval vlastní meč a rozmáchl, po dřevorubecku jím sekl Duffymu po hlavě; Ir jej zablokoval nad hlavou a okamžitě zasadil vlastním mečem ránu na protivníkovu hlavu. Muž odskočil dozadu, ale Duffymu se podáhlo vychýlit klesající meč tak, že jej sekl po zápěstí.

"Hééj!" zahalekal. "Younte, lupiči! Ať koně táhnou dál." Najednou si povšiml, že podél nich cválají tři muži na koních. Bože dobrý, pomyslel si, vážně nás dostali.

Dva lupiči uvnitř vozu se proti němu potácivě, ale oba najednou vrhli. Duffy však stál na kozlíku a měl pevnější oporu. Jeden meč odrazil dýkou, zachytil jej zářezem za záštitou, vykroutil jej muži z ruky a shodil přes postranici. Druhý meč tvrdě odrazil, takže se zasekl do dřeva a vydržel tam dost dlouho na to, aby mohl Duffy vést bodnutí na krk, proti průdušnici. Lupič se chytil za hrdlo a překulil se dolů přes postranici. Druhý neměl chuť stát beze zbraně proti dvěma Irovým čepelím, a tak přeskočil za ním a skulil se na zem dobrovolně.

Od chvíle, kdy ti dva seskočili z větve na vůz, uplynulo snad deset vteřin. Duffy se otočil a podíval se, jak to vypadá na předním voze. Jeden z Yountových synů praskal otěžemi a sprostě řval na supící koně. Yount se druhým synem krváceli z několika drobnějších ran, oháněli se sekery a drželi si od těla dva z lupičů, kteří se krčili na korbě vozu.

Než mohli muži na koních varovně vykřiknout, Duffy přeskočil mezeru mezi vozy, švihl mečem, ten opsal rozmáchlý horizontální oblouk a chvilku nato do prachu na cestě žuchla uťatá hlava. Druhý lapka, kterého Duffy jen srazil na všechny čtyři, zuřivě šmátral po meči, ale Ir proti němu provedl výpad dýkou a zabořil mu její hrot pod bradu.

Dva ze tří jezdců se teď nakláněli ze sedel a sekali po vlečném laně spojujícím oba vozy. "Proboha," vydechl ztěžka Duffy a vstal. Naklonil se přes postranici a tvrdě udeřil naplocho mečem jednoho z pádících koní po lebce. Zvíře zaržalo, zakoplo a udělalo hrozivý kotrmelec, při kterém jezdec vyletěl hlavou napřed na cestu. Druhý kůň vrazil do toho padlého a potom se skácel taky.

Poslední jezdec, který najednou zbyl z celé lupičské party jediný, koně přidržel a zatvářil se vystrašeně a nejistě.

"Nejrozumnější by bylo táhnout domů, dokud to jde," zavolal na něj Duffy.

Ale ne, pomyslel si však chvilku nato, blíží se posily.

Ze zadu rychle přijížděli další dva jezdci. Meče měli tasené a zdvižené nad hlavami a Duffy nebyl nijak nadšen myšlenkou, že by s nimi měl bojovat. Zanedlouho projedou kolem toho vyčerpávajícího, napadlo jej, a až on uvidí, že je jich víc, budu je mít na krku všechny tři.

Potom Duffy ohromeně zamrkal, protože jeden z nově přichozích se cestou jako by nic natáhl a vrazil meč do zad pomaleji jedoucimu lapkovi. No ne, tak posily to jsou, ale pro nás, řekl si Ir s úlevou. Usmál se, sedl si a díval se, jak jeden z nich, kudrnatý mladík, přijel až k němu.

"Rád vás vidím, chlapeci," zavolal na něj. "I když jste se mohli objevit i o něco -" A potom už jen stačil uskočit dozadu jako vyplašená kočka, protože jezdec vedl proti jeho obličejí strašlivě rychlý úder. Hrot meče Irovi škrtl o špičku nosu a mířil dolů na jeho hrud', ale to už Duffy tasil vlastní zbraň a úder odrazil.

"Co se děje?" zavolal Yount. "Co jsou zase tihle parchanti zač?" "Já nevím," zahalekal Duffy a pokusil se provést klamný výpad a pak mladého jezdce zasáhnout. Muž Duffého čepel bez námahy navázal na svou a odrazení a ripostu pak provedl jako jediný pohyb. Když uvážíme, že se bije ze sedla, nebylo to špatné, zhodnotil to Duffy, uskočil a cizincův meč jej lehce škrtl do kazajky.

Vůz se silně rozkřýval, protože druhý chlapík seskočil z koně a vylezl ze druhé strany nahoru. Proklatě, pomyslel si Duffy, který se protočil právě tak včas, aby zachytil boční úder nového pasažéra, tihle hoši jsou dost rychlí.

Yount a jeho syn pozdvihli sekery a začali přelézat přes záď prvního vozu.

"Abyste si neublížili," křikl na ně mladík. "My chceme jenom jeho." A ukázal na Duffého.

"Já to říkal!" zaskučel Ludwig vykukující docela vepředu zpoza sedačky. "Je to ďábel!" Potom se ozvalo krátké zasvištění a úder - a mladík nejistě naklonil hlavu a chvilku nato už padl dopředu s opeřeným šípem v zádech.

Bůh nám buď milostiv, pomyslel si Duffy hystericky, co je zas tohle? "Ať koně pořád táhnou!" zaječel. "Musíme se z tohohle blázince dostat." V křovinách vedle cesty stáli lidé... maličcí lidé. Duffy se zadíval důkladněji a ohromeně si uvědomil, že to jsou trpaslíci, navlečení v maličkých drátěných košilích a vyzbrojení luky. Světlovlasý jezdec je uviděl taky, zbledl a nasadil koni ostruhy; jenže než ujel deset yardů, našlo si místo mezi jeho žebry aspoň deset dobře mířených šípů. Útočník se skulil ze sedla a kůň cválal dál. Vozy drncaly dál po cestě, převalující se mrtvola s třicím peřím na koncích šípů po chvilce znehybněla, trpaslíci vypnuli luky, poklekli na koleno a se skloněnými hlavami sledovali, jak Yountovy kůže projíždějí kolem nich.

Řady klečících trpaslíků se táhly po obou stranách cesty aspoň čtvrt míle. Ir pomaličku otřel meč a zasunul jej do pochvy, ale na obou vozech nikdo nevydal hlásku, dokud to nebylo asi pět minut, co poslední trpaslík zmizel vzadu.

"Oni... oni vás zachránili, je to tak? Trpaslíci?" Yountův hlas zněl zamyšleně.

Duffy se zamračil a pokrčil rameny. "Ani nevím. Nejspíš ano." "vozím tímhle lesem kůže už roky," řekl Yount. "Lupiče jsem tu už viděl. Ale trpaslíky vidím poprvé." "Klaněli se mu!" křikl roztřeseně Ludwig. "Když jel kolem nich, klekli si! Je to král trpaslíků!" "Ale proboha, Ludwigu," odsekl Yount podrážděně, je přece větší než já." Duffy, kterého poslední vývoj událostí zdeptal, si sedl na jeden z balíků. Nic mu nejde na nervy víc, řekl si, než když to teď najednou vypadá, jako kdyby div ne celý svět byl jedno velké bratrstvo, jehož cílem je zabít Briana Duffého. A ať už je to pravda nebo ne, takové věci může věřit jen blázen. Ale jestli je ještě něco bláznivějšího, tak je to to druhé bratrstvo, které mi zřejmě se stejným zánícením pomáhá. Tak například - proč mi Giacomo Gritti před týdnem v Benátkách zachránil život? Proč se sešly všechny obludy, co jich v Julských Alpách je, aby mi pomohly projít průsmykem? A nakonec - proč tihle trpaslíci, proslulí tím, jak jsou tiší a neradi se dávají vidět, najednou vylezli po tuctech a zabili chlapy, kteří mě napadli?

"Já s ním nepojedu," popotahoval Ludwig. "Já jsem zbožnej člověk a nebudu cestovat s králem trpaslíků a horskejch ďáblů." Ale, pomyslel si Ir s nepřijemným pocitem, jakpak se dozvědělo mých alpských průvodců?
"Sklapni," štěkl Yount drsným hlasem prozrazujícím nejistotu. "Když si pospíšíme, zítra odpoledne budeme ve Vídni. Ať jste kdo jste, cizinče, slibil jsem, že vás vezmu s sebou, a nevyženu vás, zvlášť když jste nás zachránil před těmi lapky." "Tak vyhodte mě," řekl Ludwig. "Zastavte a dejte mi moje věci." Yount po něm netrpělivě máchl rukou. "ty mlč a neotravuj." "Já nežertuju," trval na svém příručí. "Zastavte, nebo vyskočím za jízdy." Duffy vstal. "Ano, Younte, asi byste zastavit měl. Já dojdou pěšky. Nechci vás zbavit příručního - a on by určitě umřel, kdyby tu zůstal sám." Starý obchodník s kůžemi se zatvářil pochybovačně;

bylo jasné, že by se znepokojivé Irovy přítomnosti zbavil rád, ale také nechtěl porušit formanské zákony pohostinnosti. "Určitě nás chcete opustit?" optal se. "Nebudu vás nutit, dokonce ani proto, abych zachránil toho pitomce Ludwiga." "Určitě. Nějak se obejdu. Kdybych měl nějaké potíže, zapískám a přivolám si pár trpaslíků." Vozy se skřípěním zastavily, Duffy si hodil batoh přes rameno, smotal kabát a seskočil dolů. Yountovi synové mu smutně za mávali na rozloučenou - určitě jim jako společník připadal podstatně zajímavější než pobožný příručí. Duffy jim zamávání oplatil a vozy se zase pracně daly do pohybu. -

Ir nepřiliš srdnatě zaklel, pak se posadil pod strom a jednou dvakrát si přihnul vína, protože jej dopolední program vyčerpával. Když to tak probírám, řekl si a vychutnával vlažné a už trochu zoctovatělé chianti, mohl jsem si tohle ztroskotání ušetřit; třeba kdybych se ke starouši Ludwigovi naklonil a zašeptal něco jako: "Jestli nezavřeš hubu a nenecháš mě jet dál, zavolám svého kamaráda Satana a ten tě bude honit odsud až k Gibraltaru." Ha ha. Duffy si uřízl něco sýra, salámu a chleba, oloupal si cibuli, všechno snědl a zapil vínem. Potom oloupal stroužek česneku, rozřízl jej a potřel si jím řeznou ranku na nose, aby se tam nemohla chytit sněť.

Chvilku nato vstal, klobouk si narazil pevně na šedivou hlavu a vyrazil po prašné cestě, v kolejkách od vozů, dál na sever. Uvolněným a vytrvalým krokem ubíral míle a míle a teprve v půli odpoledne si dopřál zastávku. Za pět minut ovšem zase byl na cestě. Tou dobou už nedýchal tak snadno a sladě s krokem jako na začátku, lapal po dechu a potil se, ale přinutil se udržet tempo a urazit před soumrakem co největší kus cesty.

Nebe na západě už začínalo matnět, když za zatáčkou cesty spatřil úzké východní rameno Neusiedlerského jezera, jehož hladina se pod tmavnoucí oblohou leskla jako leštěné stříbro. U zálivu po jeho pravici se krčila zanedbaná převoznická budka. Je na čase konečně si odpočinout, pomyslel si, sedl si rovnou na cestě a sáhl po měchu s vínem. Nikdo po mně nemůže chtít, abych se v tuhle denní dobu snažil dostat se přes jezero. Na severním břehu vzplanulo a zase pohaslo oranžové světýlko. To musí být Yount, napadlo Duffyho. I když jdu po svých, málem jsem se jich udržel.

Půda byla vlhká a vyvolala v něm myšlenky na hady a na ghúly, a tak si vybral dub a vylezl do míst, kde větve rozkládající se nahoru jako prsty tvořily cosi jako přírodní bamak. K večeri si dal zase chléb, sýr, salám a víno, ale doplnil to jako opatření proti chladu ještě hitem pálenky.

Potom si pověsil batoh na větev, zamotal se do kabátu a chvíli se vrtěl, až našel víceméně pohodlnou pozici.

Únava a kořalka přispěly k tomu, že ve svém stromovém útulku tvrdě usnul, ale krátce po půlnoci jej probudilo hluboké, chraptivé volání. Co to sakra je, řekl si orupěle; nejspíš nějaká parta jde po cestě. Potom strnul - protože hlasy přicházely shora, a pokud se Duffy nestal obětí nějakého břichomluveckého kousku, mluvčí se pohybovali po obloze. Jazyk, kterým se domlouvali, nedokázal poznat, ale znělo to orientálsky; buď egyptština, řekl si, nebo turečtina - nebo taky arabština. Je možné, že to je skutečnost, napadlo jej, anebo je to zase nějaký šílený sen od pálenky?

Hlasy, které doprovázel zvuk podobný pleskání vlajek v silném větru, pak zmizely na sever a Duffy, když je slyšel ozvěnou nad jezerem, si dopřál hluboký úlevný výdech.

Za celý život, usoudil, o mě nebyl mezi nadpřirozenými bytostmi takový zájem jako za poslední týden a půl - co jsem odjel z Benátek. Vzpomínal si na dvě tři podivné příhody, kterých byl svědkem jako kluk - jednou viděl na břehu Liffey rybařit nějakého starého pána, a když na chvilku pohlédl stranou, byl pán najednou fuč; pak zahlédl nad Wicklowskými vršky dva mraky, které se nehorázně podobaly draku zápasícímu s medvědem; a taky spatřil maličkého mužička, jak se krčí na větvi, a to skříte na něj mrklo, odskočilo a zmizelo v listoví ale teď, po třiceti letech, bylo snadné věřit, že se mu to jen zdálo nebo že příliš uvěřil chlapecké hře. Nedávné události však byly beznadějně reálné. To bych moc rád věděl, pomyslel si, co je všechny přimělo vylézt z děr.

Moc rád bych věděl, co se děje.

Začínal už znovu upadat do spánku, když se ze severu slabě ozvalo několik výkřiků; i na tu dálku Duffy poznal, že je v nich děs a hrůza. Dobrotivý Bože, řekl si, to musejí být Yountovi lidé. Ty létající potvory je napadly. Posadil se - a potom bezmocně pokrčil rameny a zase uleh mezi větvě. Co můžu dělat? řekl si. Je půlka noci, měsíc nesvítí a já jsem na druhé straně jezera. A i kdybych byl pořád s nimi, nejspíš bych si s těmi stvůrami, ať už jsou cokoli, nedokázal poradit. Za pár minut křik ustal. Ir si ještě jednou a pak znovu lokl kořalky - a zavřel oči a pokoušel se usnout.

Druhého dne ráno Duffy slezl z prohýbajícího se a skřípajícího stromu a zuřivě poryvy západního větru mu popleskávaly kabátem a házely dlouhými vlasy do obličeje. Dopadl na zem; větvičky a listy vířily vzduchem jako trosky, které před sebou hrne povodeň, šedé mraky se svíjely na nebi do tvarů podobných bolestně zkrouceným svalům a potrhaným závojům. Ježíši, pomyslel si Duffy a držel si klobouk na hlavě, člověk by věřil, že nastává konec světa.

Vrátil se na cestu vedoucí k jezeru, při každém kroku se nakláněl proti větru a tiskl si kabát rukama k tělu, protože jinak by kolem něj poletoval jako kožešinový netopýr. To bych rád věděl, říkal si, jestli v tomhle počasí nějak zvládnou přívaz. Zkusit to můžu, usoudil - ale zároveň jej napadlo, proč vlastně do Vídne tak spěchá.

To se nemůžu dočkat, až uvidím Epifanii? Na chvilku málem zapomněl na Younta.

Jezero vypadalo jako veliká okenní tabule, přes kterou mašíruje neviditelná armáda v okovaných botách; vítr ji rozbil na stovky jednotlivých proudění a pokrýl ji skvrnkami zpěněných čepiček. Podíval se na břeh a předem se

děsil myšlenky, že bude muset stáhnout přívoz k sobě přes celé jezero, ale k jeho překvapení byla pramice upoutána na jeho straně. Včera večer tu určitě nebyla, vzpomněl si. Kdo s ní sem přejel?

Doklopýtal přes zaneřáděný břeh až k přívozu a najednou si uvědomil, že na přídi pramice stojí nějaký stařec.

Povlávající vlasy a vousy měl sice bílé jako mléko, ale byl vysoký, ramenatý a svalnatý jako zápasník. Ačkoli to mrazivě foukalo, měl na sobě jen bederní roušku a sandály.

"Přívoz stojí dvě mince," řekl stařec hlubokým hlasem, který bez námahy přehlušil svištění větru.

Duffy přešel po molu a opatrně vstoupil na pramici.

"Ale jaké mince?" zalapal po dechu a zašátral pod kabátem. Díky Bohu, že se ten chlap odváží přes jezero jet; kdyby to byl můj přívoz, já bych určitě nejel.

"Koho to zajímá?" zavrčel převozník. "Dvě mince." Budťež Bohu díky za rychle nemluvné lidi ze zapadákova, pomyslel si Duffy, upustil do starcovy mozolnaté dlaně dva zechiny a usadil se na tu část sedačky, kterou vysoký bok lodi aspoň trochu kryl před větrem. Starý převozník pramici odvázel, potom zapřel svalnaté nohy do lodního roubení a začal pracně tahat za naváděcí lano. Ploché plavidlo sebou na rozpohybované vodě házelo a poskakovalo jako ryba na vlasci, ale vzdalovalo se od mola.

Duffy starce ohromeně sledoval, protože čekal, že na jednom břehu najde vola otáčejícího kolem. On to táhne sám, žasl. A na takovéhle vodě! Vždyť mu za dvě minuty pukne srdce. "Ukažte, pomůžu vám s tím," nabídl se Ir a opatrně vstal.

"Ne," řekl převozník. "Sed'te, kde sedíte." Mluví unaveně, pomyslel si Duffy, pokrčil rameny a zase se usadil.

Ale ta únava je tak nějak dlouhodobější, jako by v ní dnešní námaha nehrála významnější roli než ty dvě naprosto bezcenné mince, které jsem mu dal.

Duffy se kradmo ohlédl na rozvířenou vodu a najednou si vzpomněl na zvolání a výkřiky, které zaslechl v noci.

Tak bych rád věděl, pomyslel si s únavou trochu podobnou té převozníkově, jestli se ty zvuky ze druhé strany jezera opravdu týkaly Younta a jeho lidí. Nejspíš ano.

Rád bych si myslel, že ty létající věci se mnou neměly nic společného, ale možná že nakonec měl starouš Ludwig pravdu. Pro Younta a jeho lidi jsem byl jako Jonáš.

Nervózně se rozhlédl po nebi posetém rozervanými mraky a napůl se začal obávat, že uvidí kroužit černé postavy s netopýřími křídly. Potom jej napadlo, že ať jsou co jsou, nemohli se ubránit, aby je tenhle ostrý vítr odváhl na východ.

Jako kdyby jejich přítomnost tady polechtala samotnou zemi a ta se teď nadechla a odkýchlá je.

Naváděcí lano vedlo loď rázně přes vodu a pokaždé, když se jej stařec dotkl, zaznělo jako basová struna na loutně.

Duffy se chytil okraje lodi a držel se, protože pořád tak trochu čekal, kdy se starý muž svalí mrtev.

Protější břeh se ale po nepozorovatelných kouscích blížil a nakonec omláčená příď pramice vrazila do svinstva navátého za molem. Duffy vstal. "Pane," začal, "vřelý dík za ten neobyčejný-" "Vystupte si," odušil stařec.

Ir se ošklíbl a vylezl z lodi. Tihle venkovani toho opravdu moc nenapovídají, řekl si.

Našel mýtinku pokrytou potřhanými kůžemi a kusy dřeva a rozdupanými zbytky táboráku, ale neviděl žádná těla. Nevěděl, jestli se díky tomu má cítit lépe nebo právě naopak.

KAPITOLA PÁTÁ

K polednímu vítr utichl. Odnesl s sebou všechny mraky a Duffy začínal být ze sluníčka ospalý, a tak si složil kabát pod strom, natáhl se na něj a začal ve stínu dřímát.

Hodinu nato se s trhnutím probudil, protože zaslechl zvuk, který se mu poslední dobou stal nepříjemně důvěrně známým: třesk mečů. Vstal, sroloval kabát a odkráčel kousek dál do lesa. Tak, aspoň téhle rvačky se nezúčastním, zaradoval se.

"Chyťte toho parchanta!" vykřikl kdosi. "vidíte ho?" "Ne," ozvala se odpověď. "Ale před chvílí byl támhle v tom křoví." "Aha- Ježíši -" Potom tři rychlá třesnutí kovu o sebe a pak zase zdušený výkřik.

Na nějakou chvíli zavládlo ticho a poté se znovu ozval ten druhý hlas. "Bobe? Dostaljsi toho hrbáče nebo on tebe?"

Žádná odpověď. Tak bych tipoval, že hrbáč dostal Boba, ušklíbl se drsně Duffy.

Blízko něj se ozvalo dusání nohou a on tiše zaklel.

Obklíčili mě, napadlo ho. Možná bych měl vylézt na strom.

Jenže vtom z křoví bleskově vyrazil, až se větvičky a listy rozletěly do všech stran, kudrnatý mužik s absurdně dlouhým mečem. Vrhle se na Ira a rychle mu švihl proti hlavě. Duffy, který neměl meč tasený, vyskočil a z nouze zablokoval ránu podrážkou. Úder jej odhodil dva yardy dozadu. Mužik se vztekle řítí dál, ale Duffy se už vystrachal na nohy, tasil rapír a velmi snadno rány odrážel, protože človíčkův dvouruční meč byl příliš těžký, než aby se dal účelně používat.

Brzy budu muset zkusit ripostu, pomyslel si potom zoufale, nebo mi zlomí meč. "Co se děje?" zeptal se a zastavil těžký úder proti hrudi. "Nic jsem vám neudělal!" Hrbáč - Irovi došlo, že to imlsí být on - na něj chvíli jen zíral a dusil se vztekem. "Vážně?" zaječel nakonec a pustil se do útoku se zdvojeným úsilím. "Tak tomu ty říkáš nic? Jen počkej, jaký nic provedu s těma tvejma smradlavejma střevama!" Nejdřív démoni, řekl si Duffy, potom šilenci. Asi ho budu muset zabít.

Přesunul meč tak, aby si říkalo ránu na rameno. Až udeří, plánoval si, odrazím ránu ven, provedu klamnou ripostu přes jeho obranu, pak se skrčím pod jeho krytím a vrazím mu hrot meče do krku.

Hrbáč se napřáhl k očekávanému úderu, ale právě v té chvíli vyběhli z podupaného křoví čtyři chlapi. "Zabijte je oba," zavrčel jeden z nově příchozích. Útočníci napřáhli meče a vyrazili proti nim.

"Bože, smiluj se," zalapal po dechu Duffy, kterého to rozšíření rozsahu bojových operací mnoho nepotěšilo. "Dorazíme to potom," štkl na hrbáče. "Teď se musíme postarat o tyhle pány." Mužik přikývl a oba se obrátili čelem ke čtyřem

útočníkům. Duffy zastavil rány svých dvou tak, aby jen jednoho přiměl postoupit dál a mohl mu vést úder proti obličej, zato hrbáč skočil po druhých dvou jako tygr a maniakálně máchal mečem jako kladivem. V lese to podle zvuku začalo vypadat jako v kovárně.

Duffy složil jednoho z protivníků po víceméně šťastné rímese, která mu přešla hrdlo; zatímco tím byl zaměstnán, druhý muž se pokusil o útok, ale Ir okamžitě odskočil dozadu a meč prosvítl neškodně vzduchem.

Tohohle zchromím, rozhodl se, a potom si seberu věci a zdrhnu jako správný parchant. Ať si ten potrhlý hrbatec počká na příštího pocestného a rozseká jeho.

Duffy pohrdavě odrazil stranou mizernou ránu a vrhl se vpřed do punta sopra mano - jenomže jakmile vykročil, rozseknutá podrážka odletěla, on padl a ocitl se v zoufalé pozici. Tak tak držel meč mezi sebou a útočníkem. Po dobrých deset vteřin rány na Duffyho jen přšely - a on ležel v listí, zoufale je odrážel a pokoušel se zasáhnout mužovy nohy. A najednou se ozvalo masité žuchnutí a muž padl na něj.

Duffy napřáhl meč právě včas, aby vjel muži pod hrudní kost, ale když mrtvolu odstrčil a vyskočil, uviděl na zádech mrtvého hlubokou ránu, která přešla páteř.

"Už jsem ho dostal," dovysvětlil hrbáč a otřel si pot z čela. "Mimochodem, co to bylo, plácnout sebou takhle na zem? Nějaká nová figura?" Duffy se osklíbl. "Byla by to náramně dobrá figura, kdybyste mi před chvílí nerozsekl podpatky." Podíval se hrbáčovi přes rameno a uviděl, že ti zbývající dva se bezvládně válejí na mýtině. "Takže co, pořád mě chcete zabít?" Hrbáč se ošil. "Ale ne, ne." Otřel čepel dvouručního meče a zastrčil jej do pochvy pověšené na zádech. "Musím se vám za to omluvit. Tyhle krysy mě pronásledovaly už celé dny a já jsem myslel, že jste jeden z nich. A s tou botou mě to mrzí"

"Nedělejte si starosti. Aspoň jeden z těchto chlapců bude mít moje číslo - a navíc jsou to náramně slušní a dobře obutí pánové." "Sám bych se všem čtyřem jakživ neubráníl," řekl hrbáč. "Jsem vaším dlužníkem." Napřáhl pravici. "Jmenuju se Bluto a jsem Švýcar." Duffy mu potřásl rukou. "Brian Duffy, Ir." "To jste hodně daleko od domova, Duffy. Kde máte koně?" "Jaksi..." Ty potvoro zvědavá mňavá, pomyslel si.

Ale co, zachránil jsi mi život - i když nejdřív jsi jej pořádně ohrozil. "Jdu po svých." "Na procházce, co? No nic, tihle pánové koně měli.

Uvázali je na palouce asi tak půl míle odsud. Až si vyberete boty, mohl byste si vybrat i koně." Duffy se zasmál a otřel si meč do košile jednoho ze zabitých. "Dobrá," kývl. "Tak se na to podíváme."

Půl hodiny nato už oba muži jeli na sever. Duffy si dopřál doušek vína, které pomalu docházelo, a nabídl měch Blutovi.

"Ne, díky," odmítl hrbáč. "Aspoň zatím ne. Bolela by mě hlava. Předpokládám, že jedete do Vídně?" Duffy přikývl.

"Já taky. Najali si mě, abych přeorganizoval městské dělostřelectvo." "Hmm? Vy se v tom vyznáte?" "Je to moje řemeslo. Mistr kanonýr na volné noze.

A co vede do Vídně vás?" "Nic tak dramatického. Mě najali, abych dělal v hostinci vyhazovače." "Ha! Tihle Vídeňáci si shánějí personál pěkně daleko.

To nemají místní dost nadání nebo co?"

Ir pokrčil rameny. "Asi ne. Chlap, co mě najal zvláštní človíček jménem Aurelianus-" "Aurelianus?" neudržel se Bluto.

"V černém hábitě?"

Celý rozřesený? Chlap, co se bojí otevřených oken?" Duffy se znepokojeně ošil. "To je on. Jak to víte?" "Před dvěma měsíci jsme spolu mluvili v Bernu. Právě on mě najal, abych se postaralo dělostřelectvo." Asi minutu jeli mlčky.

Konečně promluvil Bluto. "Nechci nic naznačovat, ale... nepronásledovali vás celou cestu nějakí zabijáci?" "Inu...

jedna příhoda či dvě se vyskytly." "A tak. S dovolením se odváším tvrdit, že ten Aurelianus má zřejmě nepřátele, kteří nechtějí, abychom se dostali do Vídně." Duffy si skepticky odfrkl. "Koho by zajímalo, jestli Zimmermannova hospoda bude mít nového vyhazovače nebo ne?" "To nevím. Ale rád bych věděl, koho jiného a k čemu ještě najal." "A vy jste..." začal Duffy. "Vy jste cestou kromě obyčejných zabijáků nenarazil na jiné zvláštní... věci?"

Podivné... zjevy, které si vás všimaly, aniž byste je nějak sám přivolal?" Hrbáč se na něj nechápavě díval. "Zabijáci vám nejsou dost? Jaké věci máte na mysli? Lvy? Vlky?" "Ano," zakýval Ir spěšně hlavou. "Vlky. Ty jako bych přímo přitahoval." Bluto zavrtěl hlavou. "Ne. Ale přijíždíme každý odjinud. Proč bychom měli narazit oba na stejné potvory."

"To je pravda," souhlasil Duffy a nechal rozhovor uvadnout. To je zvláštní, pomyslel si. Jak to vypadá, Bluto vůbec žádná nadpřirozená stvoření neviděl. Tak proč já jsem jich viděl tolik?

V polovině odpoledne se podkovy jejich koní rozklapaly po dlažbě mostu přes Litavu; před soumrakem už byli na dohled vysokých, cimbuřím zdobených vídeňských hradeb.

"Pane, to je kus města," poznamenal Bluto, když vjeli Korutanskou branou dovnitř. "Už jste tu někdy byl?" "Bydlíval jsem tu," řekl Duffy tiše.

"A tak. Nemohl byste mi poradit, kde mám přespat? Chci si trochu odpočinout, než se půjdu představit městské radě."

Duffy se zamračil. Jestli teď po něčem netoužím, pomyslel si, tak mít společnost. Ale co, je to dobrý chlap a nebýt něj, neměl bych tohohle koně. "Mám dojem, že u Zimmermannů vám pokoj dají. Podnik patří Aurelianovi. Dal vám s sebou doporučující dopis nebo tak něco?" "Ano. Je na něm pečeť se dvěma zápasíci draky." "Tak ji ukažte hospodskému. Pochybují, že by vám pak něco účtovali." "Dobrý nápad. Jsem vám velmi zavázán." Podjeli starý kamenný oblouk a pak pohodlným tempem vklapali na dlažbu Kartnerstrasse. Duffy se pořádně nadechl a vychutnával kouřovou vůni města. Ať se v kozla obrátím, řekl si, stejně je to příjemné, vrátit se sem.

Pamatuju se, jak jsem zrovna po téhle tiché ulici jel před šestnácti lety s rytíři Franze von Sickingena - vypravili jsme se zahrnat Francouze za Rýn. Ano, a taky se pamatuju, jak jsem se vracel, slepý a napůl ochrnutý od úderu mečem do zátylku. Felčar mi řekl, že už nikdy ani nevstanu z křesla bez pomoci, natož abych byl s to bojovat. Pcha. Pálenska, moje

irská krev a Epifanie - ty tři věci z něj udělaly lháře. Už za rok jsem si četl, procházel se s hůlkou a vyučoval šermu; a když mi bylo třiatřicet, nechal jsem si vzadu narůst vlasy přes límeček a nikdo ani netuší, že jsem měl zranění.

"Kde je ta Zimmermannova hospoda?" zeptal se Bluto a rozhlížel se kolem sebe.

"Musíme po téhle ulici pořád dál. Je to kousek od Rotenturmstrasse. ...

"Bydlí se tam dobře?" "Nevím. Za mých dob to byl klášter. Ale vždycky se tam vařilo dobré pivo - prý dokonce už v dobách, kdy to byla římská pevnost." Lidé na ulici se zastavovali a prohlíželi si dva barbarsky vypadající jezdce; Duffy byl vysoký, rozložitý a šedovlasý, Bluto zase skrčený a hrbatý a jilec dlouhého meče mu vyčníval zpoza zad, jako kdyby mu kobra něco šeptala do ucha. Děti potloukající se na náměstíčku před katedrálou svatého Štěpána si na ně ukazovaly a hihňaly se.

Tak, a po levoboku teď mjíme kostel svatého Petra, pomyslel si pochmurně Duffy; jeho silueta se rýsuje v soumraku - a v červnu šestadvacátého se tam Epifanie provdala za Maxe Hallstadta. Od toho odpoledne, kdy mi řekla, že jsem se na svatbě choval jako buran, jsem ji neviděl. Přirozeně měla pravdu.

A jsem tu zas, zas jsem doma, po třech letech a po pár dalších jízvách. Pochybný triumfátor, který má bránit ožralům v Zimmermannově hospodě ve rvačkách.

Rychle se smrákalo, ale poprvé po mnoha nocích bylo nebe bez mraků. Duffy zamrkal večernici na přivítanou.

"Tady doleva," řekl.

O několik domů dál ukázal prstem: "To je ono, ten dům vlevo. Pamatuju si, že stále jsou vzadu." Bylo to dlouhé dvoupatrové stavení, hrázděná budova s přečnívající šindelovou střechou a se třemi vysokými komíny. Téměř ve všech oknech se líně lesklo žlutavé světlo a Duffy už teď jako by cítil chuť svařeného piva a dotyk skutečného povlečení.

Stájnici se malíčko motali a byli cítit pivem, ale Duffy řekl hrbáčovi, že nic jiného se ve stáji pořádně hospody nedá čekat. Opustili koně a krokem, který byl po dlouhých hodinách jízdy trochu houpavý, vyšli zase na ulici a pak vešli hlavním vchodem.

V předsíni, pod stropní malbou zachycující nezvykle bodrou Poslední večeři, chvilku počkali. "Vy musíte za hospodským," řekl Duffy, "mně zase řekli, ať se hlásím hlavnímu sládkovi. Jen Bůh ví, proč vlastně. Takže se snad uvidíme později, anebo taky ne." Bluto se usmál. "Rád byste obnovil známost s jedním dvěma místními děvčaty, co? Já se vám rozhodně plést nebudu. Ale kdyby nic, aspoň teď už vím, kam se ve Vídni chodí na nejlepší pivo, ne?" "Přesně tak." Potřásl si rukama, Bluto otevřel dveře do výčepu a Duffy vešel jinými, s nápisem Personál.

Dívka s hubenou tváří div neupustila táč se sklenicemi, když jej uviděla. "Jen klid, děvče," konejšil ji Duffy, natáhl ruku a rozkývaný táč podržel. "Obtěžovat servírky, to není nic pro mě. Mohla bys mi říct, kde najdu -" mrkl na obálku, "Gambrina? Vreňního sládku?" "Jistě, pane," pípla. "Je ve sklepě - vedou tam támhlety schody na konci chodby. Ochutnává jarní várku." "Díky." Duffy prošel až ke klenutému průchodu, který mu ukázala, a sestoupil po ztemnělých schodech dolů, pomalu a hlučně, aby hlavního sládku nevyleká stejně jako servírku. Schodů bylo hodně, takže když konečně stanul na vlhkých dlaždicích podlahy, usoudil, že je asi třicet stop pod úroveň ulice. Vzduch byl zhoustlý výpary a vůní sladu, ale nějakou chvíli Ir neviděl nic než šero.

"Co pro vás můžu udělat, cizínče?" ozval se hluboký a uvolněný hlas.

"Vy jste Gambrinus?" "Ano. Dáte si trochu piva?"

"Díky, rád."

Duffy už trochu viděl, a tak si sedl na obrácené vědro a tlumok odložil vedle. Hladce oholený stařec s hustými bílými vlasy natočil ze soudku stojícího poblíž korbel piva a podal mu jej. "Letos už nebudeme vařit žádné obyčejné světlé výčepní pivo," řekl vážně. "Až dobereme tyhle soudky, stočíme černé." "No výborně," odušil Duffy. "Poslyšte, v Benátkách jsem před pár týdny narazil na chlapíka jménem Aurelianus a ten mi řekl, ať vám odevzdám tohle." Podal sládkovi dopis, na kterém byly dost poznat obtíže cesty.

Gambrinus zlomil pečeť a přešel vzkaz očima. Musí tady dole trávit spoustu času, když dokáže v té tmě číst, uvědomil si Duffy.

Ir se se zájmem rozhlédl. Prožil jsem hrdlem už galony herzwestenského, ale sklep, kde je vaří, vidím poprvé. I když matně. Strop se ztrácel ve stínu, ale dobrých dvacet stop nad podlahou podpírala dřevěná konstrukce mosazné trubky a další, delší roury vedly tu a tam z různých starých cihlových zdí. Všude ležely zvonovité dubové soudky; ty plné byly narovnány užší stranou dolů ujedné stěny, a to hned v několika řadách.

Gambrinus seděl na prázdném soudku a další podobné byly rozházené všude kolem, jako kdyby s nimi někdo sehrál náramně divokou partii kuželek. Ty největší kádě, ve kterých vždy probíhá kvašení, nebyly vidět - Duffy usoudil, že budou za jednou ze zdí.

Gambrinus vzhlédl a zvědavě se na Duffyho podíval.

"Podle všeho si myslí, že jste ten muž, kterého hledáme," řekl. "A mám dojem, že by to měl vědět. Tumáte." Červenou křídou něco naškrábal na zadní stranu dopisu.

"Tohle ukažte hostinskému a on vás vyplatí." "Dobře." Duffy vyprázdnil korbel a vstal. "Díky za pivo."

Gambrinus rozhodil ruce. "Za pivo se děkuje Bohu." Duffy nejistě pokývl, potom si vzal ošoupaný batoh a po schodech vylezl do přízemí.

Stejná servírka, kterou předtím vyděsil, se právě vracela s náručí plnou prázdných džbánek. "Našel jste ho?" zeptala se pořád ještě trochu nesměle.

"Našel," usmál se Duffy. "Mohla bys mi teď říct, kde je hostinský?" "Werner? Jasně. Támhleten pán trochu při těle, co stojí ve výčepu u pultu a pije burgundské." Zašilhala po něm. "Nebydlíval jste tu před časem?" "To zatím nevím jistě,"

oznámil jí. "Díky."

Nejspíš to bude támhleten kumpán se psím čumákem, řekl si Duffy a dál se prodíral davem v jídelně k výčepu, který byl vzadu a trochu vyvýšený. Staré, přes celou místnost dlouhé stoly po mniších dali rozřezat na třetiny a rozmístili je méně pravidelně, spousta očividně nových svícňů vrhala jasné světlo do všech koutů. Člověk málem vidí vztekem běsné stíny starých mnichů, kteří nahlízejí okny, pomyslel si Duffy s úšklebkem.

Posadil se vedle muže s malíčkýma očičkami. "Vy jste tady hostinský, pane?" Werner se na něj nedůvěřivě zadíval. "Proč?" "Přijel jsem s tímhle dopisem -" "Další vyžírka! Aurelianus nás nejspíš chce zničit."

Poslechněte, jestli z pokoje ukradnete nějaké nádobí, tak přísahám při Kristu, že -" Duffy pomalu, ale ztěžka položil ruku na výčepní pult a Werner zmlkl. "Nejsem žádný vyžírka," řekl Ir mírně. "Aurelianus mě najal, abych tu udržoval pořádek. Přestaňte si na mě otvírat hubu." "Hm? Takhle je to? Omlouvám se. Ukažte mi to."

Duffy mu podal dopis. "Aha, takže náš poustevník ze sklepa to schválil. Aaa... pět set dukátů? To je prostě vyloučeno. Je jasné, že se spletl. Nechám vás tu někde spát a jíst můžete s kuchyňským personálem - dnes večer dokonce můžete vypít tolik piva, kolik chcete -, ale tolik peněz, to je zcela -" "Vy se nehodláte zařídít podle příkazů v dopise?" zeptal se nezávazným tónem Duffy.

"Samozřejmě že ne. Je to určitě omyl." Duffy vstal. "V tom případě odjíždím ráno z Vídně."

Až Aurelianus dorazí, vysvětlíte mu, že jsem nezůstal kvůli vaší neochotě splnit jeho pokyny. A co se dnešního večera týče, беру tu nabídku a vypiju tolik piva, kolik budu chtít." "Počkejte chvíli," bránil se znervóznělý Werner.

"Když tu práci nechcete vzít... vy... vy opravdu hodláte ráno odjet?" "Jako namydlený blesk." Werner s kyselým výrazem polkl doušek vína. "No dobrá," řekl nakonec. "Vyplatím vás. Svoje vlastní chyby a Gambrinovu bezstarostnost mi nemůže vyčítat. Zítرا peníze nějak seženu. Potom se taky nějak dohodneme na vašem platu."

Prohlížel si Duffyho koutkem zarudlých očí s váčky. "Ale pamatujte si - v hospodě nebudou žádné rvačky, dokonce nepadne ani silnější slovo. Rozumíme si? Když už musím platit vyhazovači takového peníze, tak musí odvést setsakra dobrou práci." Ir se usmál a poplácal hostinského po zádech. "Tak se mi to líbí, starouši Wernere! Já si plat zasloužím. Ještě budete blahorečit dnu, kdy jsem přijel." "Běžte si dát pivo." Duffy slezl po schůdku do jídelny a došel až ke stolu u zdi, odkud mohl pozorovat celou místnost. Vypadá to na dost klidný podnik, pomyslel si; ale budu se asi muset vypořádat s vandalismem. Tady si klidně někdo vyřezával do stolu.

Hubená servírka se vrátila, a když rozdala všechny napěněné korbele a džbány, Duffy na ni kývl. "Přines mi velký korbel piva - a jeden si taky nalej, je to na podnik. Jsem tu nový vyhazovač." Mírně se usmála. "Ráda. Ale když se neurazíte, zeptám se na to ještě Wernera." Potom pokývala hlavou.

"Vy jste Brian Duffy, ne? Bývalý učitel šermu od lancknechtů?" Vzdychl. "Ano, jistě, to jsem. A kdo jsi ty?" "Anna Schomburgová. Tady si všichni myslí, že jste padl už před lety v bojích s Turky v Uhrách." "To bude nějaká mýlka. Eeee... Anno, pověz, pamatuješ si dívku jménem Epifanie Vogelová?" "Dívku? Ha. Jasně, na Epifanii Hallstadtovou si pamatuju. Přece víte, že se provdala." "Kde je teď?" Duffy se snažil, aby to znělo jako mimochodem. "Kde ji najdu?" "Když si počkáte, tak zrovna tady. Dělá v ranní směně." "Sakra, Anno, kde je to můj nešťastný pivo?" ozval se od jednoho stolu netrpělivý hlas.

"Letím." Anna sebrala tác. "Zatím se mějte," řekla a odtančila.

Duffyho to ohromilo. Mluví ta holka pravdu? Pokud ano, řekl si, je to prazvláštní shoda. O shodách okolností jsem toho nikdy moc nenapřemýšlel, ale poslední dobou o ně přímo zakopávám. No co, prostě tu vydržím až do rána; narazím si klobouk do tváře a až ke mně přijde, ať si objedná, tak vy juknu. Kukuč, Piff! To je švanda, co? Ale... proč tu dělá? Proč dělá v hospodě, sakra?

Hallstadt byl bohatý. Nejspíš se penízky nějak rozkutálely, to se mi už koneckonců taky párkrát povedlo.

Možná tu starouš Hallstadt dělá taky. Třeba koulí v nějakém temném sklepení sudy. Jak hluboko někteří dokážeme padnout.

U nejbližšího stolu na sebe začali rvát dva muži. Tak šup, je čas zasloužit si mzdu, řekl si Ir a rychle vstal.

"Pánové!" křikl. "Nějaké potíže?" Muži se podívali do drsné a šedivým strništěm porostlé tváře nového vyhazovače, prohlédli si důkladně oleštěné jílice dýky a meče - a pobledli.

"Ále," promluvil po chvíli jeden z nich, "tady Otto říká, že papež nedokáže předpovídat počasí." Duffy se zatvářil pohoršeně. "Či že matka?" Otto zamrkal. "Ale ne," řekl, "já jen že papež -" "Nechci už slyšet žádné ohavné pomluvy o papeži a matce tohoto pána," řekl Duffy klidným, ale uraženým tónem. "Jste snad opilý, že takhle mluvíte?" "Ale vy jste špatně rozuměl," bránil se ten první. "My jsme mlu-" "Rozuměl jsem dokonale. Vaše nechutné řeči pobouřily všechny přítomné." Ve skutečnosti si jich nikdo nevšímal. "Radši byste měl koupit rundu pro všechny, včetně mě. Jako omluvu." "Cože? Dobrý Bože, my tolik peněz s sebou nemáme."

Nemůžete -" "Řekněte hostinskému, že na moje doporučení vám může počkat dopřítště. Bude rád. A pak mluvíte víc potichu. Jestli odsud uslyším nějaké hašteření, vrátím se a vyřizu vám střeva." Duffy si zrovna sedal, když přišla Anna a položila mu korbel s pivem na stůl. "Co jste jim řekl?" optala se.

"Že jestli nesklapnou, zapáchnu je. Kdyby ti Werner dovolil přestávku, natoč si pivo a přijď ke mně. A vylož mi, co se tu za ty tři roky dělo." "Dobře. Za pár minut."

Duffy se díval, jak děvče spěchá pryč, a jako už mnohokrát obdivoval klouzavý tanec na špičkách, kterým se zkušené servírky pohybují s podnosem po místnosti plné lidí.

Půl hodiny na to Anna těžce klesla na židli u jeho stolu.

"Úúúú-ha," vydechla. "Díky za pivo. V takovéhle chvíli je to lepší než mateřský mlíko." Odhrnula si z čela propocenou kadeř a pořádně se napila. "Tak kde jste teda ty tři roky byl," chtěla vědět, "když ne v pekle, jak si všichni mysleli." "V Benátkách," oznámil Duffy. "Tam jsem potkal Aureliana a ten mi dal tuhle práci." "No jasně," kývla Anna. "Náš věčně nepřítomný pán."

Viděla jsem ho snad jednou nebo dvakrát- běhá mi z něj mráz po zádech." "To mě neudivuje, jestli má pořád v puse hořící hady a tak. Kdy vlastně přišel k tomuhle podniku? Myslím, že když jsem tady žil, nebylo ho tu vidat." "Přijel asi před rokem. Myslím, že z Anglie, ale můžu se mylit. Měl papíry podepsané od biskupa, že mu klášter svatého Kryštofa patří. Říká se, že jeho předkům patřil pozemek a nikdy ho neprodali. Opat samozřejmě protestoval, ale biskup sem pak přijel osobně. A že prý je to pravda a tomu divnému chlápku klášter patří - a oni budou muset někam jít. Netvářil se při tom ale zrovna nadšeně." "Takže mnichy jednoduše vyhnali?" "Ne, kdepak. Aurelianus jim koupil jinou budovu, na Wiplingerstrasse. Pěkně je to našťvalo, ale brát církvi majetek je od říšského sněmu ve Špýru v módě, a tak lidi říkali, že se k nim Aurelianus ještě zachoval velkodušně." Zakuckala se smíchy. "Ale myslím, že kdyby neslibil, že pivovar bude dál v provozu, Vídeňáci by ho pověsili." "Musí být bohatý jako Jakob Fugger." "Peněz má určitě hodně. Utrácí vlevo vpravo - a za spoustu nesmyslů." Ir roztřeseným hlasem převedl hovor na téma, které jej trápilo nejvíce. "Když už mluvíme o penězích," začal, "copak Max Hallstadt nebyl bohatý? Jak to, že Epifanie musí pracovat?" "Ten? Ten vypadal bohatý, měl velký barák a pozemky a koně, ale to všechno patřilo lichvářům. Aby zalátal jeden dluh, udělal druhý - a jednoho dne se podíval do papírů a zjistil, že už nemá nic a že platný nárok na jeho dům si může dělat osm různých lichvářů. No a tak," vykládala Anna s jistou zálibou, "si položil na vyřezávaný mahagonový stůl stříbrem intarzovanou arkebuzu, klekl si k ní a ustřelil si dolní čelist. Chápete, chtěl se zabít, ale když Epifanie vběhla dovnitř, podívat se, co to bylo za ránu, válel se po koberci, řval jako tur a krev z něj stříkala jako z fontány. Trvalo mu čtyři dny, než umřel." "Ježíši," vyhrkl zděšeně Duffy. "Chudinka Epifanie." Anna souhlasně přikývla. "Pravda, bylo to pro ni tvrdé. I po aukci všeho majetku pořád dlužila peníze, kam se podívala. Aurelianus, to zas všechna čest, se znovu zachoval velkomylně. Koupil všechny její úpisy a ona teď dělá za stejnou mzdu jako my ostatní." Duffy si všiml, že Bluto sedí pár stolů od něj a po boku má podsaditou světlovlasou dívku. Hrbáč na něj okázale mrkl. "A kde je?" zeptal se Duffy. "Bydlí přímo tady?" "Ano, bydlí. Ale dneska večer šla navštívit svého otce, malíře. Umírá. Aspoň myslím. Rozhodně slepne." Kývl. "Zrak ztrácel už před třemi roky." Anna po něm mrkla. "Teď si vzpomínám," řekla, "vy jste za ní pálil, žejo? Jasně, a potom se vdala za Hallstadta a vy jste na svatbě pořvával spoustu sprostěren a pak jste odjel do Uher. Každý věděl, proč odjíždíte." "Ten tvůj každý, to je ten největší idiot ze všech," řekl Ir otráveně. "Jasně. Tumaťe, dopijte to moje pivo. Budu muset do práce."

Než byla pozhasínána světla, místnost zametli, ale přesto se ve tmě vynořily myši, vydaly se pátrat po staré dřevěné podlaze, hledaly kousky sýra a chleba v koutech a kolem noh stolů. Vždycky jednou za dlouhou dobu se z patra ozvalo zakašlání nebo zabouchly dveře - a myši rázem zpozorněly a zarazily se; pár okamžiků klidu jim ale vrátilo sebedůvěru, a tak začaly znovu šmejdít. Jen pár se jich zastavilo pod jedním stolem u zdi d'obnout si do kůže dvou bot, ale jinde se nabízela chutnější krmě, takže se tam nezdržely.

Když za nerovným okenním sklem začalo blednout nebe, myši věděly, že jejich čas téměř vypršel. Po kočičích hlavách na ulici už tu a tam drkotaly vozy, vrány na sebe pokřikovaly ze střeš - a muž u okna chodil sem tam a pohvizdoval si. Konečně zarachotil klíč v hlavních dveřích a myši se rozběhly k dírákům.

Těžké dveře se rozevřely a dovnitř vpjádla žena středního věku. Šedivějící vlasy měla vzadu stažené šátkem a přes vlněné rukavice zacházela se svazkem klíčů jen nešikovně. "Tak jakpak se ti tu líbí dneska, Briane?" zeptala se nepřítomně.

Duffy vstal. "Rád tě zase vidím, Piff." "Ú-áááá!" zaječela a klíče odletěly přes celou místnost. Chvilíčku se na něj v naprosté hrůze dívala, potom vzdychla a v bezvědomí se složila na zem.

Pro Boha živého, napadlo Duffyho, když k tomu zhroucenému uzlíčku pádil, snad jsem ji nezabil. Ale proč na mě promluvila, jako kdyby věděla, že tu jsem? Po schodech zapleskaly bosé nohy. "Cos jí udělal, ty zrůdo?" zařval Werner stojící na podestě mezi přízemím a prvním patrem ve značkané bílé noční košili. Hrozivě proti Irovi máchal dlouhým nožem. "Kdo teď bude servírovat snídani?" "Jenom omdlela," řekl nakvašeně Duffy. "Znám ji z dřívějšíka. Jenom jsem ji pozdravil, ona se vylekala a omdlela." Ze schodů teď byly slyšet i další hlasy. "Co se stalo?" "Ten šedivej vozrala, co přišel včera, zrovna propíchnul tu paní, co roznáší snídani." "Fakt?" "Jasně. A pokusil se ji znásilnit." "Proč zrovna ji?" Ach můj Bože, říkal si Duffy a držel si Epifaniinu hlavu na klíně, čím dál tím hůř. Tohle je horší než na její svatbě. Tenkrát v tom byla aspoň troška důstojnosti, tak nějak to zavánělo lidskou tragédií. Tohle je laciná fraška. Epifanie rozevřela oči. "Briane? Jsi to opravdu ty, vid? Nezbláznila jsem se a nevidím duchy, že ne?" "Jsem to docela jistě já. Prosím tě, seber se a vysvětli těm lidičkám, že jsem tě nezavraždil." "Jakým...? Propána. Jsem v pořádku, pane Wernere."

Tenhle pán je můj starý přítel. Nečekaná jsem na něj narazila - a to mě vyděsilo. Je mi hrozně líto, že jsem vás probudila." Werner vypadal trochu zklamaný. "No prosím, ale příště si ty šaškárny nechte mimo službu. To platí i pro vás, Duffy." Hostinský zmizel v patře a zvědaví hosté mumlající různými tóny hlasu zklamaně "šaškárny?" se vrátili do pokojů.

Duffy a Epifanie dál seděli na podlaze. "Proboha, Briane," řekla a položila mu hlavu na rameno. "Myslela jsem docela jistě, že jsi po smrti. Říkalo se, že u Moháče nepřežil nikdo, jen Turci." "Řekněme, že se nás z toho dostalo zatraceně málo," poopravil ji Duffy. "Ale když sis myslela, že jsem po smrti, proč jsi na mě promluvila, sotva jsi vešla? Já jsem tě nechtěl vyděsit. Myslel jsem si, že ti o mně už někdo řekl." "Ale... staré ženské mívají praštěné zvyky," řekla vystrašeně. "Poslední rok, od té doby, co Max umřel, jsem si zvykla... když jsem sama... zkrátka mluvit s tvým duchem."

Je to jenom taková hra, chápeš. Neblázním, to ne. Dělán to proto, že je to aspoň trochu změny než mluvit pořád sama se sebou. Ani by mě nenapadlo, že mi odpovíš." Duffy ji k sobě napůl rozesmutněle a napůl pobaveně přitiskl. Zničehonic se mu v mysli vynořila slova, která mu v terstském snu říkal ten stařec: Mnoho jsme ztratili, ale mnohé ztráty nás ještě čekají.

KNIHA DRUHÁ

Po věku věk a po něm jiný
nesou hluk jazyků a chrabré činy,
jako prach vrství vlády, víry, viny.

ALFRED, LORD TENNYSON

KAPITOLA ŠESTÁ

Když se Duffy probudil, na polštáři se mu pořád ještě promítaly rychle mizející obrazy ze sna. Nezažil to poprvé, už víckrát jako kdyby jeho snové představy přežily do dne, a tak jen trpělivě poklepal povlečení na příslušných místech, dokud se ta vidění nerozptýlila jako cáry dýmu. Pak vyskočil z postele a unaveně si pocuchal vlasy. Z postele na okno přeskočila vyrušená kočka. Co to mohlo být za sen, napadlo jej, že po něm zbylo takové nezajímavé smetí - pár rezavých článků z kroužkového brnění a starý Epifaniin měsíc na drobné?

Nejistě vstal, něco zavrčel a položil si otázku, kolik tak asi je a co by měl dneska dělat. Ke svému značnému znechucení si všiml, že smrdí zvětřalým pivem. Kristepane, pomyslel si, za ty tři týdny, co pracuju u Zimmermannů jako vyhazovač, jsem toho nejspíš vypil víc než kteříkoli tři štamgasti - nebo spíš čtyři, když se přičte i všechno, co vybryndám. Natáhl si kalhoty a košili a zašel se podívat, jestli by se nemohl vykoupat.

Když sešel ze schodů, zadní dveře kuchyně se se skřipáním otevřely a do chodby pro personál vešel hostinský.

Hranatými kramfleky důležitě křupal po kamenné podlaze. Byl elegantně oblečen, v široké kazajce nabarvené burgundským purpurem a lemované bílým hedvábím vypadal jako chodící čtverec.

Z kuchyně vykoukla Anna. "A kde jste byl celou noc, Wernere?" zeptala se.

Werner na ni významně zdvihl obočí. "Byl jsem, jak občas bývám," odpověděl, "hostem Johanna Kretchmera.

Předpokládám, že jsi o něm asi neslyšela." Anna si to promyslela. "To asi nebude ten švec, co bydlí na Griechengasse, co?" Hostinský obrátil oči ke stropu. "Jiný Kretchmer, ty huso pitomá. Ten, o kterém mluvím, je slavný básník." "Aha. Mám dojem, že vůbec moc slavných básníků neznám." "Jak jinak. Vyšly mu už i knihy a osobně ho chválil král Karel!" Werner se posadil na košík. "Poslechni, nalij mi sklenici burgundského." "Už jdu na to." Anna na chvíli zmizela, pak se vrátila se sklenicí červeného vína a tu mu podala. "A co vy s tím básníkem máte?" Werner ohrnul povýšeně ret a pokrčil rameny. "Co, co... je to můj kolega, tak. Nějak se dostal k pár kouskům, co jsem napsal, když jsem byl mladší - většinou mladická poezie, nemá to zdaleka kvalitu mých posledních věcí - a řekl mi... a teď cituju přesně, to si piš... řekl mi, že je vnich lyrická elegance, jakou svět nepoznal od dob Petrarkových." "Od dob čich?" "Čert tě vem. Petrarca byl básník. Proč já si najímám takovou nevzdělanou bandu?" Duffy, který si právě vydrbal celé tělo, takže si o něco méně připadal jako ilustrace z Odplaty hříšníkům, sešel po schodech dolů a okamžitě nasál do nozder vůni teplého guláše. "Anno!" křikl. "Myslíš, že mám ještě šanci dostat snídani?"

Werner vstal. "Snídani jsme už sklidili," odsekl. "Budete si muset počkat na oběd." "Ale ne, jen klid," řekl Duffy s velkomyslným máchnutím paží. "Nestarejte se, já nakouknu do kuchyně sám a mrknu se, jestli se tam nedá něco vyhrabat." Prohlédl si hostinského pozorněji. "No tohle! My jsme ale vyfešákování! Copak, jdeme sedět portrétem?"

"Byl na návštěvě u chlapa, co obdivuje jeho básničky," vysvětlila Anna. "Povídal myslím, že se ten jeho kámoš jmenuje Petrarcha." "To už by měl být dneska hodně starý pán," ohodnotil to Duffy. "Tak poezie, co, Wernere? Někdy si budete muset narazit na hlavu legrační klobouk a uvázat si na kolena dva činely a něco mi zarecitovat. Nemáte tam nějaké košiláté?" Ir nápadně mrkl.

Ještě za jeho řeči se rozezněly zvony na věži katedrály svatého Štěpána a Werner mávl rukou někam přibližně k nim.

"Tak vy si spíte do desíti? No jen si to užijte, dokud to jde." Duffy věděl, že se od něho očekává otázka, jak to je myšleno, a tak se obrátil k Anně. "Nevidělas tu Piff? Měl jsem s ní jít -" "Snad by vás zajímalo," přerušil jej suše hostinský, "že hodlám do vašeho pokoje přidat tři palandy. Možná i čtyři! Do města přijíždí čím dál tím víc vojáků a naši povinnosti je zařídít, aby měli kde bydlet. Nemáte doufám žádné námitky?" Duffy se usmál. "Ani ty nejmenší. Sám jsem starý válečník." Werner zpražil Ira pohledem, pak se otočil a odkráčel ke schodišti. Klobouk s pštrosími pery mu za zády nadskakoval na stužce jako pták sedící na rozhoupaném bidýlku.

Když zmizel, Anna se podívala na Duffyho a zavržela hlavou. "Proč se k němu nikdy nechováte mile? Takhle nakonec přijdete o dobré místo." Vzdychl a natáhl se po zámku dveří vedoucích do jídelny. "Je to ohavná práce, Anno. Když mi bylo dvanáct, dělal jsem ve stáji - a připadalo mi to lepší." Otevřel dveře a přes rameno se na ni usmál. "A co se Wernera týče, ten patří k lidem, kteří se narodili, aby je druzí naštvávali. Pcha. Poezie, proboha!" Potřásl hlavou. "Poslyš, Piff asi v kuchyni nechala nějaké věci - jídlo a tak.

Nemohla by ses podívat? Měl jsem s ní dopoledne jít a pomoci jí to odnést otcí. A přines mi do jídelny korbílek mojí ranní medicíny, ano?" protočila oči a odešla do kuchyně. "Kdyby nebylo tak jasné, že nás všechny do Vánoc pobijou Turci, dělala bych si o vás starosti, Briane." Duffy vešel do sluncem zalité jídelny, do kráčel ke svému obvyklému stolu

a posadil se. Už tu byli i jiní stálí hosti, propíjeli se dobou mezi snídaní a obědem. Duffy si je zvědavě prohlédl. Půl tucet chlapů u nejdelšího stolu, to byli žoldnéři, švýcarští lancknechti, kteří do města přijeli před týdnem a které zřejmě najal Aurelianus; v rohu za nimi seděl vysoký černoch v kuželovitém rudém klobouku. Propána, mouřenín, pomyslel si Duffy.

Co toho sem zavedlo?

Do města v posledních týdnech přijížděly nevidané zástupy lidí - a Ir si povšiml, že patřívali do některé ze tří skupin: většinou jsou to vojáci takového či onakého druhu, ale taky obchodníci s plnými povozy, jací se vždycky přizívají na válečném hospodářství; byl tu ale i třetí druh, podivní, zamklí jednotlivci, často až z barbarských končin, a ti všichni se tvářili znepokojeně a pozorně si každého prohlíželi. A první a třetí skupina, doplnil své pozorování Duffy, se nejhojněji vyskytuje v jídelně Zimmermannovy hospody.

"Hej, vrchní!" zahalekal jeden z lancknechtů, podsaditý chlapík s šedivějícím vousem. "Dones nám další rundu, jo?"

Duffy se zaklonil a prohlížel si fresky na stropě, ale nechal toho, když mu o holeň škrtl hozený dřevěný korbel.

"Vstávej," zařval na něj žoldněř. "Neslyšels mě? Kde je to pivo?" Ir se usmál a vstal. Natáhl se, pevně uchopil svícen zasekaný do zdi a jediným silným škubnutím jej vyrvál.

Dodupal těžce až ke stolu žoldnéřů a napřáhl kus kovu s orvanými okraji. "Kdo to chtěl pivo?" zeptal se mile.

Lancknecht zaklel, s udiveným výrazem vstal a vytáhl dýku. "Moc o zdejší zařízení nepečuješ, stolníku." "Žádná potíže," uklidnil jej Duffy. "Pověsím tam místo svícnu tvoji palici a nikdo si toho rozdílu ani nevšimne.

Ovšem budeme muset používat menší svíčky." Chlap se trochu uvolnil a potřásl hlavou. "Proboha... ty seš Brian Duffy, žejo?" "No..." Duffy o krok couvl. "Víceméně. Ty mě znáš?" "Jasně že znám." Žoldněř zastrčil dýku do pochvy, vysoukal si pytlovitý rukáv až nad loket a ukázal širokou jizvu vinoucí se kolem chlupaté paže. "Druhou půlku týhle jizvy máš na rameni." U chvilce se Duffy usmál a odhodil svícen. "Jasně.

V jedenadvacátém u Villalaru, když jsme vytloukli comunerům duši z těla. A když jsme útočili, čtyřlívová koule se rozbila o skálu a nás pět nebo šest pokropila železem a kamením." "Jasně, sakra! A co, zastavilo nás to snad?" Duffy se podrbal na bradě. "Mám dojem, že mě ano." "Ne! Snad nás to krapet zpomalilo." Ir nabídl pravici. Ostatní žoldnéři se uklidnili a začali se zase věnovat pivu. "Jmenuješ se Eilif, vid'?"

"Tak. Posad' se, chlapče, a povídej, se kterou jednotkou tu jsi. Promiň, že jsem tě měl za kelnera." "Po pravdě řečeno ses moc nespítl," připustil Duffy, přitáhl si lavičku a usadil se. "Aha, díky, ty jsi poklad, Anno," dodal, když přišla servírka s korbelem piva a balikem pro Epifaniina otce. "Zrovna nejsem u žádného oddílu. Dělá v téhle hospodě vyhazovače." Eilif, který zrovna rozléval pěnivé pivo ze džbánu do dvou korbelů, si odfrkl. "Pro pána, Duffe, to je jen o trochu lepší než zametat podlahu. Ne, to nejde! To prostě nejde! Ale máš kliku, že jsi v pravou chvíli na pravém místě." "Hm?" Duffy o tom měl jisté pochyby.

"No jasně. A já se ptám: má Suleyman v úmyslu táhnout proti Dunaji až sem k nám a přivést s sebou všechny vztekly turecký psy, co jich v Cañihradě je? Samozřejmě že má! A budou bitvy a ostrý pochody a panika a útěk obyvatelstva a plnění měst? Budou, leda bych se náramně pletl! A kdo z takovech mizérií těžší nejvíc?" Ir zavzpomínal a usklíbl se.

"Žoldnéři. Lancknechti." "Správně. Ne rytíři, který se pečou v tom svém sto liber těžkým brnění a který dělají tak moc kraválu a tak málo škody jako dráteníkova kára. Taky ne biskupové a králové, co jsou uvázaný ke kusu země a nemůžou se přesunout na lepší místo. A Bůh ví, že už vůbec ne měšťani, protože těm shořej domy, vojáci jim znásilnějí dcery a žebra se jim propadnou od hladu. Kdepak, chlapče, z toho něco máme jenom my - my, profesionálové, co bojujeme za toho, kdo dá nejvíc, známe nejlíp a z první ruky situaci a dokážeme si vždycky nejspíš pomoci sami."

"Ano, jistě," souhlasil Duffy. "Ale zažil jsem taky už případy, kdy lancknechti šli do pekel se všemi ostatními."

"To jo. To se dá čekat kdykoli, vždycky musíš spoléhat i na štěstí. Ale já stejně hlasuju pro válku a proti míru, a to kdykoli a vždycky. Ve válce je všechno jasné, lidi stojí v řadě a v ní taky padají, nehádají se a neodmlouvají. Ženský dělají to, co se po nich chce, ani se nemusí otravovat se vši tou šaškárnou, co od nás obvykle očekávají. Peníze jsou najednou miň důležitý než podkovy a všechno je zadarmo. A já říkám: Bůh požehnej Lutherovi a králi Františkovi a Karlstadtovi a Suleymanovi a vůbec všem, co vyrábějí potíže. Sakra, když velký páni po každých pár tazích vztekle praštějí s celou šachovnicí na zem, tak dokonce i pěšák si může dát pozor a nezůstat v rohu - když je chytřej." Duffy si vychutnával vzpomínky, které v něm Eilifovo řečnění vzbudilo, a na jeho tváři se pomaličku objevoval úsměv: viděl šílené, upocené útoky pod oblohou ztemnělou dýmem, díval se přes rozbité hradby na táborové ohně, jediné zdroje světla v celém vyplundrovaném městě, účastnil se divokých pitek pod pochodněmi v pobořených sálech, doléval si pohár kořalkou tryskající ze sekerou rozbitého soudku.

"Tak, Duffe," navázal Eilif. "Musíš se tady na všechno vykašlat. Každý den máš dorazit císařský, ale ty jseš moc starej vlk, než abys maširoval jako obyčejnej voják s tou bandou cucáků." Ir se usmál, když si uvědomil, jak je Eilifovo pohrdání pravidelnou armádou pro žoldnéře typické. "Naštěstí je ve městě tucet samostatnejch žoldněřskejch rot a s těma zkušenostma, cos za roky nasbíral, tě každá vezme všema deseti; nejspíš tu je jedna dvě jednotky, u kterejch jsi už sloužil. Koneckonců právě tohle umíš nejlíp, chlapče, a teď zrovna je náramná poptávka. ..

Než mohl Duffy odpovědět, rozletěly se hlavní dveře a dovnitř rychle vešel muž v dlouhém zeleném hábitu.

Mandlové oči posazené vysoko ve zlatavé tváři s vysedlými lícními kostmi přešmejdily po místnosti a prohlédly si všechny přítomné.

"Co má zas bejt tohle, sakra?" optal se Eilif ublíženým tónem.

"Náš mandarin," řekl mu Duffy. "Už bych si ani nedokázal představit dopoledne bez něj." Neklidné orientálské oči našly Annu. "Vi se už něco o Aurelianovi?" zavolal muž.

"Ne," odpověděla trpělivě Anna. "Ale říkám vám, čekáme ho každým dnem." "Já asi vím, co je zač, kapitáne," vypískl jeden z Eilifových společníků. "To bude jeden z těch hadů a nemůže se dočkat, až ho starej čaroděj vykouří." Muž v

hábitu si všiml halasu, který následoval, a opovržlivě se podíval k jejich stolu. "Ve Vídni se dobytek chová dost hlučně." "Co? Tak dobytek, jo?" rozhlákal se Švýcar, který předtím promluvil. Smích jej opustil a udělal místo vzteku. Vstal tak rázně, že převrátil lavici a dva jeho kamarádi, kteří seděli na ní, upadli na podlahu. "Táhni odsud, kašpare, a hned, nebo z tebe nadělám šlichtu pro krávy." Orientálec se ušklíbl a potom mírně nadzvedl koutky úst. "Myslím, že tu zůstanu." Po chvíli vylovil Eilif dvě mince a hodil je na stůl.

"Dva benátský dukáty na našeho Boba." "Dorovnávám," řekl Duffy a našel své dvě mince.

Ostatní lancknechtí začali pokřikovat jeden na druhého a uzavírat vlastní sázky. Ir se ujal správy vsazených peněz. Bobo odkopl pár lavic a opatrně začal kroužit kolem štíhlého Orientálce, který se jen otáčel na patě a s nepohnutou tváří vyčkával. Konečně Švýcar skočil a švihl těžkou pěstí proti soupeřově hlavě - jenže muž v hábitě se jednoduše skrčil a potom zavířil rukama nahoru, až úder zvedl Boba pět stop do vzduchu, roztočily jej a prohnaly jedním z oken z olovnatého skla na ulici. Sotva doznělo praskání okenního rámu, začalo být slyšet, jak kousky skla cinkají na dlažbě. Po chvíli Duffy vybouraným oknem, kterým profukoval studený vítr, zaslechl, jak Bobo chrochtá a lape po dechu. "Pokud tu není nikdo další, kdo by si chtěl popovídat o krmení pro dobytek," nadhodil vítěz zdvořile, "nakonec vás přece jen opustím." Nikdo výzvu nepřijal, a tak se Orientálec uklonil a odešel. Duffy shrnul mince ze stolu a začal je rozdělovat mezi sebe a dva další, co si také vsadili proti Bobovi.

Na schodišti se ozvalo dupání a pak uslyšeli skřipavý hlas hostinského. "Co se to tam kruci děje? Duffy, jak to, že jste tomu nezabrání!?" "Von si ještě sám vsázel!" zavrčel jeden z těch, co prohráli.

"No ovšem, jak jinak!" řekl Werner s přehnaným pokývnutím. "Co jiného by vyhazovač měl dělat? Tak poslouchej, ty vagabunde stará: až se Aurelianus vrátí modlím se, aby to bylo co nejdřív -, budeš bez místa. Rozumíš?" Ir si strčil výhru do kapsy a zvedl Epifaniin balík.

"Rozumím." Pak se uklonil celé společnosti, došel ke dveřím a vyšel na ulici. Ve vzduchu ještě pořád byla troška štiplavého ranního chladu, ale slunce už vyšplhalo po bezmračném nebi dost vysoko a z šindelů na střeších se kouřilo.

Bobo se už vzepřel na všechny čtyři a plazil se ke dveřím. Duffy upustil pár mincí před něj tak, aby si jich určitě musel všimnout, pak si začal hvízdát a od krácel.

Ir ale po celé ráno skrýval pod veselým výrazem nepěknou depresi - ostatně jako pokaždé, když měl jít navštívit Epifaniina nemocného otce. Co mě vlastně na tom starém malíři tak znepokojuje, položil si otázku. Nejspíš to bude pach neodvratného konce, který se jej drží. Je tak jednoznačně na dolním konci Fortunina kola. Jako mladík studoval u Castagna, ještě před deseti lety jej chválil sám Durer - a teď je z něj slepnoucí ožrala, který maluje po stěnách laciného pokoje na Schottengasse.

Když Duffy zahnul na Wallnerstrasse, pár voříšků vyčenichalo vůni jídla v látkou omotaném balíčku, který nesl, a celá smečka na něj začala skákat. Tady, blíž k severozápadní části městských hradeb, byla ulice širší a Ir šel po jejím středu, podél koryta na odpadky, vyhýbal se kárám se zeleninou a tlupám ječících dětí. Tak kde to je, pomyslel si a natáhl krk; vždycky mám strach, že jsem to minul. A ne, tady je to. Výhruzně napřáhl paži.

"Jděte si po svém, psiska, tady se naše cesty rozcházejí." Vymotal se z provozu a otevřel skřipavé domovní dveře. S nevolí opustil sluncem zalitou ulici a vešel do temné a zatuchle páchnoucí haly. Možná, napadlo ho, mě nejvíc ze všeho trápí možnost, že takhle dopadnu sám, že se brzy můžu taky ocitnout v podobné špinavé díře a huhlavě vyprávět zážitky lidem, které to čerta zajímá.

Přešel halou, otevřel dveře vedoucí na schodiště a strnul.

Přímo před ním byla úzká pláž a za ní se až k obzoru rozkládala lhostejná hladina jezera nebo snad moře, ve které se téměř bez pokřivení zrcadlil úplňk visící na temném nočním nebi.

Duffy ohromeně hledal nějaké rozumné vysvětlení, jako ateista, který se ocitne před soudnou stolicí Boží.

Praštili mě zezadu do hlavy a odvezli sem (Jenže kam sem? Žádná takhle rozlehlá vodní plocha kolem Vídne není dobrých sto mil.), mezitím jsem byl hodiny v bezvědomí. Teprve teď jsem se probral a snažím se uniknout.

Udělal dva kroky k jezeru, ale místo toho se bolestivě uhodil o první schod starého dřevěného schodiště a upadl.

Vyskočil a vyteřštěně se zadíval na blízké zdi a schody. Proběhl zase halou na ulici, chvíli civěl na průčelí budovy, zalidněnou a sluncem zalitou ulici a na modré nebe. Pak se zase pomalu všoural dovnitř.

Když podruhé otevíral dveře na schodiště, cukl sebou, ale staré zdi s loupající se malbou byly pořád pevné a svou obyčejností jako by se mu téměř vysmívaly. Spěšně vyšel do druhého patra a zaťukal na dveře Vogelova pokoje. Pak zaklepal podruhé.

Celou minutu po třetím a nejhlučnějším zaklepání zachřestil řetěz a dveře se otevřely dovnitř. Naskytl se mu obvyklý pohled na poházené přikrývky, knihy, láhve a svítky papíru.

"Kdo to je?" zakřápal starý muž se špinavým vousem, který strčil hlavu do dveří.

"To jsem já, Brian Duffy, Gustave. Přinesl jsem vám jídlo a inkoust." "Aha, tak dobře, dobře. Pojď dál, synku. A přinesl jsi taky -" Naznačil, jako když pije rovnou z láhve.

"Bohužel ne. Jenom inkoust." Podal mu kalamář.

"Tohle je inkoust. Tentokrát ho nevypijte, ano?" "Ovšem, ovšem," řekl Vogel nepřítomně. "Jsem rád, že jsi dneska zaskočil. Chci ti ukázat, jak pokračuje práce na Smrti archanděla Michaela." Duffy si vzpomněl, že když navštívil starého malíře před dvěma týdny, a byla to jeho první návštěva po třech letech, byl přivítán týměž Jsem rád, že jsi dneska zaskočil'.

"Tak podívej," zasípěl stařec. "Pověz mi, co si o tom myslíš."

Ir se nechal zavést k protější zdi, kterou osvětlovaly poskakující plameny dvou svíček. Od podlahy až ke stropu a od rohu k rohu stěny zaplňoval obraz: jakoby nekonečný počet natěsnaných tahů perem, které byly provedeny na štku

se zoufalou pečlivostí.

Duffy si zdvořile prohlédl zběsilý vír postav. Když viděl obraz poprvé, to mohlo být tak sedm let, musel se podívat hodně zblízka, aby tenké obrysy figur na omítce uviděl; a když v šestadvacátém opouštěl Vídeň, zeď byla celá jemně stínovaná a obraz sice přelidněný a tématu nejistého, ale zato bezchybně proveden. Teď byl mnohem temnější, protože malíř den co den přidával stovky tahů, posiloval stínování a postupně sléval některé okrajové figury do temného celku. Před třemi lety to vypadalo, že zobrazená scéna se odehrává v poledne;

teď se zmučené postavičky kroutily a gestikulovaly ve stínech pokročilého soumraku.

"Pokračuje to báječně, Gustave," řekl Duffy.

"Myslíš? To je dobře! Přirozeně na tvůj názor dám," štěbetal stařec nadšeně. "Pozval jsem Albrechta, ať se přijede podívat, ale poslední dobou mi ani neodpovídá na dopisy. Jak vidíš, je to skoro hotové. Úplně dodělat to musím dřív, než ztratím zrak docela." "A nemohlo by se to brát jako dokončené už teď?" "Kdepak! Ty se v tom nevyznáš, mladíku. Ne, je potřeba odvést ještě spoustu práce." "Když myslíte... Víte co, naskládám vám jídlo do spíže. Ale nezapomeňte zas, že ho tam máte!" Duffy nespustil oči ze starce, ale při tom otevřel dvířka malé kredence; odněkud zezadu mu zčechlal vlasy závan čerstvého, chladného vzduchu nesoucího vůni moře.

Zavřel dvířka a neotočil se. "A nebo ne," řekl pak nejistě, "radši si to vyložte sám." Epifaniin otec se pustil do stínování oblaku a vůbec jej neposlouchal. Duffy si nervózně projel prsty ve vlasech, pak položil na krabici, která starci sloužila jako stůl, štůsek mincí - a odešel. Cestou po schodech si dával pozor, aby se díval jen přímo před sebe, a na ulici se dostal, aniž by měl nějaká další vidění.

Nešťastně dorážoval zpátky k Zimmermannově hospodě. Co se to se mnou děje, říkal si div ne se slzami na krajíčku. Už jsem žádné blázniviny neviděl pomalu měsíc, až zas dneska. Doufal jsem, že to mám za sebou.

A všichni ti satyři a gryfové a neviditelné věci létající ve sně, to vše bylo skutečné, protože je viděli i jiní lidé a oni na jiné lidi působili. Ale co tohle zatracenělé jezero?

Viděl by je i někdo jiný než já? Možná opravdu blázním a jsem posedlý zlými duchy. Tak. Epifanie, brala bys potrhleho manžela - jako doplněk k tatíkovi?

Od hradeb k němu dunivě dolehly výstřely z děl;

Bluto a jeho pomocníci zkoušejí dostřel městských kanónů. Tak bych rád věděl, řekl si nikoli poprvé Duffy, jestli Turci letos opravdu zkusí dobýt Vídeň. Řekl bych, že ano. A podle toho, jak to vypadá uvnitř svaté říše římské, nejspíš se ani nezastaví, prosvístí dál a za dva roky je máme v Irsku. Měl bych dělat, co mi radí Eilif vrhnout se do bojů a udržovat se v dost velkém tempu, aby nebyl čas na bláznění.

Vojáci dole ve výčepu byli hluční, hulákali a dožadovali se, aby byly sudy s černým pivem otevřeny o dva dny dřív, a ten hluk Irovi pomohl probrat se z nezvykle hluboké a dlouhé odpolední dřímoty. Chvilíčku zíral do stropu a snažil se vzpomenout si, co to bylo za sen, že v něm zanechal tak drtivý, i když nejasný pocit děsu.

Potom se ozvalo klepání na dveře. "Pane Duffy," zavolal Křoví, kluk, který pracoval ve stáji. "Werner vzkazuje, že máte jít dolů, nebo vás vyhodí." "Už jdu, Křoví." Byl vděčný dokonce i za tohle otravné vyrušení, protože jej zvalo zapojit se do skutečného světa - a jemu předtím připadalo, že svět se každou chvíli rozpadne na kusy jako kresba na párajícím se plátně. "Už jdu." Natáhl si boty, opásal se mečem a vyšel z pokoje. U dveří do jídelny se zastavil, pročísl si rukama šedivé vlasy a párkrát potřásl hlavou. To je zvláštní, pomyslel si, pořád se cítím, jako kdybych napůl spal... jako kdyby ten mizerný sen, ten, co si pamatuju, pořád pokračoval a svým způsobem byl skutečnější než ryhle staré dveře, moje ruce i vůně vařícího se hovězího v teplém vzduchu.

"Nezdržujte," ozval se zezadu Annin příjemný, ale naléhavý hlas. "Jděte dovnitř." Poslušně vešel a pak ustoupil, aby mohla s tácem plným korbělů projít. Všechny svíčky v kovových i dřevěných svícnech hořely a dlouhá místnost byla plná hostí všeho druhu - od cizích žoldnéřů s podivným přízvukem až po obchodníky středního věku, kteří se potili v okázalých pláštích se spoustami kapes. Aspoň třetina lidí obrátila dnem nahoru dopité nebo téměř dopité džbány a Anna a další dvě servírky pilně dolévaly. Pod stoly se rvalo o zbytky pár psů, kterým se bůhvíjak podařilo dostat se dovnitř.

Duffyho překvapilo napjaté ovzduší v jinak přátelské společnosti - jako kdyby noční vítr kvílící pod okapy přinesl dovnitř pyl nesnášenlivosti a přinutil všechny přítomné tesknit po věcech, které ještě neztratili.

Parta studentů sedících u stolu poblíž výčepu začala notovat zvučnou latinskou píseň:

Feror ego veluti
Sine nauta navis,
Ut per vias aeris
Vaga fertur avis;
Non me tenent vincula,
Non me tenet clavis,
Quero mihi similes
Et adjungor pravis!

Ir oprášil zapadlé seminární znalosti a s mírným zděšením si v hlavě přeložil:

Hnán jsem rázně na moře
Lod' bez kapitána
Jak po cestách nebeských

Hejna ptáků hnána.
Nedrží mě řetězy
Nedrží mě pouta
Jsou i jiní jako já
Banda vypráskaná.

Ošklíbl se a jako zbytečné zavrhl pokusy najít si volnější lavici. Rozhodl se, že se usadí v kuchyni a bude jenom naslouchat, kdyby nastalo nějaké větší pozdvižení.

Zachytil pohled jedné servírky spěchající kolem a překřičel hluk: "Nevíš, jestli je Epifanie v kuchyni?" Od nejbližšího stolu vzhledla zarudlá ožralá tvář.

"Ne, není," řekl muž radostně, "ale ještě před chvílkou byla tady pod stolem..." Zatvářil se ochotně a podíval se pod nohy. "Užje pryč! Asi někam zalezla s Wernerovým čoklem a brzy budeme mít štěňata. S takovou smečkou bych -" Irova ruka vystřelila a chytila muže za uzel na vlněné šále. Duffy napjal svaly na ramenou, zdvihl zakuckávajícího se chlapa přímo z lavice, chvíli jej držel ve vzduchu a pak, jakmile se pořádně zapřel, mrštil roztřesenou postavičkou, až srazila korbele ze sousedního stolu a s žuchnutím podobným úderu do velkého bubnu se rozplácla na zemi.

Hlučný hovor a křik rázem ustal a potom se rozezvučel ještě hlasitěji. Ir přešel vyzývavým pohledem celou společnost a všiml si, že jej přimhouřenýma očima sleduje Orientálec, který ráno tak pěkně zametl s Bobem.

Ano, pomyslel si, díky tobě, milý mandarine, a taky díky mně tu poslední dobou nějak často lidi létají. Potom v tom sarkastickém pohledu zachytil i něco pátravého a tázavého - a najednou mu cosi došlo. Ať už to, co mě tak pronásleduje - řekněme tomu frustrace nebo chmurná předtucha -, je cokoli, pomyslel si, tenhle chlap to se mnou sdílí. Werner začal ze druhého konce místnosti hysterickým hlasem protestovat, a tak se Duffy otočil, prošel zapárenou kuchyní a vyšel zadním vchodem na dvorek u stájí.

To byla pěkná pitomina, usoudil. Nechat se vyprovokovat jako zamilovaný kluk. Kam se podělo moje sebeovládání? Pořádně si lokl chladného večerního vzduchu a zadíval se na západ, přes vysokou střechu radnice až ke tmavnoucí třetině téměř zapadlého slunce. Tam někde vpředu je jasný den, řekl si. Zezadu se na mě žene tma a den je daleko, daleko přede mnou.

Co to bylo, šouravé kroky? Obrátil se a zjistil, že na klice dveří vedoucích do pivovaru se houpe vědro. Aha, pomyslel si, nějaký dodavatel. Nejspíš přinesli to máslo, na které čeká Anna - a omylem je pověsili na špatné dveře.

To nic, Křoví to zítra ráno odnese, já teď zrovna nepotřebuju nikoho vidět.

Vzhledl a uklidnilo jej, když uviděl, jak se příkrov mraků stahuje. V takovýchhle dobách je lepší pod volné nebe ani nelézt, pomyslel si. A mít seshora tu nejlepší protekci.

Přes dvůr zavál větřík a donesl mu do chřípí pach střelného prachu. Instinktivně se otočil, rozhlédl se a pak skočil po kbelíku na dveřích. Plamínek na zápalné šňůře, která čouhala zpod otlučeného dřevěného víka, prskal jako lojová svíčka a rychle zmizel vevnitř - a Ir vyjekl a sundal kbelík z kliky. Ačkoli ta věc vážila dobrých třicet liber, Duffy ji jednou rukou odhodil přes dvůr a záměrně přepadl tváří na zem.

Tmu prořízl záblesk a ohlušující rána, od stěn hostince se odrazily třísky a rotující kousky prken a odštěpky kamene, zabubnovaly po dvoře a výbuch se rozlehl po ztemnělých ulicích. Duffy se posadil a od všeho toho dýmu se rozkašlal. Z ranky, kterou mu na čele vyřála tříska, mu tekla krev na tvář. Vystrachal se na nohy a tasil meč, protože napůl opravdu čekal, že se ze tmy vyřítí horda nepřátel. Lidé se ovšem vyřítili jenom ze zadních dveří hostince - hosti a servírky se vyběhli podívat, co se to děje.

Werner je všechny překřičel, pár jich odstrčil a lokty se probil dopředu. "Čert vás vem, Duffy!" hulákal. "Co jste to zase provedl To nestačilo, že jste ráno rozbil okno, teď musíte vyhodit do vzduchu půl stáje? Vypadněte z mého domu, vy parchante líná, ožralá!" A místo tečky praštil Ira do rozložitých prsou.

"Ha!" zavolal někdo z davu. "Werner se nakrknul!" Duffy ránu sotva cítil, ale přesto jako by mu v hlavě něco povolilo.

"Ty městská chciplotino!" zaburácel a pustil z hlavy všechny myšlenky na vysvětlování, co se vlastně stalo. "Ty na mě budeš sahat? Na mě? Táhni, mršino, uteč a buď rád, že si nechci zašpinit meč tvojí svinskou krví!"

Diváctvo při nečekaně drsném a velitelském tónu Duffyho hlasu sborem couvlo, načež Ir vysolil hostinskému štipavou ránu plochým mečem. "Uteč," poručil Ir, "nebo ti - u Manannana a Llyra - roztluču hlavu jílcem!" Werner ztratil nervy a zmizel za rohem budovy.

"A ještě něco, ty slouhu," hulákal za ním Duffy.

"Nemáš žádné právo vyhánět mě z pánova domu. Hospoda patří Aurelianovi, ne tobě." Ir se pak bleskově otočil k davu jedlíků vytržených od talíře a pak namířil ukazovák na dva Švýcary, které ráno obehral. "vy dva," ohlásil, "budete dneska spát tady na dvoře a dohlédnete, aby se to neopakovalo. Můžete si tu zapálit oheň a já vám dám poslat deky. Meče mějte po ruce. Rozuměli?" Vyděšení lancknechti polkli, bezmocně se podívali jeden na druhého a pak přikýkli. "Výborně." Odkrácel kuchyňskými dveřmi a dav se před ním rozestupoval. Teprve po chvíli Křoví došel pro kbelík s vodou a nesměle začal hasit několik malých ohýnků, které zbyly po výbuchu, zatímco dva zbylí stájníci utišovali ty koně, kteří to přežili. Čumilové připravení o vysvětlení pomalíčku mizeli vevnitř a spřádali divoké teorie o původu exploze. Na dvoře zůstali jen dva žoldnéři, kteří začali sbírat poházené kusy dřeva na oheň.

Hodinu nato Duffy přehodil šaty přes židli a vlezl si do postele. Sfoukl svíčku a měl pocit, že to udělal posledním zbytkem sil.

Tím nečekaným výbuchem vzteku byl pořád ještě trochu vyděšen. Musí to se mnou být ještě horší, než jsem si myslel, řekl si. Nikdy jsem tak naprosto neztratil sebevládu. Jako kdybych na chvíli byl někdo jiný.

Potřásl hlavou. Tak mám dojem, že otázku, kdo to vlastně chtěl vyhodit pivovar do vzduchu a spálit chudáka starého Cambrina ve sklepě, nechám na zítra.

A najednou, jedním rázem otevřel oči, protože myšlenka na sklep v něm probudila celou a neporušenou vzpomínku na zatím zapomenutý odpolední sen. Teď si vzpomněl, že se v něm poklidně lajdal po starém irském domě, kde prožil dětství, ale po nějakém čase našel věc, která jeho vzpomínkám neodpovídala: padací dveře mezi dlaždicemi na podlaze, jen napůl ukryté kobercem, který někdo poodkopl. Bůhvíproč jej pohled na ně naplnil strachem, ale zvládnul jej, chmátl po kruhu a nadzdvihl poklop na skřipějících pantech. Když slezl do sklepa, který tím odhalil, ocitl se v pokoji zařízeném s archaickým přepychem. On si ale všiml jen kamenného katafalku, na kterém leželo mužské tělo; tělo krále, snad dokonce boha, aspoň podle tragické důstojnosti vepsané v každém rysu pevné, smutkem sevřené tváře.

Duffy stanul nad mrtvým tělem - a v té chvíli proletěl celou cestu zpátky až k úplné bdělosti a byl rád, že Křoví zaklepal na dveře.

Teď Duffy znovu zavrtěl hlavou, jako by se snažil setřást vzpomínku na posledních pár vteřin snu; postava na katafalku totiž sice nebyla živá, ale přesto otevřela oči a dívala se na něj... a po chvíli se Duffy díval sám na sebe, očima toho mrtvého krále.

KAPITOLA SEDMÁ

Bluto si odhrnul větrem rozcuchané vlasy ze tváře a zašilhal přes ústí železného kanónu "O fous doleva," řekl. Dva zpocení chlapíci bez košilí čapli kolébkové čepy děla, zaskučeli námahou a posunuli hlaveň palec dva vlevo. "Dobře," řekl hrbáč a vyskočil. "Teď by mělo být v lajně. Dejte tomu ještě jednu ránu pěchovačkou, pro jistotu, kdyby to tam bylo moc na volno." Duffy se opřel a díval se, jak jeden z podsaditých mužů zdvihá pěchovačku a rve ji do hlavně. To jsem z duše rád, že se nemusím takhle po ránu a v mlze prát s kanónem, pomyslel si.

"Na co se střílí tentokrát, Bluto?" zeptal se.

Hrbáč se naklonil přes předprseň a ukázal. "Vidíte ten bílý čtvereček asi půl míle odsud? V tomhle světle není vidět moc dobře, ale tak to má být. To je dřevěný rám, ve kterém je napnuté plátno. Poručil jsem chlapcům, aby to stloukli a odvezli to tam. Řekneme, že to je Suleymanův stan." Jeho pomocníci se nadšeně zašklebili.

Těm mizerům mizerym se to líbí, uvědomil si Duffy. Je to pro ně hra, ne práce.

Bluto odkulhal k zadní části hlavně a nasypal do zátravky černý střelný prach. "Kde mám lunt, k čertu?" zaječel. Jeden z dělostřelců hrdě předstoupil a podal mu hůlku omotanou zápalnou šňůrou. "Deus vult," zašklebil se hrbáč, postavil se bezpečně stranou, předklonil se a dotkl se žhnoucím koncem doutnáku zátravky děla.

Ozvalo se zaburácení, které potrápilo Duffyho zmučené bubínky a odeznělo v dálce mezi stromy, dělo sebou trhlo dozadu a vychrlilo zášleh světlého, skoro průhledného plamene. Duffy zamžoural skrz hustý závěs štiplavého kouře, který teď visel nad předprsní, a uviděl, že asi tucet stop od "Suleymanova stanu" koule vyhodila do vzduchu fontánu prstí a kapradí.

"Ha ha!" zakrákal Bluto. "Velmi slušné - na první pokus! Hej, ty tam - ano, ty -, strč do hlavně ze své strany. Potom ji vypucuj a připrav k dalšímu nabití." Otočil se k Duffymu. "Konečně se mi daří dát dělostřelectvo tohohle města trochu do latě. První dva týdny, co jsem tu byl, jsem jenom vyškraboval rez z laufu. Nechali děla nepříkrytá v dešti, hlupáci; dokonce ani nenatloukli zátky do ústí. Mám dojem, že radní berou tyhle věci jako... jako železné čerty, kteří se dokážou postarat sami o sebe." "Bluto," řekl Ir klidně, "až do doby, kdy přijedou císařští, máte víceméně na starosti vídeňskou zbrojnici, ne? Dobře. Tak poslechněte - nepřišel jste na nějaké krádeže střelného prachu?" Hrbáč pokrčil rameny.

"Nepřevažoval jsem to. Proč?" Duffy mu ve stručnosti vyložil, co se stalo včerejšího večera. "Rozmlátilo to dvě stání," uzavřel. "Zabilo to dva koně a k smrti vyděsilo všechnu zvěř i lidi tři ulice okolo."

"Dobrý Bože," řekl překvapeně Bluto. "Takže oni tu pumu pověsili na dveře pivovaru?" "Přesně tak. Začínám přemýšlet, jestli v tom není nějaký konkurenční pivovar, kteří se snaží Herzwesten vyřadit ze hry - i když to snad zní podivně."

"Ale Herzwesten žádnou konkurenci nemá," namítl Bluto. "Nejbližší obchodní pivovar je v Bavorsku." "To je pravda," připustil Duffy. "Jenže pak už nevím - soupeřící hospoda, nebo pomstychtivý mnich..." Pokrčil rameny.

Bluto znepokojeně zavrtěl hlavou. "Dám provést inventuru v celém muničáku. Třeba neukradli jen prach." "Připraveno k nabití, pane," zasípal udýchaný dělostřelec. "Výborně. Tak uhněte." Hrbáč chytil naběračku na dlouhé tyčce a zabořil ji jako lopatu do soudku s prachem. Pak ji potěžkal. "To budou tři libry," usoudil a přiblížil naběračku k vývrtu; když cvakla o zátravku, obrátil ji a pak prázdnou stáhl zpět. Potom napěchoval ucpávku a po ní šestilibrovou kouli. "Tak bando," řekl s úsměvem, "mrknem se na to, jestli Zápolskému neustřelíme klobouk. Dejte sem lunt." "Myslel jsem, že to má být Suleyman," řekl Duffy trochu hoře. Od té doby, co uherský místodržitel přešel k Turkům, uplynul jen rok, ale Duffy jej znal mnohem déle a pořád ještě jej bolelo, když slýchal Zápolského jméno vedle Suleymanova jako jména nepřátel Západu.

"Dejme tomu, že tam jsou oba a hrají šachy," navrhl Bluto.

Pak se hrbáč dotkl nálože a dělo znovu zaburácelo a šklublo sebou a vyvrhlo velký oblak kouře, který pak visel nad hradbami. Pár vteřin nato se najednou zhroutil strom vlevo od cíle a vedle se objevil další oblak dýmu.

"Zase blíž," řekl Bluto. "Hej, ty, strč do toho ještě trochu." Duffy vstal. "Nemůžu se tu poflakovat celé dopoledne," odušil. "Zítra narazíme nové černé a do té doby mám spoustu práce." "Ta zatím sbohem," řekl Bluto zaměstnaný zaměřováním děla. "Zaskočím na korbílek nebo dva - jestli je to na podnik." "A proč by mělo?" zeptal se Ir nedůtklivě.

"Hmmm?" Bluto se nechťe obrátil a přestal se dívat na svoje muže pucující vytěrákem hlaveň. "Proč? Snad jsem vám zachránil život, proboha, ne?" "A kdypak?" "Lotře nevděčná zapomnětlivá. Před měsícem, v lese, když vás napadli."

"Tehdy jste mě div nezabil," řekl Duffy. "A kromě toho šli po vás, ne po mně." "Co to sakra děláte, vy kašpaři?" rozkřikl se hrbáč na své pomocníky. "Dejte to sem." Odstrčil dělostřelce od kanónu a zmocnil se sám vytěráku. "Třikrát otočit doleva, třikrát doprava," poradil jim. "A nebo chcete, aby tam zůstala přehlédnutá jiskra, až tam budete sypat nový prach, co? Pitomci." Pomocníci se omluvně zašklíbili a zašoupali nohama.

Duffy potřásl hlavou a odkráčel ke schodům, které jej zavedou zase dolů do města. Náš hrbáč je pěkně cílevědomá potvora, pomyslel si.

Když sestoupil na dlažbu a vzhlédl, div nezasténal.

Peklo horoucí, řekl si, to je ten Angličan, Lothario Mothertongue. Stihnu se ještě zdekovat? Nestihnu, k čertu, viděl mě.

"Zdravičko, Lothario," řekl unaveně vysokému světlovlasému muži, který rázoval ke schodům.

"Dobrý den, Duffy," zahřimal energicky Mothertongue. "Jdu na inspekci dělostřelectva. Musím tomu hrbáči trochu poradit, jak děla rozmístit a tak." Duffy přikývl. "Určitě bude mít náramnou radost." Mothertongue se "inspekčním dělostřelectva" věnoval den co den od té doby, co do města dorazil, a to bylo před týdnem. Blutovi museli už dvakrát silou zabránit, aby jej neshodil z hradeb.

"Povím vám něco velmi důvěrného, Duffy," řekl Mothertongue o dost tišeji, položil Irovi ruku na rameno a rozhlédl se po ulici. Duffy věděl, co mu chce říct; říkal to "velmi důvěrně" každému, kdo byl ochoten poslouchat, celé dny - sám Duffy to slyšel už dvakrát. "Jistě mocnosti..." záhadně mrkl, "... mě povolaly ze značné dálky, abych porazil Turky - a já mám v úmyslu to vykonat!" "Fajn, Lothario, jen do toho. Rád bych si s vámi povídal, ale mám schůzku." Nuceně se usmál a odkráčel.

"Jistě. Uvidíme se zítra." Ano, pomyslel si Duffy chmurně, nejspíš ano. To zatracené černé pivo všechny přitáhne jako svítící okno v bouři. No co, řekl si, ještě dva večery a splníš, cos slíbil starému Aurelianovi - totiž že tu budeš do Velikonočního pondělí, a to je zítra. Potom už můžeš se ctí vycouvat; sebrat Epifanii a opustit město dřív, než Vídeňáci zavřou před Turky všechny brány.

Kolem něj proběhly děti a ječely: "vikingové! Budeme bojovat s Vikingama!" Jen je pěkně kopněte do zadku i za mě, děcka, pomyslel si Duffy unaveně.

Když vešel do prohráté jídelny, od jednoho stolu povstal bělovlasý stařec. "Pan Duffy!" řekl potěšeně. "Jak vidím, dorazil jste sem živ a zdrav." Ir se na něj upřeně zadíval. "No ne, Aurelianus!" vykřikl pak. "S tou páskou přes oko jsem vás nepoznal.

Co se vám stalo?" Aurelianus mávl bledýma rukama. "Dohromady nic.

Nepřišel jsem o oko, jen mě zranili při jedné nepříjemnosti v Aténách před dvěma dny... chci říct před dvěma týdny.

Tak. Nebude dlouho trvat a budu si to moct sundat." Po kývl ke stolu. "Tak už přisedněte! Musíme si pořádně popovídat." Duffy se posadil. Chvilku nato Anna položila na stůl dva objemné korbele piva a on vděčně usrl.

"Pane," řekla Anna Aurelianovi, "poslední dobou se po vás pořád ptá několik moc divných lidí. Jeden vysoký, co vypadá jako Kitájec nebo tak, potom pár černých Etiopů, do bronzova opálený chlap, co má na sobě spoustu peří -" Stařec se ušklíbl a pak se pousmál. "Takže Temné plectvo se už houfuje! Obávám se, že tentokrát je zklam. Děvče, jestli to půjde, žeňte je ode mě, ano?" "Ano, pane." Ale ještě než odešla do kuchyně, podívala se za Aurelianovými zády na Duffyho a obrátila oči v sloup.

"Děvčata říkají, že Werner tu není," změnil téma stařec. "Že prý někam šel na návštěvu, k nějakému... řekla opravdu, že k básníkovi?" "Ano," odsouhlasil to Ir téměř omluvně. "vypadá to, že náš hospodský dovede chrlit verše jako nikdo na světě od dob Petrarkových. Já jsem ovšem zatím díkybohu od něj nic nečetl." "Poezie," vzdychl Aurelianus. "V jeho věku." Pořádně si přihrnul piva a hlučně postavil korbel na stůl. "Ale to nic," řekl a přivítivě, i když poněkud pokřiveně se na Ira usmál. "Doufám, že jste měl příjemnou a snadnou cestu." Duffy si to promyslel. "Obávám se, že ani jedno, ani druhé." "Hm? Hm!" kývl Aurelianus chápavě. "Nezhlédl jste snad jistá stvoření... na jaká člověk často nenarazí? Neslyšel jste snad v noci zvuky, které rozhodně nešlo připsat vlkům či sovám? Přemýšlel jsem, jestli vás nemám varovat, ale pak jsem usoudil -"

Ira to otrávil. "Nemluvím o tom, že bych něco zahlédl z dálky nebo zaslechl ve tmě. V Terstu jsem potkal chlapíka s kozlíma nohama. Pak mě přes Alpy doprovázela celá parta nadpřirozených bytostí. Trpaslíci mi zachránili život. Vozy, se kterými jsem jel, napadly létající potvory, které si brebentily arabsky nebo tak nějak." Zavrtěl hlavou a dopřál si další doušek piva. "Výprávěním o všech obyčejných, tuctových lidských bytostech, které se mě snažily propíchnout a zastřelit šípem, vás ani nebudu unavovat." Aurelianus rázem ztratil dobrou náladu, jako když se strhne závoj; najednou byl bledý a třásl se. "Dobrotivé nebe," zašeptal napůl sám pro sebe, "jde to rychleji, než jsem čekal. Nejdřív mi povězte o tom kozonohovi." Duffy mu popsal bezejmennou vinárnu, ve které tehdy v noci hledal útočiště před deštěm, pověděl mu o víně a o svém prapodivném kumpánovi.

"A neožýval se tam," zeptal se Aurelianus, "zvuk mlýnského kola?" "Ožýval. Vy to tam znáte?" "Ano, ale ne v Terstu. Do tohoto podniku může člověka zavést jakákoli ulice v jakémkoli městě u Středozevního moře. Byl jste... na ně naladěný, proto jste ho viděl!" Promnul si čelo. "A teď vyprávějte o těch létajících Arabech." "Spal jsem na stromě a slyšel jsem, jak krouží po nebi a povídají si nějakou východní hatmatilkou. Potom přeletěli jezero a vytloukli duši z nešťastných obchodníků s kůžemi, se kterými jsem se předtím svezl." Stařec téměř zděšeně zavrtěl hlavou. "Museli mě sledovat celé roky, to je jisté," řekl pak. "Mám strach, že jsem je nechtě navedl na vaši stopu. Ibrahim přidal do kroku, to je jasné." Zkoumavě se na Duffyho zadíval.

"Došlo hned potom, doufám, k nějakému... projevu? Ty stvůry sem nepatří a země to ví. Řekněme zemětřesení, záplavy..." Duffy zavrtěl hlavou. "Ne, nic takového... počkejte! Druhý den ráno se zvedl příšerný vítr." "Kterým směrem vál?" "Od západu." Aurelianus vzdychl. "Díky hvězdám aspoň za to. Tak daleko to ještě nedošlo." „Ale co vlastně?" řekl si o vysvětlení Duffy. "Nechte těch záhadných řečiček. Co se děje? A k čemu jste mě doopravdy najal?"

"Až nastane vhodný čas," řekl rozechvěle Aurelianus.

„Až nastane vhodný čas, můžete si taky hledat jiného zoufalce, aby vám dělal vyhazovače!" vykřikl Duffy.

"Protože já sbalím Epifanii a jedeme do Irska." "To nejde, protože ona mi dluží spoustu peněz." Rychle napřáhl paži, aby zabránil dalšímu Irovu výbuchu. "Klid! Dobrá, vysvětlím vám to." Vstal. "Pojďte se mnou do pivovaru." "Proč mi to nemůžete vysvětlit tady?" "Protože pivovar je srdcem toho všeho. Pojďte." Duffy pokrčil rameny a šel za starcem po chodbě pro personál ke schodům do sklepa.

"Co víte o Herzwestenu?" zeptal se najednou Aurelianus, když byli vprostřed schodiště.

"Prý je hodně starý," odpověděl Duffy. "Kláster postavili na troskách římské pevnosti a pivo se tu údajně vařilo už tehdy."

Starý muž se tiše zasmál, pak otevřel ústa, že něco řekne, ale rozmyslel si to. "Gambrine!" rozkřikl se. "To jsem já, Aurelianus!" Duffyho napadlo, že stařec nějak přehnaně položil důraz na vlastní jméno; že by měl strach, aby jej Gambrinus neoslovoval jinak?

Sládek se se svou bílou hřívou vynořil pod schody.

"Kdy ses vrátil?" optal se.

"Dneska ráno. Ha," zasmál se a otočil se k Irovi, "mysleli si, že to do Velikonoc nestihnou. Gambrine, uznávám, že někdy provádím věci na poslední chvíli, ale ještě nikdy jsem úplně neselhal. Nebo aspoň ne tak, aby na tom záleželo. Máš tu tři židle? Tady náš přítel má pocit, že si zaslouží dozvědět se víc." Za chvíli už všichni tři seděli na prázdných soudcích kolem stolu, na kterém poblikávala jediná svíčka, a všichni před sebou měli sklenici čerstvě natočeného černého piva. Aurelianus pohár s pěnovou čepicí pozdvihl a usmál se. "Oficiálně se černé naráží až večer, ale řekl bych, že my tři si zasloužíme předpremiéru." "Dobrá, to jistě," řekl už mnohem klidněji Duffy, "ale kdy se dozvím, co se doopravdy děje? Jste čaroděj nebo tak něco? A i kdybyste byl, nevím, jak by to vysvětlovalo některé věci. Třeba tu pumu, co jsem včera našel na dveřích do pivovaru. Dolijte mi." Aurelianus znovu zbledl. "Vy jste našel pumu na dveřích do pivovaru? Včera? To byl první den paschy, ne?" obrátil se na sládku.

"Tak to si mě někdo spletl s beráncí krví," poznamenal Duffy. "Odhodil jsem to pryč, takže výbuch zbořil jen část stáje." "Jak je vidno, události se odehrávají ještě mnohem rychleji, než jsme čekali," řekl Aurelianus Gambrinovi.

Pak mírnějším tónem dodal: "Pan Duffy viděl Bacchovu vinárnu - dokonce i pil víno! - a líčil, jak jej v noci hledali afriti. Ibrahim se rozhodně nedrží zpátky; už se nedá pochybovat, že připravuje ránu přímo na srdce a že otevírá všechna tajná místa světa. Věci v nich se probouzejí a vylézají na světlo dne; věci, které obvykle sotva něco zamumlají ze spánku."

"Tak počkat, ne tak hr," skočil mu do řeči Duffy našťavaně. "Právě na tohle se ptám. Kdo je ten Ibrahim?

To myslíte Suleymanova velkovezíra?" „Ano," řekl Aurelianus. "To on je velitelem našich nepřátel." "Čích nepřátel? Nepřátel pivovaru?" Duffymu to dávalo čím dál tím méně smysl.

"Západu," řekl Aurelianus s pokývnutím.

"A tak," pokrčil rameny Duffy. "Vy myslíte Turkey. No prosím. Ale největší šéf je spíš Suleyman, řekl bych." "Já bych neřekl," odušil Aurelianus. "A Suleyman by se mnou myslím souhlasil. Kolik toho víte o Ibrahimovi?" Duffy se rozhodl, že bude držet temperament na uzdě, dokud se nedobere nějakých smysluplných odpovědí. "Co by," řekl, "vím, že ho Suleyman jmenoval velkovezírem před šesti lety, když starý Piri paša natáhl brka, i když si všichni mysleli, že to místo dostane Ahmed paša. Ahmeda to taky pěkně našťavalo - vyvolal povstání v Egyptě, a jestli si dobře pamatuju, pak mu za to usekli hlavu." Usrkl černého a nepřítomně zapátral v myslí, co mu chutí připomíná. "A ještě něco - slyšel jsem, že Ibrahim je eunuch." Aurelianus se zatvářil pohoršeně a Gambrinus se zasmál.

"Takovéhle řeči k ničemu nejsou," řekl Aurelianus důstojně. „Ale abychom pokročili: co jste slyšel o jeho... původu, o jeho rodu?" . Ir zavrtěl hlavou. "Nic. Ale mám dojem, že je nízkého rodu, ne?" Tentokrát se zasmál Aurelianus, ale nebylo v tom žádné veselí. "Nižšího, než si myslíte. Narodil se na ostrově Parga v Jónském moři, a kdybyste se ptal, řeknou vám místní, že jeho otec byl námořník; v jistém smyslu to je dokonce pravda, ovšem plavil se po jiných mořích než pozemských." "Cože?" Čert vem to tvoje čarodějnické žvanění, pomyslel si Duffy netrpělivě.

"Jeho skutečným otcem byl démon vzduchu, který jedné noci navštívil jeho matku v podobě manžela." Ir už se chystal protestovat, ale pak si vzpomněl na některá ze stvoření, jež nedávno viděl. Drž klapačku, Duffy, poradil si. Kdo jsi, abys tvrdil, že žádní démoni vzduchu nejsou? "A dál?" pobídl.

"K takovým početím docházívá," řekl Aurelianus.

"Tak třeba... třeba Merlin, mám-li zvolit nejvhodnější příklad, byl podobným křížencem. Mívají velkou, byť poskvrněnou spirituální sílu, a obvykle sklouznou k černé magii a podobným nešťastným způsobům jejího uplatnění. Jen málokterí tomu odolají nebo jim v tom zabrání jiní. Jak si asi vzpomínáte, Merlin byl pokřtěn.

Ibrahim zase přijal islám." Aurelianus se na Duffyho zašklebil. "Schopnosti takových napůl lidských a napůl démonických stvoření ovšem vážně utrpí pohlavním stykem, a tak se všichni naučí vyhýbat se přitažlivým zástupcům opačného pohlaví. Což, jak jistě chápete, je bezpochyby zdrojem onoho nactiutruhačného klepu, o kterém jste se před chvílí zmínil." "A tak," řekl Duffy nejistě. "Je mi líto." Dobrotivý Bože, pomyslel si; to už se Turkům nesmí ani nadávat?

"Takže vy tvrdíte, že ten kříženec říká Suleymanovi, co má dělat?" "Přesně tak. Ibrahim je podřízen pouze Králi východu." "Ke všem čertům," vybuchl Duffy, "mluvte už konečně rozumně. Když je podřízen Suleymanovi, tak -"

"Suleyman není Králem Východu. Vždycky jsou tu nějaké vyšší stupně. Karel také není Králem Západu."

"Není?" Duffy se začínal bavit. Aurelianus už zachází příliš daleko. "A kdo je? Vy?" "Ne. Ale ten, kdo jím je, žije nedaleko Vidně." Všiml si Irova skeptického výrazu a navázal rázněji. "Nejspíš si myslíte, že jediné rozkazy a vrchnosti - a taky války jsou ty, které vy vidíte z okna. Doufal jsem, že člověk tak zkušený jako vy podobné vesnické myšlení přerostl." Po chvíli nelíčeně pokořený Duffy přikývl. "Máte pravdu," připustil. "Je jisté, že zrovna já nejsem ten pravý,

kdo by mohl soudit, co je a není možné." "Vy jistě ne," souhlasil Aurelianus.

"Takže vám dávám za pravdu," navázal Duffy a vypočítával na prstech, "že tenhle zápas mezi Západem a Východem může mít vyšší - nebo hlubší - smysl než jen hašteření Karla V. a Suleymana o nějaké území. Taky nemůžu vyloučit, že magie patří mezi zbraně v těchto válce. No prosím! Ale co s tím vším mám co dělat já anebo tenhle pivovar? Proč mě cestou sem tak usilovně pronásledovaly ty - zjevy - a proč mi tak zvláště pomáhaly?" Aurelianus se zaklonil a spojil špičky prstů. "To je třeba vylicít opatrně," řekl. "Mhmm... stejně jako v šermu je účinnější udeřit přímo na srdce než věčně jen sekat soupeři po pažích a prstech -" "Když už jsme u toho, tak to není vždycky pravda," popíchl jej Duffy.

"Je to pouhý příměr. Mlčte, prosím vás. Takže... tak i generál si může ušetřit čas a potíže, když vede ránu přímo do srdce nepřátelské říše." Usrkl hutného černého piva. "Napadlo vás někdy zapřemýšlet o jménu tohoto pivovaru?"

"Herzwesten," řekl Duffy zamyšleně. "Srdce Západu." Ošil se. "To se snažíte naznačit, že -" "Přestaňte plácát a myslíte. Ano; tenhle pivovar je jedním z hlavních - těžko se hledají slova - ohnisek, jader, pilířů Západu. Východ přirozeně má podobná střediska, ale v současnosti je Východ v ofenzívě." Duffy se volky nevolky musel ošklíbat. "Ale proč zrovna pivovar? Člověk by čekal... co já vím, třeba katedrálu... nebo knihovnu..." "To jistě," řekl Aurelianus.

"Chápu. Tyhle věci se zdají být starší, vznešenější, příznačnější pro naši kulturu. Ale nejsou. Poslouchejte, co říkám: tři tisíce let před tím, než se narodil Kristus, se ze Španělska rozšířil do celé Evropy lid. Kočovný lid, jehož příslušníci byli cizinci kdekoli, kam přišli, ale kterých si všude vážili - div že je neuctívali -, a to proto, že s sebou přinesli tajemství výroby piva. Šířili umění pivovarnické s misionářským zápalem - jejich vysoké zdobené poháry najdete v hrobech od Sicílie po Skotsko. Kvašený dar boží, který s sebou přinesli, je základem více věrouk a náboženství, než se odvažují vám zatím říct; ale řeknu vám jedinou věc totiž že v nejstarší verzi příběhu nebyl tím, co Prométheus ukradl bohům a přinesl lidem, oheň, ale pivo." Duffy zamrkal, protože na něj starcův proslov zapůsobil. "A proto je Herzwesten jedním z nejdůležitějších středisek?" "Zřejmě je tím vůbec nejdůležitějším." Aurelianus si Ira po očku prohlížel, jako kdyby odhadoval, kolik převratných odhalení snese. "Protože jste Ir," navázal pak pomalu, "bezpochyby jste slyšelo Finnu Mac Coolovi." Duffy přikývl.

"Takový člověk skutečně žil," řekl Aurelianus. "Byl velekrálem lidu, o kterém jsem mluvil, těch kočovníků s pohárovou kulturou - jestli chcete, můžete jim říkat Keltové, ale není to docela přesné. A zemřel tady." Ukázal na podlahu.

Duffy se bezmyšlenkovitě podíval pod stůl. "Tady?"

"Je pohřben pod touto budovou," řekl mu Aurelianus. "Už jste mluvil o římské pevnosti, která tu stávala; postavili ji kolem tohoto sklepa s varnami na pivo, které v době, kdy přišli Římané, byly v provozu už dva tisíce let. Pivovar byl založen před pětaticeti stoletími - jako pomník na Finnově hrobě." Odmlčel se. "Asi neznáte původ jména Vídeň, co?" "Ne."

"Městu se říkávalo Vindobona - jak vidíte, i ono samotné je pojmenováno po Finnovi." To všechno je velmi zajímavé, pomyslel si Duffy, ale tak trochu mimo. Rozpřáhl ruce. "A co z toho?" Aurelianus zakolísal jako tanečník, který ukročil mimo pódium. "Co? Coby. Historické poučení," řekl unaveně. "Každopádně poučení o důvodech, proč jste byl cestou sem tak často napadán: Zápolský, Suleymanův muž v Uhrách, se zřejmě doslechl, že jste byl najat na obranu Herzwestenu, a vyslal zabijáky, aby vás zastavili. Je jasné, že vám pomáhaly některé staré... tajně žijící náručky; máte štěstí, že jsou věrní Západu - a že vás poznali." Ir přikývl, ale v duchu se ošklíbl. Je tu ještě spousta věcí, které jsi mi neřekl, človíčku, pomyslel si. Nechal jsi mě jen na chvíli zahlédnout jednu dvě karty ze všech, co držíš v ruce. Jsem jedna z nich? Nebo jsem mince v banku? Ty tvé odpovědi jen vyvolaly ještě víc otázek.

"Mimochodem, co s tím vším máte vy?" zeptal se Duffy. "Proč jste najal Bluta a mě a Bůh ví, koho ještě?" "Nedělám to výhradně ze své vůle. To ostatně nikdo z nás." "No jistě," řekl Duffy "jste 'podřízen vůli' toho vašeho Krále Západu." Aurelianusův hlas bylo sotva slyšet. "To jsme všichni."

"Říkal jste, že žije poblíž Vídně? Rád bych ho jednou viděl." Stařec se se zamrknutím probral ze sna. "Tak? Však ho uvidíte, nemějte strach. Ale není v pořádku. Je raněn a nemůže cestovat. Ale budete mu představen." Nastala chvilka ticha a teprve potom Duffy vstal.

"Když je to tak, pánové, zatím se s vámi rozžehnám.

Dneska bude nácpano a já budu muset pomoci s přestavěním stolů - a taky chceme sundat ze zdí křehčí věci." Dorazil pivo a konečně mu došlo, proč mu na jazyku připadalo tak povědomé: mělo v sobě něco, něco sotva znatelného, co připomínalo hlubokou, aromatickou chuť vína, které pil v té přízračné hospodě v Terstu.

KAPITOLA OSMÁ

Tím posledním, co Duffy sundal ze stěn jídelny, byl do těžkého rámu zasazený obraz svatby v Káni galilejské. Když jej nesl do kumbálu, kam už předtím naskládal ostatní obrazy, krucifixy a tapiserie, podezřívavě si prohlížel kouřem začernalé plátno. To je zvláštní, pomyslel si, poprvé vidím, že někdo nakreslil zázračné víno jako bílé. Ostatně kdo ví, jestli tehdy v Palestině nějaké bílé víno měli. Ale ať je ta scéna jakkoli temná, ten proud, co Ježíšovi nalévají do číše, je evidentně nažloutlý.

Orientálec už dorazil; seděl na obvyklém místě, pocucával pivo a čas od času si Ira prohlížel ještěřímá očima. Duffy zvážil a pak zavrhl myšlenku, jestli nemá jít do sklepa a varovat Aureliana, že jeho "Temný pták" je tady. Koneckonců, pomyslel si teď, on se neobtěžoval upozornit mě na to, co mě čeká cestou sem - tak proč bych mu já měl dělat nějaké milosti?

Duffy hlučně tahal stoly do pravidelnějšího řádu vlastně skoro stejného, jako když tu byli mniši, napadlo jej -, když tu Aurelianus otevřel dveře a vkráčel dovnitř.

"Aureliane!" promluvil Orientálec, vystřelil od stolu a uklonil se. "Rád tě zase vidím." Starý čaroděj se trochu vylekal, pak vyčítavě sjel Ira pohledem a vrátil hostu úklon. "A mně je potěšením vidět tebe, Antoku Ten-no. Od našeho

posledního setkání uplynulo hodně času." Antoku se usmál. "Co znamená pár let pro staré přátele?" Mávl na druhou lavici u svého stolu. "Prokaž mi čest a posad se ke mně." "Dobrá." Aurelianus pomalu došel ke stolu a usadil se. Kdepak se nám vlastně vzal ten výraz Temní ptáci, řekl si Duffy a praštil s dalším stolem na správné místo. Když jde o mouřenina, chápu slovo temný, u toho s peřím mi zase sedí pták, ale jak to jde třeba právě na našeho starouše Antokua, co tak rád prohazuje lidi oknem?

Konečně byly na místech všechny stoly - až právě na ten, u kterého ti dva mluvili tichými, ale naléhavými hlasy - a Duffy se už chystal k odchodu, když tu lavice ostře zapraskala, jak Antoku vstal. "Chceš se se mnou snad handrkovat?" zeptal se Aureliana. "Pokud ano, jednoduše řekni cenu a nech si ty hokynářské triky." "Mluvím zcela poctivě," odpověděl škrobeně Aurelianus. "Tentokrát ti pomoci nemůžu... za žádnou cenu." "Nežádám přece tolik-" "Nemůžu ti pomoci vůbec." "Snad víš," namítl Orientálec, v jehož hlase najednou zazněl strach, "k čemu mě odsuzuješ? K žalostnému životu přízraku, poblíkávací bludičky oni-bi toulající se navěky po březích Dan-no-ura?" "Já tě k tomu neodsuzuji," ohradil se Aurelianus rázně. "To udělal rod Minamoto před osmi sty lety. Já jsem ti jen kdysi poskytl odklad... a teď to nemůžu zopakovat. Je mi líto." Několik okamžiků si ti dva hleděli napjatě do očí. "Ještě jsem se nevzdal," řekl Antoku. A vydal se ke dveřím.

"Nesnaž se se mnou bojovat," řekl Aurelianus mírným, ale významným hlasem. "Snad jsi silný jako žralok, ale já jsem slunce, které může vysušit celé moře." Antoku se v předsíni zastavil. "Velmi staré slunce, celé rudé a visící na tmavnoucím nebi," řekl. Chvilku nato už byl pryč.

Duffy spolkl žertovnou poznámku, jakmile se podíval do Aurelianovy tváře a spatřil unavený výraz, který jako kdyby byl do kamenných rysů vytesán. Starý čaroděj se upřeně díval na vlastní ruce - a Duffy po chvilkovém váhání tiše odešel.

Ir zašel do kuchyně, přitáhl si židli k otevřené cihlové peci a zamyšleně začal d'obat a drobit z půlky krajíce chleba, která ležela stranou na cihlách.

Starému kouzelníkovi ještě zbylo v ústech pár ostrých zubů, přemítal. Vůbec se nemínil, když Antokuovi odpíral... co vlastně? Nejspíš nějaké mizerné opium. To bych rád věděl, proč se mnou vždycky mluví tak omluvně a v náznacích a dvojsmyslně. Radši kdyby to nedělal vědění je nad zázraky, jak říkala moje stará máti.

Ze zadních dveří vykoul Křoví. "Eeee... pane?" "Co je, Křoví?" "Vy nepůjdete bojovat s Vikingama?" Duffy si vzdychl. "Když už se ti nepodařilo vyrůst z těch klukovin samotnému, aspoň s tím neotravuj mě." "Klukovin? Spal jste nebo co? Po Dunajským kanále připlula dneska ráno vikinská loď s dračí hlavicí a zakotvila pod mostem na Taborstrasse." Křoví to říkal naprosto přesvědčeně.

Duffy na něj jen zíral. "To bude nějaká karnevalová šaškárna," usoudil nakonec. "Nebo nějaká parta komediantů. Skuteční Vikingové už nájezdy nepodnikají čtyři sta let. Co prodávají?"

"Mně připadají skutečný dost," řekl Křoví a odpelášil na dvůr.

Ir potřásl hlavou. Ne a ne, neodejdu z téhle vyhráté místnosti jen proto, abych viděl partu kapsářů nebo lidí, co hrají rakvičkové divadýlko, nebo co jsou zač. Jsem dost starý, abych si takové laciné atrakce odepřel. Jenže... pro Boha milosrdného, zašeptalo cosi v jeho hlavě... pravá vikinská loď.

"No dobře, takjo," utrl se po několika minutách, až se na něj kuchař pelášící kolem překvapeně podíval. Ir netrpělivě vyskočil a vykráčel na ulici.

První věcí, která překvapila diváky tísňící se na ulicích a po střechách - jakmile se okoukal báječný pohled na malovanou plachtu a vysoko vztyčenou rozšklebenou dračí hlavu na přídi -, bylo, jak zestárle a sklíčeně Vikingové vypadají. Všichni to byli velicí chlapi a prsa jim působivě krylo šupinové brnění; ale zpod lesknoucích se kovových přílbic vykukovaly vlasy a vousy prokvetlé šedí - a navíc si Seveřané prohlíželi zalidněné břehy kanálu se směsí apatie a zklamání.

Rikard Bugge seděl na zádi, u kormidla, a oči zdvihl od shluklých Vídeňáků teprve ve chvíli, kdy se k němu mezi řadami veslaru protlačil jeho zástupce a klekl si před ním.

"Tak co?" řekl Bugge netrpělivě.

"Gunnar říká, že jsme se pořádně zamotali do řas, co rostou v kanále, kapitáne. Myslí si, že nejlíp by bylo posekat to meči a uvolnit příd." Bugge znechuceně nakoukl přes bort. "A ví taky, kde jsme? Tohle přece není Dunaj." "Došel k názoru, že je to Vídeň, kapitáne. Nejspíš jsme do tohohle kanálu zabočili včera v noci a ani jsme si nevšimli, že opouštíme řeku."

"Víteň? Tak to jsme minuli Tulln. To ten zatracený západní vítr, co foukal poslední měsíc." Zavrtěl hlavou.

"Kdyby se aspoň Gunnar vyznal v navigaci. Má štěstí, že se nemusí poprat s ničím horším, než je řeka. Co by dělal na moři?" "Musíte to chápat," řekl trochu vyčítavě, "Gunnar má své problémy." "A mám se snad radovat, že nás zavedl do smradlavého příkopu, aby se nám mohli smát žebráci a děti?" Teatrálně ukázal na dav. "No tak dobrá. Vyžeň je přes bok, ať ty lekníny posekají." Bugge se odvrátil a pokoušel se poškrábat si pod sluncem rozpálenou zbrojí břicho. Je to k ničemu, pomyslel si. Můžeme klidně jet domů. Teď už nikdy nenajdeme Sigmunda ani mohyly, pokud vůbec existují, jak se zaklínal Gardvord.

Šedivý kapitán se v myšlenkách vrátil zpět, teď i trochu nostalgicky, zpět do svíčkami ozářené místnosti s nízkou střechou, kde s dalšími třiceti vysloužilými vojáky z hundestedské farnosti seděli u stolu a s pobouřením a úžasem naslouchali příběhu, který jimličil starý Gardvord, zatímco zvenku dorážel a třásl panty okenic kousavý vítr.

"Vím, že mnozí z vás už slyšeli o hlasu bez těla, který se včera ozval z fjordu Ise," rozkládal tehdy, před pěti a půl týdny, Gardvord. "Hlasu, který včera ráno volal, znovu a zas, po celou hodinu: Přišel čas, ne však jeho muž." Starý čaroděj rozpráhl vrásčité ruce. "Znepokojil mne. Proto jsem se takřka celou noc pracně vyptával lidu Huldre, co to je za zázrak -

a ke svému neštěstí jsem se dozvěděl chmurnou zvěst. "A jakou?" zeptal se Bugge, kterého vypravěčský styl starého pokoutního čaroděje znervózňoval.

Gardvord jej otráveně zpražil pohledem, ale přece se k němu otočil. "Surter, král Muspelheimu na vzdáleném jihu, vede na sever armádu, aby dobyl a zničil pohřební mohyly boha Baldera." Nato několik lidí zalapalo po dechu, protože všechny staré legendy se shodují v tom, že až Surter vyrazí z Muspelheimu na sever, nebude daleko Ragnarok, konec světa; pár mužů se dokonce překřížovalo, jak je vyděsilo staré pohanské dědictví skryté pod novějším křesťanským nátěrem; a jeden chlapec začal huhlát otcenáš a dokonce se pokusil zalézt pod stůl.

"Odine, radši se dívej stranou," odfrkl si Gardvord, "protože muži ze severu už nejsou, co bývali." Bugge, který se nad vylekaností svých přátel zastyděl, udeřil pěstí do stolu. "Samozřejmě sebereme armádu, která Surtera zažene."

Prohlášení vrátilo ostatním vysloužilcům trochu odvahy, takže začali opožděně pokyvovat hlavami a projevovat odhodlání.

"Pokud to ovšem není jen výmysl," vypísl jeden nervózně se usmávající muž, "jako historky o oživlých mrtvolách, co si je vyprávějí děti a kterým se věří jen napůl." "Hlupáku!" zařval Gardvord. "Přece jsi včera slyšel hlas ze fjordu! A lidé mlh, Huldre, byli včerejší noci sdílnější než za celou dobu, co je znám." Starý muž se ušklíbl a rozhlédl se. "Tohle není žádné hádání, moji odvážní bojovníci." Bugge se předklonil. "Kdo je ten muž?" zeptal se.

"Ten, který ještě nepřišel, i když čas už přišel?" "To je muž, který vás povede. Teď mi naslouchejte, vy usedlí tatíci a hospodáři, a nedovolte svým laciným rozumkům myslet si, že vyprávím nějaké zkazky. Pamatujete se na příběh o Sigmundovi, který hravě vytáhl Odínův meč z Branstockého dubu, i když nikdo jiný z Volsungů jím vši silou nedokázal ani pohnout?"

"Jistě," kývl Bugge. "A taky si vzpomínám, co se s tím mečem stalo, když se jej záhadným způsobem zmocnil jednooký bůh. Odín jím zatřásl v bitvě a bezbranného Sigmunda zabili Lyngiho kopiníci." Kouzelník přikývl. "To je pravda. Ale teď poslouchej."

Odín svolil - vlastně spíš sám poručil -, aby se Sigmund, Sigmund z masa a kostí vrátil, vedl vás a zahnal zpět muspelheimské hordy." Muži kolem stolu o tom měli jisté pochybnosti, ale báli se to před Gardvordem dát najevo. "Jak ho najdeme?" vypísl jeden z nich.

"Musíte se plavit po Labi, pak po několika jeho přítocích a několikrát převést loď i po souši, až se dostanete do Dunaje. Až dospějete ke městu postavenému kol Balderovy mohyly, poznáte ho, neboť -" udělal dramatickou pauzu, "Sigmund sám vstane z vodstev, aby vás přivítal. Mám dojem, že mohyla je poblíž města Tullnu, ale nevím to jistě. Stejně ale to pravé místo poznáte podle Sigmundova vzkříšení z vod." Posléze se ukázalo, že sebrat vojsko prostě nepůjde, a tak se na obtížnou cestu po vodě i po souši vydali jen Bugge a dvacet jeho přátel, většinou starých mládenců, které pálilo dobré bydlo. A tady, pomyslel si velitel smutně, naše špatně zvážená výprava neslavně končí.

Najeli jsme do motanice řas a vodních rostlin ve vídeňském kanálu a Vídeňáci na nás mávají, protože si myslí, že jsme nějaká parta klaunů a žonglérů. Tak to bychom měli za sebou - pokus zkřížit plány Surtera a Muspelheimských a oddálit soudný den.

Bugge znechuceně potřásl hlavou a pozoroval, jak se několik jeho mužů spustilo do kanálu, jak ve studené vodě lapají po dechu a pokřikují na sebe. Teď je mi teprv jasné, že celá ta povídačka byla jenom ochlastovský nápad potrhleho třetířadého kejklíře.

Duffy upaloval kolem kostela svatého Ruperta a rapír v pochvě mu nešikovně třískal do levého stehna. Pak musel zpomalit, protože ulice pod severní hradbou byla plná rozveselených občanů. Služičky po sobě povykovaly různé sprostármý, mladíci si nenápadně, jen tak protahovali paže, kterými by drželi meče, děti a psi se v bezdůvodném nadšení motali prostě všude. Vřšek hradeb byl zalidněný zrovna tak a Duffyho napadlo, kolik lidí z něj asi do večera spadne. Protože se trochu bál, aby se mu znovu nenaskytl pohled na jezero zalité měsíčním světlem, schválně se přinutil zajímat se o to vikinské představení.

Ale jak mám vůbec něco vidět? řekl si a znechuceně pozoroval dav čumilů.

Spatřil, jak se nahoře na hradbách tlačí s ostatními Bluto, ale ten se snažil zachránit kanóny před dotěrnými dětmi.

"Bluto!" zařval Ir co nejhalasněji. "Sakra, Bluto!" Hrbáč se konečně otočil, zamračil se do davu, pak spatřil Duffyho a zamával mu. "Hod'te mi provaz!" zařval Duffy.

Bluto se zatvářil zoufale, ale kývl a zmizel za okrajem hradeb. Ir s omluvami i strkanci proklouzl až k základně hradby. Doufám, že jsem ještě šplhat nezapomněl, pomyslel si. Bylo by náramné dosoukat se jen do poloviny a pak k radosti div ne celé Vídně spadnout jako pytel zase zpátky.

Po několika minutách se dolů sneslo lano a Duffy se jej zmocnil dřív, než se to podařilo dalším dvěma výhleduchtivým čumilům. Potom se začal soukat nahoru a čas od času zapíral nohy do starých kamenů vyčnívajících ze stěny. I když mu v hlavě hučelo od vlastního přerývaného dechu, dobře slyšel, jak lidé dole jeho výkony komentují. "Kdo je ten starej mrťafa, co šplhá nahoru?" "Vsad'te se, že po deseti stopách spadne a zabije se." To zrovna! pomyslel si vztekle Duffy a zabral za lano ještě rázněji. Brzy uviděl nahoře na ochozu znepokojenou hrbáčovu tvář; s každým zoufalým přitažením se blížila. Konečně zachytil rukou stříšku předprsne a Bluto jej vytáhl na sluncem prohráté kameny. Duffy chvíli jen ležel a lapal po dechu.

"Na takové lezecké výkony jste trochu v letech," poradil mu Bluto, když smotával lano.

"Jak... jak se právě ukázalo," souhlasil Ir. Posadil se.

"Ale chtěl jsem vidět ty... ty slavné Vikingy." "Prosím, stačí kousek popojít. Ale je to trochu zklamání. Pár jich je zrovna v kanále, prosekávají tam řasy, ale ostatní sedí a tváří se jako zpráskaní psi." Duffy vstal a doklopýtal k cimbuří, odkud byl výhled na sever. Padesát stop pod ním se rozléval Dunajský kanál a na vodě pod mostem na Taborstrasse stála loď.

Rudobíle pruhované plachty neslyšně popleskávaly.

"Jsou to skuteční Vikingové?" zeptal se Duffy. "A co tu vůbec dělají?" Bluto jen pokrčil rameny.

"Podívám se na ně zblízka," rozhodl se Duffy. "Uvažte mi lano tady k tomu zubu cimbuří a shodte je dolů.

Jinak večer nebude žádné pivo grátis," dodal, když zachytil hrbáčův otrávený pohled. A zatímco Bluto uvazoval lano, Ir si od opasku vzal rukavice a navlékl si je;

potom vylezl na cimbuří a ke zděšení očumujících kluků si protáhl lano pod pravé stehno a přes levé rameno.

"Zatím se mějte," řekl, odrazil se ode zdi, popouštěl lano pravou rukou a klouzal dolů. Za minutku už stál na dlažbě na břehu kanálu a Bluto vytahoval lano zase nahoru.

Dokonce i tady byli lidé, strkali do sebe a pokřikovali na zachmuřené plavce sarkastické poznámky. Duffy netrpělivě zaklel a přešel po nábřeží kus dál, na západ, až k řadě dřevěných kachních klecí, která tvořila cosi jako molo vyčnávající nad zelenavou hladinu. Opatrně vylezl na tu první - udržela jej, jen kachny vevnitř se hlučně rozkvákaly a začaly třepat křídly. "Ticho, potvory," zavrčel a lezl po řadě klecí dál, protože davy shluklé na nábřeží se tím rámusem začaly náramně bavit.

Když se dostrachal na poslední klec, posadil se a byl za všechnu tu námahu odměněn nerušeným výhledem na uvízlou, ale elegantní loď. Vesla, z nichž některá byla polámaná a kratší, lodníci vytáhli a klíny vzpřičili v ložiscích kolmo nahoru, takže teď to skoro vypadalo, jako kdyby kolem paluby tvořila ohradu. Duffy se poctivě snažil nechat na sebe ten pohled zapůsobit a představit si, že je jedním ze svých předků, kteří severským barbarům čelili v Dublinském zálivu nebo na Clontarfské pláni, ale jeho pokusy vybudit fantazii podrýval pohled na utahané dědky malátně sekající do řas v kanále. Tohle musejí být ti úplně nejposlednější svého druhu, usoudil, a asi zbytek života zasvětili hledání vhodného místa, kde by mohli umřít.

Pod ním se ozvalo ostré zapraskání a jeho bidýlko se svezlo na stranu. Proboha, jestli sebou pořádně nehodím, tak žuchnu do kanálu. Přesunul se na jiné prkno, ale to povolilo úplně a on visel téměř hlavou dolů za kolena a jednu ruku. Z nábřeží zaburácel smích. Rapír naplň vyklouzl z pochvy; odvážil se po něm chňapnout, poslední prkno selhalo a on se zřítíl do ledové vody, mezi naplavené kusy dřeva a hystericky vřeštící kachny. Zběsile se obrátil a snažil se začít plavat dřív, než jej kroužkové brnění stáhne pod vodu. A při tom se meč vzpřičil mezi plaňky mola a zlomil se v půli. "Čert to vem," zahulákal a aspoň chytil jilec, než se zbraň utopí celá.

Odplaval od svinstva u břehu a zjistil, že jej slabý proud žene dolů, k vikinské lodi a ke zvlněným zeleným vrstvám vodního plevele, kterým kanál zarůstal. Zatím si jej nikdo ze Severanů nevšiml, ačkoli Vídeňáci na hradbách a na nábřeží třeštili veselím.

Duffy pořád držel zlomený meč, potopil se a uplaval kus pod vodou - zjistil, že i s drátěnou košilí se to dá -, protože doufal, že si tak ušetří trochu výsměchu a žabince. Třeba mě nikdo nepoznal, utěšoval se, zabral nohama jako žába a plaval chladnou vodou dál.

Bugge zaslechl u levoboku šplouchání a vzhlédl. Nejdřív si myslel, že někdo z Vídeňáků spadl do kanálu a pokouší se vylézt k nim na palubu. Potom mu ztuhla všechna krev v žilách: za bortem zahlédl dvě kluzké zelené paže a po nich následoval jejich majitel, vysoký, zachmuřený muž pokrytý žabincem a třímající zlomený meč. Za chvíli se už větštem předpovězený cizinec vystrachal na palubu celý a stál v louži mezi dvěma veslařskými lavicemi.

Bugge padl na kolena a ostatní Vikingové, kteří byli na palubě, následovali jeho příkladu. "Sigmunde!" vydechl. "Já i moji muži tě vítáme a očekáváme tvé rozkazy." Duffy severštině nerozuměl, ale pochopil, že si jej Vikingové bůhví proč s někým spletli - s kým ale? A tak jen stál, tvářil se důstojně a doufal, že nějaké řešení situace přijde samo od sebe.

Na mostě nad nimi se ozval hluk, pár lidí křičelo "Nestrkejte se, jo?" - a potom se už přes zábradlí vyklonil Aurelianus.

"Co se děje?" zavolal znepokojeně. "O začátek jsem přišel." Duffy ukázal na klečící Severany. "Asi si mě s někým popletli." Bugge nesměle mrkl nahoru, uviděl, jak se přímo na něj dívá Aurelianova tvář se zapadlými očima, lemovaná sněhobílými vlasy, a bleskem sebou praštil na palubu.

"Odin!" zaskučel. Ostatní plavci sebou také pláclí; ti, co zatím byli ve vodě, teď koukali skrz otvory pro vesla a tvářili se velmi, velmi vyděšeně.

"To je opravdu prazvláštní," poznamenal Aurelianus.

"Řekli, kdo si myslí, že jste?" "Eee... Sigmund," řekl Ir. "Pokud to ovšem v jejich řeči neznamená ,Co seš sakra zač, chlape?'" "Aha!" řekl po chvíli Aurelianus a vážně pokývl.

"Máme bezpochyby co do činění s čímsi velmi skutečným." "Co tím k čertu myslíte? Dostaňte mě odsud. Jsem všem k smíchu - kašpar se zlomeným mečem, navíc celý zasviněný." "Ten meč laskavě držte dál. Později vám to vysvětlím." A mužik věčně navlečený v černém hábitě přskočil s větší svižností, než by Duffy kdy čekal, přes zábradlí a s kočičí mrštností přistál na volném místě na palubě.

Potom k Irovu ještě většímu úžasu sebevědomě dokráčel k ležícímu kapitánovi, dotkl se jeho ramene a začal mu seversky něco říkat.

Duffy jen stál a připadal si jako paňáca, ale vikinský kapitán a jeho posádka konečně uctivě vstali. Bugge odpověděl na několik otázek, které mu položil Aurelianus, pak došel k Irovi a poklekl před ním.

"Dotkněte se mečem jeho ramene," poradil mu Aurelianus. "Dělejte!" Duffy to provedl s veškerou důstojností, které byl mocen.

"Výtečně," schválil to kývnutím Aurelianus. "Hej, vy tam!" zahalekal pak na zaujaté čumily na nábřeží. "Položte sem nějaká pevná prkna, a rychle! Kapitán Bugge a jeho posádka vystoupí na břeh."

Procesí doprovázené zběsilým štekáním psů, na které Epifanie narazila na ulici, bylo prapodivné. Stála na zápraží

Zimmermannovy hospody a otevírala ústa na jedenadvacet ozbrojených Vikingů, které vedlo cosi jako oživlý utopenec. Potom jej poznala a zbledla.

"Proboha, Briane!" zaúpěla. "Zase tě zabili?" Zpoza ramene jí vykoukl Aurelianus, který se bůhvíjak dostal do budovy, aniž si toho všimla. "Mlč," sykl.

"Je v pořádku, jenom spadl do kanálu. Můžeš se ho vyptat později. Teď se vrať do práce." Duffy zavedl severské veterány za roh, do stáje, a pozdravil Wernera, který pečlivě sbíral listy salátu, co povypadávaly z nádoby na odpadky. "Co má zas být tohle?" zeptal se hostinský. "Co jsou zač?" Duffy mu poctivě odpověděl. "To je jedenadvacet žoldnéřů z Dánska, které Aurelianus najal k obraně města před Turky." "Před jakými Turky? Žádné Turky nevidím - zato vidím bandu starých vágusů, co mi vypijou všechno pivo. A co s tím máte vy? Já se snad pomínou. Vyžehťte je odsud." Ir potřásl hlavou. "Aurelianus je v jídelně," řekl.

"Snad byste si měl promluvit radši s ním." Werner zakolísal. "A... neprovedete tu nic, co tu nebudu?" "Řekl mi, ať vyvedu koně ze stání, aby tam tihle pánové mohli nocovat. Že prý je mírné jaro a koně venku vydrží - a kdyby přišly mrazíky, můžou přenocovat v kuchyni." "V mojí kuchyni - a koně? A Vikingové v mojí staji?"

Vy jste se zbláznil, Duffy. To přece - "Běžte si popovídat s Aurelianem," zopakoval jen Ir.

Vikingové si Wernera velmi zvědavě prohlíželi a jeden z nich se jej na cosi seversky zeptal.

"Kušte, sebranko!" štěkl Werner. "No dobře, jdu se ho zeptat. Řeknu mu, ať to všechno vyžene - včetně vás, Duffy! Ani nevíte, jak dá na můj názor!" "Dobrá," usmál se Duffy. "Běžte to s ním dohodnout." A poplácal Wernera po zádech tak srdečně, až mu to ušetřilo půlku cesty ke dveřím do kuchyně.

Ale když to tak vezmu, pomyslel si Ir a vydal se ke staji, Werner je tu jediný, kdo projevuje zdravý rozum.

Jistě, proč bychom, u všech čertů, měli ty dánské dědky ubytovávat? Určitě je neuvidíme jinak než opilé nebo skleslé; ať tak či onak, žádný užitek se od nich nedá čekat.

"Takže chlapci!" zavolal Ir a zatleskal, aby upoutal jejich pozornost. "Vyvedeme - koně - ze stáje - do dvora. Rozuměli?" Seveřané nadšeně kývali a usmívali se, ba dokonce mu pomohli, když uviděli, co dělá. "Hej, Křoví," křikl Duffy, když konečně všichni koně stáli na dvoře a tvářili se udiveně. "Přines sem nějaké pivo!" Stájník vykoukl zpoza rámu dveří.

"To jsou... přátelský Vikingové?" optal se opatrně.

"Ti nepřátelštější," ujistil jej Duffy. "Sem s tím pivem." "Mým lidem se alkoholické nápoje podávat nebudou," ozval se zezadu slavnostní hlas. Ir se otočil a nešťastně zamrkal, protože uviděl, jak se na něj vládcovsky šklebí Lothario Mothertongue.

"A oni jsou to vaši lidi, Lothario?" "Ovšem že jsou. Už po několik životů jsme se nesetkali, ale duše skryté za jejich očima jsem poznal. Bedivere!" vykřikl a pokusil se obejmout Buggeho. "Sakra, nech toho," dodal, když jej Bugge napálil loktem do břicha. "Aha, už chápu. Vaše skutečné vzpomínky jsou stále zahaleny. Ale to se jistě spraví, až dorazí Ambrosius." Obrátil se k Irovi. "Možná dokonce i vy někým jste, Duffy." "To by bylo milé." "Je s tím ovšem spojena zodpovědnost. A vážná. Když je člověk mučedník jako já, musí vlastním životem pohrdat." "To jste moc pěkně trefil," souhlasil Duffy. "Ale... není někde poblíž nějaký drak na zabítí nebo tak něco? Nerad bych vás zdržoval."

Mothertongue si všiml Duffyho tónu a zamračil se.

"Jsou věci, které čekají na moje rozhodnutí," připustil.

"Ale těmhle mužům alkohol nedávejte; jsou to bezúhonní křesťané... přese všechno." "Ovšem, to jsou." Minutu po Mothertongueově odchodu vyvalili na dvůr soudek piva a Duffy naplnil dvaadvacet korbelů.

"Tak si dejte do trumpet, vy bezúhonní křesťani," poradil Seveřanům zcela zbytečně.

KAPITOLA DEVÁTÁ

Později odpoledne už Seveřané leželi na slámě a pochruovali, protože byli od cesty unavení a od všech korbelů piva, které vyprázdnil, zase ospalí. Duffy, který sám napůl klimbal, seděl v jídelně u svého oblíbeného stolu a díval se, jak se servírky ohánějí košťaty, mopya mokkými hadry a pucují stěny a podlahu.

Od hlavního vchodu se ozvaly šouravé kroky a za chvíli dovnitř vkračel Bluto. Uviděl Duffyho a rozesmál se. "Sám Poseidon! Jak vidím, vykoupal jste se, ale pořád jste cítit jako kanál." Ir se nakysle usmál. "Jen se bavte," řekl. "Ti Seveřani si myslí, že jsem bůh nebo tak něco." Mávl rukou a vybídl Švýcara, ať se posadí naproti němu. "Jak jste se dneska měl?" "Nic moc." Bluto se ztěžka posadil. "Přineste sem někdo pivo! Do jednoho z mých nejlepších děl strčil hlavu nějaký kluk a nazvracel tam." "To budou Turci koukat," poznamenal Duffy.

"To jistě. Poslechněte, Duffe, vy si opravdu myslíte, že Suleyman sem přitáhne? Na turecké poměry je to strašně daleko na sever." Duffy pokrčil rameny. "Řekl bych, že se Turci téměř jistě pokusí dobýt Vídeň - leda by Suleyman zemřel a byl nahrazen mírumilovným sultánem, což je ovšem téměř protimluv. A pak, proč by se měli zastavit zrovna teď?"

Postupují po Dunaji už dlouho: v jedenadvacátém Bělehrad, Moháč, Buda a Pešť v šestadvacátém... a nevypadá to, že by Suleyman narazil na zrovna organizovanou frontu nepřátel. Karel se stará jen o válku s francouzským králem Františkem a Ferdinand toho sám moc nedokáže. A do toho se přimotá starouš Martin Luther a blábolí pitomosti, jako třeba že bojovat proti Turkům znamená přičít se vůli Boží, protože to On nás zkouší tou metlou za naše hříchy. Před dvěma roky bych byl řekl, že naši největší nadějí proti nim je Zápolský - a on ze sebe nechá udělat Suleymanova lokaje. Jedno ke druhému - svatá říše římská a vlastně celý Západ nehylně nikdy tak zralý k pádu." Bluto znepokojeně potřásl hlavou. "No dobrá, tak přijdou. Co myslíte, můžeme je odrazit?" "Nevím. Vy jste dělostřelec. Ale myslím, že pokud je zaženeme, tak jedině když je oslabí samy okolnosti:

počasí, přespříliš protažené zásobovací trasy, takové věci. Koneckonců budou daleko od domova." "Ano." Hrbáč už dostal pivo a zadumaně z něj upíjel.

"Duffe, nemohl bys jako můj nejbližší přítel -" "Čert tě vem," skočil mu do řeči Ir, ale tykání přijal, "známe se jenom měsíc." "To já samozřejmě vím," pokračoval Bluto tak prkenně, až Duffy zatoužil, aby byl raději mlčel. "Přesto tě jako svého nejbližšího přítele žádám o laskavost." "Samozřejmě, bez řečí," řekl Duffy, kterého jako vždy otevřený projev citů znejistil.

"Kdyby se stalo... kdyby mě zabili, dohlédneš na to, aby moje tělo spálili?" "Spálili? Klidně," řekl Duffy rozvážně. "Církvi by se to nelíbilo, ale taky není důvod, aby se o tom dozvěděla. Přirozeně tu je taky možnost, že ty přežiješ mě. Proč se vůbec chceš dát spálit?" Bluto se zatvářil jako na trní. "Mám dojem, že když jsi přijal závazek, zasloužíš si vysvětlení. Takže... můj táta byl hrbáč jako já. Co vím, měla to celá rodina. Otec umřel, když mi byly dva roky. Ten příběh mi pak jednou pozdě v noci vyprávěl jeden bratranec; byl namol, ale přísahal, že je to pravda, že byl u toho." "Bože, buď mi milostiv!" řekl Duffy. "U čeho?" "Držel plačky za tátu. Mlč a poslouchej. Otec spáchal sebevraždu a místní kněz prohlásil, že všichni předkové by byli zneuctěni, kdyby byl pohřben do vysvěcené půdy. Bylo to jedno - stejně mám dojem, že táta by po tom ani netoužil. Takže pár přátel naložilo jeho tělo na káru a odvezlo na staré pohanské pohřebiště, pár mil za město." Přihnul si znovu piva a pokračoval. "Byl tam domek a vevnitř stůl, tak venku vykopali hrob, otevřeli kořalku a tělo položili na stůl. Jenže už jsem ti říkal, že byl hrbáč, takže nemohl ležet naplocho na zádech.

A protože by plačky za nic nestály, kdyby nebožtík ležel tváří dolů - prý to nosí smůlu, co já vím -, našli kus provazu, přetáhli ho tátovi přes prsa a přivázali tělo ke stolu tak pevně, že opravdu drželo na zádech. A když byl čestný host ve správné poloze, pustili se do kořalky.

Po soumraku přišla ještě spousta dalších lidí; všichni brečeli a zpívali a jeden mrtvého objal... a všiml si, že provaz je napnutý k prasknutí." "Aj."

"Tak. Nikdo si ho nevšímal, tak vytáhl kudlu a přejel po provaze. Všechn ten tlak v tátově nadýmajícím se těle se najednou uvolnil a mrtvolu to vymrštilo ven oknem. Všichni smuteční hosti se k smrti vyděsili, ale pak jim ten neposed s nožem vysvětlil, co provedl. Vyšli ven pro tělo a zjistili, že přistálo jen pár stop stranou od hrobu. Tak tátu zatáhli zase zpátky, znovu ho přivázali, trochu posunuli stůl, uzavřeli pár sázek a znovu ho uvolnili. Žuch. Vyletěl ven. Na čtvrtý pokus se trefili do hrobu, zaházeli ho a šli domů. "Kriste Pane na nebesích" vykřikl Duffy. "Ten tvůj bratranec ti určitě lhal." "Možná. Ale já chci, aby mě spálili." "Podívej, jenom proto, že se něco takového možná stalo tvému otci, nemůžeš -" "Aby mě spálili, Duffe." "No dobře, dobře. Jestli tě přežiju, tak na to dohlídnu." Potřásl si na to rukama.

Bluto se podíval přes Irovo rameno a poznamenal už mnohem uvolněnějším tónem: "Vida! Náš mandarin poulí na jednoho z nás ty svoje rybí oči." Duffy se otočil celým trupem a znovu se ocitl přímo v ohnisku chladného pohledu, který na něj upíral Antoku Ten-no. "Máš pravdu," řekl, otočil se zpátky a potlačil zachvění. "Je to bezpochyby dost nepříjemný zákazník." "Když je řeč o zákaznících," řekl hrbáč, "kdy přesně narazíte zítra večer nové černé?" "Nemůžeš to pustit z hlavy, co? Řekl bych, že asi tak v pět odpoledne. Předpokládám, že v tu dobu se zase uvidíme." "V tu dobu se tu uvidí celá Videň."

Několik hodin nato kráčel Duffy sem a tam po mizerně osvětlené kuchyni a nespokojeně máchal mečem.

"Tak díky," řekl Eilifovi, který seděl kousek od něj na soudku. "Jsem ti opravdu vděčný, žeš mi tenhle ten půjčil, než si nechám udělat jiný na míru, ale opravdu u něj zůstat nemůžu." Švýcarský žoldnér si podrbl prokvetlé vousy. "Proč ne?"

"Jen se podívej," řekl Ir a protáčet papír sem a tam v pravé dlani. "Špatná rovnováha. Všechna váha je v čepeli. Musel bych mít jilec deset liber těžký - a to by zase celý meč ztěžkl tak, že bych nemohl dělat klamné výpady." "A na co je taky chceš dělat? Stačí pořádně s tím mlátit a nepřestávat." "Já se cítím bezpečnější, když mám na výběr. A podívej se na ten koš - je to jen ohnutý kus oceli. Jedním pohybem pod to strčím hrot meče a useknu ti všechny prsty." "Rány boží, Briane, proč si děláš tolik starostí s hrotem meče? Ten stejně používaj jenom zženštilý Španěl a Italové, a hlavně proto, že nemaj dost síly pořádně seknout." Opsal neexistujícím mečem mocný oblouk.

"Ha! Braň se, Estebane... nebo Giulio!" Duffy se ušklíbl. "Pro tvoje dobro doufám, že na žádného Estebana ani Giulia nenarazíš, Eilife. Až by s tebou skončil, vypadal bys jako svatý Šebestián, ze kterého už vytahali všechny šípky."

"Myslíš? Já bych zase řek, že jsi strávil moc času v Benátkách, Duffe, tak je to." "To jistě. Ale každopádně díky. S takovými šermíři, jako jsou tady ve Vídni, se s tímhle určitě vypořádám. Eeee... samozřejmě snad s výjimkou několika lancknechtů," dodal, když uviděl, jak se Eilif zakabonil.

"Asi jenom několika," souhlasil Švýcar uvážlivě.

"Mám dojem, že jídelna se zaplňuje," nadhodil a ukázal prstem ke dveřím. "Neměl bys radši jít tam?" "Ne. Dneska to pouštím k vodě," řekl mu Ir. "Aurelianus navrhl, abych hostinského na nějaký čas ušetřil své podvrtné přítomnosti - pokaždé, když mě ten chlap vidí, naštvě se tolik, že se musí jít utěšit do domu toho básníka Kretchmera, kde ho berou asi jako mazlíčka.

Když jsem podle jeho výkladu málem vyhodil stáje do vzduchu, strávil tam celou noc." Duffy vsunul nový meč do pochvy a tu si pak připevnil k opasku. "Vypij laskavě můj díl" "Můžeš se spolehnout." Duffy vyšel ven skrz kuchyň, a když se do něj pustil studený vítr, vrazil ruce hluboko do kapes kabátu. Přes tvář měsíce těsně po úplňku spěchaly šmouhaté mraky a proti temné černi nebe se zachmuřeně rýsovaly promrzlé gotické střechy. Duffy, který si připadal jako skřítek ukrývající se ve stínech, potichu minul několik oáz teplého světla a hudby a zamířil k široké Rotenturmstrasse - když z ní zahne doleva, dostane se k severní bráně. Aurelianus zaplatil několika místním ostrým hochům, aby přes noc hlídali vikinskou loď, a navrhl Duffymu, jestli by si nechtěl tuhle noc zasloužit mzdu tím, že je půjde prověřit.

Západní vítr se hnal ulicí jako voda kanálem. Ira přestalo bavit, jak jej pořád kabát bičuje do lýtek, a tak odbočil do

uličky, která jej k severní bráně dovede kolem kostela svatého Ruperta.

Uvědomoval si, jaké přívětivé vůně domova se linou škvírami ve dveřích a okenicích: teplý chléb, zelí, dřevo hořící v krbu. Právě takovéhle noci, vzpomněl si, a bylo to před patnácti lety, jsem poprvé potkal Epifanii Vogelovou. Bylo jí asi pětadvacet. Štíhlá... no, přesně řečeno pohublá tmavovlasá dívka, které se dařilo, jako se jiným lidem daří myslet v cizí řeči, myslet v samých potrhých a roztonilých nesmyslech; vždycky byla buď skleslá, anebo nadšená nepochopitelnými šprýmy a podporovala svá tvrzení vytrženými a pokroucenými citáty z básníků a Pisma svatého. Ovšem, seděl jsem portrétem jejímu otci, vybavil si Duffy, jejímu otci, který tehdy ještě býval uznávaným malířem. Měl ze mě vyrobit obraz Jana Křtitele nebo tak někoho; oslovil mě v hospodě a říkal, že mám přesně tu tvář, kterou potřebuje. Práce na obrazu, který se, pokud se nemýlím, jmenoval Archanděl Michael, trvala několik týdnů a ke konci té doby už jsem byl zoufale zamilovaný do jeho dcery.

A máme tu rok 1529: z Vogela je bláznivý, poloslepý starý ožrala, Epifanie je šedivějící nádenice, ze které vyprchala skoro všechna jiskra, ze mě je starý zjizvený kocour s mizerným postavením a bídnými vyhlídkami a všichni tři sedíme na zadku jako troubové a čekáme, až nás Turci přijdou pobít. Ir se zasmál a udělal pár hopsavých tanečních krůčků: měl totiž pocit, že navzdory tomu, jak situace vypadá zvnějšku, ale i pro něj samotného, ještě není všem dnům konec.

Přecházel právě přes náměstíčko s poklidnou fontánkou uprostřed, když se shora ozvalo zapleskání a jeho poklidné myšlenky se rozletěly jako vyplašení vrabci:

z nebe se k němu krouživě snášely dvě černé, člověku podobné postavy. Měsíční svit měkce dopadal na jejich máchající křídla, zakřivené pochvy šavli a - to bylo zvláštní - na dřeváky s vysokánskými podpatky.

Duffy vyděšeně a instinktivně sáhl po meči, ale tápající levá ruka k jílci nedospěla.

Někdo se jej rázně zmocnil, ale ne zvnějšku, zevnitř, jako kdyby jej spolujezdec, o kterém zatím nevěděl, že tu je, odstrčil a převzal otěže. Zoufale a zděšeně pozoroval, jak levice místo meče vytáhla dýku a potom t'ala ostřím hluboko do pravé dlaně, takže krev vytryskla ještě dřív, než se dýka stáhla.

Jen klid, d'ablové, pomyslel si hystericky. Dejte mi dvě minuty a já se nejspíš rozsekám na nudle sám a ušetřím vám práci. Veškerou silou myslí se pokoušel znovu se zmocnit vlády nad svým tělem, ale zdálo se, že čím víc se pokouší svému nynějšímu stavu bránit, tím horší to je.

Rozt'atá pravá ruka teprve teď vytáhla meč a držela jej čepelí dolů, takže hrot zaškrábal po dlažbě; krev vytryskla mezi prsty a pak stékala pod košem meče na čepel. Levá ruka zdvihla dýku s pevným ochranným košem a - zatímco vytáhle postavy složily křídla a seskočily na zem, až vysoké podpatky zaduněly o dlažbu napřáhla jej pečlivě do en garde. Takhle zblízka, na pouhých pár desítek stop, už ty věci příliš lidsky nevypadaly. Měly příliš velké oči a čelo ustupovalo srážně dozadu za mnohokrát vějířovitě složené uši; ramena byla široká, ale shrbená, čenichy zdobil ustrnulý vlčí škleb. Zatímco Duffy skládal dohromady tyhle první dojmy, jeden z nich si při tisku ke rtům maličkou pišťalu a začal hrát pronikavou, divokou melodii.

Duffy zaklel v jazyce, kterému nerozuměl, pořád bolavou rukou táhl meč za sebou po dlažbě, skočil dopředu a t'al pištěci po hlavě dýkou.

Ta věc uskočila do bezpečí, mrkala a zatvářila se zmateně. Druhý tvor cosi neklidně zaštěbetal a ukázal na Irův meč, jehož drážkou už krev dotekla až ke hrotu - potom ta zrůda tasila dlouhou šavli, po hmyzím způsobu se napjatě zakomíhala a vyrazila proti Duffymu, zatímco pištěc ustoupil a znovu zanotoval svůj divý nápěv.

Šavle bleskově švihla proti jeho krku a on ránu odrazil košem dýky... a odolal touze po ripostě, protože jeho zbraň neměla zdaleka tak velký dosah. Přesto se úlevně usmál, protože pohyb byl jeho vlastní - vrátila se mu vláda nad tím, co dělá.

Rychle následoval další sek, a když jej Duffy nízko odrazil, koutkem oka si všiml, že ve chvíli, kdy se dýka a šavle dotknuly, od hrotu meče skřípajícího po dlažbě začaly sršet jiskry; a on náhle, s nevysvětlitelnou jistotou věděl, že kdyby meč od země odtrhl, znamenalo by to jeho smrt.

Đábel teď zaútočil ještě ohnivěji a odrážet šavli šlehaající jako hadí jazyk vyžadovalo všechnu jeho obratnost a mrštnost. Pišťala se ozývala hlasitěji a rychleji a kolem Duffyho meče táhnoucího se po zemi poskakovaly a blýskaly modré plameny. Ir poskakoval v zoufale komplikovaném tanci plném postupů vpřed a ústupů zpátky.

"Pomoc!" zaburácel chraptavě. "Zavolejte vojáky! Zavolejte kněze!" Ale vypadalo to, jako by pišťaly jeho hlas dusily, takže dokonce ani nebyla slyšet ozvěna.

Tvor byl nelidsky rychlý, tu sekl proti Duffyho noze a okamžik nato zas proti jeho tváři, pak zase po paži.

Duffy divoce mával dýkou a odrážel rány od životně důležitých částí těla, i když brzy už krvácel z tuctu menších zranění. Ztěžka dýchal a na okrajích zorného pole se mu začínaly od vyčerpání lesknout rozmazané obloučky duhy. Potom odrazil úder nízko a ven a polkl vzlyk, když mu šavle přejela místo po ocelovém koši po kloubech na ruce. Jilec dýky byl v okamžiku zalitý krví a začal být nebezpečně kluzký.

Protivník vedl rychlé bodnutí proti očím a Duffy zdvihl dýku, aby jej zastavil, ale byl to jen klamný výpad a šavle vystřelila obloukem proti jeho nekrytému levému boku. Duffy instinktivně mávl mečem a zachytil ránu neohybnou částí čepele... ale ve chvíli, kdy odtrhl hrot rapíru od dlažby, jako by z něj pištivá hudba vysála všechnu sílu. Bezvůle se zhroutil na zem.

Dýku, teď pokrytou krví, pořád držel v levici, a jak na ni padl, pevně ji zarazil mezi dvě dlažební kostky.

Okamžitě jako kdyby mu po čepeli vzhůru stouplo ze země do těla teplo, které dodalo napůl bezvědomému Irovi právě tak dost síly, aby se překulil a neobratně napřáhl těžký meč proti stvěře naklánějící se k poslednímu seknutí. Okřídlená věc najela přímo na vztažený meč a vlastní vahou si jej prohnala celým tělem, až hrot vyjel zády.

Pišťala najednou ztichla, probodnuté stvoření se vytrhlo z Irova meče a vydalo skučivý smrtelný výkřik, který už nic

netlumilo, takže se rozlehl a odrazil ode všech zdí. Křečovitým záskubem tvor odhodil šavli, až hlučně roztříštila nějaké okno, pak padl dopředu, zkroutil se a hlava třeskla o zem.

Pištec si nevšímal nataženého Ira lapajícího po dechu, vyrazil ke svému skolenému druhovi, zdvihl mrtVolu, ztěžka zamával křídly a odletěl do nočního nebe.

Duffy jen ležel, dýchal jako uběhaný pes, schnoucí krev mu lepila jílce k posekaným dlaním. Sledoval létající bytost pohledem, dokud nezmizela nad střechami.

"Ve vši skromnosti," říkal právě Werner dost nahlas, aby to bylo přes obvyklý hluk v jídelně slyšet, "to, že jsem tady, je jako házet perly sviním. Pohrbil jsem tu nadání, kterým jsem byl obdařen, místo abych je rozvíjel." Aurelianus se usmál. "Než odejdete, musíte mi nějaké své verše ukázat, Wernere." Hospodský nakrčil čelo. "Mno, nejsem si jist, že z nich budete něco mít. Jsou dost esoterické - plné temných narážek na klasické filozofy; navíc neomezují svou múzu na potravu tvořenou jedním jediným jazykem. Upřímně řečeno píšu pro ty nej-nejrafinovanější... takřkajíc pro literati... pro zasvěcence." Usrkl burgundského. "Je to osamělá práce, kterou plně ocení pouze několik mně podobných. Tak například mi Johann říkal - Johann Kretchmer, však víte -, říkal, že když četl své Observatii ab Supra Velare samotnému císaři Karlovi, unikla evidentně Jeho Veličenstvu dobrá půlka narážek.

Vlastně mu unikla i velmi výsměšná narážka na něj samého, tak byla ta pasáž zneprůhledněná orientální symbolikou!"

Werner se při té myšlence div neroztřásl smíchem a k tomu soucitně potřásl hlavou.

"Považte," přilhrával mu Aurelianus. "Každopádně nám budete chybět. Takže myslíte kolem Vánoc?" "Ano. Plánujeme s Johannem cestu po Řecku a Itálii, abychom se poslušili v aurách velkých duchů minulosti." "Na tak dlouhou cestu je trochu moc chladno, ne? Odjet v půlce zimy..." Werner se rozhlédl a potom se předklonil. "To nemusí vadit. Johann studoval díla Radzivilia, Sacroboska a Laurentia a vyřešil záhadu prvotního tepla a vlhkosti." "Ať mě čert vezme. V tom případě ovšem můžete co je, Anno?" Servírka se tvářila rozmrzele, vyděšeně a netrpělivě.

"Brian. Právě se vrátil a -" "Určitě se zapletl do nějaké další opilecké rvačky," dořekl Werner a podíval se za Annina záda, kde byl vidět Duffy, jak se potácí a blíží se k nim. "Nerad se vracím k tak vulgárním námětům, Aureliane, ale ten chlap je jedním z důvodů, proč chci odejít. Je to ten nejhrubější a-" Aurelianus ale upřeně sledoval Duffyho, který teď už stál u stolu. "Zmiz, Wernere," zakrákal. "Ne, už ani slovo! Mazej!" Duffy se zhroutil na lavici, kterou hostinský uprázdnil. "Pivo, Anno," sykl.

"Jdi do sklepa, Anno," řekl Aurelianus. "Pověz Gambrinovi, že mu vzkazují, aby natočil pro Duffyho plnou holbu černého." Přikývla a odspěchala. "Co se stalo?" Ir se ochable zasmál. "Ále, nic moc. Jenom na mě sletěli z nebe dva černí ďábli a snažili se ze mě udělat kebab." Natáhl se přes stůl a šťouchl starého čaroděje do prsou prstem zhnědlým od krve. "A já chci jistě odpovědi, a to jasné a rychlé." "Ovšem, ovšem. Černí ďábli, říkáte? Létající? Bože.

Až Anna přijde, půjdeme... já nevím... do kuchyně - a vy mi to celé vyličíte. Ano, ano, a já vám řeknu, co vím." Vzhlédl. "Jocku! Jocku, chlapče! Pojď sem." Přes místnost až k jejich stolu dokráčel vysoký statný mladík. To je mi povědomá tvář, řekl si Ir. Odkud já tě znám, Jocku?

Aurelianus zaťal prsty do pytlovitého zeleného sametu na jeho rukávě. "Jedte ke králi," vydechl starý čaroděj chraplavě, "jedte všichni čtyři a braňte jej - braňte jej víc než vlastními životy! Očekávané nebezpečí se objevilo v neočekávanou hodinu. Zůstaňte s ním celou noc a vraťte se, až bude zcela světlo. Myslím, že potom budu s to podniknout nějaká protipatření. Jdi!" Jock přikývl, a aniž by Duffymu věnoval jediný pohled, tryskem zmizel v chodbě pro personál. Stařec netrpělivě luskal prsty. "Kde k čertu je ta - aha, tady.

Vezměte si to pivo a pojdte se mnou." "Někdo by ho měl obvázat," namítla Anna, "nebo se mu ta ruka zanítí." "Tiše, děvče," zamával na ni Aurelianus rukama. "Já jsem ošetřoval zraněné dřív, než ses narodila. Pojď se mnou... eee... pojdte se mnou, Briane." Duffy poslušně chytil holbu, opatrně ji držel oběma posekanými rukama a prošel za starcem pod starobylým kamenným obloukem dveří do kuchyně. Aurelianus přitáhl až k rozpálené peci dvě stoličky a odstrčil stranou nějaké ukoptěné a mastné nádoby; nejprve si omotal ruce starým ručníkem a pak opatrně sundal kotlík s horkou vodou, který visel nad ohněm na řetězu. Potom zašátral pod hábitem a konečně vytáhl kovovou krabičku a dva malé váčky. "Podejte mi ruce," vyštěkl.

Duffy napřáhl paže, Aurelianus namočil ručník do vařící vody, pečlivě jej vytřepal a potom jím Irovi setřel krev z rukou. Duffy zamrkal a už chtěl začít protestovat, ale tu stařec rozvázal jeden ze sáčků a nasypal mu na rány zelený prášek; z ran se Duffymu rázem rozlil do celých paží chlad - a palčivá, tepající bolest zmizela, jako když se sfoukne svíčka.

"No tohle!" řekl. "Díky." A chystal se ruce zase odtáhnout.

"Ne tak rychle, ještě jsme neskončili." Aurelianus otevřel kovovou krabičku a mezi spoustou jiného harampádí našel jehlu a špulku niti. "Teď se chvilku dívejte stranou a vyprávějte mi o těch ďáblech." Duffy se nejistě zahleděl do nerovných desek na stropě a převyprávěl mu celý příběh o svém bizarním souboji za doprovodu hudby. "Od samého počátku jsem si myslel, že je se mnou konec," připojil potom. "Jenom jsem se bezmocně díval, jak moje tělo provádí věci, které bych sám jakživ neudělal. Nevím, jak to, ale čím víc jsem se snažil to očarování setřást a zmocnit se zase vlády sám nad sebou, tím silnější bylo sevření toho... toho druhého." "Ano, to si dovedu představit. Poslyšte, váhám, jak vám to říct co nejmíněji, ale... ještě než se dostaneme do postelí, budeme muset oba dva obstarat jednu naléhavou záležitost. Nemělo by to být nijak ob-" "K čertu, ne a ne!" vybuchl Duffy. "Zbláznil jste se? Dneska večer? To nebudu ani poslouchat, natož abych-" "Ticho!" zaburácel Aurelianus. "Poslouchat budete, a to uctivě, vy blázne uřvaná, nevědomá. Rád bych měl možnost podávat vám to všechno pomaloučku, se spoustou vysvětlení, dát vám hodně času, abyste si to všechno připustil, ale kdyby naše situace byla natolik dobrá, abychom si mohli dovolit něco takového, nemuseli bychom tu na druhou stranu ani jeden být." Aurelianus se vztekal, ale Duffy jej podezřívá, že i přes silná slova ve skutečnosti není čarodějův hněv namířen na něj. "Chcete se dozvědět, co se s vámi dnes večer dělo? Ha? Chcete? Tak dávejte pozor. Ta dvě stvoření, to byli... průzkumníci, nebo řekněme přední hlídky Východní říše. Jen sám

Bůh ví, co tu tak brzy ty zrůdy dělaly - Suleyman ještě ani neopustil Cařihrad - a já jsem nečekal, že by se tu mohly zjevit dřív, než postoupí pořádně daleko proti proudu Dunaje." Nešťastně potřásl hlavou. "Jenže člověk se připraví, jak nejlépe může, a potom řeší problémy, které se vyskytnou." Jeho ruce se rychle mihaly nad poraněnými dlaněmi, ale přesto Ir necítil nic než slabý tlak a pošukávání. "Skutečnost, že se ty stvůry zaměřily právě na vás, nikoli na celé město nebo na pivovar, je ovšem ještě znepokojivější. Naznačuje, že je Ibrahim neposlan na sever naslepo, ale spíš že je povolal a instruoval někdo, kdo je tady. Dal bych nevímco, abych věděl, kdo to může být." "To já taky," zavrčel Duffy. "Ale pořád jste ještě neřekl, jakou záležitost musíme obstarat." "Povoláme si odpovídající strážce." "A ještě něco -" Duffy se zarazil. "Řekl jste odpovídající?" "Ano. Co jste ještě chtěl?" "Hm. Mno... ovšem. Co se vlastně stalo při boji? Čím to bylo, že moje tělo začalo jednat podle svého, řízlo mě do dlaně a začalo se bránit jen dýkou? A jestli řeknete, že nevíte, předem hlásím, že vám nevěřím," dodal.

"No prosím. Myslím, že vám to můžu říct." Sebral si všechny pomůcky. "Máte rukavice? Tmáte. Než vyrazíme, nasypete si do nich trochu tohotole prášku. Odstraní bolest a vyčistí rány." Posadil se pohodlněji a chladně se usmál. "Jistě vám to bude připadat poněkud mystické.

Doufám, že nic nebudete namítat." "Pokud to je pravda, těžko můžu něco namítat." "Správně. Bezpochyby jste už slyšelo reinkarnaci?" "Ano. To je, když někdo byl v minulém životě egyptskou princeznou." Duffy chytil holbu a zhluboka se napil. "Proč tihle lidi byli vždycky jenom egyptskými princeznami?" "Protože většinou nebyli vůbec ničím a vymýšlejí si něco, co zní skvěle a dodá jedinému životu, který kdy měli, trochu lesku. Ale o těchhle bláznech já nemluví."

Je pár lidí, kteří opravdu žili minulé životy - a vy jste jeden z nich. Když -" "Kdo jsem byl?" Aurelianus zamrkal. "Hm? To... to je těžko říct. Ale každopádně ta starší verze vaší bytosti nabyla vrchu ve chvíli, kdy ty dvě létající stvůry zaútočily." "A málem mě zabila," ucedil Duffy.

"Ale no tak, neplácejte pitomostí. Musel převzít vládu nad vaším tělem. Co byste asi tak udělal, kdyby se to nestalo? Vrhli byste se na ty dva a mával mečem a dýkou, že ano?" Duffy pokrčil rameny a přikývl.

"No vidíte. Nemáte s těmihle záležitostmi zkušenosti, ale vaše starší já je má. Váš dvojník věděl, že ty stvůry jsou hluboko na nepřátelské půdě a neodvažují se dotknout se země - proto ty zvláštní vysoké podpatky. A také věděl, že jediným způsobem, jak odolat hypnotické, všechnu vůli vysávající hudbě píšťaly, je opatřit si kotvu, navázat ocelí a krví spojení se zemí Západu; stejně jako obr Antaeus, který, jak si možná vzpomínáte, dokázal přemoci v zápase každého, pokud se dotýkal země. Když jste pak odtrhl meč od dlažby a spojení přerušil, opustila vás všechna síla - a díky Finnu Mac Coolovi za to, že jste náhodou při pádu držel dýku hrotem k zemi, takže bylo spojení okamžitě navázáno znovu." Ir se ještě jednou pořádně napil. Dva kuchaři vešli dovnitř a uraženě pověsili kotlík zase nad oheň. "Dobrá," řekl nakonec Duffy. "Mám dojem, že tím se to vysvětluje." Starý čaroděj se usmál. "Výtečně! Jsem rád, že vaše mysl stále má jisté rezervy. Dopijte a pojdte se mnou. S trochou štěstí se vrátíme do půlnoci." Vstal.

Duffy zůstal sedět. "Jsem raněn. Povolte si ty strážné sám." "Sám to udělat nemůžu," řekl Aurelianus tiše.

"To snad není problém. Ve městě... co, i v téhle hospodě, sakra, je plno chlapů s mečem, kteří udělají za pět korun a korbel piva cokoli. Jednoho si vyberte." Ir uskrával černé pivo a úzkostlivě si prohlížel starce.

"Musíte to být vy," řekl Aurelianus nevzrušeně. "A vy to také budete. Budu radši, když se mnou půjdete z vlastní vůle, ale netrám na tom." Duffy jej sjel pohledem. "A to má znamenat?" "To znamená, že pokud to bude nezbytné, můžu vám říct určité věci, které vyvolají z hloubi na povrch onu pradávnu osobnost, která ve vás spí. Vaše tělo se mnou půjde tak jako tak; je na vás rozhodnout, jestli u kormidla budete vy nebo..." Rozhodil paže. "Nebo on." Duffy potlačil náhlý nával zděšení, ale stálo ho to jisté úsilí. Pociťl, že někde hluboko, pod vrstvami temnoty, kdosi jednu po druhé prolomuje mříže jeho mysli, usilovně křach... a křach... a křach... znělo, jako by to byly jediné zvuky v celém vesmíru. Jako v Bacchově hospodě v Terstu, pomyslel si; strašlivě se bojím, že se na cosi rozpomenou... ne, rozhodně se to nechci dozvědět, díky.

Zdvihl stále ještě z půli plnou holbu, ale pak se zarazil a zase ji odložil. V tom okamžiku se mu zazdalo, jako by pivo bylo součástí toho, co jej ohrožuje.

Pomaličku vzhledl a čelil čarodějovu pohledu. "Půjdu," řekl téměř šeptem. "A myslím, že jste to od začátku věděl."

Malátně povstal. "Občas se mi stalo, že jsem musel lidi nutit, aby něco dělali - ale takovýmihle donucovacími prostředky jsem si ruce nikdy nepošpinil." "Je mi to líto," řekl Aurelianus. "Byl bych radši, kdyby si to situace nevyžadovala." "vezmu si kazajku." Vzdychl a nešikovně si promnul obličej. "Je to záležitost, pro jakou se hodí úplná výbava i s mečem a hauberkem?" "Stačí hauberk a dýka. Nebude tam dost místa, aby se člověk mohl rozmáchnout mečem." Duffy naježil obočí. "Chápu. Vlezeme si pod postel a budeme vraždit myši, ne? Dejte mi pět minut." Odešel z kuchyně a snažil se kráčet svižněji, než to šlo.

Stařec se díval na prázdné dveře a smutně se usmíval. "vždycky jsi potřeboval trochu postrkovat," zašeptal potom, no já jsem s tebou nikdy nehrál úplně na rovinu. Ale taky jsi vždycky byl jediný, kdo je dost pevný, aby stál v průlomu."

KAPITOLA DESÁTÁ

Aurelianus šel napřed. Prošli několika místnostmi různého stáří a stavebního stylu až do nespočetně stavěné budovy nejdál od pivovaru. Nízký strop poslední chodby byl od staletí používaných svíček černý a mastný a lampa v Aurelianově kostnaté ruce k těm vrstvám přidávala další nezměřitelně malé množství.

"Kam to k čertu jdeme?" zeptal se Duffy šeptem, aby neprobudil obyvatele pokojů po stranách, ať už to je kdokoli.

"Do staré kaple." Na konci chodby byly vysoké železné dveře zasazené v románském oblouku. Aurelianus vylovil zpod šatů kruh s klíči a jedním otočil v zámku. Dveře se lehce otevřely dokořán a dva muži vešli.

Světlo měsíce vrhalo skrz okna z olovnatého skla našedlé stíny, takže i bez Aurelianovy čadící lampy Duffy dobře

viděl. Vysoký, klenutý strop, kazatel na lavice a klekátka. Určitě kaple, i když přes sochy a křížifix jsou natažené převleky proti prachu a vedle dveří je hromada beden, kbelíků a žebříků.

Duffy ukázal na celý arzenál hadrů a košťat. "Vy tuhle místnost používáte jako sklad pro uklízečky?" Stařec pokrčil rameny. "Nikdo nechtěl ani slyšet o tom, aby se používala jako druhá jídelna," řekl, "a jako kapli ji používat nemůžu, protože když jsem podnik koupil, arcibiskup jednou provždy zakázal světit tu mši." Zavřel za sebou a znovu dveře zamkl.

Ir zdusil smích v dlani a šel za ním přes střední loď až k oltární mříži. Aurelianus vyhákl zaprášenou sametovou šňůru a uvolněný konec s háčkem cinkl na mramorovém schodu. "Pojďte," pobídl Ira stařec a vyšel po schodech k oltáři.

Duffy poslechl a pobaveně si uvědomil, jak mu není dobře po těle z toho, že nepoklekl. V pravé ruce mu dokonce cuklo, jak se pudově chtěl pře křížovat. Tak tohle své starší já dobře znám, pomyslel si. To je desetiletý ministrant Brian. Aurelianus obešel vysoký oltář zprava a bokem se vsunul do škvíry mezi ním a stěnou. Duffy jej následoval, i když mu to obzvláštní radost nedělalo. V malém a stinném prostoru se znovu zdálo, že Aurelianova lampa svítí jasně. Ir si překvapeně všiml na stěnách pár palců od své tváře namalovaných postav. proboha, je tu nějaké oltářem úplně zakrytá freska. Na to, aby rozeznal, co zobrazuje, byl přitisknutý příliš blízko k ní, ale pak se prosořoval kolem jednoho jasně viditelného detailu: průvodu nahých žen nesoucích obilí ke mlýnu. Ho ho, pomyslel si. Ti staří kozlí kněžourští.

"Tady je schod," utrousil Aurelianus přes rameno.

"Nahoru?" zajímal se Duffy.

"Dolů." Aurelianus se na něj s chladným úsměvem zadíval. "Hodně dolů." Duffy se opatrně zapřel oběma nohama do schodu a teprve pak jednou zašátral po tom dalším. Když tak sešel asi po tuctu schodů, ocitl se celý pod úrovní podlahy a zjistil, že je na klaustrofobicky úzkém a nízkým stropem opatřeném točitým schodišti, hrbí se a štrachá se dolů v odlescích světle z Aurelianovy lampy. Starý čaroděj byl o půl otočky pod ním. Ir sice jasně slyšel jeho šouravé kroky a dech, ale jej samotného neviděl.

"Čert vás vem!" vykřikl, ale v půlce ztišil, protože si uvědomil, jak moc tahle zkroucená kamenná trubice zvuk zesiluje.

"Nemohl byste zpomalit? Tohle schodiště určitě postavili pro skřítky." Aurelianus vystrčil hlavu zpoza cihlového okraje vnitřní zdi. "Od nynějška musím trvat na naprostém tichu," sykl a zase zmizel.

Ir obrátil oči v sloup a dál klopýtavě sestupoval kachním pochodem, s pokrčenými koleny a s hlavou skloněnou, aby si ji neomlátil o strop. Schody byly ohlazené, jako by je někdo používal po tisíciletí, ale pokaždé, když mu po nějakém podklouzla bota, snadno se chytil o blízké zdi. Kdepak, tohle není schodiště, na kterém by se člověk musel obávat pádu, pomyslel si. Ovšem na druhou stranu, zauvažoval s nelibým pocitem, kdyby přece jen padl a zapřičil se hlavou dolů, někdo by musel přijít s kladivem a zlámat mu kosti, aby jej vůbec vyprostil. Začal zhluboka dýchat a vyhnal tu myšlenku z hlavy.

Spirálovitá šachta neklesala přímo dolů; Duffy měl pocit, že se svažuje mírně k severu. Teď už ale musíme být dobrých třicet stop pod dlažbou na Malkenstrasse, pomyslel si. Pokud polezeme dost hluboko a daleko, mohli bychom se dostat úplně mimo město.

V matném světle si všiml, že na zdech jsou hrubě naškrábané nějaké nápisy. Zastavil se a pár jich vyluštil.

PROPTER NOS DILATAVIT INFERNUS OS SUUM, přečetl si, pár kroků dál zas pro změnu DETESTOR OMNES, HORREO, FUGIO, EXECROR. Hmmm, řekl si; první nápis je komentář o tom, jak nenasytně na nás čeká jícen pekelný, druhým zase kdosi dává velmi silnými výrazy najevo, jak moc nenávidí "je všechno". Je vidět, že dílovedoucím se nijak zvlášť nedařilo udržovat dělníky v dobré náladě. Ale museli to být náramně vzdělaní raziči, když si vylévali duši v latině, a ne německy.

"Hej," šeptl Duffy, "proč jsou ty nápisy latinsky?" Čaroděj se ani neohlédl. "Přece víte, že to kdysi byla římská pevnost, ne?" ozvalo se zdola tichounce. "Římané jaksí používají latinu. A už mlčte." Ano, řekl si Ir, jenže Římané neměli kaple, aspoň ne křesťanské. Odkud tedy tyhle zatracené schody kdysi vedly?

Od toho, jak byl neustále skrčený, jej začínala bolet hlava, až mu v ní znělo bušení, a čím dál víc se mu trásla kolena. Když ale asi po půlhodině usilovného sestupu dorazili na široké odpočívadlo a Aurelianus navrhl, aby si chvilku oddechli, bolest v hlavě pominula, nicméně dunivé zvuky ne. Byly hluboké, chvějivé, podobaly se pomalému bubnování a přicházely odspoda, jako by prochvívaly kamenem, jako by je spíš než uši cítily samy kosti. Duffy na chvilku podlehl děsivé myšlence, že cosi dunivé stoupá nahoru po schodech, ale po další chvilce usoudil, že zdroj zvuku se drží na jednom místě.

Jak tak seděl a masíroval si pravou nohu, všiml si zase nějakých čmáranin na zdi. Zdvihl čarodějovu lampu, aby se podíval, jak se dávní dělníci cítili v téhle hloubce. Ale místo latinských slov uviděl spoustu vodorovných čar přeškrtnutých krátkými kolmými a šikmými čárkami. Ať mě čert vezme, pomyslel si - ty nápisy jsou v ogamu! Myslel jsem si, že tohle primitivní písmo se dá najít jen na pár keltských ruinách v Irsku. Škoda, že to neumím číst.

Potom spěšně praštil lampou na zem vedle Aureliana a řekl: "Tak se jde dál, ne?" Zazdalo se mu totiž, že by nápisy přečíst mohl, kdyby se opravdu snažil. Ačkoli to od dob druidů nikdo nedokáže.

Aurelianus si jej zvědavě prohlédl, ale pak pokrčil rameny a vstal. "Dobrá." Dokráčel ke konci odpočívadla, kde zase začínaly schody, a pokračoval v sestupu.

Tuhle nižší pasáž tvořily točité schody, ale dlouhá přímá rampa. Duffy už ale ztratil jakékoli ponětí o směru a neměl ani páru, kde se nalézají vzhledem k městu, které prostě leží kdesi nahoře. Zdi byly pořád blízko, ale strop byl v téhle části o hodně vyšší, takže Ir mohl jít vzpřímeně.

I tady byly schody ochozené, až tvořily nízké oblé hřbety, ale schodiště nebylo tak strmé, aby to bylo nebezpečné. Co chvíli se po stranách objevily obloukové průchody do tunelů a pokaždé, když dva poutníci kolem některého prošli, ozvalo se hluboké bubnování trochu silněji. Duffy měl pocit, že průvan je tu teplejší, jako kdyby to byly výdechy až z plic samotné země - a pomalé dunění jako by bylo údery jejího rozžhaveného srdce.

Když šli kolem jednoho z průchodů, zaslechl tiché, kluzké zašustění. Trhl sebou a ruka mu sklouzla k jílcí dýky. Aurelianus sebou škubl také, potom se rozhlédl kolem, obrátil se k Duffymu a tázvavě nadzdvíhl sněhobílá obočí. "Co tady dole může žít za věci?" zeptal se Ir, který si vzpomněl, že má šeptat. "Hadi? Trollové?" "Hadi by tu snad být mohli," odpověděl čaroděj netrpělivě. "Trollové ne. A od té doby, co pivovar převzala církev, a to bylo ve dvanáctém století, sem nikdo nevstoupil. Jasně?" "Jasně!" štěkl Duffy, který se už začínal vztekat. Koneckonců to nebyl můj nápad, jít skotačit do tohoto krysiho semenišť, řekl si. Dál kráčeli mlčky. Snad po stovce yardů si Ir všiml, že vpředu něco je - věc podobná houpací síti zavěšené od stropu. V poblikávajícím žlutavém světle to bylo vidět jen matně. Aurelianus kývl na znamení, že to viděl také, ale nezpomalil. Můj Bože, řekl si Duffy, když se přiblížili, to je mumie, v ruce drží meč a sedí zavěšená na popruhu. Dost pitomý vtip, zvláště v takovémhle místě. A potom ta věc otevřela oči a v nich se jasně zalesklo světlo lampy. Zorničky měly tvar kolmých škvír, jako u kočky. Duffy vyjekl a odskočilo dobrý yard dozadu, pak upadl, sklouzl po zemi a posadil se na zadek. Čaroděj si sedící věc jen zamyšleně prohlížel. Potom se ústa mumie otevřela a vykouzila nažloutlý úsměv, až to vypadalo, jako by tvář netvořilo nic než oči a zuby. "Stůjte," řeklo to znělým šepotem. "Zaplaťte mýtné." Aurelianus pokročil kupředu a držel lampu nížko. Duffy pomalu vstal. "Kolik zaplatíme, abys nás nechal projít?" zeptal se stařec. Věc rozpráhla ruce s dlouhými prsty. "Nic mimořádného." Seskočila obratně jako opice z houpačky a pohladila jílec mečíku. "Jste dva... vezmu si život jednoho." Duffy malátně povytáhl dýku a s nechutí se připravoval na to, že bude to ohavné stvoření muset rozsekat, ale Aurelianus jen zdvihl lampu, až byla jasně vidět jeho vrásčitá, pohublá tvář. "Myslíš, že bys dovedl strávit můj život, i kdyby sis jej vzal?" zeptal se opovržlivě. Věc jej poznala, zachvěla se a uklonila, až jí padly do tváře bezbarvé vlasy podobné provázkům. "Ne, Ambrosie. Odpusť mi - hned jsem tě nepoznal." Zpoza vlasů vyhlédly lesknoucí se oči. "Ale dostanu tvého společníka." Aurelianus se usmál, zvedl lampu a v šerosvitu odhalil Duffyho tvář. "Opravdu?" zeptal se mírně. Tvor - který, jak stačila část Duffyho mysli usoudit, zřejmě kdysi býval člověkem - celou minutu jen zíral, potom zakňučel a natáhl se jak široký tak dlouhý na kamennou podlahu. Aurelianus se k Irovi obrátil, mávl rukou kupředu a prošel kolem samozvaného výběrčího. Duffy šel za ním - a když míjel tu polorozpadlou věc, uslyšel, jak mumlá: "Odpusť, Pane." Ještě chvíli šepot slyšeli za sebou a Duffy střelil po starci jedovatým a zkoumavým pohledem. Aurelianus jen bezmocně pokrčil rameny.

Když schodiště konečně dospělo ke konci a oni se ocitli v široké místnosti, jejíž stěny a strop lampa nedokázala osvětlit, Duffy si pomyslel, že ve Vídni už musí svítat, nebo snad dokonce být už poledne. A mezi sebou a tvou postelí, kamaráde, pomyslel si otráveně, je míle zakroucených tunelů. Aurelianus krácel pořád dál, a tak jej Duffy nejistě následoval a pak vpředu uviděl obrubu studně tak obrovské, že by se do ní vešel menší domek. Starý čaroděj zastavil u kraje a zašátral pod hábitem. Duffy nahlédl přes kamennou obrubu, a když ucítil slabý zápach koření nebo snad hlíny, nakrčil nos. Nic neviděl, ale zdálo se, že právě ze studny stoupá to hluboké dunění. Aurelianus vytáhl nožik a začal si jím pečlivě nařezávat vlastní ukazovák. Předklonil se, chvíli setřásal do studny kapky krve, potom ruku stáhl a ovázal si prst hadříkem. Povzbudivě se na Duffyho usmál, pak založil paže a čekal. Minuty utíkaly. Ir za chvíli zjistil, že nedokáže odlišit vlastní tep od téměř neslyšného basového chvění, a tak když potom najednou ustalo, sevřel se mu žaludek. Na rameno mu dopadla čarodějova ruka. "Teď poslouchajte," vydechl stařec Duffymu u ucha. "Budu předříkávat věty, pomaličku, každou zvlášť, a vy je budete vykřikovat do studny. Rozumíte?" "Ne," odsekl Ir. "Když vy znáte slova, tak si je vy taky řvete. Já budu stát vedle." Teplý průvan stoupající ze studně znatelně zesílil, jako by to, co její šachtu zaplňuje, tiše stoupalo. "Dělej, co ti říkám, ty zatracený pitomče," přešel Aurelianus k tykání a začal Duffymu prsty do ramene. "Poznají tvůj hlas - a podřídí se ti, pokud nás tedy úplně neopustilo štěstí." Průvan ze šachty zase zeslábl a byl stejný jako na začátku. Duffy měl pocit, že dole něco visí a čeká. Tiskl odhodlaně rty k sobě tak dlouho, jak dlouho to vydržel - snad třicet vteřin. "No dobře," vydechl pak malátně. "Tak začni." Duffy poznal, že slova, která mu Aurelianus šeptá a která on po něm silným hlasem opakuje, jsou v archaické velštině - a po chvíli je dokonce i poznal. Byl to úryvek ze zoufale záhadného eposu Cad Goddeu, Bitva stromů, který mu přednášela jeho babička, když byl malý. Při řeči si začal překládat:

Znám světlo, jehož jménem je Sláva,
a mnoho vládnoucích světél,
jež vysílají paprsky ohně
hluboko nad propastí.
Dlouhé a bílé jsou moje prsty,
je to tak dávno, co jsem byl pastýřem.
Putoval jsem po zemi,
znám moudrost hvězd,
hvězd z dob, kdy ještě svět nebyl stvořen.
Kde jsem se zrodil?

Kolik je vlastně světů?
Putoval jsem, opsal jsem kruh,
spal jsem na tisíci ostrovech;
přebýval jsem ve stovce měst.
Prorokují příchod Artušův?
Anebo tím, koho slaví, jsem já?

V tomhle místě mu Aurelianus začal předříkávat slabiky, které pro něj neměly žádný význam a které nebyly velšsky. Duffy odhadl, že ta část, které rozuměl, byl stylizovaný pozdrav. Přestal se snažit porozumět a jen volal nesrozumitelná slova, která mu čaroděj našeptával.

Aureliánův ozvěnou opakovaný monolog trval mnoho minut a Ir začínal být ospalý. Napadlo jej, jestli by nevadilo, kdyby si sedl, a s lítostí usoudil, že by to asi vadilo.

Po chvíli zděšeně odtrhl ztěžklá víčka. Nevynechal jsem větu? Ale ne, Aurelianus klidně mumlal další a Duffy ji ihned instinktivně nahlas opakoval. Myslím, že jsem nic nevynechal, řekl si. Nejspíš mi za krkem sedí jeden z těch domácích bůžků, těch, co za člověka dýchají celou noc, když spí, a zatímco já tluču špačky, on se stará o to podivné vzývání.

Jakmile jej to napadlo, přestal si všimnout slov, která vycházela z jeho úst - a dokonce dovolil očím, aby se úplně zavřely. Jako každý starý válečník ovládal umění spát vestoje.

Konečně začaly Aureliánovy nápovery znít, jako když se blíží k závěru, a pak přišla věta, která byla podle tónu očividně poslední. Následovala odmlka - a po ní zavolal Duffy do propasti ještě jednu větu, zřejmě týmhle jazykem, ale škádlivějším tónem. A teprve když ve studni i na schodišti odumřela poslední ozvěna, uvědomil si teď už zcela probuzený Ir, že tuhle větu mu čaroděj nepřihrál.

Dostal strach, že všechno zkazil, a po očku se na Aureliana podíval.

Stařec se ale usmíval a pokyvoval. "Ten dodatek na konci byl podařený," šeptl Duffymu. "Já bych byl na jejich prazvláštní smysl pro humor zapomněl." Zato já jsem si na něj vzpomněl, co? pomyslel si nešťastně Ir, ale byl příliš zesláblý, než aby novému důkazu dovolil zabrnkat mu na nervy. Tím si bude dělat starosti zítra. "Skvělé," ošil se. "Tak aby se šlo odsud, sakra." "Za chvíli. Teď mlč." Ještě minutku či dvě stáli v komíhávém světle lampy a upřeně sledovali kamennou obru. Byly na ní věky ohlazené rytiny, ale Duffy měl luštění až po krk. Netoužil po ničem jiném, než se vrátit na povrch - začínal fantazírovat a mít pocit, že opravdu cítí tíhu všeho kamene a vši hlíny nad svou hlavou.

Potom se ze studně ozval hlas - hluboký hlas nesoucí víc síly a smutku, než pojme jediný život - a řekl: "Ano, Pane. Bude nám ctí znovu stanout po tvém boku." Zdálo se, jako kdyby se zvuk tiskl proti zdím a stropu, protože mu je stísněná podzemní komora malá.

Duffy se vyděsil, ale po chvíli se sebral a odpověděl:

"Děkuji." Starý čaroděj poodstoupil a mávl lampou ke schodům. Duffy zaznamenal, že stařec se tváří mírně potěšeně, asi jako šachista, kterému se podařilo provést rošádu a získat tak výhodu. Beze slova se vydali nahoru po dlouhém schodišti.

Zanedlouho došli k houpačce visící na dvou hácích vetknutých mezi kameny na stropě, do místa, kde je zastavila ta podivná zafačovaná věc. Teď po ní nebylo ani vidu. Duffy se zarazil a rozhlédl se, ale Aurelianus jej rychlým mávnutím hnál dál. Lampa pořád jasně zářila, ale stařec jí ustaraně zamával, pak stočil knot níž a tiše zaklel, protože si popálil prsty.

Když dorazili na malé odpočívadlo, Duffy se zhluboka nadechl a pročísl si vlasy prsty navlečenými v rukavici. Tak poslední kus, řekl si. Poslední a skrčený kus, poopravil se.

"Nechodte dál, lidé shora," ozval se ze tmy vepředu podivně pisklavý hlas. Ir odskočil, přikrčil se a vytáhl dýku. Aurelianus málem upustil lampu, jak se snažil knot zase vysunout víc. Ve skle uvězněný plamínek zesílil a světlo dopadlo na skvrnitou bělavou kožešinu tří stvoření vysokých jako člověk, která Duffy nejprve měl za pavouky. Potom usoudil, že i tihle snad kdysi mohli být lidmi, ale to jejich kdysije mnohem dávnější než u usměvavého visatce na houpačce. Uši jim narostly delší než rozpřažené ruce, a to zřejmě na úkor očí, které byly naprosto ukryty pod kožešinou. Končetiny byly groteskně dlouhé a pokroucené - a Ir pojal podezření, že když ta stvoření lezou, mají kolena a lokty nad hlavami.

"Zhasněte světlo," řeklo jedno z nich - a Duffy přišel na to, proč je hlas tak zvláštní. Tváře zmizely a pod širokými nozdrami vystupovaly holé čelisti.

"Jděte nám z cesty, chamradi," zavrčel Duffy, "nebo zhasneme vaše světla." Ta věc napřáhla paži zakončeno u pěti dlouhými pařáty a zakomíhala jimi ve vzduchu, jako brouk obrácený na záda komíhá nohama. "Myslím, že to nedokážete," zašílala.

"Hovniválové!" vykřikl Aurelianus vztekle. "Naslouchejte mému hlasu. Naslouchejte jeho hlasu. Je možné, že byste nevěděli, komu se stavíte do cesty?" Stvůra se zasmála - a byl to podivný zvuk, jako když se v poháru míchají kostky.

"Samozřejmě že to víme."

Čaroděj couvl. "Někdo si koupil jejich věrnost," šeptl.

"Věděl jsem, že tady dole číhají nebezpeční tvorové zrození z odumírání a zapomnění, ale zradu jsem přece jen nečekal."

Koupil? A za co? podivil se Duffy. Ale než se mohl zeptat, tři stvůry skočily vpřed, všechny naráz, jako by je někdo tahal na jediné šňůrce. Jedna přistála na Duffym, srazila jej k zemi, a zatímco po ní Ir sekal dýkou, pokoušela se dostat se pod máchající paži k očím. Aurelianus upustil lampu, ale ta se jen překulila do kouta, nerozbila se a svítila dál.

Po Duffym teď skočila i druhá stvůra. Zatřásla mu drápy do břicha, ale na čas ji zastavila drátěná košile skrytá pod kazajkou. Ačkoli se zdálo, že Duffymu míhající se dýka se zanořuje do měkkého břicha a občas zase sklouzává po kosti,

ta horní potvora mu pořád drásala čelo a tváře. Učil, jak mu krev natéká do uší, od krve, která mu stékala po zápěstí, měl lepkavé i prsty sevřené na jílcí dýky. Necítil nic než kozí pach srsti a neslyšel nic než vlastní výkřiky. Potom do stvůry usazené na jeho prsou něco tvrdě narazilo. Ir se odkutáel a vrazil dýku až po jilec do druhého útočníka zhruba v místech, kde by měly být oči, a tvor se odkulil s tak křečovitým záškubem, že mu dýku vyrval z ruky. Vyškrábal se do přikřčeného postoje a chystal se postavit se té první stvůře - ale uviděl jen dvě nehybná těla rozvalená na podlaže. Otočil se, aby zjistil, jak si vede Aurelianus, a spatřil, že starý čaroděj odstrkuje bezvládné tělo a sahá po lampě.

Duffy se napřímil a uvolnil se; potom kolena povolila a on si povolil ztěžka usednout. "Myslel jsem... že jsou... jenom tři," lupal po dechu. "Hm? A tak." Aurelianus popošel se světlem k němu a on zjistil, že čtvrtý tvor, ten, který mu srazil tu věc s pařáty z prsou, je jiný. Obrátil jej na záda nohou a znovu spatřil šterbinovité oči a široký úsměv - jenže teď už bez života. Tvor měl krk napříč přetátý pařátem té pavoukovité věci, ale jilec mečíku trčel z bílých a ježatých prsou stvůry, která jej zabila.

A mě málem taky, napadlo Duffyho.

"Jak se zdá, rozhodl se zaplatit mýtné sám," poznamenal Aurelianus mile. "Vezmi si dýku - a jeho mečík taky, jestli chceš, i když myslím, že už nebudeme mít žádné potíže - a jdeme. Jak to tak vypadá, lampa nám na celou cestu až nahoru nevdrží." Duffyho Aurelianův lehkovážný tón dráždil. "Padl tu odvážný tvor," řekl vzdorovitě.

"Hm? Aha, ta potvůrka s velkýma očima. Je pravda, že mzdou odvahy je smrt, chlapče, ale ta je ostatně mzdou všeho. Je to nejobyčejnější halířek, mince platná v celé říši. Kdybys chtěl oplakávat každého dobrého člověka, který pro nás zemřel, nedostal by ses ráno ani z postele k nočníku. Jdeme." Ir se opřelo necitlivé ruce, složil pod sebou nohy a nejdříve se postavil. Před očima měl mžitky - aby neomdlel, musel se opřít o stěnu, dívat se do země a pořádně dýchat.

"Nahoře na tebe čeká postel," řekl stařec. "Vzhůru a vpřed."

Světlo se poroučelo, když byli ještě na úzkých točitých schodech, ale přesto se dopotáceli až nahoru bez dalších rušivých příhod. Duffy byl napůl v bezvědomí a uvědomoval si, co se s ním děje, asi tak jako ve snu. Žádné zranění vlastně nebolelo, ale cítil se rozpálený a rozklepaný. Po dlouhém lezení do schodů ucítil změnu teploty vzduchu, a tak otevřel oči a rozhlédl se. Zase byli v tmavé, nepoužívané kapli, kterou matně osvětlovalo zatím nesmělé svítání.

"Proč vlastně..." zakrákal Ir, "proč vlastně... poznali mě a můj hlas. A všichni!" "Potřebuješ se napít," řekl čaroděj vlídně.

"Ano," souhlasil Ir po chvilce rozmýšlení, "ale jestli si jedno dám, bude mi špatně." Aurelianus sáhl pod hábit.

"Tumáš," řekl a podal Duffymu rovného sušeného hádka. "Zakuř si." Ir si tu věc podržel proti oknu, prohlédl si ji, protácel ji mezi prsty. "To je něco jako ten tabák, co se vozí z Nového světa?" "Ani ne. Dostaneš se sám do pokoje?"

"Ano." "Vezmi si taky tohle," řekl Aurelianus a podal mu kožený sáček ovázaný drátkem. "Je to mast, která zabrání nákaze proniknout do těla. Než půjdeš spát, omyj si tvář a potom si mast vetři do ran. Při troše štěstí nezůstanou ani jizvy." "Proboha. Jako kdyby mi jizvy vadily." Odšoural se ke dveřím, otevřel je, pak se otočil. "Když tam dole nikdo tak dlouho nebyl, jak to, že všichni mluvili německy?" Duffy neviděl čarodějův výraz zcela jasně, ale měl dojem, že stařec se trochu smutně usmívá. "Tam dole nikdo německy nepromluvil, snad jen párkrát ty, když jsi mi něco šeptal. Všechny rozmluvy mezi námi a těmi krysami z hlubin probíhaly v archaickém bójském nářečí s příměsí deformované latiny; a ta věc ve studni mluvila tajnou, bezejmennou řečí, o které se tvrdí, že je starší než lidstvo." Duffy nepřítomně potřásl hlavou. "Tak jak to, že jsem rozuměl..." Pokrčil rameny. "Nakonec - proč ne? Klidně. Příště nejspíš budu mluvit s jezevci posunkovou řečí. Jasně. A vůbec, co bych jim měl říkat? Dobrou noc."

Duffy se odstrachal po skřípajících prknech na chodbě. Aurelianus si stoupl do dveří a pozoroval, jak nejdříve kráčí; všiml si, že se Ir naklonil k jedné ze stále ještě hořících pochodní na zdi, zatáhl z hádka a plouží se zase dál, jenže teď už za sebou táhne obláčky bílého dýmu.

KAPITOLA JEDENÁCTÁ

Bylo velikonoční ráno a zvony od svatého Štěpána vesele vyzváněly nad sluncem zalitými střechami města; lidé přežili další zimu, teď zaplnili spoustu kostelů a chrámů a oslavovali jarní rovnodennost a vzkříšení mladého Boha. Už o půlnoci byly pozhášeny všechny svíčky - dokonce i ty na tabernákulu - a v katedrále vykřesali z křesacího kamene a oceli nový oheň, který pak ministranti roznášeli do ostatních kostelů, aby mohl být další liturgický rok zahájen s čerstvým světlem.

Ale je to veliký den i pro světský život. Na kdejakém rohu postavili své vozíky prodavači uzenek a vlezlá kořeněná vůně se vinula po všech ulicích; děti, navlečené na mši do nejlepších šatů, se hemžily po náměstí kolem svatého Štěpána a škemraly u rodičů o penízky, aby si mohly koupit velikonoční koláčky; a prodavači ostatků a posvěcených dárků byli obléháni lidmi toužícími koupit si svaté obrázky a růžence a kosti různých svatých později bylo odhadnuto, že toho dne změnily majitele celkem tři kompletní svaté kostry. Tihle obchodníci se těšili církevnímu dispensu, a tudíž mohli pracovat v neděli, ale v nepřehledných davech se skrývali i jiní podnikavci nabízející neposvěcené zboží. Jeden takový, svérázný dodavatel vojenského materiálu, zaparkoval káru na rohu Tuchlaubenu, svěřil dřevěné bočnice a odhalil vyrovnané řady mečů, hauberků, halaparten, přileb a škorní - a některé opravdu byly tak věkovité, že by nebyla potíž vydávat je za ostatky.

Dopoledne měl docela slušné obchody - a rozzářil se ještě víc, když uviděl, jak se k němu skrz dav prodírá ošlehaný starý válečník, jehož šedivá hlava ční dobrou stopu nad mořem kolenní doučích.

"Hej, vy tam, pane," zanotoval obchodník a mrštně seskočil z káry na dlažbu před Briana Duffyho. "Tomuhle vy říkáte

boty?" Ukázal na Irovy nohy a pár lidí se zastavilo a podívalo se taky. "Neřeknu vám, jak bych je nazval já, protože to byste mi asi urazil palici, he he. Ale snad si nemyslíte, že v tomhle můžete bránit Vídeň, nebo snad dokonce - Bůh mi odpusť - útočit přes kanonádou rozbité hradby? Už nic neříkejte, pane, sám vidím, že jste na to ani nepomyslel a že teď, když jste se nad tím pozastavil, se mnou souhlasíte. Náhodou tu mám boty, které byly vyrobeny pro arcibiskupa Tomoriho, ale ten je nikdy nenosil, protože jej Turci zabili dřív, než mu byly doručeny. Jak vidím, máte stejnou velikost jako ten odvážný bojovník boží, takže -" "Tomoriho boty si schovej pro někoho, kdo má stejně málo rozumu, jako měl on," poradil mu Duffy nakvašeně. "Ovšem snad by se mi hodil nový meč," dodal, když si vzpomněl na nepříjemnou příhodu v kanále.

"Narazil jste na toho pravého! Tento dvojruční -" "Nejspíš vyrobili proto, aby se janičáři usmáli k smrti. Mlč. Chci rapír, s úchopem pro levou ruku, s celkovým zvoncovým košem a se záštitou, těžký, ale s těžištěm asi tak dva palce před košem. Ze španělské oceli. Čepel úzká a -" Zarazil se, protože jej někdo chytil za paži a odtáhl.

Nazlobeně se otočil a uviděl Aurelianovu tvář podobnou zmačkanému pergamentu a rámovanou kápí. "K čertu, čaroději," vyštěkl, "co se zase děje?" "Nemusíš si kupovat nový meč," řekl Aurelianus.

"Jeden dobrý pro tebe mám." Z davu se ozvalo pár nespokojených výkřiků, a tak Duffy odtáhl čaroděje kousek dál po ulici. Když to vypadalo, že si jich už nikdo nevšímá, zastavil se a otočil se ke starci. "Tak znova, cos to říkal?" "Proč chodíš tak rychle? Jdu za tebou už bůhvíjak dlouho. Říkal jsem, že pro tebe mám vhodný meč. Nemusíš žádný kupovat." "Hm? No tak díky. Podívám se na něj," řekl Ir a snažil se, aby to znělo rozumně, "ale já jsem ve zbraních setsakra vybíravý - po pravdě řečeno, nečekal jsem, že bych od toho chlapa nějaký meč koupil. Do háje, obvykle si musím meče nechat udělat na míru. A kromě toho jsem levák, to víš." "Myslím, že tenhle se ti bude líbit," naléhal Aurelianus. "Jak to jenom... jaksí... líbil se ti už kdysi." "Co to má znamenat? Že je to můj starý meč, který jsi odněkud kouzlem vylovil?" "Kdepak. Vrať se do hospody a vezmi si ho." Aurelianus vyrazil tím směrem, odkud přišel.

Duffy se ani nehnul. "Myslíš teď hned? Ne. Jdu do kasáren navštívit pár přátel. Podívám se na něj později." "Nastaly nebezpečné časy. Byl bych velmi rád, kdyby sis jej vzal hned," naléhal Aurelianus.

"Co je špatného na tomhle?" zeptal se Duffy a plácl se přes pochvu s mečem půjčeným od Eilifa. "Začínám si na něj víceméně zvykat." "Proč musíš pořád -" Kolem proběhlo ječící děcko mávající prskavkou na hůlce. "K čertu, proč si musíš pořád stavět hlavu? Ovšem, proti lapkovi nebo ožralovi ti tenhle stačí, ale zrovna tak můžeš narazit na jiné věci - a meč, který ti nabízím, má zvláštní vlastnosti, které jsou pro ně smrtící. Mimochodem, hádej, kdo dnes poprvé za dlouhou dobu zaskočil dopoledne do hospody na sklenku?" Duffy netrpělivě obrátil oči v sloup. "Metuzalém." "Téměř uhodl. Antoku Ten-no, náš špatně naladěný Orientálec. A já vím téměř jistě, že právě on včera povolal ty dva ďábly a poslal je na tebe." Duffy vzdychl. Ráno se ke svému překvapení a potěše probudil po čtyřhodinovém spánku s jasnou myslí a spoustou sil; ještě teď si vzpomínal, jak otevřel okno a vpustil dovnitř chladivý, křišťálově čistý vzduch, který mu popleskával cípy noční košile, jak si naplnil plíce a s výdechem se zasmál, až to zaznělo po ulici jako doprovod k melodii zvonů a až pár kluků dole na dlažbě zvědavě vzhledlo. Teď to vypadalo, že Aurelianus se mu rozhodl dobrou náladu pokazit.

"Proč na mě?" málem vykřikl. "To tys mu odmítl dát to opium nebo co to po tobě chtěl! Proč ty okřídlené pískaly neposlal za tebou? Nejspíš toho nevíš ani tolik, co předstíráš. Co kdybys mě nechal na pokoji, rozumíš - a všichni tví černokněžníci kumpáni taky!" Ir se vztekle vmísil do davu, sledován tázavými pohledy. Dobře oblečený starší pán nenápadně proklouzl k čaroději a zeptal se jej na cenu opia. "Sklapni, ty hlupáku," řekl mu Aurelianus, odstrčil jej loktem a vrátil se, odkud přišel.

Šest hodin nato vrhlo klesající slunce rezavé světlo třemi západními okny do jídelny Zimmermannova hostince. Z kuchyně se jako vždycky před večerí ozývalo rachotání a smích, ale v jídelně až na unaveného Aureliana nikdo nebyl. Svíčky na stolech a na stěnách přijdou zapálit až tak za hodinu. V rozích a pod lavicemi se už začínaly shlukovat stíny. Starý čaroděj se spěšně rozhlédl a potom položil prsty na skleněnou nádobu, ve které seděla svíčka na jeho stole. Sklonil hlavu a zamračil se. Asi po minutě zase zdvihl oči ke knotu, ale ten byl pořád černý a mrtvý;

Aurelianovo obočí nepříjemným překvapením nadskočilo - čaroděj znovu sklonil hlavu a zaškaredil se ještě víc.

Uplynulo několik minut a čaroděj i svíčka byli stále nehybní jako obraz. Potom přes okraje skleněné nádoby se zaburácením vyšlehl hutný žlutý plamen, nádoba praskla, rozpadla se na kusy a po stole se rozlil kouřící vosk.

Právě v té chvíli se otevřely dveře, v nich stanul Brian Duffy a skepticky si Aureliana prohlížel. "To bylo schválně - nebo si tu jenom tak hraješ?" Čaroděj máváním rozehnal oblak kouře. "Trochu od obojího. Jak ses dnes měl?" Duffy došel k Aurelianovu stolu a posadil se. "Šlo to. Vypil jsem spoustu francouzského vína a zavzpomínal jsem si s lancknechty. Žádní ďáblové se o mě nezajímali.

Přišel jsem o něco?" "Dohromady se tu nic nedělo. Oznámil jsem Wernerovi, že tu i nadále budeš zaměstnán, on nějakou dobu křičel a pak odběhl. Že prý konec zimy oslaví v inspirativnější společnosti - asi tím myslel, že zas půjde k Johannu Kretchmerovi a bude mu celou noc recitovat verše. Aha, ještě něco: bratři od svatého Kryštofa chtěli na dvoře sehrát obvyklé velikonoční loutkové představení, ale tvoji Vikingové si mysleli, že loutky jsou homunkulové. Rozmlátili divadlo a mnichy vyhnali. Všechny děti to obřečely, tak jsem musel uspořádat menší kouzelnické představení, abych to dal do pořádku." Duffy spokojeně přikývl. "Všechno držíme pevně v rukou, co? Dobrá práce." Aurelianus se usmál. "Taky jsem si důkladně popovídal s Wernerem - ještě než odešel." "Hm? To je podle mě mrhání časem." Stařec se natáhl a vzal si svíčku z vedlejšího stolu.

"Ne tak docela. Řekl mi, že podle něj jsi naprosto úděsný vyhazovač. Že prý když vypukne rvačka, ještě si přisadíš, a když nevypukne, sám ji vyvoláš." Duffy uvážlivě kýval hlavou. "Jak to říct... s tímhle názorem by se dalo polemizovat." "Bezpochyby. Každopádně bych ti jako tvůj zaměstnavatel chtěl učinit nabídku. Rád bych ti zdvojnásobil mzdu a povýšil tě z funkce vyhazovače." "Do jaké funkce?" Aurelianus pokrčil rameny a rozpráhl ruce. "Osobního strážce...

řekněme. "A kterou pak osobu budu střežit? Tebe?" Pozoroval, jak čaroděj vytahuje zpod šatů krabičku, otevírá ji a vytahuje křesací kámen, ocílku a hrst troudu.

"Ne, já se o sebe dovedu postarat. Jde o Krále." Duffy se zasmál. "No ovšem. Sakra, ani jsem si nevšiml, že sem Karel přijel.. ne, už chápu. "Ty myslíš toho druhého, toho svého." Aurelianus přikývl a pozorně si Ira prohlížel. "Toho, co žije nedaleko Vídně," pokračoval Duffy, "a co je vysoko nad Karlem, i když o něm nikdo jaktěživ neslyšel." "Spousta lidí o něm slyšela," opravil jej Aurelianus a začal vykřesávat jiskry, "ale po čertech málokdo ví, že opravdu existuje." "No prosím. A jak se jmenuje?" "Vlastně nemá žádné jméno. Známe je jako Král rybář." Troud chytil a čaroděj přidržel prskající slámkou u knotu nové svíčky. Ta chytila a za chvíli už jasně svítila.

Duffy měl najednou pocit, že tenhle rozhovor už proběhl, snad ve snu. Udivilo jej to a zároveň podivně vyděsilo. "A je v nebezpečí, co?" Mluvil chraplavě.

"Je to možné. Někdy v nejbližších dnech jej budeme muset vyzvednout a dovézt za městské hradby. Chápej, on stísněný prostor nesnáší, ulice, brány a zdi - a především když je nemocný a raněný -, raději by zůstal až do posledního dne v lese. Zatím je v bezpečí, protože kolem jeho srubu krouží tucet našich strážců povoláných ze studně a Suleyman je dobré tři měsíce pochodu daleko, ale Antokuovy figle mě znepokojily. Raději nebudu na nic spoléhat. Odvezeme ho sem do týdne." Nemocný poustevník žijící v lese, pomyslel si Duffy.

Jakživ jsem o něm neslyšel, ale je to větší král než sám císař, než Karel V., co? To určitě. To určitě! Pcha. Zas nějaký smutný starý potrhlík, jako ti britští hokynáři, co tvrdí, že jsou druidové, a co chodí o každé svatojánské noci v tranzu tancovat na Stonehenge.

Duffy vzdychl. "Jasně, za dvojnásobný plat budu toho tvého krále klidně hlídat - pokud se ovšem ti... jak jsi to... pokud se ti strážci povolání ze studně budou držet bokem." "Ale oni jsou na naší straně." "To je jedno, stejně je nechci vidět. A co jsi myslel tím, že Suleyman je tři měsíce cesty odsud? Tomu to přece bude trvat mnohem delší dobu." "Ani bych neřekl. Jeho přední hlídky dnes opustily Cañihrad. A on sám nevyrazí víc než měsíc po nich." "Dneska? Jak to můžeš vědět?" Aurelianus se unaveně usmál. "Ale no tak, znáš mě přece příliš dobře, než abys mi kladl takové otázky, Briane." Venkovní dveře zarachtaly a se skřípěním se otevřely. Z pozdně odpoledního světla se vyloupila Blutova hrbatá postava. "K čertu," křikl švýcarský dělostřelec, "myslel jsem, že přijdu první na řadu. Mělo mě napadnout, že vy dva tu budete ze všech nejdřív." Aurelianus odsunul lavici a vstal. "Jenom si s Brianem povídáme. Já vlastně ani moc pivo nepiju - můj díl černého je celý váš." Uklonil se a tiše odešel.

Bluto došel k Duffyho stolu a přitáhl si lavici, na které předtím seděl Aurelianus. "Když už je řeč o pivu." Duffy se zašklebil. "Jistě. Anna nebo Piff budou v kuchyni. Klidně by nám mohly nalít poslední loňské, ne?" "Dobrý nápad. Proboha, co to máš s obličejem?" "V noci na mě skočily myši. Běž pro to pivo." Bluto poslechl a pak oba asi dvacet minut pocucávali vychlazené pivo a povídali si o tom, odkud nejspíš Turci zaútočí, o slabinách městských hradeb a o různých obranných opatřeních.

"Karel by měl poslat posily," řekl Bluto znepokojeně.

"A papež Klement taky. Jak je možné, že tu hrozbu nevidí? K čertu, ty porážky u Bělehradu a u Moháče byly drahé, to jistě. Byly to první krůčky do svaté říše římské.

Ale Vídeň, to jsou hlavní dveře do ní! Jestli ji Turci dobjí, další vhodná linie obrany je až kanál La Manche." Duffy pokrčil rameny. "Co na to mám říct? Je to tak." Nalil Blutovi do poháru poslední zbytek piva.

Dovnitř vešli Křoví a pár dalších příručí a začali všet přes nástěnné svícny mřížky podobné klecím, Hrbáč je pozoroval. "Čekáte, že to večer bude pěkná divočina, co?" "Ovšem," souhlasil Duffy. "Když tu byl klášter, vždycky vytáhli sudy ven a slavilo se narážení černého na ulici.

Někdy to bylo o život, Velikonoce, nové černé a jaro, tyhle tři věci některým lidem v hlavě splývají - právě těm, kdo se pak do toho vrhnou po hlavě a chtějí zapomenout na těžkou zimu." Bluto dorazil pivo a vstal. "Duffe, mám dojem, že už bude po půl páté. Kdy mám přijít, abych měl jistotu, že budu aspoň v první řadě?" "Nevím. Nejspíš už k večeři." Vstal také, protáhl se a zakňoural jako kočka. "Možná skočím dolů a optám se Gambrina. Zatím se měj." Odloudal se ke schodům do sklepa a potajmu zadoufal, že znovu dostane okusit jarní pivo dřív než ostatní.

Jakmile vkročil na schodiště, uvědomil si, že se dole ve tmě někdo pohybuje. "Gambrine!" zavolal, ale nedočkal se odpovědi. Vzpomněl si na pumu, kterou našel na dveřích do pivovaru, stiskl prsty na jílcí dýky a zbývající schody překonal tak tiše, jak to jen šlo.

Když konečně stanul na vlhkých dlažebních kamenech, opatrně se rozhlédl po temném sklepe, ale nikoho neviděl. Možná mám teď k těm viděním měsícem osvětleného jezera ještě i sluchové halucinace, pomyslel si nešťastně. Počkat! Kdo je tohle?

Ze stínu za cihlovým komínem vyšel vysoký muž.

Teď došel ke dveřím vedle vysokých měděných várníc, ve chvilce je otevřel a vešel do tmy číhající za nimi. Ir zahlédl cizího muže jen koutkem oka, ale všiml si, že je plavovlasý nebo zrzavý a že na sobě má volný plášť, jenž mu u krku držel na jediné kovové sponě.

Duffy vytáhl dýku a dokráčel ke dveřím. "Vylez ven!" štkl.

V temné místnosti bylo ticho. Pach sladu ještě víc zesílil.

Duffy odcouval ke krbu, vzal do kleští řevavý kus uhlí a zapálil jím Gambrinovu lampu. Takto vyzbrojen světlem se vrátil ke dveřím a nejspíš nakoukl do kamenné komory, kterou mu světlo odhalilo. Protože neviděl nikoho, usoudil, že vetřelec se skrývá za jedním křídlem dveří, a tak proskočil dovnitř, zamával lampou a vydal hrozivý pokřik.

Místnost byla prázdná. "Tak to už stačilo, ne? Co je zas tohle?" vztekal se Ir. Odložil lampu a prohlédl si stěny, jestli tu nejsou nějaké tajné dveře. Žádné nenašel.

Podlahu tvořila vlhká hlína a pod vysokým stropem v komoře nebylo nic jiného než obludná dřevěná kád'.

o pořádný kus vyšší než Duffy, a její široké boky byly zelené mechem narostlým za desetiletí - možná za staletí.

Už už se Duffy chtěl vrátit do jídelny a popřemýšlet o novém projevu svého šilensrví, když tu si všiml, že ze strany jsou do kádě zasazeny tři veliké, bezbarvé dřevěné pípy: jedna ve výši prsou, druhá ve výši kolen a jedna pouhých několik palců nad špinavou podlahou. Nad pípami byly hřebíky přibité, zmatnělé mosazné štítky. Zblízka se na ně podíval. Na horním stálo SVĚTLÉ; na prostředním ČERNÉ; spodní tabulka byla tak pokrytá měděnkou, že se nápis nedal přečíst, dokud ji neoškrábal dýkou. Asi po minutě ji očistil dost, aby mohl přečíst jediné slovo: TEMNÉ.

Co to ke všem čertům má být, pomyslel si a údivem zapomněl na rozplynuvšího se vetřelce. Podíval se nahoru a uviděl, že ze stěny vystupuje několik trubek a všechny pak mizejí v kádi. Je možné, pomyslel si nejistě, že tahle věc tu slouží místo tun trubek a varen, jaké mívá obyčejný pivovar? Copak všechno kvašení herzwestenského piva probíhá v téhle veliké, mechem porostlé kádi? Vypadá to tak. To bych rád věděl, jestli ji někdy někdo vůbec čistil. Zhasil lampu a pomalu a zamyšleně se vydal nahoru po schodech. Možná, odvážil se domyslet, že mě ten světlovlasý muž, ať to byl kdokoli, zavedl dovnitř úmyslně; možná chtěl, abych tu záhadnou kád' viděl. Nad schody se zarazil. Herzwestenské světlé jsem už okusil nejednou, pomyslel si, a černé jsem mívával jaro co jaro. Jenže co je vlastně to Herzwestenské temné - a jak to, že jsem o něm nikdy neslyšel?

Bluto se už odporoučel a kromě Křovího a jeho pomocníků byla v jídelně jen Epifanie. Vydrhla stoly a před večeří omyla a srovnala na sebe servírovací tácy; teď seděla u stolku pro personál a unaveně uskrávala malé pivo. "Piff, lásko moje," rozkřikl se Ir, "kde ses mi schovávala?" Když promluvil, Epifanie sebou trhla a potom se znepokojeně usmála. "To ty ses schovával, Briane," řekla. "Hledala jsem tě celý den. Anna říkala, že ses včera zapletl do nějaké bitky na meče. Dobrotivý Bože!" zalapala po dechu, když došel až k ní. "Kde jsi přišel ke všem těm škrábancům na tváři?" "Nic mimořádného, dávaly mi jenom zabrat nějaké obludy, jak to poslední dobou bývá. Ale já jsem jim taky nezůstal nic dlužen. Máš při večeři službu?" "Ne, díky Bohu." Odhodila si z čela vlhký pramen šedivějících vlasů. "Mám dojem, že to bude pěkný blázinec." "Blázinec je to tak jako tak. Mám dojem, že náš zaměstnavatel je cvok." Natáhl se přes stůl, vzal její sklenici a dopil pivo. "Pojd', zajdeme k tobě do pokoje. Musím ti něco povědět." Pozorně si jej prohlížela. "Briane, ty vypadáš jako starý kocour: letošní šrámy se ti kříží s loňskými." Po chvíli se usmála a vstala. "Ke mně do pokoje? Tak pojd'." Duffy šel za ní po schodech a přemýšlel, jestli to vůbec půjde - řečením dostat z té stárnoucí ženy záblesk dívky, kterou bývala. Epifaniin pokoj byl úzký, s výhledem na stáj, uklizený, ale ne tolik, aby to člověka vyvádělo z míry. Na všech stěnách visely obrazy v rámech - většinou otcova plátna s náboženskými náměty; Duffy měl ovšem pocit, že v jednom poznává práci Domenika Veneziana. Ptáček potrhle pleskal křídly v kleci zavěšené nad šachovnicí, jejíž figurky stály strnule ve čtyřech řadách základního rozestavení. Duffy roztržitě přesunul koně bílého krále do třetí řady, přes linii pěšáků. "Posaď se, Briane," řekl Epifanie. Duffy si od toaletního stolku přitáhl stoličku a sedl si na ni. Epifanie se uvelebila na posteli. "Podívej," nakoukl to Ir. "Nevím, jak začít, Piff. Zkrátka... Víš, proč mě Aurelianus najal a vyhnal sem až z Benátek?" "Abys dělal pořádek v hospodě... což se ti po pravdě řečeno -" "Kdepak. Ne. Ovšem, tohleto mi napovídal, ale celou tu dobu trousí narážky, že mě tu chce mít kvůli něčemu úplně jinému. Myslí si, že Turci táhnou na Vídeň jenom proto, aby zničili tenhle pivovar, a k tomu je ještě přesvědčen o další bláznivě, totiž že já jim v tom můžu zabránit. Já, cizí člověk, kterého náhodou potkal stovky mil odsud. A to ještě není celé: jako každý cvok má vysvětlení na všechno. Myslíš, že Suleyman je vůdcem turecké říše? Kdepak, aspoň podle toho, co si myslí Aurelianus. Hlavním šéfem je Ibrahim, jeho velkovezír, který je jen tak mimochodem synem démona vzduchu nebo čeho to. Taky sis třeba naivně představovala, že císař Karel má na Západě nějakou váhu, ne? Tak to se pleteš! Skutečným králem je nějaký starý rybář, co bydlí v lese za městem." Duffy vztekle kopl do postele, protože se přistihl při tom, že kus své uražené nevěřivosti jen hraje. "Jsou to od Aureliana samé stařecké bláboly," pokračoval a snažil se přesvědčit možná víc sám sebe než Epifanii. "Jistě, ten chlápek ovládá pár kouzel a dokáže vyvolávat duchy z děr v zemi a... jenže prokristapána, my máme co do činění s moderním válečnictvím: děla, pluky, meče, miny. Jak mám sakra já zachraňovat tenhle pitomý pivovar, když se Habsburkové a Vatikán neobtěžují zachránit samotnou Vídeň? A pokud ji zachrání, k čemu bude dobré, že já budu chrabře stát před pivovarem a máchat mečem? Ke všem čertům - možná že kdysi Aurelianus něco znamenal, ale dneska určitě neví, která bije. Skutečnost je taková, že Suleyman se chce zmocnit říše Karla V. a že přijde prolomit její východní obranu - a Aurelianus si myslí, že to celé se týká mě, herzwestenského piva a nějakého poustevníka z lesa, o kterém si vyfantazíroval, že je to král!" Předtím už vstal, aby mohl za řeči náležitě gestikulovat, a teď si sedl na postel vedle Epifanie. Její tvář ozařovalo od záclon do oranžova zabarvené západní světlo: poprvé od té doby, co se vrátil do Vídně, mu připadala důvěrně známá. Tak tohle je konečně Epifanie Vogelová, konečně začíná shazovat šedivou osobnost Epifanie Hallstadtové, na kterou si zvykla. "Poslechni, Piff. Co se mordování Turků týče, já už jsem svoje odvedl. Mám dojem, že tak nebo tak moje přítomnost ve Vídni nemůže blížící se válku ovlivnit. Podánilo se mi náhodou našetřit trochu peněz a k tomu mi ten blázen bůhvíproč vyplácí přímo knížecí plat. Myslim, že za pár týdnů, řekněme tak začátkem května, toho bude dost... to jest, pokud to budeš brát stejně jako já... zkrátka, co bys řekla tomu, abychom spolu vzali roha do Irska dřív, než Vídeň zavře brány? Můžeme se konečně vzít a bydlet v domku s břidlicovou střechou, a co já vím, třeba chovat kozy nebo tak něco. Ale s nikým o tom nemluv." "Briane, to je prostě nádhera!" Rukávem nasáklým od piva si utřela slzičku. "Takovéhle plány mě úplně přešly - aspoň než ses vrátil a než se ukázalo, že jsi naživu. Můžu to říct aspoň Anně?" "Nikom. Aurelianus by ti mohl podle zákona zabránit v odchodu, protože mu dlužíš." Podrbala se na hlavě. "Opravdu?" "Jistě. Copak se nepamatuješ? Skoupil všechny dlužní úpisy, které jsi zdělila po tom zparchantělem Hallstadtovi, ať se věčně otáčí v pekle na rožni." Epifanie

se vyděsila. "Briane! Max byl kdysi tvůj nejlepší přítel. Neměl bys ho tak nenávidět." "Nenávidím... nenáviděl jsem ho právě proto, že býval mým nejlepším přítelem. Kdyby mi tě vzal nějaký cizí chlap, tolik by mi to nevadilo." Položila mu ruku na paži. "Nevracej se k tomu, je to už za námi. Můžeme spolu strávit aspoň soumrak života." "Soumrak? Nevím jak ty, děvče, ale já jsem pořád stejně mrštý a obratný jako v pětadvaceti, což ostatně není zas až tak dávno." "Tak dobrá," řekla se shovívavým úsměvem. "Řekněme... Časné odpoledne života. Pane Bože... opravdu věříš, že po tom všem je to možné?" "Po tom všem," namítl Duffy, "je to naopak nevyhnutelné." Předklonil se a políbil ji způsobem, který se rozhodně nedal označit jako zběžný. Šero a lehká malátnost z vína, které ten den vypil, jej snadno přenesly do náruče nehorázně krásné dcery Gustava Vogela; ani si toho nevšiml, ale najednou byl zase Brianem Duffym z roku 1512, který si ještě nemusel nechat narůst leskle černé vlasy, aby zakryly uzlovitou bledu jizvu.

Padli nemotorně na postel, až se ozval zvuk, jako když se hrouť starobylá kamenná zeď. Epifanie se od něj odtrhla a přerývané vyhrkla: "Dneska večer sloužíš, ne? A večere se bude podávat každou chvíli." "Čert vem službu i večeri," vyrazill přídušeně. Potom se ale vzpamatoval: "Sakra, máš pravdu. Jsou Velikonoce, naráží se černé - a Aurelianus mě najal hlavně kvůli tomu, abych na to dohlédl. Mám dojem, že za ty peníze, co mi platí, bych to pro něj měl udělat." Velmi nerad vstal a podíval se na Epifanii, která byla v šeru skomírajícího dne vidět jen nejasně. "Ještě se vrátím," řekl. "To doufám," odpověděla potichoučku.

KAPITOLA DVANÁCTÁ

Duffy a Aurelianus se krčili ve stinném koutě zaplněné jídelny a dívali se, jak tři přiopilí pastýři tancují po stole a skoro všichni, kdo jsou v téhle části místnosti, je doprovázejí zpěvem a tleskáním.

"Myslíš, že bys je měl dostat dolů?" zeptal se Aurelianus znepokojeně.

Duffy zavrtěl hlavou. "Ne. Oni by se vyřídili tak jako tak - třeba by je napadlo prohazovat korbely oknem.

Prostě se baví a za pivo platí. Proč jim do toho zasahovat?" "Já jen... no dobrá. Nakonec ty jsi tu vyhazovač." Stařec se opřel o zeď a bylo na něm poznat, že jej nespoutanost oslavy nového piva zaskočila. "Jsi v kondici?" zeptal se.

"Odpočinul sis po té včerejší podzemní výpravě?" "Cože? Já ti v tom kraválu nerozumím." Aurelianus poslední větu zopakoval hlasitěji. "A tak! Žádné strachy, je mi dobře. Poslední dobou je potřeba víc než pár pidižvíků, aby mě to rozhodilo." "To je dobře. Tenhle postoj si pěstuj." "Měl bych? Ale já jsem - Bůh nám pomoz." Duffy odstrčil pár lidí, až se pivo rozstříklo do všech stran, přeskočil stůl a srazil na zem dva žoldnéře, kteří po sobě začali sekát dýkami. Než se rváči mohli překulit, Ir tasil vlastní dýku a dvěma rychlými seky jim přetřel pásky, takže měli co dělat, aby jim nespadly šaty, a neměli volné ruce na vylomeniny. Zrudli, vyběhli ven - a doprovázel je smích a ječení.

"Pane Duffy!" vykřikl Křoví a mával na něj zpoza výčepního pultu.

"Hned, Křoví," zavolal Duffy, protože na druhé straně místnosti najednou vybuchl vzteky obchodník, začal fackovat svou ženu a sprostě jí nadávat. Ir utrousil omluvu a vzal za chůze ze stolu po okraj plný korbel. Ten pak silou vychrstl misogyniskému hokynáři do obličeje; chlap zrovna nabíral vzduch a připravoval se k další salvě sprostot, takže pivo nadechl a začal se dusit. Duffy jej zdvihl za vlasy z lavice a uštědřil mu pořádnou a hluchou herdu do zad, potom jím zase praštil zpátky. "Tak, pane," oznámil mu vesele. "Nechceme, aby se nám zákazníci udusili, ne?" Pak se předklonil a ostřeji, i když šeptem dodal: "Nebo aby jim někdo přerazil žebra, což se stane, jestli se paní ještě jednou dotknete a jestli ji budete dál urážet. Vyjádřil jsem se jasně? Ha? Výborně." "Pane Duffy!" křikl znovu Křoví. "Hledá vás nějaký pán -" V té chvíli se poroučel stůl, na kterém tancovali pastýři, a i s nimi se svalil na výčep, který se s hluchým zapraskáním převrátil ke zdi. Křoví včas vyskočil, ale přistál na vedlejším stole na tácu s pečeným vepřovým a pak musel prchat před rozlícenými strážníky.

Chvilku nato si Duffy všiml, že ode dveří se prodírá Bluto. Zamával mu. Už už otevíral ústa a chtěl Švýcarovi říct, že mu u servírek domluvil pivo zdarma, ale pak jej napadlo, že kdyby něco podobného za hulákal přes nebezpečně přeplněnou místnost, mohlo by vypuknout povstání. Dozví se to, až mu to budu moct pošeptat, rozhodl se. To bych rád věděl, co je to za chlapa, o kterém mluvil Křoví.

O zeď u jednoho stolu se opíral kudrnatý černovlasý mladík. Když kolem něj Duffy přešel, narazil si klobouk do očí. To je ten, napadlo Ira, jak se sakra... Jock. Ten kluk, kterého Aurelianus včera poslal, ať hlídá toho jeho vzácného králíčka. Vsadil bych se, že jsem ho už viděl někde jinde než ve Vídni. Ale kde?

Pokusil se potrápit paměť, ale pak jej zaměstnala povinnost - musel jednu ze servírek zachraňovat před starým mnichem, kterému nové pivo mírně popletlo hlavu. Duffy připomněl údu církve, k jaké důstojnosti jej zavazují šaty, které nosí, pak chytil z tácu v rukou probíhající servírky korbel a dvěma dlouhými loky jej vyprázdnil.

"No tohle! A co platit, pane?" ozvalo se za jeho zády.

Obrátil se a uviděl rozšklebený Blutův obličej.

"Zdravím tě, Bluto," řekl. "Pověděl jsem děvčatům, až do deseti máš u nás pivo zdarma." "Do deseti? Co se stane v deseti?" "Stane se to, že začneš platit za pivo." "To abych sebou hodil. Mimo chodem," dodal Bluto tišeji, "odpoledne jsem dodělal inventuru v muničáku.

Chybí asi sto liber černého prachu." Ir přikývl. "Nic jiného?" "Ne. I když... možná ano. Chybí asi jeden ze starých čtyřicetiliberních obléhacích kusů, ale seznam se dělal kdysi ve čtyřicetiletém a je možné, že to zbrojř špatně spočítal. No jak by někdo mohl odnést takové velké dělo?" Duffy se ošil. "Nemám ponětí. Ale budu si dávat pozor. Nevšiml sis, jestli tu někde je Křoví?" "Ano. Je v kuchyni. Před chvilkou odtamtud vykukoval a tvářil se vyděšeně. Co tvoji Vikingové?" "Jsou ve stáji, popíjejí a zpívají. Doufám, že když se jim bude posílat dost piva, zůstanou tam a nebudou se pokoušet připojit se ke všeobecnému veselí. Ale ne, co to zas ti pitomci vyvádějí?" "vypadá to, že chtějí někoho pokřtít pivem." "Promiň na chvilku."

Dvacet minut nato padl vyčerpaný Duffy na lavici v rohu a mávl na Annu, ať přinese holbu. Zdusil v hlučné místnosti tolik nepokojů, že lidé v jeho doslechu - což mimochodem nebyla zrovna obrovská vzdálenost - jej raději opatrně po očku sledovali; nejdivočeji ozrály jejich střízlivější kamarádi raději uklidnili a v některých případech i stáhli z držáků na svícný na stěnách a vylovili zpod stolů.

Davem se nervózně prodral Křoví. Vedl vysokého, osmahlého muže v těžkém plášti a v klobouku se širokými okraji. "Pane Duffy, tenhle urozený pán s vámi chtěl mluvit. Je Španěl," vysvětlil a zmizel.

Vypadá spíš jako lupič než jako urozený pán, pomyslel si Ir, ale být zdvořilý mi nic neudělá. "Pane?" "Můžu se posadit?" V té chvíli dorazila holba s pivem a Duffy získal smířlivější náladu. "Prosím," řekl. "Přitáhněte si lavici.

Máte korbel?" Španěl se natáhl pro jeden prázdný k vedlejšímu stolu. "Ano." "Tak si dejte pivo." Duffy jemu i sobě nalil. "Čím vám můžu posloužit? A... mimochodem, proč se ten kluk zmýlil a říkal, že jste Španěl?" "E? Proč to říkáte?" "Protože ať natahujete samohlásky jak chcete, máte maďarský přízvuk. Aspoň mám ten dojem - a pokud to ovšem není vším pivem, co jsem vypil"

"Ne, k čertu, máte pravdu, jsem Maďar. Ale jestli mě nepoznáváte, tak myslím, že vám pivo popletlo spíš oči než uši." Ir vzdychl, namáhavě zaostřil na mužovu zastíněnou tvář a čekal, že pozná nějakého starého přítele ve zbrani, který si nejspíš bude chtít půjčit peníze.

Potom se mu žaludek rázem sevřel. Najednou si připadal podstatně střízlivější; tuhle tvář viděl naposledy to příšerné ráno v pozdním létě roku 1526, kdy raněný a celý vyčerpaný přeplaval široký Dunaj a vylezl na severní břeh. Za jeho zády, nad dobytým Moháčem, vlály turecké vlajky, na planině zpustošené bitvou se kopaly hroby pro šedesát tisíc pobitých maďarských vojáků. Toho rána na severním břehu narazil na vojsko Jana Zápolského, na které nepočkali arcibiskup Tomori a král Ludvík. Oba nyní leželi neoplakáni v anonymních hrobech. Posekaný Ir vyličil Zápolskému porážku a úprk, k nimž došlo včera odpoledne, a vyděšený a vzteklý Zápolský do hodiny zase odvedl své vojsko zpátky na západ. Duffy ještě jeden den zůstal v lesích a potom se sám, spěšně a klopýtavě vydal na jih, přes Alpy a do Benátek. Mnohem později se doslechl, že Zápolský přešel na tureckou stranu.

"Dobrý Bože," vydechl teď, "jak se odvažuješ přijít až sem? Když jsi prodal vlast Suleymanovi, myslel jsem si, že se už nikdy neuvidíme... snad leda přes hlaveň děla nebo hrot meče." Jan Zápolský přimhouřil oči, ale jeho sardonický úsměv nezeslábl. "Vždycky jsem byl a budu věrný Uhrám, pro jejich blaho jsem dělal všechno... a pro ně je i dokonce to, co dělám dnes večer." Duffy se sotva vzpamatoval z toho, že tu Zápolský je.

"A co tu vlastně děláš?" zeptal se. "A proč si myslíš, jak je vidět, že se nerozkřiknu a neoznámím všem, že ten údajný Španěl je člověk, kterého denně stavějí na roveň Satanovi?" "Ze dvou důvodů, chlapče. Především proto, že pod stolem ti mířím na břicho pistolí s krátkou hlavní. Ano, obávám se, že je tomu tak. A za druhé jsou venku na ulici čtyři moji lidé. Sedí na věci, která vypadá jako vůz se senem." Duffy unaveně vzdychl. "A copak je to ve skutečnosti, Jene?" Zápolský upil piva, ale stále se díval na Duffyho a pravou ruku měl pod stolem. "Copak o to, vůz to je, ale je v něm něco víc než seno." "Sakra, to se nemůžeš -" "No dobrá, jen klid. Je na něm těžký obléhací kus nabitý čtyřicetiliberní železnou koulí. Hlaveň leží vodorovně a míří na tuhle budovu. Moji lidi mají doutnáky." "Když dovolíš, Jene, mně to vůbec nedává smysl.

Proč bys měl dávat život všanc jen proto, abys zabil mě a zničil jednu hospodu?" Hlavně pořád mluvit, říkal si Duffy; hrát o čas - třeba po něm vyjede nějaký ozrála a já dostanu jednu jedinou vteřinku času.

"Duffe, starouši, nehraj si přede mnou na hlupáka," řekl Zápolský s uvolněným výrazem. "Copak bys tu byl, kdybys nevěděl, co tenhle podnik znamená a kdo jsi ty sám?" "Proč se mnou kdekdo mluví v hádankách?" postěžoval si Duffy. "Co vlastně chceš? Proč tu sedíš, když na mě ze dvora míří obléhací dělo, sakra?" "Mluv potichu. Sedím tu proto, že v téhle hře jsem jen figurka, kterou lze obětovat. Věž, kterou rádi ztratí, když dají dalším tahem mat. Poslal mě sem - ano, je to pro mě veliké riziko, jak jsi řekl - poslal mě sem můj pán, Ibrahim, abych ti nabídl velmi vysoké, velmi vlivné postavení ve Východní říši."

Roztoužený mnich znovu začal pronásledovat jednu ze servírek a proběhl za židli, na níž seděl Zápolský, ale do zrádného Maďara nenarazil. Duffy v duchu zaklel.

"Postavení?" Duffy si odfrkl. "Jaké postavení?" Zápolský se na něj skoro závistivě zadíval. "Vyšší, než mám já. Když to sehraješ správně, mohl bys nahradit samotného Suleymana." Duffy se výsměšně zachechtal, dopřál si hlt piva a díky tomu pohybu se mu podařilo spustit ruku blíž k dýce. "Nedělá mi radost, že ti to řeknu první, ale straší ti ve věži, Jene. To jest, pokud ti to už někdo neřekl." Snažil se mluvit rozmarně a zároveň se pokusil odhadnout, kde ten chlap má pistolí. "Proč by Ibrahim chtěl, abych já nahradil sultána? Největšího sultána, jakého kdy Turci měli! To je úplná pitomost. Kromě toho si dovedu představit, jak by Turci skákali nadšením, kdyby jim vládnul Ir. Ha." "Asi tak, jako když se místo Ahmeda paši, který si to zasloužil za roky služby, stal velkovezírem sirotek z Pargy. Takové věci se stávají. Nové je vždycky nepředstavitelné - ale jen než k tomu opravdu dojde." Dokážu převrátit stůl dřív, než stiskne spoušť a vykřeše jiskru? odhadoval Duffy. Asi ne. "Ale proč já, Jene?" hrál na čas. "Proč pan Brian Duffy z Dingle? Tos mi ještě nevysvětlil." Zápolský poprvé za celý jejich rozhovor vypadal, že ho něco vyvedlo z míry. "Briane... řekni mi poctivě... ty opravdu nevíš, kdo... co... co jsi?" V té chvíli se ze dvora ozvalo zaburácení a okna se rozdrncela. Ženy vykřikly, servírky upustily plně naložené tácy, dokonce i Zápolský se instinktivně pootočil.

Duffy vyskočil a převrátil na Maďara stůl. Okraj stolu přimáčkl pistolí a kulka udeřila do země mezi Duffyho botama. Na dvorku se rozlehl výkřik a zařinčely meče, do jídelny přes kuchyň vnikl dým ze střelného prachu.

Pivem omámený dav se slil v jedinou zoufalou a řvoucí masu ženoucí se ke dveřím. Duffyho srazila nějaká tlustá ženská prodávající se skrz dav. Ztratil Zápolského z dohledu.

"Bluto!" zařval ze všech sil. "Aureliane! Kde jste kdo! Chyťte toho Španěla! Je to Zápolský!" Nikdo ho neslyšel - a když se sám prokopával a pronadával ječícím davem, po Maďarovi nebylo ani vidu.

Zaklel a proběhl kuchyní, která byla plná dýmu.

Prostor před stáji byl jasně osvětlený zběsile hořícím vozem se senem, který seděl na polámaných nápravách uprostřed dvora. Ve zdi prorazila koule velikou průrvu a skrz ni bylo vidět, jak plameny olizují rozbité trosky čehosi, co ještě odpoledne bylo kožešnictví Buggeho. Vikingové tiskli ruce na obnažených mečích a pozorně se dívali do stínů; po chvíli se Ir všiml i toho, že na dlažbě leží mrtvá těla.

"Aureliane!" zařval. "Bluto! Čert to vem, pořád ho ještě můžeme chytit!" "Koho?" zeptal se Aurelianus, který prošel za ním kuchyní a teď mu stál za zády a třel si ruce.

"Zápolského! Byl tady. Sežeň si koně a jeď k severní bráně. Já si vezmu na starost Korutanskou. Ať je zavřou a nikoho nepouštějí ven." Duffy ještě za řeči chytil vyděšeného koně a teď se mu už škrábal na neosedlaný hřbet.

"Rychle!" Ani se nezastavil a nepodíval se, jestli jej chvějící se stařec poslechl. Zaryl zvířeti paty do žeber a tryskem zmizel z rudě ozářeného dvora.

Bluto vyryl do okraje svíčky další drážku a díval se, jak horký vosk stéká dolů. "Anno," řekl, "ještě jedno černé." "Je po desáté, však víte." "Vím." Hrbáč se rozhlédl po jídelně. Většina flamendrů se už natrousila zas dovnitř, ale všechno to bujné veselí bylo pryč a ve chladném vzduchu byl cítit štiplavý pach střelného prachu - hosti popíjeli víceméně v tichu a klidu.

V té chvíli náraz vešel Duffy přes kuchyň a Aurelianus rozrazil hlavní dveře. Oba vypadali unaveně a rozhodně ne potěšeně. Ani se jeden na druhého nepodívali, došli k Blutovi a přitáhli si jeden lavici a druhý židli.

"Eee... Anno, ne korběl, celou holbu a ještě dva prázdné korbele," zavolal hrbáč. Duffy i Aurelianus pokývli na souhlas.

"Odjel Korutanskou branou?" zeptal se stařec, když asi za minutu přestal lapat po dechu. "Severní jsem dal zavřít a důkladně hlídat." Duffy přikývl. "Odjel. Tři minuty před tím, než jsem se tam dostal. Sledoval jsem ho venku na jih asi půl míle, ale i když svítí měsíc, ztratil jsem stopu." Aurelianus si vzdychl. "A víš určitě, že to byl on?" "Ano. Přece víš, že jsem ho znával. Přišel mi nabídnout, ať přejdu na tureckou stranu, a chtěl rozstřílet hospodu. Mimochodem, Bluto, mám dojem, že ten chybějící obléhací kus je vzadu na dvoře, pod tím ohýnkem." "To je," potvrdil Bluto. "Je to skrz oheň vidět." "To bych rád věděl," vzdychl Duffy a nalil si právě přinesené pivo, "proč to namířili na opačnou stranu? Chtěl jenom blufovat? Ale kdyby to bylo tak, nemusel tam přece dělo vůbec tahat!" "Neblufoval," oznámil mu Bluto. "Jenže když tvoji Severané viděli, že čtyři chlapi táhnou vůz do dvora, řekli jim seversky a posunčinou, ať táhnou ke všem čertům. Zápolského chlapi jim odpověděli, ať drží hubu, a tak Vikingové obrátili vůz sami a chtěli ho zase vytlačit ven. Pak došlo na rány pěstí a ti na voze měli nejspíš doutnáky. Jednoho z nich praštili tak, že ztratil vědomí a upadl do sena. Za chvíli vůz hořel a pak už dělo spustilo a zbořilo ohradu a taky dva domy za ní. Vikingové usoudili, že používat takovou zbraň je nefér, a tak tasili meče a okanžitě pobili zbývající tři vetřelce." Duffy se otráveně zasmál. "A já si myslel, že si zdejší stravu a byt nezaslouží." "Tak říkáš, že se tě snažil koupit?" zeptal se Aurelianus a překlónil se. "Co ti nabízel?" "Pitomosti. Když tak o tom přemýšlím, mluvil podobně, jako někdy mluvíš ty. Takové ty kecy o tom, že na světě jsou podivnější věci, než si dovedu představit." Duffy si dolil. "Prý že když půjdu s Ibrahímem a upíšu se mu, jmenuje mě sultánem - Suleymana nejspíš jednoduše sesadí." Potrásl hlavou a s nelíbeným soucitem si povzdychl. "Chudák Zápolský. Pamatuju si na doby, kdy to ještě měl v hlavě v pořádku." Aurelianus se hluboce zamyslel. "Ano," řekl nakonec.

"Teď už chápou, co má Ibrahím za lubem. To je mi ale divoký gambit! Zápolský dostal za úkol tě buď koupit, nebo zabít - to když to nevyjde. A v každém případě zničit hostinec." "To si mohl vybrat lepšího posla," poznamenal Duffy.

"Jan se ani nezmnínil o penězích." Aurelianus se na něj nevěřicně zadíval. "O penězích? Nabídl ti třetí nejvyšší postavení ve Východní říši!" Potrásl hlavou. "Čert to vem. Sám nevím, možná je dobře, že ty věci tak tvrdohlavě bereš jako něco zcela světského.

Možná právě v tom je tvoje síla." "Tak Ibrahím chce, aby tady Duffy byl sultánem?" uchechtl se Bluto. "A já myslel, že sultán musí být abstinents." Ir ho ani neposlouchal. "Připadal mi trochu... zoufalý... v koncích, jako kdyby nabízel zlaté mince divochovi z kmene, který místo peněz používá jen kůže a ryby.

Zeptal se, jestli opravdu nevím, kdo jsem, a pak spustilo to dělo." Váhavě se obrátil k Aurelianovi. "Ty myslíš... nemyslíš si, že... že ho opravdu poslal Ibrahím? S tou... nabídkou?" Aurelianus se podíval stranou. "Nevím to jistě," řekl, ale Duffy měl pocit, že stařec váhání jen hraje.

"Tak kdo tedy jsem? Co tím myslíš?" "Brzy se to dozvíš," vymlouval se Aurelianus. "Tohle je jedna z věcí, které nemá smysl ti říkat, dokud na to napůl nepřijdeš sám. Kdybych ti to vysvětlil hned, zasmál by ses a řekl bys, že jsem blázen. Buď trpělivý." Duffy byl unaven - jinak by byl naléhal dál. Takhle jen pokrčil rameny. "Dobře, nechme to. Stejně mě to přestává zajímat." Rozhodnutí utéct s Epifanií mu dodalo příjemný pocit, že se brzy zbaví všech Aurelianových intrik a teorií. "Pivo, Anno! Ta holba je najednou prázdná. Mimochodem, Aureliane, kdy se stáčí herzwestenské temné?" Aurelianus zamrkal. "Kdo ti to proboha řekl? Bluto, mohl bys nás chvíli nechat o samotě? Tohle je soukromá záležitost." "Ovšem, ovšem!" Bluto vstal a odešel k jinému stolu.

K Irově zármutku si s sebou vzal novou holbu.

"Tak kdo ti co napovídalo Temném pivě?" zeptal se Aurelianus napjatě.

"Nikdo. Slyšel jsem ve sklepe nějaké zvuky a uviděl jsem nějakého světlolvasého chlápka. Šel jsem za ním a v zadní místnosti jsem našel velikou kád. Stáčí se všechno herzwestenské pivo odtamtud?" "Ano. Máš... máš ponětí, kdo to byl?" Starcův hlas se chvěl potlačovaným vzrušením.

"Já? Ne. Zmizel v té místnosti s kádí. Hledal jsem nějaké tajné dveře, ale nic jsem nenašel." Duffy se zasmál. "Napadlo mě, že to musel být duch." "Taky byl. Řekl něco?" "Ne. Tys ho někdy viděl?" Duffyho ty řeči o duších neuspokojily. Chtěl se dozvědět, co byl vetřelec zač.

"Neměl jsem to štěstí. Jen mi jej popisovali ti, kdo ho viděli." "Kdo je to?" zeptal se Duffy.

Aurelianus se opřel. "Povím ti to. Ale nejdřív se zmíním o tom, že kád', kterou jsi viděl, je v provozu už tři a půl tisíce let, od doby, kdy byl pivovar založen.

Některé části byly vyměněny a dvakrát byla rozšířena, ale vždycky jsme... vždycky majitelé uchovali pivo, které je v ní. Není to, jako když se míchá sherry. Novou mladinu naléváme nahoru a pivo stáčíme zdola, takže směšování a zrání pořád pokračuje. Vlastně jsou v pivě nejspíš pořád ještě stopy po prvním ječmeni starém pětaticet století." Duffy zdvořile pokývl, ale pomyslel si, že nejjistějším způsobem, jak Aureliana přimět k řeči o koze, je zeptat se ho po voze.

"V obyčejném pivovaru," pokračoval Aurelianus, "by taková kád' musela být každoročně čistěna. My jsme se této nezbytnosti vyhnuli tím, že kád' nemá žádné dno, takže její skruže i samotné pivo spočívají přímo na holé zemi." Duffy se zakuckal a odložil korbel. "Chceš říct, že pivo je smíchané s hlínou? Bůh mi pomoz, nikdy by mě nenapadlo, že -" "Uklidni se laskavě. Ovšem, pivo prosakuje do hlíny, ale ta nikdy nestoupá vzhůru. Nemícháme. Prostě polehoučku odčerpáváme pivo z různých výšek a hlína se ani nehne. Pil jsi snad někdy lepší pivo?" "vlastně ne."

"Tak se přestaň chovat jako kluk, kterému řekli, z čeho se dělají dršťky." Stařec po Duffym kriticky zašilhal. "Doufám, že jsi už k tomu odhalení zralý. Nejdřív se ptáš - a ještě ani nezačnu pořádně odpovídat, už se vztekáš." "Budu mlčet," slíbil Duffy.

"To je dobře. Ten muž, kterého jsi zahlédl, je duch.

Je mi líto. Když jsi jej viděl, právě se vracel do hrobu." Znovu se předklonil. "U Llyra, řeknu ti to rovnou - je to duch Finna Mac Coola a vracel se k tomu, co dnes zbývá z jeho pozemského těla. Chápej, Finn je pohřben šest stop hluboko a přímo pod kvasnou kádí." Duffy zamrkal. "A ta nemá dno? Tak to musí být úplně rozpuštěný v pivě." "Správně. A pivo nahoře je prosyceno jeho... esencí a silou. Čím nižší vrstva, tím víc." "Takže to temné, protože je docela dole, musí být úplný bujón z Finna." "Pokud to myslíme duchovně, pak ano," souhlasil Aurelianus. "Ovšem materiálně vzato je to jen nezvykle těžké, nadměrně vyzrálé pivo. Ne aby sis myslel, že se sráží jako krev nebo že v pipě rachtají zuby a kousky kostí." "Ale kdepak!" řekl Duffy blahosklonně, ale v duchu se rozhodl, že tohle pivo nikdy pít nebude. "Tak kdy se stáčí? Nikdy jsem o něm nic neslyšel." "To proto, že naposledy se Temné stáčelo roku 829; v době, kdy se proti chudáku císaři Ludvíkovi obrátili jeho synové, jestli si vzpomínám. Znovu budeme stáčet letos jedena třicátého října. Přesně tak, každická kapka Temného zraje sedm set let." "Ale pro Boha živého," vykřikl Duffy, "pivo přece tak dlouho zrát nemůže. Tak dlouho by nezrála ani kořalka nebo klaret."

"Ovšem," připustil Aurelianus, "to je pravda, po takové době se té tekutině už těžko dá říkat pivo. Stane se z ní cosi jiného. Così, co se v mnoha ohledech podobá vínu, které jsi pil v Bacchově hospodě v Terstu. Nejspíš sis také všiml, že pípa od Temného je jen pár palců nad zemí, ne? Stáčeji se jen poslední tři čtyři palce, takže Temného je vždycky nesmírně málo." "A je o něj velký zájem?" zeptal se Duffy, ačkoli si byl jist, že to není možné.

"Ano... ale ne u pijáků piva. Díky svému... eee... původu je temné pivo velmi mocnou látkou, a to psychicky, spirituálně... a magicky. Když na to přijde, tak vlastně fyzicky také - při rozboru vykazuje tak vysoký obsah alkoholu, že to je při samokvašení teoreticky nemožné. Ale to je jedno, zájem je větší, než může nevelká zásoba uspokojit. Právě to po mně chtěl Antoku - pohárek, díky němuž by si udržel život, který měl správně odevzdat už před tisícem let. Jako mladík byl zabit při námořní bitvě s Japonci. Naposledy jsem mu pohárek dal -" Zarazil se a omluvně se na Duffýho zadíval; potom se nesměle usmál, odkašlal si a pokračoval. "To je jedno, prostě si teď myslí, že na to má nárok.

Ale to se bohužel mylí. A stejně tak i další Temní ptáci, Etiop, Indové, divoch z Nového světa a ti ostatní, všichni doufají, že získají doušek - a jejich případy jsou zhusta stejně zoufalé jako Antokuův. Ale stejně nic nedostanou."

"Komu to dáš?" zeptal se Duffy, kterého volky nevolky příběh tajemného nápoje začal zajímat. Koneckonců, to víno v Terstu bylo vynikající, pomyslel si.

"Antoku si očividně myslí, že ho chce dát tobě," řekl Aurelianus, "když na tebe poslal ty afrity. Anebo to mělo být varování, že je s to zabít někoho, kdo je pro mě životně důležitý."

"Mhmm. Takže... kdo ho dostane?" Uhýbat přímým otázkám, to je jeho druhá přirozenost, pomyslel si.

"Tentokrát? Náš Král - Král rybář. Řekl jsem ti přece, že je nemocný? A s ním i celý Západ. Jak to spojení funguje, to ještě nevím zcela jistě, ale bezpochyby existuje; když se daří dobře Králi, daří se dobře i Západu." "A to pivo ho vyléčí?" zeptal se Duffy a pokusil se vymýtit z hlasu všechnu skepsi.

"Ano. Náš Král je oslaben, raněn, jeho síla se rozplynula - a v Temném pivě je síla Finnova, síla prvního Krále. Znovu získá schopnost nastolit ve svých zemích pořádek. u "A stáčet se bude až v říjnu? Nedalo by se to trochu uspišit?

Když říkáš sedm set let, tak pár měsíců sem tam, to by přece -" "Ne," ut'al ho Aurelianus. "Uspěchat se to nedá.

Cyklus musí proběhnout celý, kromě kvašení a pivovarnického umění záleží i na hvězdách a přílivu a zrozech. Temné budeme stáčet třicátého prvního října a ani o den dřív." Znepokojen se podíval na Duffýho. "Teď už snad chápeš, proč se Ibrahim tak horečně snaží zničit pivovar ještě před tím."

Ve dvě hodiny po poledni poslali domů poslední hosty, zhasili světla a zaměstnanci, kteří usoudili, že úklid projednou počká do zítřka, se svalili do postelí. Duffy zašel na dvůr, ale všechen oheň už byl uhašen a Seveřané mírumilovně pochrupevali ve stáji. Na další bombový útok to nevypadalo, a tak se Ir vrátil dovnitř.

Bůhvíproč nebyl ospalý, ačkoli minulou noc spal jen čtyři hodiny a ačkoli večer toho hodně popil a naběhal.

Sedl si ke svému stolu ve ztemnělé jídelně. Jako obvykle, pomyslel si, se Aurelianus vyhnul otázce, na kterou bych chtěl znát odpověď nejvíc ze všeho: Kdo nebo co jsem v tamhle spleťtém příběhu já? Proč se o mě zajímá kdekdo - od Ibrahima po boha Baccha?

Tichounce se odsunul i s židli ještě víc do stínu, protože od kuchyňských dveří zaslechl dva hlasy bavící se italsky.

"Vi se něco nového o Klementovi?" zeptal se první.

"Jak to tak vypadá," odpověděl druhý, "tentokrát vojsko pošle. Dokonce se snaží uzavřít na čas příměří s Lutherem, aby se Západ mohl jednotně postavit turecké říši." Z kuchyně vyšli dva muži. Vydali se nahoru po schodech a

Duffyho si nevšimli. První byl Aurelianus, druhý ten štíhlý, kudrnatý mladík, Jock, který si večer narazil do očí klobouk, když kolem něj Duffy prošel.

Ha! pomyslel si Ir: neřekl mi snad Aurelianus v Benátkách, že italsky nemluví? A když už jsme u Benátek - právě tam jsem poprvé viděl toho kluka, Jocka, bylo to večer na Popeleční středu, jenže to se mi představil jako Giacomo Gritti. Co je zase tohle za spojení?

Čaroděj a mladík dál stoupali po schodišti a jejich šepot utíchal. Takže oni pracují spolu, co? ušklíbl se Duffy. To by vysvětlovalo, proč mi mladý pan Gritti tehdy ráno v přístavu zachránil život a ukázal mi cestu na bezpečnou loď, ale zato to nevrhá vůbec žádné světlo na léčku, kterou mi se svými bratry nastražil večer předtím. Leda že by to bylo tak trochu sehrané...?

Jedno je jisté: bůhvíkolikrát mi lhali a já ani netuším proč. Nemám rád, když se cizí lidi pletou do mých záležitostí, ale když navíc zřejmě o mých záležitostech vědí víc než já sám, to už přímo pukám vzteky.

Vstal, odešel do předsíně pro personál a cestou si vzal ze stolu prázdný korbel.

Opatrně kladl nohy na schody do sklepa, aby nevzbudil spícího Gambrina, pak pečlivě dokráčel po dlažbě až ke dveřím, v nichž odpoledne zmizel duch. Panty museli nedávno naolejovat, protože když dveře pomalu otevřel, ani to nezaskřípalo. Ve smolně černé tmě se došoural až ke kádí a potom se sklonil k nejnižší ze tří píp. Když trochu zabral, neochotně se protočila; když měl pocit, že si nabral tak půlku korbele, otočil pípu zpět, vyšel z místnosti s kádí, zavřel dveře a spěchal po schodech do jídelny.

Zapálil na stole svíčku a podezřívavě se zadíval na trochu černé tekutiny, která se vlnila na dně korbele.

Vypadá to pěkně hnusně, řekl si. Potom si sedl - a aniž by musel korbel zvednout k obličeji, ucítil závratnou, těžkou vůni. Bůh mě netrestej, řekl si mlsně, tohle je nektar a i ten nejlepší a nejvzácnější ležák na světě je jen jeho matným odleskem. A vyprázdnil korbel jediným, pomalým, znaleckým douškem.

První, co jej napadlo, bylo: Duffy, kamaráde, vklouzni dolů ještě jednou a tentokrát to naplň pořádně. Vstal - nebo se spíš vstát pokusil, ale nedokázal nic než se jen trochu nadzvednout. Co se děje? pomyslel si lítostivě, to jsem se zotavil z tisícovky svinských zranění jenom proto, aby mě zchromil jeden hlt piva? Znovu se pokusil zvednout se ze židle a tentokrát se už nepohnul vůbec.

A najednou byl v pohybu - ne, byl nesen. Byl vyčerpán a ledový vítr krutě pronikal mezi spoji brnění. Převrátil se a bolestí v hlavě zasténal.

"Lež klidně, můj králi," ozval se naléhavý, znepokojený hlas. "Jestli sebou budeš hýbat, jen si znovu otevřeš ránu." Zdvihl zmrzlé prsty ke hlavě a ucítil na skrání velkou sečnou ránu, jejíž okolí bylo zdrsňelé zaschlou, sraženou krví.

"Kdo... kdo mi to udělal?" zalapal po dechu.

"Tvůj syn, králi. Lež ale klidně - skolils jej v té chvíli, kdy ti ránu zasadil." To jsem rád, pomyslel si. "Je strašlivá zima," řekl.

"Nohy mám tak studené, jako kdyby patřily někomu jinému." "Brzy si odpočineme," řekl hlas. "Až dorazíme na břeh tamtoho jezera." S bolestí zdvihl hlavu z prkna, na němž jej nesli, a vepředu uviděl veliké, klidné jezero, ve kterém se odrážel svit úplňku. Po chvíli jej jeho dva těžce dýchající společníci položili na zem a on uslyšel, jak voda mírně popleskává mezi kamením a vodními rostlinami, a ucítil chladný, slaný dech jezera.

"Můj meč!" zašeptal. "Kde je? Copak jsem -" "tady je." Do dlaně mu vklouzl těžký jilec.

"Ach. Jsem příliš slab - jeden z vás jej musí hodit do jezera. Je to můj poslední rozkaz," dodal, když se začali bránit.

Potom jeden z nich neochotně vzal meč a odešel stinným podrostem.

Ležel na zemi, dýchal jen opatrně a přál si, aby srdce tolik nebušilo. Rozbouřená krev se jistě nažene do rány a znovu ji otevře, pomyslel si, ale já brzy zemřu i bez toho.

Pobočník se vrátil. "Udělal jsem, jak jsi poručil, pane." To víš, pomyslel si. "Opravdu? A co jsi viděl, když jsi meč odhodil?" "Co jsem viděl? Vyšplouchla voda. A pak pár vlnek." "Vrať se a tentokrát můj rozkaz vykonaj." Muž, celý zmatený a znepokojený, se znovu vzdálil.

To ty drahokamy na jílcí, napadlo umírajícího. Nesnese pomyšlení, že by skončily na dně jezera.

Když se pobočník vrátil podruhé, tvářil se pokorně a vyděšeně. "Udělal jsem to, pane." "A co jsi viděl?"

"Ruku a paži, jak se vynořila z vody a chytila meč za jilec, než mohl dopadnout na hladinu, pak jím třikrát zamávala a nakonec se stáhla pod hladinu." "Tak." Konečně se uvolnil. "Děkuji ti. Nechci odejít s nesplacenými dluhy." U břehu se na vodě houpala lodka a nad ním se znepokojeně sklonila žena v zablácených botách.

"Náš syn mě zabil," řekl jí, když ovládl cvakající zuby natolik, aby vůbec promluvit dokázal.

"Naložte ho na moji loď," poručila. "Dlouho už na tomto světě nebude."

Probudil se zděšený a rozvalený na tvrdé podlaze, neodvažoval se pohnout ze strachu, že upoutá pozornost čehosi, pro co neměl jméno. Byla tma. Nechtěl křísit vzpomínky. Ať se stalo cokoli, pomyslel si, ať jsem kdekoli, ať se můj nepřítel jmenuje jakkoli - a ať se jakkoli jmenuji já -, radši když to všechno nebudu vědět.

Když nic nebudu vědět a nic si nebudu uvědomovat a nic nebudu chápat, třeba mě konečně nechají na pokoji, třeba mě nechají spát. Znovu upadl do blaženého nevědomí.

KAPITOLA TRINÁCTÁ

Pán se ožral namol! Jak jinak! A mým pivem, které se neobtěžoval zaplatit, co?" "Duffy otevřel oči a zamrkal na Wernera. Pokusil se promluvit, ale jenom bezmocně zakrákal; dobře tak, stejně se nechystal říct nic než nadávku. Ir se k smrti nerad probouzel na podlaze, protože v takové situaci si člověk nemůže jednoduše přetáhnout deku přes hlavu a oddálit vstávání. Musí vstát hned a čelit problémům.

Vystrachal se na nohy poněkud snadněji, než čekal.

"Držte hubu, Wernere," řekl klidně. "Neplet' se do věcí, které se vás netýkají. A povězte děvčatům, ať mi přinesou pořádnou snídani." Werner se jen díval a na tváři se mu rozhořival vztek jako jiskra na suchém kožíše. "To jste ani neslyšelo tom," navázal Duffy, "že včera sem někdo přitáhl obléhací dělo a pokusil se zničit celou hospodu? Kdyby ve stáji nebyli Vikingové, mohl jste tu dneska leda tak očmouchávat trosky s ostatními prašivými čokly z celé Vídně." Werner se už tvářil jen poděšeně.

"vaše pivo - co je na něm vašeho," dodal Duffy pohrdavě, dostrachal se ke stolu a padl na židli.

Ir nesměle zkoumal svou paměť jako pocestný, kterého ztloukli lupiči a který sedí v příkopě a ohmatává si žebra a počítá vyražené zuby. Jsem Brian Duffy, řekl si s opatrným uspokojením, jsem zamilovaný do Epifanie Vogelové a jsem Aurelianovým zaměstnancem. Je den po Velikonocích, léta Páně 1529. Jsem Brian Duffy a nikdo jiný.

Snídaně a Lothario Mothertongue dorazili zároveň.

Duffy se soustředil na to první.

"Briane," řekl Mothertongue, přehodil plášť přes lavici a začal si mnout prochlazené ruce, "čas se nachyluje.

Shromážďuji znovu své rytíře. A u mého nového kulatého stolu," usmál se velkomyslně, "je místo i pro vás. Slyšel jsem, jak odvážně jste se včera zachoval." Zkoumavě si Ira prohlédl. "Povězte, cítíte něco, nějaké dávné, ztracené ozvěny, když řeknu jméno... Tristan?" Duffy s plnou pusou zavrtěl hlavou.

"Určitě?" Mothertongue pokračoval a hlas měl napjatý a plný citu. "Tristan! Tristan!" Předklonil se a vyřvával to Irovi přímo do tváře: "Slyšíš mě, Tristane?" Duffy chmátl po misce s mlékem a vychrstl ho Mothertonguovi do tváře. "Dejte mi pokoj, Lothario," řekl.

Mothertongue se uraženě vztyčil a okapával. "Zmýlil jsem se," sykl. "Pro vás v Camelotu není místa. Nevím, kým jste kdysi mohl být, ale teď je váš duch nečistý a zkažený, je z něj bažina, v níž se plazí zmije rozumu." Duffy by se byl rád rozzuřil, ale místo toho se začal nahlas smát. "Propána," zalykal se, "než jste přišel, vypadalo to na docela pěkný den, Lothario. Tak zmije rozumu? Vážně? Ha ha." Mothertongue se otočil a důstojně odkráčel.

Když Duffy leštil talíř posledním kouskem chleba, dovnitř vrazil Křoví. "Pane Duffy," řekl, "vážně se tu včera bojovalo na meče?" "Ne. Nebo aspoň ne dokud jsem byl dost střízlivý, abych si toho všiml." "Ale vzadu na dvorku byla turecká puma, ne?"

"Snad by se to tak dalo říct. Jak to tam vypadá teď ráno?" "Jako na bojišti. Ten ohořelý vůz trůní uprostřed jako černá velrybí kostra a na dlažbě je zaschlá krev a kožešnictví a sklad pana Wendella jsou na kusy. Wendell šílí vzteky. Říká, že Aurelianus bude platit, až zezelená." Ta představa Křovího očividně nadchla.

"Hm. Žádné jiné škody - doufám." "Ne. Vlastně... myslím, že na střeše byly nějaké děti. Nadělaly tam neplechu." "Děti? Tys je viděl?" "Ne, ale po celé střeše jsou vyryté malé obličejky a hvězdy a křížky a na zdech jsou křídou napsaná latinská slova." "No tak se seberte, vemte kbelíky, vylezte tam a vydrhněte, co půjde, ne? Mám dojem -" "Ne, nedělej to," přerušil jej Aurelianus, který mezitím došel za jeho židli. "Naopak, ani na ty značky nesáhněte - a ty zadrž každého, kdo by se je snažil smýt." "Ano, pane," přikývl Křoví a celý šťastný, že z toho vyjde bez práce, odpěchal do kuchyně. Duffy se díval, jak si Aurelianus přitahuje lavici, kterou uprázdnil Mothertongue; stařec byl ještě blešší než obvykle, ale oči se mu neobvykle živě leskly a vypadalo to, jako by mu dnes černý hábit seděl na hubeném těle lépe než jindy. "Můžu se k tobě posadit?" zeptal se.

"Samozřejmě. Proč mají ty kresby nechat na zdech?" "Proč si člověk v boji nechává brnění?" Štěkavě se zasmál. "Po vši té námaze, kterou nás stálo, než jsme se dostali tam dolů a povolali stráž, bys chtěl smazat jejich ochranné značky? Spokoj se s lidskými protivníky.

S těmi... bytostmi, které právě tyhle runy a kouzla a tváře zahánějí, by ses asi nerad utkal."

"Hm." Ir se zakabonil. "Když už jsme u toho, poslední dobou se necítím na to, abych se vůbec s někým utkal."

Aurelianus se znovu zasmál, jako kdyby Duffy řekl něco vtipného. "Dojez," řekl. "Dnes dopoledne bychom si mohli vyjet a přivést krále do města." "Zajímavá myšlenka," odušil Ir. "Ale dneska to asi nepůjde. Není mi dobře a kromě toho mám jít navštívit Epifaniina bláznivého otce." Ve skutečnosti nic v plánu neměl a před návštěvou u starého malíře by dal přednost téměř čemukoli jinému - obzvlášť proto, že před třemi dny měl v jeho domě tu jezerní halucinaci -, ale chtěl Aureliana vyzkoušet, zjistit, jak mnoho svobody a volnosti mu jeho nové postavení přinese.

"Nu co, myslím, že na tom nezáleží," řekl starý čaroděj a pokrčil rameny.

Duffyho to potěšilo. Tak konečně si budu dělat, co chci, řekl si.

"To je Gustav Vogel, že?" zeptal se najednou Aurelianus. "vzpomínám si na něj. Kdysi mi prokázal službu, to je jeden z důvodů, proč jsem pomohl jeho nešťastné dceři. Maluje ještě?" Duffy se zamyslel. Nevzpomínal si, že by se starý malíř staralo něco jiného než o nástěnnou malbu provedenou inkoustovým perem. "Ne..." začal.

"Myslel jsem si to," skočil mu do řeči Aurelianus, který dnes zřejmě na zdlouhavé povídání neměl náladu.

"Ale o to nejde. Říkal jsem ti, že ti můžu dát jiný meč za ten, který se ti předevčírem zlomil; pojd' ke mně do pokoje a podívej se na něj." "To ho nemůže přinést sem?" Aurelianus už byl na nohou. "Ne," řekl mile.

Duffy vstal také a nejistě šel za starcem do schodů.

To mu připomnělo, jak tu včera viděl Aureliana s Giacomem Grittim, a tak se zarazil. "Neříkal jsi mi v Benátkách, že nemluvíš italsky?" zeptal se podezřívavě.

"Proč zastavuješ? Nevím, možná ano. Proč?" "Co máš za spolky s Giacomem Grittim? Nebo s Jockem, když mu tak říkáš? Včera v noci jsem vás viděl, jak si povídáte. Tentokrát bys mi měl radši říct pravdu." "Tak tys nás viděl? Pracuje pro mě už léta. Mimochodem, nejmenuje se Gritti. Jmenuje se Tobbia. Musím si v těch krajích udržovat spoustu agentů - myslím v Benátkách, ve Vatikánu a tak. A italsky mluvím. Pokud jsem ti tvrdil, že ne, asi jsem pro to měl dobrý důvod." Vykořčil na další schod.

"Ne tak rychle. Když pro tebe pracuje, proč se mě tu noc, kdy jsme se potkali, se svými 'bratry' pokusil zabít?" "Ale no tak, Briane, copak mi nevěříš? Poručil jsem jim, aby vyvolali bitku a poskytl mi důvod si s tebou promluvit a nabídnout

ti práci. A zabít se tě nesnažili.

Kladl jsem jim na srdce, že bitka musí vypadat přesvědčivě, ale nesmějí padnout žádné nebezpečné rány. Ostatně jsem věděl, že se dokážeš ubránit. Tak už jdeme." Podařilo se mu ujit tři kroky, ale pak jej Ir dostihl, položil mu ruku na rameno a znovu jej zastavil. "A co kdyby nějaké nebezpečné rány padly, jenže by to odnesli oni? A co jsi -" "Kdybys jednoho z nich zabil," přerušil jej Aurelianus netrpělivě, jednoduše bych nabídku formuloval jinak. Místo abych vychvaloval tvůj úsporný a zdrženlivý přístup k boji, byl bych celý nadšený z toho, jak jsi rázný a nekompromisní. Ale to je jedno. Teď máme mnohem důležitější -" "Mně to jedno není. A jak jsi věděl, že se dokážu ubránit? Myslel jsem, že do toho večera jsi o mně ani neslyšel. Proč sis dal tolik práce, abys mě dostal sem, když jenom ve Vídni musí být tucet chlapů, co by tu práci odvedli líp? Sakra, to se nedočkám jednoho vysvětlení, které by nevedlo k tisíci dalším otázkám? Přece mi -" Aurelianus si vzdychl. "Vysvětlím ti všechno, až budeme u mě v pokoji." Duffy po něm nedůvěřivě zašilhal. "Všechno?" Stařec se zatvářil uraženě, ale vydal se nahoru po schodech. "Držím slovo, Briane."

Aurelianusův pokoj v Zimmermannově hostinci se velmi podobal tomu benátskému. Spousta tapiserií, knih, svitků, dýk vykládaných drahokamy, barevných tekutin ve skleněných nádobách, podivných nástrojů podobných sextantům - a skříňka s výtečným vínem. Závěsy bránily rannímu světlu vnikat dovnitř a pokoj zcela nedostatečně osvětloval půl tucet svíček. Vzduch byl zatuchlý a štiplavý.

"Posaď se," řekl čaroděj a ukázal Duffymu na jediné křeslo, po kterém se neválely kusy šatstva. Pak si z krabičky vzal jednoho ze svých sušených hádků, ukousl mu koneček ocasu a připálil si tu věc od svíčky. Za chvíli už seděl na podlaze, opíral se o knihovnu a spokojeně bafal.

"Pokusím se začít od něčeho, co snad je začátkem," řekl. "Už jsem se zmínil, že tenhle pivovar je svým způsobem srdcem Západu a hrobem pradávného krále, kterému tví Vikingové ne tak docela neprávem říkají Balder. Suleyman je hrotem kopí východní poloviny světa a pokouší se nás zasáhnout teď, dokud jsme rozhození a slabí." "Což je proto, že Západní král je nemocný...?" odvážil se domyslet to Duffy.

"Správně. Anebo je nemocný proto, že v jeho říši je neklid. Ve skutečnosti je to totéž. A zdraví a sílu znovu získá za šest měsíců, až stočíme Temné pivo. Suleyman to ví a snaží se ještě předtím zničit tenhle pivovar a dobýt Vídeň k tomu. Očekávám, že Ibrahim se na nás zanedlouho pokusí vyslat nějaké nadpřirozené útočníky, ale tváře na stěnách a znamení skřítek by nás před nimi měly ochránit. Dohlédni, aby Křoví ty značky nenechal poškodit.

Ale tak jako tak jsme v... v obtížné situaci. Východ už vztáhl ruku s mečem na mnoho z našich východních předsunutých postavení a teď, dokud se Západ bezmocně zmítá v chaosu, se chystá vést úder přímo na srdce. Náš Král rybář ovšem vyzoroval zárodky této situace už před mnoha lety a vznesl k bohům strašlivou žádost.

Nebo k Bohu, jestli se ti víc líbí jednotné číslo." Zhluboka natáhl z hádky dým a pak vypustil úžasnou řadu kouřových kroužků.

Duffy stiskl rty a zavrtěl se v křesle. "Jakou žádost?" "Aby se nakrátko vrátil největší vůdce, jakého Západ kdy měl.

Aby nám byl hrdina zapůjčen z říše smrti na tak dlouho, že bude s to hrozbu z Východu odvrátit. Žádost byla vyslyšena... a ten muž se znovu narodil a oděl se tělem smrtelníka." "Pfff," ošil se Duffy. "A kdo to je?" "Lidé si jej pamatují pod mnoha jmény. Tím nejznámějším je Artuš. Král Artuš." "Proboha, ne!" vybuchl Duffy. "Tak počkat - snad mi nechceš říct, že to, co blábolí Lothario Mothertongue, je pravda? Všechny ty kecy o kulatém stole a Camelotu, co z něj lézou? Poslyš, jestli on je král Artuš a jestli jeho ti potrhli božové poslali, aby nás spasil, tak Turci dobudou Vídeň do týdne." "V tom jeho plácání troška pravdy je," řekl Aurelianus. "Ale uklidni se, on není Artuš. Musí ovšem být nesmírně citlivý jasnovidce, když bez pomoci pochopil, co se děje, a jel přímo do Vídně. Opravdu, je to velmi smutné." Pokrčil rameny. "Je mnoho povoláných, ale málo vyvolených." Duffy náhle pojal podezření, kam to všechno míří. Kdepak, pomyslel si, jen ať to ten starý mizera řekne pěkně sám. "Tak kdo je Artuš?" zeptal se bezohledně.

"Ty?" "Dobrotivě nebe, to ne." Stařec se zasmál a znovu zabafal z hádky, až hlavička zárem téměř zbělela. "Už se k tomu blížíš; nech mě, ať ti můžu celý příběh vyložit popořádku. Mým úkolem bylo najít toho převtěleného Artuše, protože jsem podle jistých znamení a povětrnostních jevů věděl, kdy se narodil, ale ne kde. Začal jsem propátrávat západní kraje a hledat jej asi před dvaceti roky, když mu mohlo být tak patnáct. Našel jsem jeho stopy, jeho psychické otisky v mnoha zemích, ale roky ubíhaly a -" "A našels ho?" zeptal se Duffy.

"Když tě nezajímá ten dlouhý, ale ohromující příběh, tak ano, našel." "Sláva," řekl unaveně Duffy, jako kdyby se dočkal konce nějakého rituálního rozhovoru. "A kde je?" Aurelianus vypustil dým a zvědavě se na Ira zadíval.

"Sedí proti mně v křesle." "To myslíš mě?" "Ano. Je mi líto." Ir se začal pochechtávat a posléze to přešlo v záchvat smíchu, který trval půl minuty a na jehož konci měl slzy v očích. Začal vykrucovat zátku z láhve španělského červeného. "Tohle je prostě můj týden," poznamenal trochu hystericky. "Nejdřív Vikingové usoudí, že jsem Sigmund, pak ty přijdeš, že jsem Artuš." "To jsou dvě jména pro jednu a tutéž osobu. Nikdy tě neudivovala podobnost mezi Artušem, který musel své právo na trůn prokázat tím, že jediný dokázal vytáhnout meč z kamene, a Sigmundem, který jej zase jediný vytáhl z kmene Branstockého dubu?" Kývl hlavou. "Zřejmě je někde v Dánsku další jasnovidný člověk, který nám neomylně poslal Buggeho a jeho muže." "Bůh nás chraň," řekl Duffy a pak s trochou sarkasmu dodal: "Že by se strefili, i když říkali, že ty jsi Odin?" Aurelianus záhadně přimhouřil oči, potom se ale uvolnil a usmál se. "Ne, kdepak. To bylo od nich jen přehnané nábožné vytržení. Ale pomohlo to." Duffymu nebylo právě dobře po těle, ale připsal to kouři z hádky. Zátku už ven dostal, ale najednou si nedokázal představit, že se vína napije. Je mi jedno, jestli jsem v tom jezemím snu byl Artuš nebo ne, pomyslel si, teď jsem Brian Duffy a nedovolím, aby si moji osobnost uzurpoval nějaký starý mrtvý král. Rozhlédl se po uměle ztemnělém pokoji a po všem harampádí v něm. K tomuhle morbidnímu, zaprášenému čarodějnému světu nepatřím, řekl si naléhavě.

"Právě proto," říkal zrovna Aurelianus, "tě samozřejmě chránili trpaslíci a provázely horské bytosti - všichni věděli, kdo jsi, i když ty sám jsi to nevěděl. A proto se Ibrahim pokusil zabránit tvému příchodu do Vídně tak, že vyslal okřídlené

afrity a svému sluhovi Zápolskému poručil poslat obyčejné vrahy. Když se mu nepodařilo tě zabít, pokusil se tě podplatit a dostat tě na stranu východu. Myslím, že ta nabídka sultanátu byla upřímná." Černě oděný mužik najednou vyskočil, otevřel skříň a vnořil obě ruce do jejích tmavých útrob. "Zde přijmi," řekl tiše a vytáhl ven dlouhý rovný meč. Podal jej Irovi.

Duffy na něj chvíli zíral; zbraň byla delší a těžší než meče, na které byl zvyklý, a jílec, na němž bylo dost místa pro dvě ruce, oddělovala od čepele prostá křížová zástita.

Naléhavě a neovladatelně mu vtrhly do hlavy vzpomínky. Calad Bolg, pomyslel si, meč, o kterém legendy mluví jako o Excaliburu. Poznal jej i ze svého snu poručil svým pobočníkům, aby právě tenhle meč hodili do jezera - a z jiných snů, které měl po celý život, jenže je všechny po probuzení zapomněl. Ted' se mu vybavily.

Hezkých pár lidí jsem jím před mnoha lety zabil, napadlo jej. Zabil jsem jím i svého syna Mordreda.

"Poznáš jej." Pokud vůbec byl na konci Aurelianovy věty otazník, tak docela maličký.

"Samozřejmě," kývl Duffy smutně. "Ale co ted' chudák Brian Duffy?" "Jsi pořád Brian Duffy. Jako jsi vždycky byl. Ale jsi i Artuš a ta skutečnost jako by všechno přebíjela svou září. Koneckonců - pálenka s vodou chutná víc jako pálenka než jako voda." "Asi ano." Zdvihl meč, pokusil se o rázný sek kombinovaný s bodnutím a poškodil skříň. "Je příliš těžký," postěžoval si, "a taky mám radši ruku krytou košem. Od těch dob, kdy ho ukovali, se šerm moc změnil. Tehdy... se nosilo těžší brnění a nebylo potřeba používat meč k obraně." "Je to dobrý meč," bránil zbraň Aurelianus.

"To jistě, ale tak na pověšení na zeď nebo k sekání dříví. Kdybych to měl používat v boji, potřeboval bych zúžit čepel a zkrátit ji aspoň o stopu, pak taky zkrátit o pět palců jílec a kolem zástity přidat pořádný koš." "Zbláznil ses? Tohle je nejlepší meč, jaký byl kdy vyroben. Myslím, že čepel by ani zkrátit nešla - však víš, že to není obyčejná ocel"

"vzpomínám si, jak dobře rozsekával brnění. Ale tehdy jsme neparárovali, jenom jsme si vyměňovali rány jako sekyrou, dokud jedno brnění nepovolilo. Kdybych tímhle dneska po někom ťal, odchýlil by mi meč a vrazil mi hrot do tváře dřív, než bych vůbec stačil ten svůj stáhnout. Ne, díky, myslím, že líp se budu cítit s obyčejným rapírem. Tohle si schovej, až se bude kosit pšenice." Aurelianus se urazil. "Jaktěživ jsem neslyšel nic tak hloupého. Tohle je Calad Bolg, k čertu! Není v tobě trocha úcty?" Duffy kývl a výčitku přijal. "Omlouvám se. Vezmu si ho a zkusím si v cvičebně pár výpadů."

"Výborně. Za hodinu vyrazíme pro Krále." Duffy přikývl a měl se k odchodu, potom se ale zarazil a znovu se otočil k Aurelianovi. "Míval jsi... míval jsi tehdy delší vlasy. A měl jsi vousy." Stařec se mírně zasmál a přikývl. "Začíná se ti projasňovat paměť, Artuši." "Ano." U dveří se Duffy zastavil ještě jednou a řekl přes rameno: "Býval jsi mnohem klidnější, Merline." "Tehdy bylo taky všechno jednodušší," kývl Aurelianus smutně.

Ir pomalíčku sestupoval po schodech. Měl pocit, jako kdyby stěny a stropy jeho mysli něco otřásl, jako kdyby tu a zase tam padaly a za nimi se vynořovala starší krajina. Jenomže ty zdi a dveře, to je Brian Duffy, pomyslel si žalostně. A ted', když si vzpomínám na oba životy, vidím, že jsem měl mnohem víc radosti a klidu jako Duffy než jako Artuš.

Dole pod schodištěm se zarazil. Možná jsem... ten pradávný král, pomyslel si, ale Bůh ví, že budu žít v té rozpadající se osobnosti jménem Brian Duffy. A tenhle meč nosit nebudu; už když se na něj podívám a dotknu se jej, je to, jako by ty nebohé stěny mysli dostaly další ránu.

Vyskáká zpátky po schodech a zabušil na Aurelianovy dveře hruškou meče. Čaroděj dveře otevřel a překvapilo jej, že Ira znovu vidí tak brzy. "Co se děje?" zeptal se.

"Já... já ten meč nechci. Seženu si někde jiný. Tumáš." Aurelianus na něj jen zíral. "Podívej," naléhal Duffy div ne plačky, "měl by sis ho vzít, jinak ho hodím do kanálu - nebo do toho měsícem ozářeného jezera, jen co na ně zase narazím," dodal napůl sám k sobě. V té chvíli Aurelianus zbledl a couvl. "Cože? Jaké měsícem ozářené jezero? Llyr at' nám pomůže, a to je teprve duben! Povídej." Ira jeho odpověď překvapila. "Nemusíš si to tak brát," konejšil jej.

"Upřímně řečeno mám dojem, že to byla jen opilecká halucinace. Určitě to není nic - " "Povídej!" - s čím by sis musel dělat starosti... No dobrá, dobrá. Dvakrát, bylo to v pátek kolem poledne, jsem docela jasně viděl veliké jezero pod úplňkem - a dokonce jsem cítil i chladný vítr od něj. A potom - " "S kým jsi byl?" vyštěkl Aurelianus. "Musel jsi být s nějakou ke zkáze odsouzenou nebo umírající osobou, pro kterou už brána smrti nebyla daleko." Ohromený Duffy znejistěl. "Ano, to jsem byl. Bylo to v domě Epifaniina otce." Čaroději se ulevilo a bylo to na něm znát. "Doufal jsem, že v tom bude něco podobného. Co jsi při těch... viděních pozoroval?" "Bylo to místo, kde král Artuš zemřel," řekl Duffy. "Jak to víš?" vyrazil ze sebe čaroděj a opět začal vypadat nesvůj.

"Protože včera v noci jsem to viděl znovu - a mnohem jasněji a delší dobu. Byl jsem raněný, umírající král a nesli mě na prkně ke břehu jezera. Přiměl jsem jednoho z mála mužů, co mi zbyli, aby hodil můj meč - tenhle meč - do jezera, a on mi pak řekl, že z vody se vynořila ruka a zachytila ho. Potom se tam objevila lodka, mě na ni naložili, na ní byla moje sestra a já jsem jí říkal, že mě zabil náš syn - náš syn?" Aurelianus se na něj zmateně díval. "I když sis vzpomněl na Artušův život, neměl bys být s to vidět jeho konec. Kde jsi byl, když jsi měl to druhé vidění, a kdo byl s tebou?" Duffy nechtěl přiznat, že ukradl korbel Temného, a tak jen pokrčil rameny a řekl: "Byl jsem sám. Seděl jsem v jídelně, když už všichni odešli spát." Aurelianus padl do volného křesla. "To je strašlivé," zašeptal. "Něco se rychle blíží, něco, co tvoje mysl dokáže poznat jen skrze tu vzpomínku s jezerem. Protože naposledy, když ta věc přišla, přišla právě v té podobě."

Vzhlédl. "Jinými slovy, Artušův duch se zakrátko vrátí... do kraje smrti. Do Avalonu. Do zászvetí." Duffy nakrčil obočí. "A co to znamená pro mě?" "To nevím, k čertu. Nejspíš smrt, protože pokud zemřeš, jeho duch bude automaticky donucen k odchodu." "Skvělé. A nemohl by Artuš vypadnout a nechat mě tu živého?" "Myslíš, že by odešel úmyslně, aniž by byl ze tvého těla vyhnán smrtí? To by asi mohl. Ale předpokládám, že bys i tak zemřel - psychickým šokem z té mentální amputace." Ir nebyl tak vystrašený, jak by mohl být, kdyby nevěděl, že včerejší vidění vyvolal spíš doušek Temného než blízkost Artušovy smrti; ale stejně ty novinky byly všechno jiné, jen ne uklidňující. "Proč vlastně nic z toho nevíš, k čertu?" zeptal se nakvašeně. "Snad jsi čaroděj, ne, kouzelník, šaman, věštec z kuřecích vnitřností? Tak do

toho! Vytáhni křišťálovou kouli a podívej se! podívej se, jestli to přežiju."

"Nedovedeš si představit, jak moc bych si přál, abych to dovedl," řekl Aurelianus a po Duffyho povykování zněl jeho hlas zvláště tiše. "Jenže všichni auguri a věštcí jsou slepí, pokud jde o tvé postavení v blízkosti se bitvě."

Vůbec se mi to nelíbí - děsí mě pomýšlení, že Zápolský se dostal tak blízko a byl tak dobře informován, aniž bych o tom třeba náznakem věděl; nemluvě o myšlence, že teď může být kdekoliv a není vyloučeno, že má k ruce jednotku ozbrojenců. Teď už snad chápeš, proč musíme odvézt krále okamžitě do bezpečí." Čaroděj potřásl hlavou a zadíval se na starý meč. "Už patnáct set let všechna věštná umění postupně ztrácejí sílu, kalí se jako zrak člověka za soumraku; musíš chápat, že se do posledního zakládají na starých chaldejských zásadách astrologie a ty zase stojíš a padáš s existencí předvídatelných drah, předem určených dějin světa. Po tisíc let tyhle dovednosti fungovaly dobře. Ale v posledních patnácti staletích výpočty predestinací stále víc kazí prvek... náhodnosti, nebo snad spíš čehosi, co já jsem s to vnímat pouze jako náhodnost..." Jeho hlas se vytratil. Pořád se díval na meč, ale bylo poznat, že vidí jen něco, co má uvnitř hlavy.

Ir si to promyslel a pak pokrčil rameny. "Obávám se, že já jsem na straně té náhodnosti. Myšlenka na to, že je něco předem určeno a že žádná svobodná vůle není, se mi hnusí. Po pravdě řečeno - astrologie se mi hnusila vždycky. A myslím, že na dokreslení jsi zvolil špatný příklad - mně to nepřípadá, jako když s příchodem tmy člověk ztrácí schopnost vidět, spíš jako když na sovu přijde slepota po východu slunce." Aureliani se na vrásčité tváři pomalíčku usazoval úsměv. "Mám strach," připustil, "že tvoje analogie je opravdu lepší. Ibrahim a já, Bacchus, tvoji horší průvodci, tvoji okřídlení protivníci, to všechno jsou stvoření zrozená v dlouhé, ukrutné noci světa. Ty a Král rybář jste tvory přicházejícího dne - je jasné, že v tomhle šeru před úsvitem se nemůžeš cítit dobře. Ale ať tak či onak, mohl-li se vrátit k tématu, věštná umění se sice opotřebovávají, ale pořád jim zbývá století nebo dvě, kdy budou účinná. I já sám jsem stejně jako spousta jiných tvorů zvyklý se na ně spoléhat tak, jako ty se spoléháš na oči a uši. Ale v tomhle střetu, pokud jde o Videň a o pivo a o Artuše a o Suleymana, se všechno dokonale ztrácí ve tmě a slepotě." Duffy nakrčil obočí. "A kde se vzalo to světlo, které vás podzemní bytosti tak oslepuje?" Aurelianus začínal být otrávený. "Nesmíš všechno brát tak doslova," odsekl. "To je tím, že ty jsi středem událostí. Jsi anomálie, jev, který podle přírodních zákonů nemůže existovat, a tak pro veškerou přírodní magii jsi ty a tvoje činy jako nečitelná šifra." Ira to potěšilo. "Vážně? Takže vůbec nevíš, co udělám?" "Mám jisté náznaky," připustil Aurelianus. "Předzvěsti. Ale v zásadě je to tak - nevidím ani tebe, ani věci, které ovlivňuješ." Duffy se natáhl přes stůl a dvěma prsty chytil láhev, kterou už předtím otevřel. Dopřál si rovnou z ní velkorysý doušek a vrátil ji na stůl. "To by šlo. Budu dole. Až budeš chtít vyrazit, řekni." Proklíčkoval mezi zdobným harampádím ke dveřím a podruhé opustil pokoj.

KAPITOLA ČTRNÁCTÁ

"Epifanie!" rozkřikl se, sotva došel do jídelny. "Sakra, Epifanie!" Nemám důvod toho starého opičáka poslouchat, řekl si. Proč bych mu měl věřit? Nikdy mu neleželo na srdci moje blaho; vždycky mě jenom používal jako figuru při svých špinavých čarodějných partiích. Věřit Merlinovi, to je jako strčit si štíra pod klobouk.

Epifanie se objevila ve dveřích do kuchyně, utírala si ruce a znepokojeně se na něj dívala. "Co se děje, Briane?" zeptala se.

"Vezmi si šaty na cestu a peníze, jestli nějaké máš odjíždíme, a hned teď. Půjdu osedlat dva koně." Rodící se naděje dodala jejímu úsměvu lesk mládí.

"Myslíš to vážně? Opravdu?" "Jasně. Pospěš si, ten kejklř by se nás mohl pokusit zadržet." Sundal ze skoby plášť a prošel kuchyní na dvůr.

"Křoví!" křikl a zamžikal do světla. "Osedlej mého koně a jednoho pro Epifanii. Uděláme si vyjíždku." Spěšně se vydal ke stájím a zakopl o ohořelé prkno;

ucedil kletbu a rozpráhl ruce, aby se za něco chytil. Ruce a bolavá hlava se ponořily do temné, ledové vody, ale chvilku poté už jej jemné paže vytáhly přes bort a něžně položily na sedačku. Loďka se brzy přestala houpat. Byl strašlivě slabý. Padl na nějaký polštář, ležel a lapal po dechu, díval se upřeně na hvězdy a na měsíc plující po smolně černém nebi. "Není vám nic, pane Duffy?" Křoví to řekl dost znepokojeně.

Ir se překulil po sluncem vyhráté dlažbě a setřel si z obličeje a z vlasů popel. "Cože? Ne, Křoví, nic mi není." Podíval se za chlapce a zjistil, že jeho Severán se na něj usmívají. Vstal a vymnul si kousky svinstva z otlačených dlaní.

"Tak já jdu osedlat ty koně," uzavřel to chlapec.

"Eee... ne, díky, Křoví, já... jsem si to rozmyslel." Jako kámen těžká deprese mu vyhnala ze srdce všechno jiné: nadšení, naději, dokonce i strach. Byl jsem na jezeře, pomyslel si, a tentokrát jsem tomu nepomohl douškem Temného piva. K čertu, přece nemůžu utéct s tou... no, s tou, když mám za pár měsíců zemřít a nejspíš se předtím zbláznit. Kromě toho nemůžu neuposlechnout rozkazy svého starého učitele Merlina. Znáám ho mnohem déle, než znám tu ženu. A stejně jsou ženské nespolehlivé - copak mi Gwenthwyfar neutekla s nejlepším přítelem? Ne, to byla Epifanie... vlastně obě, tak je to.... Zmatené úvahy přerušil Epifaniin hlas. "Jsem připravená, Briane! Neříkals, že spěcháme?" Ne bez námahy se přiměl otočit se a zadíval se na šedovlasou ženu, která stála ve dveřích. "Cože?" "Jsem připravená vyrazit! Koně už osedlali?" "Ne. Je mi to líto, Piff, ale mám dojem, že nedokážu... nemůžeme odjet. Nemůžu odtud. A nedokážu to ani vysvětlit." Upustila z ruky ranec a vevnitř křáplu nějaké sklo.

"Chceš říct, že nikam nejedeme?" "Ano. To chci říct." Připadalo mu mučivě namáhavé vyrazit ze sebe jednotlivá slova.

"Je mi to líto," podařilo se mu dodat.

Tvář jí strnula hrůzou. "Tak kdy tedy? Řekl jsi, že za pár týdnů..." v ranním slunci se zaleskly dvě slzy stékající po tvářích.

"Nemůžu pryč. Zemřu ve Vídni. Pokus se to pochopit, Piff, nemám dost vůle ani síly... je to jako pokoušet se vyplavat

ven z víru." Potom přestal mluvit, protože se otočila a ztěžka odešla zpátky do tmavé kuchyně.

Když za několik minut vyšel ven Aurelianus, nezvykle oděný do dlouhé vlněné kazajky, černých těsných kalhot a vysokého homolovitého klobouku, našel Duffyho, jak sedí ve stínu u kuchyňské zdi a přikrývá si tvář dlaněmi. Čaroděj našpulil rty a nadhodil si řinčivě půltucet mečů, které nešikovně nesl pod levou paží.

"Co je, chlapče?" řekl konejšivě. "Chceš snad hned po ránu nečinně sedět, když na nás čeká spousta práce?"

Vstávej! Melancholii se nejlépe oddává večer při víně." Duffy chraplavě vydechl a teprve v té chvíli mu došlo, že předtím zadržoval dech. Svižně vstal, ani si nepomohl rukama. "Ale ne když člověk tráví večery tak jako my poslední dobou," namítl s chabým úsměvem.

"Hrůza a strach a vztek, tomu jsme se oddávali dost náruživě, ale melancholie potřebuje trochu klidnější ovzduší."

Podíval se na starce. "K čemu všechny ty meče? Chystáš se povolát chobotnici, aby nás doprovázela?" "Napadlo mě, že bychom mohli vzít s sebou tvoje Seveřany," vysvětlil Aurelianus, přešel přes dvůr a s hlučným třesknutím hodil meče na korbu velké káry. "Kolik z nich má vlastní zbraně?" "Nevím. Většina." "Tak těchhle bude dost, aby byli ozbrojeni všichni. Vzal jsem ti Calad Bolg."

"Kdyby něco, raději bych použil obyčejný rapír, díky," řekl Duffy. "A žádné střelné zbraně?" "Obávám se, že při záležitostech týkajících se Krále ne." "Nemá je v oblíbenosti?" "Nemá." "Hmm" Duffy sice sám měl k používání nových zbraní jisté výhrady, ale teď pochybovačně zavrtěl hlavou.

"No dobře, doufejme, že nenarazíme na někoho, kdo na ně má jiný názor." "Co kdybys nahnal ty přiořipilé Ásy na vůz?" navrhl čaroděj. "Já zatím dám zapráhnout koně."

Dvacet minut na to už přetížená kára skřípěla a drkotala po ulicích k západní bráně; a jakmile byli venku z města, brzy se zbavili tlupy nadšeně povykujících kluků, kteří se na ně cestou pověsili. Aurelianus jako kočí vedl koně po nedlážděných cestách vinoucích se mezi ohradami s dobyt看em a pak po loukách porostlých čerstvou jarní travou a po jediné široké cestě vedoucí přes vršky do hustého Vídeňského lesa.

Když urazili tak míli, čaroděj zpomalil a zatahl za opratě. Koně přetáhli vůz přes mělký příkop na pravé straně cesty.

Potom vůz kodrcal a nadskakoval a mířil do zastíněného svahu řídké porostlého pokroucenými stromy. Dvakrát uvázli a dvakrát Duffy a Seveřané vyskočili, uvolnili kolo a pracně a udýchaně vůz trochu postrčili, aby se koně chytli a mohli táhnout dál. Konečně dorazili na hřeben prvního kopce a vratce nabírali rychlost ze svahu na druhé straně; Aurelianus bezvysledně tahal za brzdu, a kdyby jej Duffy nestáhl dozadu na hromadu Seveřanů a nezabral za brzdu sám, nejspíš by vůz vrazil do koní a překotil se do rokle.

"Jenom mi říkej, kudy mám jet," křikl přes rameno Ir, vztekly z toho, že se nechal vylekat.

Aurelianus se vyhrabal z hromady těl a opřel se lokty o kozlík. "Omlouvám se," řekl. "Nikdy jsem tu vozem nejel."

Dobře, a teď trochu napřič přes svah. Potom mezi těmi dvěma velkými duby." "Dobrá." Seveřané se namačkali na tu stranu vozu, která byla blíž ke svahu, a nahnuli se přes postranice.

A Duffy kouzliš s brzdou a s otěžemi.

Stín vozu, který se natahoval do dálky přes vlhkou a travnatou půdu, najednou proletěl kolem, jako když se přehodí plachta; ve chvíli ležel téměř přímo za nimi a ranní slunce náhle svítilo Duffymu do očí. Zalpal po dechu a zatahl za brzdu. "Co se to sakra děje?" vykřikl. "To jsme uklouzli po hlíně? Nic jsem neviděl." "Jeď dál," odušil Aurelianus.

"Pořád držíme správný směr. A toho víření si nevšíměj. To jsou jen kouzla, která jsem sem vložil už před lety a která mají dezorientovat vetřelce a přinutit je, aby ztratili směr." "A tak." Duffyho napadlo, že kvůli nim nebude těžké jen dostat se dovnitř, ale taky uniknout ven, zvláště v panice a spěchu. Spěšně se rozhlédl a hledal očima kostry pocestných, kteří se snad do toho bludiště beze zdi zatoulali. Žádné kosti nespatriřl - ale zato když se podíval nahoru, všiml si, že vysoko na nebi něco krouží.

Nejdřív si myslel, že to jsou jestřábi, ale potom se podíval pozorněji a rozeznal mezi velkými křídly víceméně lidské trupy. Rychle zase sjel pohledem ke krajině před sebou a při pomyslení, že ty věci povolal z jejich úkrytu v hlubinách on sám, se mu udělalo nedobře.

Odvážil se vrhnout pohled přes rameno, aby zjistil, jak ty prapodivné jevy snášejí Bugge a jeho muži, a ke svému překvapení v jejich tvářích nezaznamenal žádný zmatek ani strach. Někteří sledovali letce, ale všichni se tvářili vesele a vypadali, jako by něco napjatě očekávali. Bugge se na Ira zašklebil a zahuhlal něco seversky, a tak mu Duffy úsměv vrátil, zvedl zařatou pěst a teprve pak se zase věnoval koním. No prosím, pomyslel si, proč si mám dělat starosti, když si je nedělá nikdo jiný.

Ještě asi hodinu jeli dál do nitra lesnaté pahorkatiny a za tu dobu se slunce třikrát přesunulo po nebi jako artista. Po nějakém čase začalo Irovi dobrodružství připadat jako cosi snového a neskutečného. Kdyby se vůz odtrhl od země a začal kličkovat na nebi mezi mraky, nejspíš by mu to ani nepřišlo nepatřičné.

Konečně vůz skákově projel úzkým úvozem, který byl tak zarostlý zelení, že vypadal jako tunel - na jednom místě zažili děsivý pocit, že se ptačivost převrátila a táhne je nahoru -, a vynořil se na malé světlině.

Duffy chvíli jen seděl, držel se boků sedátka a pokoušel se zorientovat - při posledním čarodějném kousku byl přesvědčen, že se vůz už už zřítí někam do prázdna -, teprve potom otevřel oči a uviděl srub. Byl nízký, přízemní, měl doškovou střechu a kamenné stěny a mohl být starý zrovna tak pět jako pět set let.

Duffy se tázavě podíval na Aureliana a ten přikývl. "Tady to je." Duffy seskočil přes postranici na trávník. "Naložíme ho a jedeme pryč z tohoto lesa, ke všem čertům. Bugge! Pojď sem a ať všichni tvoji chlapi sestoupí taky!"

Neválet se, práce čeká, nemocní monarchové se budou nosit!" "To je naprosto nevhodný tón," za pro testoval Aurelianus a slezl dolů k Irovi. "Teď poslouvej. Je jedna otázka, kterou položit musíš, a jedna, kterou položit nesmíš, takže -" "Sakra, budu se ptát, na co se ptát budu chtít, a obráceně zrovna tak. Takjdeme, ty první. Ty se s ním znáš."

Dokráčel až ke srubu, čaroděj spěchal vedle něj a Seveřané se drželi vzadu.

"Jako by to všechno nebylo už tak dost těžké," stěžoval si Aurelianus. "Musíš se ještě k tomu chovat jako pitomec a -"

"Co sis myslel, že získáš, když jsi mě... najal? Zkroceného všemocného obra, který bude nadšeně tancovat, jak ty pískneš? Jestli je to tak, udělal jsi chybu - tys nechtěl krále Artuše, tys potřeboval vesnického hlupáka." Čaroděj sepal ruce. "Možná máš pravdu, možná ne," řekl. "Ale už mlč, jsme na místě." Uctivě zaklepal na tlusté dubové dveře a slabý hlas jej vyzval, ať vstoupí.

Aurelianus se na Duffyho varovně zakabonil a vešel dovnitř.

Duffy šel za ním a podíval se; čekal stejně tíživou atmosféru, jaká vládla v Aurelianově pokoji, a k tomu i podobnou sbírku mnohoznačných a smradlavých věcí poházených kde se dá. Místo toho uviděl veselý a sluncem prozářený pokoj se dvěma dokořán otevřenými okny; jediným rušivým prvkem bylo pár hrstí hlíny zašlapaných na zemi v patách postele. Ir se ani nepodíval na muže na loži, otočil se k Seveřanům a pantomimicky a s významným vrčením jim začal přehrávat, co se po nich chce: aby muže zvedli a vynesli ven. Vypadalo to, jako kdyby imitoval nešikovného stěhováka.

"Briane," ozval se zezadu slabý, ale pobavený hlas.

"Jsi přece Brian Duffy?" Duffy se otočil a podíval se na Krále sedícího na posteli. Byl hladce oholený, zato bílé vlasy mu spadaly až přes ramena; tvář byla zvrásněná čímśi, co Ir pochopil jako zkušenost nashromážděnou za staletí. Kolem boků měl obvaz, ale jinak to nevypadalo, že by byl ve špatném stavu.

Potom se mu Duffy podíval přímo do očí a udiveně si vzpomněl, že před několika desítkami let se s tím mužem setkal a mluvil s ním - když se ještě jako kluk toulal po březích Liffey. "Buďte zdrav, pane," řekl teď.

"Myslel jsem, že žijete v Irsku." "Žiji na Západě." Aurelianus se zatvářil překvapeně a uraženě. "Co to má znamenat? Proč jsi mi neřekl, že ses s ním setkal?" oslovil Krále. "Musel jsem ho hledat dvacet let." "Nerozčiluj se, Merline," usmál se starý vladař. "Teď jsi ho našel. Stejně jsem tehdy nevěděl, kdo to je - jen to, že je o mnoho víc než obyčejný osmiletý kluk." Duffy se uvolnil a rozhlédl se. Na stolku vedle postele ležel kameninový pohár a rezavá hlavice kopí, oboje pradávné a očividně vyrobené někde u Středozemního moře. S úsměvem vzhlédl a trochu jej vyvedlo z míry, když si všiml, jak napjatě a neklidně se na něj Král a Aurelianus dívají. "Eee.." řekl Duffy váhavě a ukázal na pohár, "chtěl jsem jenom říct, že tohle se může hodit, až... až dostanete svoji porci piva." Měl pocit, že se nechtě dotkl ožehavého tématu, ale pak usoudil, že to zřejmě provedl korektně, protože oba starci se uklidnili a usmáli; a aniž by tušil proč, usoudil také, že právě tohle byla ta důležitá věc, na kterou se jej Aurelianus snažil upozornit, než vešli do srubu. Zřejmě měl štěstí, že se zmínil o poháru, a ne o kopí.

Bugge a jeho muži pochopili, co se po nich chce, v šesti začali jemně zvedat Krále rybáře a pak se s ním odšourali ke dveřím. Aurelianus je zadržel na tak dlouho, aby stačil posadit věkovitému králi na hlavu klobouk, pak jim pokynul, ať jdou ven.

"Na koně asi nemůže, co?" zeptal se Duffy. "Na voze bude dost nacpáno." "Ne, nemůže," odušil čaroděj. "Nesmí jezdit na koni, dokonce ani když je v pořádku. Jeho život je spoután celou řadou omezení. Nesmí mít na sobě oděv, na kterém jsou uzlíky, nesmí nosit prsten ve tvaru nepřerušového kruhu, nesmí se dotknout mrtvého těla ani přebývat na místě, kde je někdo pohřben... například by nikdy nemohl sestoupit do sklepa v Zimmermannově hospodě, kde se vaří pivo... k čertu, dokonce i ta hlína u postele je nutná." Duffyho šedivé obočí vyletělo až ke vlasům. "Ha! To je horší než všechno to nesmíš a musíš, co je ve Starém zákoně." "Je to víceméně totéž," řekl Aurelianus a vydal se ke dveřím. Ir vyšel za ním. "Jak jsi mě našel?" zeptal se. "Dohaduju se, že Benátky asi nejsou první místo, kde jsi mě hledal." Čaroděj vzdychl. "To rozhodně. Místo pobytu kohokoli jiného bych býval zjistil thaumaturgickými prostředky za dvě hodiny, ale jak už jsem ti říkal, když dojde na jasnovidnost, ty jsi chodící slepá skvrna. A tak jsem musel prostě cestovat a hledat. Tu a tam jsi nechal náznaky a to mi pomohlo, ale hlavní stopou byl obraz, který jsem objevil před dvěma lety tady ve Vídni Archanděl Michael od Gustava Vogela, obraz, pro který jsi stál modelem." "To je pravda," řekl Duffy. "Bylo to v roce 1512 nebo 1513; jemu se líbila moje tvář nebo co to povídal - a mně se zase líbila jeho dcera. Navíc jsem se zotavoval ze zranění a neměl jsem dohromady co na práci." Seveřané donesli Krále k vozu a opatrně jej zdvihali na korbu. Aurelianus byl zřejmě spokojen - aspoň jej nenapadlo vyřítit se a zkritizovat jejich úsilí. "Ano," řekl zamyšleně, "Vogel, ačkoli je hluboce nábožensky založen - anebo zřejmě právě proto -, jak se zdá, poznal, kdo... co jsi zač a na plátně to zobrazil tak jasně, že jsem to zachytil. Je spojen s novou silou světa, s blížícím se dnem, jak jsi to nazval, s tou silou, která oslepuje všechnu starou magii a -" "To mluvíš o církvi?" "Víceméně. Snad proto tě poznal snadněji, než bych to byl dokázal já. Měl v sobě jiskru skutečného věštce škoda, že nechal malování." "To jistě," souhlasil Duffy, ale ne zrovna přesvědčeně.

"Podívej, už ho naložili na vůz. Neměli bychom radši jet?" "Asi ano," řekl čaroděj a vyrazil. "Ale je tu příjemně." Duffy se sice cítil bezpečněji na zalidněných a hlučných městských ulicích, kde je aspoň stálá přítlačivost a pohyby slunce po nebi se dají předvídat, takže s ním zrovna nesouhlasil, ale neřekl nic a šel za Aurelianem k vozu.

Prvních deset minut zpáteční cesty proběhlo víceméně v klidu. Duffy se znovu chopil opratí a div že si nezačínal zvykat na kousky, které provádí začarované okolí. Půltucet Seveřanů slezlo z vozu a kráčelo vedle něj. Vikingové odkopávali zpod kol kameny a větve a pomáhali Irovi řídit tím, že do vozu strkali ze stran. Jediná znepokojivá věc se dala čekat: létající strážci už nekroužili nad srubem, ale prolétávali v širokých obloucích několik set stop přímo nad jejich hlavami.

"Ty potvory s námi drží krok," utrousil tiše k Aurelianovi.

"To tedy rozhodně," přikývl čaroděj spokojeně.

Několik minut ani jeden z nich nepromluvil a nebylo slyšet nic než skřipání a rachtání vozu a ptačí štěbetání.

Duffy si právě otíral čelo rukávem, když tu zahlédl, že tři z okřídlených hlídačů se zarazili ve vzduchu jako sokoli chystající se střemhlav zaútočit a pak sletěli do lesa nedaleko před ně. "Podívej," vyštěkl a napřimil se.

"Myslím, že nás přes všechna ta tvoje kouzla a zmatení směřů někdo sledoval" Na nějakou dobu to měla být poslední slova, která pronesl německy. Obrátil se - a jako by Buggeho a jeho muže uviděl poprvé. "Vikingu, pošli deset mužů

dopředu mezi stromy," štěkl starodávným severským nářečím, "a řekni jim, ať se ukryjí po obou stranách cesty. Rychle!" Bugge tuhle řeč slyšel od velmi starých lidí na Roskildských vrších, a tak porozuměl aspoň natolik, aby rozkaz pochopil. Bleskurychle to svým lidem vysvětlil, deset jich mávnutím ruky vybral a seskočil z vozu. Vybraná desítka jej vteřinku nato následovala. Zepředu z lesa se začaly ozývat výkřiky a řinčení mečů.

"Vy tři sneste Krále z vozu," pokračoval Duffy - a tři Seveřané vyskočili a začali rozkaz plnit. "Položte jej stranou cesty, mimo dohled; potom se tryskem vraťte sem." Otočil se k Aurelianovi a oslovil jej dumnonskou keltštinou: "Jdi, Merline. Zůstaň u Krále." "Jistě, Pane," odpověděl mu týmž jazykem čaroděj.

Slezl a šel za obtíženými Seveřany. Ti za chvíličku přiběhli zpátky k vozu.

Zatímco se šplhali nahoru, Ir zašátral ve hromádce mečů na korbě vozu a posadil se s těžkým jílcem Calad Bolgu pevně sevřeným v dlani. Jednou zakroužil těžkou zbraní ve vzduchu a pak pobídl prásknutím otěží koně. A když se vůz pohnul kupředu, zakřičel do nebe: "Jeď s námi, Morrigan, a vyrví těm psům údy z kloubů!" Skupina ječících mužů se vyhnula z lesa právě včas, aby do ní mohl rozjetý vůz vrazit; nejméně dva padli pod kopyty koní - a potom se už Ir i Seveřané vrhli z vozu do bitky, meče zazpívaly a Bugge se svými deseti muži zaútočil zpoza stromů po obou stranách cesty.

Duffy seskočil na rovné nohy a jediným švihem Calad Bolgu odrazil několik napřažených mečů. Další ranou, od které jej rozbolelo rameno, jednoho muže div nepřesekl vejpůl; ostatní vyděšeně poodstoupili, protože skutečné umění, jak používat tak dlouhý meč, zapadlo už nejméně před staletím. Ir se vrhl kupředu a obratnými údery a ničivými ripostami rozvířil meč, jako kdyby jej používal celý život.

Shora z větví stromu se ozvalo zuřivé praskání a cvakání zuby a Duffyho jednotku posílilo pět okřídlených strážců. Takhle zblízka vypadali děsivě: z čenichů čněly kančí kly, oči se podobaly rybím. Stvoření těžkými a pleskavými údery křídel poletovala sem a tam po mýtině, sekala po hlavách nepřátel, dvakrát se jim podařilo zvednout muže tucet yardů do vzduchu, rozervat jej tesáky a pařáty a znetvořené tělo pak shodit dolů do bojujícího davu.

Jan Zápolský, který se teprve teď přiloudal odzadu, odrazil dýkou meč jednoho ze Seveřanů a hrot rapíru mu vrazil do krku. Když tělo padalo, poodstoupil a spěšně se rozhlédl. Vypadalo to na katastrofu. Jestli mu hned nepřijdou posily, bude muset ustoupit...

Potom se podíval přes hlavy bojujících k severovýchodu a oči se mu zúžily do vzteklého úsměvu. "Držte se!" zakřičel na svou tlupu zděšených maďarských odpadlíků. "Naši přicházejí!" Duffy se otočil právě včas, aby mohl odrazit šavli, kterou po něm tálo střemhlav útočící stvoření podobného druhu jako ta, která řádila mezi Maďary, ale jistě věrně někomu jinému. Tvor zastavil jeho ripostu, ale síla úderu jej srazila na zem. Jedinkrát sebou škubl a zmrtvěl; než dorazila další stvůra, měl Ir chvíličku času a všiml si, že zabitý nepřítel má na znetvořených nohou sandály s vysokými podpatky.

Bitva se změnila v zápas na život a na smrt a o ústupu už nemohlo být na žádné straně ani řeči. Pekelný hlomoz plný výkřiků, třesku mečů, nelidského ječení a pleskání těžkých křídel se rozléhal mezi stromy a tříštil se o ně. Protivníci se tu a tam vynořovali ve vírech prachu, nahoře se po sobě vrhali létající tvorové; z míst, kde Aurelianus bránil Krále proti třem afrítům, vyšlehávaly záblesky modrého ohně. Duffy si toho všiml a začal si údery a máchnutími těžkého meče razit cestu mezi bojujícím davem ke Králi. Dlouhá zbraň páchala mezi Maďary strašlivé škody, protože novější a lehčí rapíry ztratily na nerovném povrchu a v hustém davu všechny výhody.

K Aurelianovi se ale blížila vším tím zmatkem i jiná postava. Antoku Ten-no žnul v davu útočníků téměř tak široké brázdy jako Duffy. Orientálec máchal dlouhým dvojručním mečem nezvyklého tvaru a stejně jako Irovi se mu dařilo vyhýbat se jakýmkoli soubojům corps-a-corps, při nichž by byl vydán na milost ranám dýkou.

A když Duffy zachytil těsně meč jednoho z Maďarů a zpětným úderem muži roztál lebku, najednou mezi ním a bránícím se Aurelianem stál už jen sám Antoku.

Orientálcův pohled se rozjasnil poznáním, ale Duffy si to vyložil jen jako uctivý projev mezi dvěma výtečnými bojovníky. "Co teď uděláš, miláčku Západu," sykl Antoku, "co - aaaa!" Odskočil a podařilo se mu zachytil drtivý úder jílcem. Chvilku nato vychýlil nad hlavu doleva vedenou rimesu.

Bylo vidět, jak jej urazilo, že si jej Duffy nedoposlechl.

Švihl širokým obloukem po Irových žebrech. Duffy sklonil jílec až dolů k pasu a Orientálcův meč se se zazvoněním odrazil od kolmo vzpřímené čepele. Potom máchl mečem vpřed.

Na Antokuově tváři se objevila nelíčená hrůza, ale jen na chvíličku, protože silou vedený břit téměř polovinu obličeje odsekl. Tělo se zhroutilo, ale Ir se zastavil jen tak dlouho, než mu trvalo utít zmrzačenou hlavu úplně, a pak se rozběhl k Aurelianovi a Králi.

Skrčený čaroděj zoufale mával pažemi a směřoval šípy modrého světla a ty pořád slaběji a slaběji vylétaly od země proti třem vznášejícím se d'áblům, kteří mávali křídly a sekali po něm šavlemi a pařáty. Vypadalo to, že magické světlo už tvory jen plaší: stahovali se stále blíž.

"Merline!" zakřičel Ir chraplavě. "Použij všechno, co zbývá, v jediném záblesku!" Zastavil se, otočil se a podíval se, jak probíhá bitva.

Vyčerpaný čaroděj padl na kolena a napřáhl obě paže proti nejbližšímu afrítovi. Ozvala se hromová rána a jako lidský trup silný sloup jasného světla se vzepjal od země a srazil stvůru na zem.

Duffy se otočil a skočil vpřed ještě dřív, než ozvěna odezněla mezi stromy a než Aurelianus padl na zem.

Když byl na nejvyšším bodu ve výskoku, švihl nad hlavou Calad Bolgem a protál páteř jednoho z oslepených d'áblů. Stvůra zavřeštěla a ztěžka dopadla na zem. Ir se skrčenými koleny dopadl na zem a postavil se poslednímu útočnickovi, jenže ten vzletěl výš, zděšeně štěbetal a zamotával se do větví. Duffy na něj nedosáhl, ale dva z Králových okřídlených strážců si jej všimli, jako střely přeletěli přes mýtinu a udělali s ním krátký proces.

Duffy se opřelo meč, supěl jako kovářský měch a prohlédl si, co se děje: Maďaři prchali, po cestě mizící v lese je

pronásledovali zbylí Seveřané; vůz stál tam, kde jej zanechali, ale teď se kolem něj válely mrtvoly ajeden kůň nehybně visel v postroji; a Rikard Bugge seděl na zemi, něco si huhlavě notoval a ovazoval si stehno dlouhým zkrvavělým hadrem. Duffy se podíval na ležícího Krále rybáře. Ten se slabě usmál a pokynul mu.

Aurelianus celý roztřesený vstal a opřel se o kmen stromu. "To bylo... to bylo o chlup," vyrazil, ale zase už soudobou rakouskou němčinou. "Jsi v pořádku, Briane?" V pořádku? řekl si Duffy nazlobeně. Proč bych neměl být v pořádku? Potom mu meč vypadl z otupělých prstů, on se rozhlédl a najednou si uvědomil, jak strašně je unaven.

"Co se vlastně dělo, sakra?" zeptal se a snažil se, aby to neznělo příliš vyděšeně a rozklepaně.

Aurelianus se zadíval na trosky zbylé po bitvě a téměř nepřítomně pokývl. "Nepamatuješ si to." "Ne, ať to čert vezme. Naposledy si pamatuju, jak...

jak se ty létající strážé vrhly dolů z nebe." Čaroděj znovu přikývl. "Myslel jsme si to. Bojoval Artuš." Duffy se otočil a namířil na kouzelníka prst. "To teda ne!" rozkřikl se. "Za chvíličku si vzpomenu. To se stává, že lidi po nějakém drsném zážitku na čas ztratí paměť." Vztekle nakopl ohavného mrtvého afríta do nohy a šeptem dodal: "A tohle drsné asi bylo." Začal rázovat sem a tam, špulil rty, obcházel dokola vypálený kruh v trávě.

"No dobře," vyrazil konečně a ukázal k vozu. "Co je to za lidi?" "Většinou Maďaři," odpověděl Aurelianus klidně.

"Doufám, že mezi nimi najdeme i mrtvolu Zápolského, ale moc tomu nevěřím. A támhleto je Antoku. Vypadá to, že jsi ho zabil." "Koho? Našeho mandarína? Ne." Duffy pokrčil rameny. "No co, nejspíš to je dobře." "Ano." "A vůbec, co se pokazilo - a jak to, že všechny ty tvoje figle selhaly?" Čaroděj se omluvně zašklebil a podíval se na Krále.

"Nic. Tihle neměli dost magického nadání, aby pronikli kouzelným krytím... ale asi se vyznali v lese dost na to, aby mohli jít za někým, kdo to dokázal." Mezitím už se vydýchal a rázně odstoupil od stromu. "Sežeň všechny, kdo se udržel na nohou, a poruč jim, ať odnesou Krále na vůz," řekl Duffymu. "Vypřáhněte mrtvého koně. Já se podívám na raněné. Odpusť, Pane," řekl Králi a odkráčel po svahu dolů.

Duffy se sklonil pro meč a teprve v té chvíli si všiml, který to je. "Hej," zavolal za odcházejícím čarodějem, "proč jsem si vzal tenhle? Snad jsme se... myslím já i on... shodli, že je z módy." Aurelianus se napůl otočil. "Jenže to bylo ve chvíli, kdy jste oba mluvili jedním hlasem," zavolal. "Ale myslím, že když je sám, pořád mu dává přednost. Ještě že mě napadlo vzít jej s sebou." Došel o kus dál a sklonil se k jednomu ze zraněných Seveřanů.

"Neber si to tak, chlapče," řekl Brianovi mírně Král rybář. "Já vím, že je to těžké. Ale kdyby to bylo lehké, mohl by to udělat někdo jiný." Duffy se dál díval za Aurelianem a bezmocně pokrčil rameny. "Tak to asi lehké je," usoudil, "protože mám dojem, že to za mě někdo jiný dělá každou chvíli."

KNIHA TŘETÍ

"A té noci nastala na planině vřava jako
za veliké bitvy a přeskakovali ohňové,
jichž nikdo nemohl vysvětliti,
a zázrakové různí
na nebi..."

Z deníku KEMALA PAŠI ZADEHO,
úředního písaře sultána Suleymana I.
Zákonodárce.

KAPITOLA PATNÁCTÁ

Čtverec odpoledního světla se po štukové zdi posunul o pár palců dál a Brian Duffy se trochu napřímil, aby mu světlo nešlo do tváře; věděl, že jestli brzy nevstane a neodklidí se, bude muset vzdát pokusy udržet se nad světlem a bude se muset rozplácnout na lavici a zkusit dostat obličej naopak pod oslepující zář.

"Tak chceš nebo ne?" zopakoval trochu netrpělivě mladík stojící ve dveřích a zahoupal na provázku šedivou, člověku podobnou figurkou.

Duffy na něj zamžoural jako sova a zvolna upil zteplalého červeného vína, aby oddálil okamžik, kdy se bude muset namáhat s odpovědí. Ten kluk je až moc vyšňořený, usoudil. Plandavé modré rukávy jsou zdobně nastřížené, aby byly vidět skvrny rudého sametu, a hodí se nejvýš, když se jeden chce naparovat před ženskými, ale když čeká boj, pámbu zaplat' za starou dobrou koženou kazajku a rukavice. "To chceš jít takhle vyhastrošený?" zeptal se. "Jestli ano, tak doufám, že to je až tvůj druhý nejlepší oblek." Potom si vzpomněl na chlapcovu otázku a opožděně odpověděl: "Ne, díky. Žádný kořen mandragory nepotřebuju. Radši se uhnú a skrčím a sám se postarám o to, aby to dobře dopadlo." Mladý lancknecht pochybovačně potřásl hlavou a vrátil ošklivého kořenového pidimužika do váčku.

"Tvoje věc," uzavřel to. "Poslechni, a kdy ses narodil?" Ira napadlo několik šprýmovných odpovědí, ale byl příliš ospalý, než aby se do nich nutil. "Mhmm?" spokojil se s protiotázkou.

"Který měsíc ses narodil?" "Mno... v březnu." "Aha." Mladík vytáhl z váčku listinu a zadíval se do ní. "Tak kdybys byl ve Váhách nebo v Raku, moc bych se tam na tvém místě nehrnul. Jenže ty jsi Ryba, takže se nemusíš bát, že tě střelí do nohou." Ušklíbl se, vysekl úklonu a vyšel ven.

"Myslíš tím, že se to nestane - nebo jenom že se toho nemusím bát?" zavolal za ním Duffy, ale odpovědi se nedočkal. Ať se vsedě šponoval nahoru jak chtěl, slunce už mu zpoza horního okraje okna svítilo do očí. Protože nechtěl, aby ho tu našli, jak se před bitvou válí na zádech a dopijí víno, spustil nohy dolů z lavice, vstal a protáhl se. Při tom vrazil do poháru a rozlil zbytek vína po zemi. No co, řekl si rezignovaně, stejně už bylo na čase sbalit se a jít. Sedl si na jednu z

lavic a natáhl si boty, pak vstal, pobral meč, hauberk, kazajku a přilbu a vyšel ven, do nestálého a vůbec nehřejícího slunce v půlce října.

Řady skladů na jihovýchodním okraji města byly narychlo přestavěny na vojenské ubikace a uvnitř se usadilo několik rot lancknechtů včetně té Eilifovy. Duffy vyšel z nejjihnějšího baráku a prodral se davem žoldnéřů, kteří se sešli na náměstí za Schwarzenbergstrasse. Našel stůl, na kterém Eilifův vrchní zbrojř rozdělával arkebuzy, vzal si pušku s dlouhou hlavní a doutnákovým zámekem a pytlíky s prachem a kulemi.

"Duffe," řekl mu starý voják, "mám tu schovanou ještě jednu s kolečkovým zámekem. Chceš si ji vzít?"

"Nech si ji," zavrtěl Duffy hlavou a zašklebil se. "Když jsem se z ní posledně pokoušel střílet, chytily se mi do kolečka vlasy. Musel jsem ustoupit a mávat mečem a dýkou - a ta zatracená flinta mi visela na hlavě." "Neříkám, že lžeš," řekl zbrojř roztomile a podal mu pár kusů zápalnice.

Ir si to všechno odnesl stranou a odložil na roubení studny. Oblékl si hauberk a koženou kazajku. Z vrcholku hradeb se tu a tam ozval výstřel z děla a po něm ozvěna. Na chvíli vzhledl. To budou ostrostřelci, řekl si, asi se zahřívají střelbou na dálku. Zaposlouchal se, ale zpoza hradeb žádné výstřely slyšet nebyly. Sedl si a začal mušketu nabíjet. Už to bylo dvanáct dní, co byla Vídeň neprodyšně obklíčena Turky.

Mladík, se kterým mluvil v ubikaci a kterému teď mužíček z mandragory visel u pasu, se došoural až k Duffymu a kriticky se díval na jeho snažení. "Zápalnice má probíhat tou malou kovovou rourkou na vrchu hlavně," připomněl úslužně. "Aby to jiskra od prvního výstřelu nezažehla někde v půlce." Duffy se napřimil a proti sluníčku se na něj zazubil.

"Vážně? To slyším prvně," řekl mírně. "Ajá myslel, že ta rourka je tam proto, aby si s ní člověk mohl po bitvě nastroihat sýr." Bělovousý lancknecht, který seděl na bobku kousek od nich, přestal brousit meč a štekavě se zasmál.

"Jestli při svém mládí a pitomosti máš ponětí, co to je mříť," řekl, "tak by ti mohlo dojít, k čemu ta rourka je - kromě toho, že vede zápalnici. Sakra, Duffy je stará pažba, ten by šňůru blízko pánvičky nikdy nenechal." "Říká se o mně, že jsem vyvedl pár pitomostí, ale tihle rozhodně ne," souhlasil Ir.

Na hradbách znovu zahřměla děla, mladý žoldněř nadskočil a okamžitě provedl pár cvičných výpadů s mečem, aby to zakryl. Větrný vír přinesl dolů na ulici štiplavý pach střelného prachu. Mladík se cviky protáhl a posílil na duši - a nenápadně se Duffymu zeptal: "Myslíš, že to už je ono?" "Hm? Co ono?" "Tenhle výpad. Myslíš, že při něm prorazíme obléhání?" Starý muž se pohrdavě zasmál, ale Duffy se jen mírně usmál a zavrtěl hlavou. "Kdepak," řekl. "vědí, že ten vršek držet nemůžou. Je to spíš jen gesto. A my uděláme jiné gesto: vletíme tam a zaženeme je. Padne pár lidí, ale rozhodující bitva to nebude." "No ale kdy teda dojde na tu rozhodující?" Kluk se velmi snažil vypadat klidně a nevšímal si, že do hlasu se mu vkradla trocha hysterie. "Když budou ustupovat, proč je nemůžeme tlačit dál?" pokračoval hlubším hlasem. "A když na to přijde, proč nepostupují dál oni, když my ustupujeme?" Duffy opatrně odložil pušku na dlažbu. "Proč? Protože jsme staří veteráni, myslím my i oni. Lancknechtů dobře vědí, jak se platí za horkokrevné útoky - a tihle Turci, to jsou janičáři, nejlepší bojovníci Východu. Nejsou jenom odvážní jako akindžiové nebo jajaláři; jsou kromě toho taky chytří." "Aha." Mladík se podíval přes ulici na fasády domů rozbité dělovými koulemi. "Ale oni jsou... křesťani, ne?" zeptal se. "Janičáři." "Spíš bývali," řekl Duffy. "Turci je odvádějí z křesťanských rodin žijících na území jejich říše, ale ještě před dosažením sedmi let. Pak je vychovávají jako ty nejfanatičtější muslimy a nejoblíbenější vojáky sultánovy. Ano, byli pokřtěni, ale za křesťany se už považovat nedají." Chlapec se zachvěl. "To je jako ty povídačky o jezinkách a podvržených dětech. Vezmou naše vlastní lidi, převychovávají je a pak je pošlou zpátky, aby zničili zemi, ve které ani nepoznají vlastní otčinu." "Je to tak," souhlasil Duffy. "Lidi, na které budeme dneska odpoledne střílet, můžou docela dobře být syny mužů, kteří bojovali s rytíři u Bělehradu." "A jestli je nezaženeme, lidi odsud dál na západ budou zase za čas střílet na naše syny v turbanech," řekl mladík. "Ale my se snadno udržíme, vid? Chci tím říct... udržíme se, i když nám neprijdou na pomoc císařští?" "Je to závod s časem," řekl Duffy. "Co selže první: naše opevnění nebo jejich zásobování. V noci už je slyšet, jak se pod hradbami činí jejich zákopníci." "Poraženecký kec!" štěkl bělovousý žoldněř, mrštně vyskočil a zavířil čerstvě nabroušeným mečem nad hlavou, až to zasvištělo. "Při obléhání vždycky trvá dýl podminovat hradby než je rozbit střelbou z děl. A je poznat, že tu nemají nic než lehký kusy, dobrý tak na rozbíjení oken a střech, se kterými se ale dovnitř neprobijou. Myslí radši na to, jaká je klika, že kvůli průtřím mračen, co začaly před pár měsíci, museli Turci nechat všechno těžké dělostřelectvo na rozbahněnejších cestách!" Odkračel a pořád si pohrával s mečem. Poněkud rozveselený mladík jej chvíli nato následoval.

Duffy zůstal sedět, mračil se a najednou mu bylo líto, že ráno nesehnal víc vína; to, co řekl starý lancknecht, mu totiž připomnělo, jak naposledy mluvil s Aurelianem. Bylo to snad den dva před tím, než opustil Zimmermannovu hospodu a odstěhoval se do ležení.

Bylo to před pěti měsíci, jednoho jasného rána v půlce května. Starý čaroděj si k němu přisedl v jídelně a vedle jeho piva si položil dřevěnou truhličku, v níž rachtalo, jako by byla plná kamínků.

"Včera opustil Suleyman s celým vojskem Cařihrad," řekl. "A my dva podnikneme projíždku po východním břehu Dunajského kanálu." Duffy usrl pivo. "Proč ne," řekl, protože bylo pěkně a on už z města nevyšel celé týdny, "ale asi na ně nedohlédneme - natož abysme na ně tou tvojí bedýnkou šterku dohodili." "To jistě ne, to jistě ne," souhlasil Aurelianus vesele.

"Tak už pojď, dopij, já zatím řeknu Markovi, ať nám osedlá koně." Duffy ochotně souhlasil, protože hrozilo, že brzy přijde do služby Epifanie, které měla poslední dobou sklon propuknout v pláč pokaždé, když jej uviděla. Naposledy se to stalo v jídelně v večere.

Při té nepříjemné vzpomínce se otřásl, pak dopil a šel za Aurelianem ven. Pomohl Markovi osedlat druhého koně a rychle nasedl. "Až po vás, pane," řekl čaroději a vysekl takovou úklonu, jakou mu pozice v sedle dovolovala. Vyjeli severní branou a potom nechali koně, ať si lině jdou, kam chtějí, a oni zamířili najihovýchod, přes louky s

kobercem čerstvé trávy a kvetoucích pivoňek. Asi po dvou mílech Aurelianus zabočil doleva, k vrbám na břehu jižního ramene kanálu, a za chvíli už zastavili v komíhající se nazelenalém stínu.

"Co tu chceš s tou krabicí kamení provádět?" zeptal se Duffy konečně; za celou cestu tu otázku nepoložil, aby nedal před Aurelianem najevo, jak je zvědavý.

"Dešťovou magii. Tohle jsou meteoritické kamínky, kousky spadlých hvězd," odpověděl čaroděj, sesedl a došoural se až ke břehu.

"Tak dešťovou magii?" Duffy se zadíval do modravé klenby nebe, kde nebylo ani mráčku. "To sis vybral den," poznamenal. "Počkej." "Pospěš si. Už brzy bude poledne." Když Ir došel k vodě, Aurelianus se přikrčil a pokynul mu, ať je zticha. Nabral do dlaně trochu vody, něco upil a zbytek vetřel do hlíny. Otevřel dřevěnou truhličku. Duffy mu nakoukl přes rameno a zklamaně si prohlédl hromádku kamínků zvrásněných jako rozinky - a další trochou vody pokropil její obsah. Zavřel víko, i s truhlicí se vztyčil a začal ji rytmicky potřásat. K tomu něco šeptal řečí, které Duffy pro jistotu ani nenaslouchal.

Opakující se rachotění se zrychlovalo a nabralo složitější rytmus - a v nehybném vzduchu se větve vrb daly do pohybu. Brzy už listy šustily a Duffy, ač nerad, musel připustit, že se pohybují podle rytmu, ve kterém se otfásá truhlice.

Potom rachotění ještě víc zrychlilo - bylo už málem dvakrát rychlejší než na začátku - a pak přidalo ještě jednou.

Aurelianovy ruce se míhaly tak rychle, že nebylo vidět nic než šmouhu a že nešlo rozeznat žádné intervaly mezi jednotlivými zvuky: vše splynulo v jediný, hlasitý, rytmický sykot. Listy vrb se třásly tak, že je to div nervalo z větví. Duffy instinktivně couvl, protože nepřerušovaný ječivý tón jako kdyby byl intrádou pro něco, co vchází vždycky za podobných zvuků. Vzduch byl rozechvělý a zhoustlý a Duffy měl pocit, jako když člověk celý nesvůj balancuje mezi zívnutím a kýchnutím.

Potom čaroděj hodil truhličku s výkřikem do vody.

V letu se otevřela a kamínky dopadly na hladinu jako střepiny kartáčové střely. Zezadu zadul zároveň s výkřikem náhlý porыв větru tak silně, že Duffy málem sletěl za kameny do vody.

Vítr se opíral do obou skrčených mužů ještě dobrý tucet vteřin; potom Duffyho vlasy zase klesly a vrby znehybněly - zato na jih od nich se stromy začaly prohýbat. Po chvíli znehybněly i ony.

Aurelianus se ztěžka posadil a paže položil bezvládně na zem. Asi minutu otevřel ústa a lapal po dechu, potom úlevně vydechl. "Je spousta... spousta mocných duchů, ale tihle duchové deště jsou určitě jedni z... z nejenergičtějších."

Chystal se vstát, ale pak si to rozmyslel. "A pořádnou dávku energie požadují i od vyvolávače." Předpažil a prohlédl si chvějící se ruce. "Když jsem začal, muselo být téměř přesně poledne," usoudil, "jinak by nepřišli tak rychle a snadno. Naposledy, co jsem tohle kouzlo prováděl, a je to už řádka let, jsem musel tou zatracenou truhlicí třást dobrou půlhodinu." Duffy se díval, jak se dřevěná bedýnka houpe na vlnách a pomalu mří po proudu. "Poledne?" zopakoval nepřítomně. "Co je tak zvláštního na poledni?" Aurelianus se znovu pokusil vstát a tentokrát se mu to podařilo.

"Součástí každé magie je prolomení nebo narušení přírodních zákonů," oznámil Duffymu. "A ty se trochu uvolňuj, nebo jsou nejslabší, v poledne a o půlnoci." Duffy málem stihl přispět prohlášením o tom, že tou dobou bývá nejslabší i on, ale Aurelianus už rázoval ke koním. "Jsem rád, že se mi to povedlo," řekl starý čaroděj. "Při rychlosti, jakou Ibrahim postupuje, bude asi bohužel zanedlouho znemožněno provozování jakékoli magie. Ale deště by Suleymanův postup měly výrazně zpomalit." Vyšvihl se do sedla.

Ir jej napadl. "Proč to brzy nepůjde? To už nebudou žádná poledne a žádné půlnoci?" "Ne, ale když se přiblíží dva zasvěcení, jako jsme Ibrahim a já, a chystají se střetnout, výsledkem je, že magie uvázne na mrtvém bodě. Jako když dva bojují na nože a chytí jeden druhého za zápěstí. Veškerá vyšší magie je znemožněna tím, že se jejich aury disharmonicky překryjí. Když k tomu dojde, musí se o výsledku boje rozhodnout jen meči a děly; kouzla nezabírají." Otočil koně a vyrazil po břehu nahoru na louku.

"A tak," odušil Duffy a následoval jej. Zamžoural, jak mu slunce, najednou neodstíněné stromy, zasvítilo do očí.

"Takže až Turci přijdou, nebudeš s to na ně poslat... řekněme... mračno obrovských vos... nebo jim půdu pod nohama proměnit v tekutý písek?" "Obávám se, že ne. V zásadě je možné, že dneska jsem vysokou magii použil naposledy - aspoň než bude rozhodnuto; už teď jsem si povšiml, že se při obyčejných, všedních kouzlech a zařikáních setkávám s náznakem odporu."

"Jako když ses před pár týdnů pokoušel zapálit svíčku a popálil jsi stůl?" "Ano. Když se kvůli souboji dvou zasvěcenců magie zablokuje, pořád ještě fungují obyčejné, kuchyňské kouzelnické triky, ale i ty jsou obtížnější. A jak jsem říkal, vysoká magie je ta tam." "V tom případě nechápu, proč se sem oba obtěžujete," poznamenal Duffy. "K čemu tu jste, když se ta remíza nedá vůbec zvrátit?" "Vlastně... nedá se zvrátit téměř, ne vůbec," opravil jej Aurelianus.

"Proč? Řekl bych, že nejspíš proto, abychom mohli radit ostatním. Myslím, že zanedlouho budeš Artušem zcela a pořád - a pak budeš... bude potřebovat vedení a převýchovu."

Duffy nic neřekl, jen stáhl oči do štěrbin; a než se vrátili k Zimmermannově hostinci, rozhodl se. Sebral si svých pět švestek a Eilifův meč a v tichu vyklidil pozice.

Eilif nadšeně zapsal Ira jako vojáka své rotý a Duffy se ubytoval s lancknechty, kteří tehdy bydleli v severní části města, poblíž Willzelle.

Asi tak měsíc nato se do západní Evropy oficiálně dostala zpráva o tom, že Suleyman postupuje proti Rakousku s pětasedmdesáti tisíci mužů. Císař Karel byl příliš zaměstnán svým sporem s francouzským králem, než aby poslal vojsko Vídně na pomoc, a tak musel jeho bratr Ferdinand jít do Švýcarska na říšský sněm prosit o pomoc knížata svatého říše římské národa německého a klást jim na srdce, že pokud padne Rakousko, dostat se do Bavorska Turkům dlouho trvat nebude. A i přes nepřijemné náboženské spory se katolíci i protestanti shodli a sebrali Reichshilche, Říšský pomocný sbor, sebrané jednotky k obraně Evropy. Jejich formování zabralo měsíc, ale konečně, čtyřicátého září léta páně 1529, dorazil do Vídně hrabě Mikuláš von Salm s osmi tisíci profesionálních vojáků a převzal velení obrany. Předběhl

Suleymana jen o tři dny - a nebýt nevysvětlitelných prudkých dešťů, kvůli nimž Suleymanův postup proti toku Dunaje uvázl, dorazil by von Salm příliš pozdě a mohl by nanejvýš sledovat obléhání Vídně z dálky a obtěžovat Turky v drobných půtkách.

Duffy potřásl hlavou a vstal; byl rád, že se ještě pořád cítí trochu rozjařený vínem. Už po několik měsíců se spoléhal na permanentní opilost - vínem, rozhodně ne herzwestenským pivem - jako na léčbu a zároveň i prevenci veškerých jezerních vidění a artušovských návštěv uvnitř hlavy; podle toho, že od té doby jej nic podobného ani jednou nepotkalo, soudil, že lék zvolil správně.

Šum mnoha hlasů, který naplňoval náměstí, byl najednou proťat zadutím rohu a žoldnéři se začali rovnat do řad. Ir si narazil dozadu přílbu s krytem pro týl, které v Benátkách říkají celata, a pak ji zase stáhl za kryt nosu dopředu, aby měl chráněné tváře, bradu i nos. Potom si natáhl těžké rukavice, zvedl mušketu a tryskem vyrazil do míst, kde se shromažďovala Eilifova rota.

Neuspořádaný dav vojáků se seřadil do čtyř pochodových proudů asi po čtyřiceti mužích - někteří byli oblečeni ještě honosněji než mladík s mandragorovým mužíčkem, jiní ještě ošuntěleji než Duffy. Vojáci už toho moc nenamluvili. Kolem proudů prošli ohňostrůjci každé rotě s dlouhými pochodněmi a dohlédli na to, aby se konce všech doutníků rozežhnuly. Duffy přiměl toho Eilifova, ať mu šňůru zapálí na obou koncích, protože už zažil případy, kdy jediný zapálený konec po nečekaném pádu zhasl.

Eilif a Bobo opustili shromáždění velitelů a pobočníků a došli přes náměstí ke svým. "Budeme doprovázet padesát von Salmových rytířů až k tureckým pozicím," štěkl Eilif. "Jak jste asi viděli z hradeb, je to vršek s dlouhou kamennou zdí. My je máme zahnat tak daleko, aby na ně mohly začít střílet naše kanóny, a ty je pak vyženou až k hlavním liniím. Potom máme zůstat za zdí tak dlouho, aby bylo jasné, že bysme zeď dovedli bránit, kdybysme chtěli, a nakonec se vrátíme zpátky za hradby, ale rytíři první. Budeme na levém boku - a tam mi taky zůstaňte, nechci, abyste pobíhali bůhví kde. A ať to k něčemu vypadá - zejtra ráno se v Zimmermannovým hostinci sejdou s městskou radou a s von Salmem všichni velitelé a pobočníci od lancknechtů a budou chtít víc peněz, tak se předvedte jako profesionálové, bez kterých to nepude, chlapi. Jasný?" "Jasný!" zaburácela rota jednohlasně.

"Tak jo. Takže hlavy dolů, dejte těm za váma čas znovu nabít a nechte Turky, ať si sami vlezou tam, kde je nejspíš budete moct zabít. A žádný hrdinství - eště nás toho fůra čeká."

Roh se ozval znovu, lancknechti vyšli z náměstí na Kartnerstrasse a tam zahnuli doleva. Rytíři už byli na koních a srovnání v mezibraní, tu a tam se slunce vesele zablesklo na vyleštěných přílbách a kovových rukavicích nebo ozářilo nadskakující chochol. Vysoký, v brnění navlečený von Salm osobně uděloval svým bojovníkům poslední pokyny. Lancknechti ve dvou proudech obklopili rytíře. Tihle rytíři, to byli také bitvami zocelení profesionálové, veteráni z rolnických válek a od Tokaje a z tuctu dalších tažení. Dávno vyrostli z dětského pohrdání pěšáky, protože příliš často zažili, jak rytíř shozený z koně skončil jako želva převrácená na krunýř, pokud poblíž nebyla žádná pěchota, která by zahнала nepřitele.

Přes sluneční kotouč se přesunul velký mrak podobný nějaké příšeře z mořských hlubin; když k von Salmovi došel kněz a poželal jim, leckterý voják zaklel a začal chránit konec doutníku dlaní, protože si spršku svěcené vody spletl s prvními kapkami deště.

Přiběhl sluha s přenosnými schůdky a položil je k boku bohatě čabakrou zdobeného koně; von Salm po nich vylezl a rozložitý jako španělská galeona se uvelebil v sedle. Duffy si i z té dálky všiml, že před třmeny má přivázané černé koule dvou tříštivých pum. Hrabě zdvihl paži - kanóny na hradbách se rázem rozburácely a velký řetěz Korutanské brány se hlučně začal navíjet na tyč a pak ukázal vpřed. K dělostřelbě se přidal hluk kopyt a bagančat na dláždění, jednotky se daly do pohybu a vyrazily branou - vždy čtyři pěší a dva jízdní vedle sebe.

Krycí palba, vedená hlavně kartáči a kamením z nedávno rozbitých domů, měla Turky jen dezorganizovat a zabít každého, kdo by se odvážil vystrčit hlavu přes zeď a podívat se. A ustala, jakmile byli obránci města za branou. Duffy stál ve stínu hradeb a díval se, jak kouř z děl pomalíčku odplouvá na východ a proti šedivým mračnům se zdá být bílý. "Lancknechti postoupí vpřed," štěkl von Salm, "pak se rozdělí a udělají nám místo, zakopají se, budou vést krycí palbu. Až projedeme a zaútočíme na Turky, vyrazí za námi." Čtyři velitelé krátce přikýkli a sto padesát žoldnéřů se rozběhlo kupředu. Když oběhli jihovýchodní roh hradby, Duffy skrčil hlavu, jak mohl, ale na tureckých pozicích se kromě oblaku dýmu rozvířeného střelbou z děl nic nehýbalo. Zezadu zaslechl zvony od svatého Štěpána - byly to kostelní zvony zvoucí na mši v jednu hodinu, ne ječivé a drnčivé poplachové zvony oznamující útok. Chvilíčku před tím, než nejjižněji postavený z nehybných rytířů zmizel za vysokým rohem hradeb, se Duffy odvážil kradmo se podívat přes rameno. Ted' jsme v tom sami, pomyslel si a upaloval přes rozbitou planinu. Pořád se mu ještě dýchalo dobře. Doufám, že až začneme střílet, brzy vyrazí.

Běželi dlouho takovým směrem, který je musí zavést pod východní stranu vršku, jenž poskytl úkryt drzé tlupě Turků.

Duffy opatrně sledoval opevněné turecké pozice, ale nic nenaznačovalo, že by se snad chystal protiútok.

Ted' už lapal po dechu a děsil se možností, že by bylo potřeba upalovat v panice zpátky.

Vojáci vběhli na střelami rozrytý vršek a on toho využil, aby se znaleckým okem porozhlédl. Muslimové stáli v pevných řadách daleko vepředu a vpravo od něj.

V oparu byla sotva vidět červená skvrna: stan samotného Suleymana. Vítám tě, urozený sultáne, řekl si Ir. Nejspíš ani nevíš, že mi svého času nabídl tvoje místo.

Když nepřítel vystřelil první dvě rány, většinu zvuku odnesl vítr, a tak Duffy uslyšel jen tupé cvaknutí, jako když o sebe uhodí dva kameny; chvíli nato ale už dva lancknechti zakolísali, padli a vrazili do několika dalších.

Proboha, pomyslel si Duffy a poprvé toho dne se doopravdy začal bát, oni mají arkebuzy. Před třemi lety u Moháče je ještě neměli.

Eilif rychle doklusal dopředu a ještě v běhu se otočil a zařval na vojáky: "Ted' se rozdělte! Pak padesát kroků, stát a

střílet!" Od tureckých postavení se teď palba ozývala častěji, a než vojáci uběhli těch padesát kroků, několik jich padlo. Eilif to ale měl dobře promyšlené, protože když zastavili, byli mírně na východ od zdi, měli výhled za ni a jasně viděli bílé uniformy několika janičářů.

Duffy, který běžel v první řadě, zaklekl a připravil pušku k výstřelu. Zběsile lapal po dechu a byl rád, že mu zpocenou tvář a krk osušuje chladný západní větřík. Od tureckého opevnění zaznělo pár dalších výstřelů z arkebuz a přímo před Irem dopadla na zem kulka. Odskočila mu přes rameno a vrhla mu do tváře hrst prachu. Ranní opojení vínem už odeznělo, a tak se musel ke klidu přimět sám. Krouživými pohyby nacpal konec doutnáku do kraje úderky ve tvaru písmene S po straně pušky. Levou rukou chytil prachovnici popleskávající u boku a nasypal na pánvičku špetku šedivého prášku.

Janičáři pořád stáli za zdí a zřejmě nabíjeli pro další salvu. Duffy si opřel pravici o koleno, namířil na jednoho vysokého, našel si jej v zákrytu za trubičkou vedoucí doutnák. Zmáčkl spoušť a ta srazila úderku s doutnákem do pánvičky.

Náložka hlučně vybuchla a trochu Irovi popálila tvář. Duffymu kromě toho zalehlo v uších, protože v té chvíli vystřelila většina lancknechtů. Když si mrkáním vyhnal slzy z očí a podíval se, nebyl s to zjistit, jestli toho svého zasáhl nebo ne, protože zbylí janičáři praštili puškami a vyřítili se na ně s tasenými šavlemi.

Kde jsou rytíři? pomyslel si vztekle Duffy a začal znovu nabíjet. Divoký, ječivý pokřik janičářů jej obklopol jako pištění hmyzu nebo hejna tropických ptáků, brzy už slyšel i rychlé a těžké pleskání sandálů. Zvuk rychle sílil.

Odvážil se kradmého pohledu nahoru. Bože, jsou tak blízko! V napjatých snědých obličejích zahlédl lesknoucí se zuby a chvíli nato se jednomu z útočníků zadíval přímo do očí. Tak honem, prach na pánvičku, poručil si nakvašeně, a dělej! No vidíš, víc jsi toho vysypal na zem.

Jeden z bíle oděných Turků byl jen tři kroky nad ním na svahu, a tak proti němu vystrčil pušku jako kopí a stiskl spoušť. Doutnákem to praštilo do pánvičky tak prudce, že zhasl.

Jiskry sice vyletěly, ale až poté, co Ir odrazil tvrdou ránu šavlí teď už zbytečnou puškou; potom na něj muž padl a oba se svalili do prachu. Duffy se vyhrabal na kolena a vytáhl meč a dýku. Dýku vrazil Turkovi, který nevstal tak rychle, do krku, mečem odrazil další svištěcí šavli a pak provedl ripostu - krátký, silný sek po nohách. Malátná Turkova rimesa zazvonila Duffymu o přilbu a pak už Ir vyskočil a vrazil protivníkovi dýku do obličeje.

Ani se nezastavil a odkopl zahnutou čepel, která se na něj obloukem snášela. Toho, kdo ránu vedl, udeřil těžkou hruškou meče do brady. Hned se po něm vyřítil další bojem rozběsněný Turek, on ránu šavlí vysoko odrazil a počkal si, až si chlap naběhne na napřaženou dýku.

Potom jako by se nahloučená masa mužů otřásla, protože do mezery mezi oběma skupinami lancknechtů, kde bylo janičářů nejvíc, se cvalem vrátili rytíři. Velké a široké meče v rukou do oceli zakutých jezdců stoupaly a klesaly a Turci se zlomili jako hromádka náplavového dříví, když přijde velká vlna.

Duffy zmatku využil a uťal jednomu z Turků hlavu ze široka vedeným sekem, jako kdyby pracoval sekerou.

Chvilku nato už vedle něj byli jen dva lancknechti a jeden Turek v úzkých; pak se posledně jmenovaný sebral a dal se na útěk - a s ním i zbývající snad tucet janičářů.

"Nechte je běžet!" zaburácel von Salmův hlas. "Krokem vpřed a obsadit jejich postavení!" Duffy by stejně jinak než krokem postupovat nedokázal. Pracně zdvihl zbraně a zastrčil je do pochev, pak celý udýchaný a příliš zesláblý, než aby si dokázal třeba jen setřít pěnu z úst, doklopýtal nahoru.

Za pár minut stanuli na vršku lemovaném zdí. Duffy nechal plavat von Salmovo varovné povykávání, posadil se na zídku a zadíval se zpátky, na vysoké vídeňské hradby. Město mu připadalo jako cosi neskutečně bezpečného a vzdáleného. Jestli teď Suleyman nařídí pořádný protiútok, pomyslel si otupěle, rytíři se možná vrátí, ale z lancknechtů málokdo. Já tedy rozhodně ne, ke všem čertům.

Zaslechl zarachocení a tupý úder a podíval se, co se děje. Jeden z rytířů spadl z koně, ale Duffy nedokázal říct, jestli kvůli zranění nebo jestli omdlel horkem. "Sundejte mu brnění," poručil von Salm. Hrabě zdvihl hledí a bylo vidět, že má tvář zarudlou a zpocenou, jako by sám měl co nevidět omdlít.

"Je na to dost času?" zeptal se jeden ze žoldnéřů znepokojeně. Mlčení na malý a oddělený hlouček tíživě dolehlo.

"Mohli bysme ho jenom odnést a -" "Sakra, tak uděláte, co říkám?" Žoldnéř pokrčil rameny, pak přiklekl a začal rozvazovat řemínky a rozepínat přezky. Brzy se k němu přidali dva další a za pár minut bylo brnění dole - díky čemuž se zjistilo, že rytíř dostal ránu mezi hrudní a zádočný plát a je po něm.

"Dobrá," řekl von Salm unaveně. "Teď odvažte tyhle dvě pumy, spojte zápalnice a přidělte doutnák. Chci, aby byl hodně dlouhý." Tucet prchajících janičářů se už dostalo k tureckým hlavním liniím a začalo to vypadat, že se tam něco děje.

S čím to tu šaškuje? podivil se Duffy netrpělivě. Teď je čas na ústup, a ne na chytračení.

"Správně," kývl hrabě. "Teď to brnění zase složte a pumy dejte dovnitř." Podíval se na rytíře, který stál vedle něj.

"Původně jsem chtěl jenom zničit tuhle zeď, ale třeba i s ní pošleme k čertu pár netrpělivých muslimů." Když zpocení pěšáci provedli jeho rozkazy a opřeli brnění vzpřímeně o zídku, von Salm jim poručil, ať zapálí šňůru visící z prázdné přilby. "A teď zpátky domů!" zavolal. "Mírným tempem, lancknechti na bocích." Duffy se už téměř zcela vzpamatoval a došel kolem houfujících se koní do míst, kde se shromažďovala Eilifova rota. Eilif, jak vidno nezraněný, stál před nimi, ale Duffy nikde neviděl Boba. Stoupl si do tvaru, upřeně se díval do země a nevěnoval se ničemu jinému než dýchání a snaze, aby si obolené ruce co nejvíc pohověly.

"Vidím, že zatím jsi z toho vyšel dobře," ozvalo se za ním.

Zdvihl hlavu. Byl to ten mladík s mužíčkem z mandragory, šaty měl zaprášené a orvané, na tváři pár modřin, ale bylo jasné, že není raněn. "Jasně." Prohlédl si mladíka od hlavy k patě. "Já tě varoval, že to ty šaty odnesou. A jak koukám, ztratil jsi svůj amulet." "Svůj co?" "Ten kořen, to kouzlo z mandragory." Ukázal na pásek, u nějž se nic nehoupalo.

Mladík se tam vydešeně podíval, zjistil, že je to pravda, a stiskl rty. Potom se vytáhl na špičky, aby viděl dopředu a

napravo na von Salma, a zahuhlal: "Kdy už se teda hne?" Než mohl Duffy odpovědět, von Salm trhl otěžením a všechny pochodové proudy se daly do pohybu, pomalým a rozvázným tempem si to namířily k západu, k vysokým hradbám.

Ir sice bývával stejně tak ve své kůži v lesích, na moři i ve městech, ale dvanáct dnů obléhání mu přece jen víc přiblížilo, jak to asi vidí měšťan; teď mu připadalo nepřírozené vidět hradby zvnějšku, bylo to proti přírodě, nebo jako kdyby sledoval trup lodi zdola zpod hladiny, jako kdyby se díval zezadu na vlastní zátylek.

Trmáceli se dál, hradby se pomalu blížily a pořád se zezadu neozýval žádný ječivý bojový pokřik ani dunění houfnic. Duffy už poznával na hradbách lidské postavy a dokonce si všiml, že za jedním dělem vykukuje Bluto.

Potom se od východu ozvalo dunění kopyt a von Salm zvedl ruku, aby vojákům zabránil v tom, co jim velel pud, totiž přidat do kroku. "Utíkat nebudeme!" zařval. "Nemůžou nás dohnat dřív, než se dostaneme za hradby. A stejně, myslím, že se starají spíš o toho obránce, co jsme jim nechali u zdi." A tak šly kolony rytířů a lancknechtů dál pořád tím mučivě pomalým krokem a zvuky pronásledování silily a blížily se. Už i lidé na hradbách na ně křičeli, ať přidají.

Duffy se otočil a podíval se dozadu - to je luxus jen pro žoldnéře; rytíře kodex cti zavazuje dívat se pořád před sebe a věřit na slovo vůdce -, takže zjistil, že za nimi jedou snad dva tucty janičářů na koních a ve vánku jim bílé šaty povlávají jako křídla. Má pravdu, uznal Ir. Nejspíš se k nám nedostanou dřív, než budeme u brány, a nejsou blázni, aby dojeli až na dostřel děl. Nejspíš si opravdu myslí, že jsme na obranu té zpropadené zdi někoho nechali.

Potom janičáři dojeli ke zdi a začali kolem ní kroužit;

a chvilku nato se její prostřední část proměnila v oblak prachu stoupající vzhůru a na jeho okrajích Duffy zahlédl několik jezdců a koní, které výbuch srazil k zemi.

Po další chvilce se zvuk výbuchu převalil kolem něj.

Jakmile objeli výběžek hradeb, zaslechli, jak se Korutanská brána otevírá; i von Salm se jen pohupoval v sedle a nic nenamítal, když všichni přidali do kroku.

KAPITOLA ŠESTNÁCTÁ

Jak si v poslední době bezděky zvykl, probudil se Duffy jedním rázem, jako by do něj někdo strčil. Skulil se z palandy a stoupl si, bůhvíproč poděšeně se rozhlédl a zapátral, kde to vlastně je a jestli matné světlo za oknem patří úsvitu nebo pozdnímu večeru.

Jiný spáček, vyrušený náhlým Duffyho pohybem, přestal chrápat a slezl z palandy. "Co je, sakra?" rozkřikl se, zamžoural a začal šátrat po botách. "Co je, sakra?" Ze stínů se ozvalo další vrčení z několika hrdel a jeden hlas z opačného konce místnosti zavolal: "Co se děje, Suleyman tě honí ze spaní? Tak se ožer, než jdeš spát - pak se ti nebude zdát nic." No nevím, jestli je to tak jisté, řekl si Duffy. Uklidnil se a sedl si na palandu. Dřív než za obvyklou desítku vteřin si vzpomněl, kdo je, kde je a kdy je. Je večer, uhádl hrdě; odpoledne jsme vyhnali Turky z toho vršku, mně nevystřelila puška a chudák starý Bobo odrazil dvě šavle a tou třetí to schytl. Na všechno si vzpomínám.

Natáhl si boty a zase vstal. Zatoužil - a za posledních dvanáct dní ne poprvé -, aby bylo dost vody k vykoupání.

"To jsi ty, Duffe?" ozval se zblízka jiný hlas.

"Ano."

"Kam se ženeš?"

"Ven. Jdu se někam napít." "Eilif je u Krále oráčů, na Kartnerstrasse naproti kapucínskému kostelu. Znáš to tam?"

"Jasně." Za posledních pět měsíců Duffy srdnatě doháněl všechno, co proslulé žoldnéřské hospodě po třech letech nepřítomnosti dlužil. Podnik založil v roce 1518 vyhnaný Angličan, který při nějaké bezvýznamné potyčce na uherských hranicích přišel o nohu. "Možná tam taky zajdu.", "Rozumný nápad," souhlasil muž. "Stejně říkal, že ti něco musí povědět." "Tak to tam asi půjdu. Až budeš mít naspáno dost, zaskoč tam za námi." Duffy vyšel ven a pořádně natáhl chladivý západní větřík, který už dva týdny nepolevoval. Příkrov mraků, který vydržel celý den, se teď trhal, a Ir se podíval na Orion sklánějící se div ne až ke střešům. Na zaneřádané dlažbě už tu a tam pomrkávaly ohničky; kolem spěchaly skupinky zaměstnané se tvářících vojáků a kluci kšeftující s palivovým dřívím kramařili v troskách několika domů, radovali se z bohaté nadílky a plnili si košíky. Ve vedlejší ubikaci někdo brnkal na loutnu; Duffy vyrazil po Schwarzenbergstrasse a notoval si melodii s ním.

Král oráčů toho neměl mnoho, díky čemuž by jej bylo lze při pohledu z ulice rozlišit od okolních domů; nízký barák s doškovou střechou, s okny z olovnatého skla, která propouštějí ven na dlažbu jen slaboučké proudy světla. Hostinské znamení, rezatý pluh, byl přibit přímo k cihlám a ve tmě byl v podstatě neviditelný. Duffy dorazil k těžkým dubovým dveřím a pěstí zabušil na prázdné a ošoupané místo pod závěsem na klepadlo.

Po chvilce se dveře otevřely dovnitř a ven na ulici proniklo o trochu víc světla a s ním směsice zápachů hovězí, pivo, koření a pot. Přes korbel s napěněným pivem na něj zamžoural vysoký mladík s piskovými vlasy.

"Můžu dovnitř?" optal se Duffy s úsměvem. "Patřím k-" "Já vím," řekl piják, spustil ruku s korbelem a otřel si ústa rukávem. "K Eilifově rotě. Viděl jsem tě dneska z hradeb. Pojď dál." Ustoupil a mávl Duffymu, ať vejde.

Šlo se ještě po pěti schodech dolů, takže strop z těžkých trámů se zdál být vyšší, než byl. Lampy a svíčky vrhaly rozplzlé nažloutlé světlo na tucet stolů, a přestože se hučení hovoru a smíchu a řinčení pohárů přelávalo po místnosti sem a tam jako příboj, silně zdi a tlusté dveře pohlcovaly zvuk tak dokonale, že náhodný chodec zvenčí sotva poznal, že v domě vůbec někdo je. A dnes byla i hudba, starý Fenn, hostinský, vytáhl starodávnou harfu - kořist z bůhvíjakého a dávno zapomenutého tažení -, brnkal na ni staré lidové písničky a doprovázel je improvizovaným pozpěvováním rouhavých sprosťáren. Duffy sešel po schodech a začal se prodírat davem k místu, kde, jak věděl, se rozlévalo víno.

"Duffy!" ozvalo se pronikavě. "Sakra, Briane! Tady!" Ir se rozhlédl a našel Eilifa usazeného s několika dalšími veliteli

lancknechtů kolem stolu u zdi. Několik lidí mu udělalo cestu a on došel až ke stolu a posadil se.

Protože na stole byly drobký chleba a zbytky uzenek, usoudil, že velitelé tu sedí už od večere.

"Briane," řekl Eilif, "tohle jsou velitelé svobodných rot, Jean Vertot a Karl Stein." Duffy oběma pokývl. Stein byl vysoký a statný a kolem levého oka a pak až dolů na tvář se mu mezi vráskami kroutila stará jizva; Duffy se s ním setkal před patnácti lety, když se bojovalo na Rýně. Vertot byl rozložitý obr a pořád měl naprosto černý plnovous, i když jako velitel té nejdívočejší evropské party lancknechtů - nebo spíš lansquenetů, jak byli známi v jeho rodné Normandii - působil už dobrých dvacet let.

"Co pijete, Duffy?" zeptal se Stein skřípavě. Ale než mohl Ir odpovědět, Stein se natáhl a chytil jednoho z mužů vlastní roty. "Ebersi," řekl, "přines sem ten soudek černého." "Ten soudek, pane?" zopakoval Ebers pochybovačně.

"A není přivázaný na řetěz? Co když -" "Vem tě čert, kdybys mě takhle pomalu poslouchal v bitvě, je po nás všech už roky. Dostals rozkaz - tak mazej!" Duffy už otevřel ústa a chystal se hlasovat pro víno, ale pak zmlkl. Teď, když nebožák Ebers musí nasadit život, aby nám přinesl pivo, to nemůžu odmítnout, pomyslel si bezmocně. V duchu nad tím mávl rukou a s úsměvem oslovil Steina. "Černé? V říjnu? Kde to Fenn sebral?" "Z Herzwestenu," řekl Stein. "Majitel Zimmermannova hostince - jak se jmenuje, Eilife? Přece najal tvoji rotu." "Aurelianus," odpověděl Eilif.

"Přesně tak. Aurelianus si zřejmě schoval pěkných pár beček z jarní dávky pro složité situace, jako je tahle -" Duffy usoudil, že rozmáchlé gesto, kterým to velitel doprovázel, se týká tureckých vojsk nashromážděných za městem, "- a teď to všechno rozdělujeme mezi vojáky. Ale stejně, je to už dvanáct dní a ve městě musí být deset tisíc různých vojáků; to se divím, že ještě pořád něco zbylo." "Možná je to jako s tím bochníčkem chleba a rybou," nadhodil Duffy.

"Tenhle Aurelianusův zážrak se mi líbí víc," poznamenal Vertot.

"Duffe," změnil téma Eilif, který posledních pár vět neposlouchal, "zavola jsem tě sem proto, že dneska zabili starouše Boba. Zejtra ráno jdou všichni velitelé lancknechtů a jejich pobočníci do Zimmermannovy hospody na schůzku s von Salmem a dalšíma hlavounama a budou po nich chtít víc peněz - máme dojem, že si můžeme říct, o co chceme, chápeš -, takže chceme mít důstojný zastoupení. Což znamená, že tě povyšuju na svého pobočníka." "Mě?" Duffyho to, že jej najednou čeká pití herzwestenského černého a potom návštěva Zimmermannova hostince, mírně poděsilo. Poprvé za pět měsíců měl pocit, že se jeho nezávislost otřásá v základech. Možná že to všechno, od Bobovy smrti až po vyslání Eberse na loupežnou výpravu za pivem, je záměrné. "Ale propána, Eilife, já jsem k rotě přišel poslední! Tucet tvých starých vlků si to místo zaslouží víc než já, když je předběhnu, nejspíš vypukne vzpoura." Ze druhého konce místnosti se ozval křik a zvuk praskajícího dřeva.

"K čertu s tím," řekl Eilif bezstarostně. "vzbouřit se už pokoušeli a měli k tomu pádnější důvody než tohle. Pro potlačování vzpour mám od přírody nadání. A kromě toho seš na to místo ten pravej - málokdo z mejch lidí má ty roky zkušeností jako ty a ty seš o hodně chytřejší." "A kromě toho," zdůraznil s úsměvem Vertot, "by téměř vzpoura znamenalo už tvoje odmítnutí." "To Duffy ví," štěkl Eilif.

"Ovšem," uznal Ir. "Taky to neodmítnu." Podíval se stranou a uviděl, jak Ebers nese soudek pod paží, loktem odhání lačné pijáky a prodírá se k jejich stolu.

"Pivo je tady," ohlásil Stein a povstal. Se zařinčením tasil meč a postavil se proti Ebersovým pronásledovatelům.

"Udělal to na můj rozkaz!" zařval. "Táhněte, parchanti, jestli si nechcete přidržovat střeva rukama, až odtud půjdete."

Vzteklí lancknechtí vycouvali a huhlali si něco o oficiálních privilegiích. Ebers položil soudek na stůl a zasalutoval.

"Splnil jsem váš rozkaz, pane." "Velmi dobře. Natoč si jedno a běž." "Takže domluveno," řekl Eilif, který už otočil kohoutkem a naplňoval korbale proudící hnědou tekutinou.

"Ráno se mnou jdeš do Zimmermannova hostince." Znovu kohoutek zavřel, jeden z plných korbělů postavil před Ira a začal loužičku rozlitého piva vysušovat chlebovou kůrkou.

"Jasně." Duffy se zhluboka nadechl a vypil půl korbale jediným douškem. Čert to vem, pomyslel si. Je to dobrota. Eilif zálibně žvýkal nasáklý chleba a vypadalo to, že je téhož názoru...

Fenn se zkušeně otočil na dřevěné noze a dodusal k nim. "Co je to tady za výtržnost?" otázal se s dravčím úšklebkem.

"Moje hospoda je moc klidnej, rodněj podnik." "To my víme, Fenne, proto jsme taky tvoje vynikající pivo dali donést sem, aby bylo v bezpečí před těmi ochlasty," řekl mu Duffy. A místo tečky za větou dopil všechno, co v jeho korbelu zbývalo, a dotočil si.

"Kupujete si celej soudek - rozumím tomu správně?" "Přesně tak," potvrdil Stein. "Oslavujeme Duffyho povýšení na pobočníka velitele." "Ha!" vyprskl Fenn a třískl dřevěnou nohou o zem, což u něj zřejmě nahrazovalo plácnutí se do kolene.

"Duffy? Ta chodící bečka vína? Rozumnej nápad! Můžete se spolehnout, že o vás budou pečovat Dionýsos a Silenos a Bacchus." Při posledním jméně Ir podezřívavě vzhlédl, ale Fenn se jen dobrosrdečně smál. "To chce písničku!" rozkřikl se hostinský.

Nato se tu a tam ozval potlesk a hučení hlasů poněkud zesláblo, protože Fennovy písně byly oblíbené.

"Hoď tam Nadrženou vopici," zahulákal jeden voják. "Ne, radši zahraj Svatá Uršula mu dala i potřeť," zaječel jiný.

"Sklapněte huby, bando," řekl Fenn. "Tohle je vážná chvíle. Briana Duffyho povýšili na pobočníka u Eilifovy roty."

Ozvalo se pozdravné volání, protože ať Duffy říkal o vzpouře cokoli, vojáci si jej vážili a měli v oblíbeně.

Jednonohý rychlou chůzí složenou ze skákavých pohybů, jako když se roluje po dolních okrajích sud, došel k výčepnímu pultu, kde stály soudky s vínem a u nich harfa. Vzal si ji a pohládl dlouhý, hladký rám; potom hrábl do strun a zahrál první tóny staré vagantské písně Fortuna, imperatrix Mundi.

Fenn zpíval a všichni se přidali, aspoň přibližně doprovázeli refrény, pořvávali starodávná slova oslavující vrtochy Kola Štěstěny. Duffy zpíval stejně hlučně jako ostatní a odměloval se jen na tak dlouho, než dopil druhý korbel a mohl jím bušit do stolu.

Když Fenn dozpíval, hosté se tím neznepokojovali a dál hulákali refrén, a tak pokrčil rameny a začal podruhé. Duffy se

posadil pohodlněji a znovu si dolil hnědé pivo. Zamyšleně popíjel.

Stejně jako některé nápěvy snadno vyvolají vzpomínky staré desítky let, jako náhodný závan vůně, o kterém ani nevíte, odkud přišel, vzbudí dávno zapomenuté city z dětství, i chuť piva ve spojení s prastarou vagantskou písní v něm popíchla jakousi vzpomínku - na cosi příjemného a dávno ztraceného. Obyčejně se spíš bránil a nechtěl povzbuzovat své schopnosti rozpomínat se, ale tuhle unikající maličkost pronásledoval hlubinami paměti se vši opilekou lehkovázností a soustředěností.

Potom na něj Eilif už stačil jen překvapeně zamrkat, protože Ir najednou vyskočil s výkřikem, který teď už trochu utichající píseň přerušil. Duffy se rozhlédl po rozjásaných a udivených tvářích, zvedl napěněný korbel a zavolal cosi řečí, které nikdo nerozuměl.

"To je snad gaelsky nebo co," řekl Fenn. "Hej, Duffe!"

Nech si tu ty své barbarské jazyky! Máš štěstí, že každého nenutím, aby v mém domě mluvil bohabojnou latinou." Vypadalo to, jako by Ir teprve teď pochopil, že mu nikdo nerozumí, pak se zasmál, došel až k Fennovi a natáhl ruce po harfě.

Hostinský se také zasmál, ale nejspíš, jako kdyby nevěděl určitě, s kým má tu čest; po chvíli váhání mu ale harfu dal. Duffy si ji vzal, jeho prsty jemně přeběhly po strunách a vyloudily něžnou a přelétavou melodii podobnou hudbě, kterou slyšíte z veliké dálky. Vzhlédl, dal se do řeči, pak se zarazil. Potom křikl: "Aperte fenestras!" "Hoho!" vyrazil potěšeně Fenn. "O latinu jsem si řek, latinu jsem dostal. Neslyšeli jste, hňupové? Otevřete okna!" Pár žoldnéřů, kteří sice byli vyjukani, ale chtěli se dozvědět, co z toho vyleze, přiskočilo k úzkým okénkům a otevřelo je. Duffy se otočil k těžkým dveřím, jednou rukou sundal závoru a rázným kopnutím otevřel. S otevíráním těchhle dveří nejspíš Fenn nepočítal, protože se z druhé strany ozval zvuk padajících beden, ale když do místnosti vnikl závan západního větríku, hostinský se jen zasmál.

Potom začal Ir hrát, a hrát rychlou, skočnou melodii, v níž se k napětí a hrozbě pro zjemnění přidávalo veselí.

Byly v ní ostrážitost a vzrušení, jako když se krčíte v ranním chladu, prsty tisknete oleštěný jilec vyzkoušené zbraně, mžouráte a čekáte, kde se vynoří hlava nepřítele; byl v ní pocit, jako když se sevřeným žaludkem a s vyschlými ústy ženete koně dolů po nebezpečném svahu; byl v ní zázračný cit muže stojícího na přídi rychle plující lodi a dívajícího se, jak se do nezmávaného moře utápí slunce. Vojáci propadli hudbě a místnost téměř zcela ztichla. Jako kdyby jim nápěv a čerstvý vánek vyhnaly z očí valnou část skelného pijáckého lesku.

A v pozadí se poznenáhlu rodil hlavní nápěv, pak se vynořil víc, dostal se do popředí a popustil zcela uzdu melodii zrovna tak královské jako skřítčí. Posluchači se rozhybali, protože ji začali poznávat, a Ir se dal do zpěvu, a to právě tou řečí, kterou Fenn popsals jako "gaelsčinu nebo co".

Pár hlasů se k němu přidalo německy, po chvíli další a další. Ale byla to prastará píseň, která prošla mnoha jazyky, a tak brzy Fenn burácel anglicky a Vertotovi Francouzi se přidali v mollové tónině, která jako by hlavní téma odrážela, byla jeho zrcadlovým dvojníkem, konvexním patřícím ke konkávnímu.

Zanedlouho už v místnosti hřímala píseň naplno a mnozí vojáci vstali, aby dali plicím víc volnosti, a proplétající se mnohajazyčný sbor melodicky rozdrnčel sklenice na políčkách.

Jak se píseň blížila k vrcholu, Ir z nástroje loudil stále silnější akordy - a potom, přesně v nejlepším, se z věže svatého Štěpána rozezněly zvony ohlašující osmou. Píseň elegantně přešla do crescenda a zcela lehce přijala zvony jako doprovod; chvíli nato dunění kanónů z hradeb poskytlo burácející basovou linku.

Duffy už jen ozdobil konec písně několika vcelku zbytečnými kudrlinkami a pak vrátil harfu Fennovi.

Všichni už stáli, tleskali a nadšeně volali, Duffy se uklonil a vrátil se ke stolu.

Tvářil se trochu vyděšeně, ale nikdo si toho nevšiml.

"To byla nádhera," ohodnotil to Stein. "Chlapi jsou tu zavření už dvanáct dní a propadají poráženeckým náladám. Takováhle muzika je povzbudí."

"A co jsem slyšel, bojovat umíte taky," přidal se Vertot. "Eilife, vybral sis pobočnicka dobře." Po dělostřelbě se neozvaly poplachové zvony, takže věděli, že Bluto jen vyslal do tmy pár kulí, aby se Turkům trochu připomněl. Zase začalo téct proudem pivo a večer pokračoval hlučně, ale bez valnějších příhod. Po nějaké době si kdosi postěžoval na průvan a okna byla zavřena.

Pár hodin nato už Eilif a Duffy klopýtali zpátky do ubikací. "Vyspi se pořádně," radil Eilif. "Zejtra ráno musíme na to jednání." "Jednání? Jaké jednání?" "To nic. Řeknu někomu, ať ti včas chrstne na hlavu škopek vody." "Radši piva." "Správně. Chmelový křtiny. Poslechni, kdy ses naučil hrát na harfu?" Duffy se upřeně zadíval na ulici, ale vypadalo to, že se mu před očima houpe. "Nikdy," řekl. "Nikdy."

A dvě hodiny po svítání už Eilif a Duffy, oba velmi slušně oblečení, kráčeli po Rotenturmstrasse. Bylo zataženo a vzduch chladil, takže si Ir vytáhl manžety rukavic přes rukávy.

"Jak jsme na tom s časem?" zeptal se a sledoval, jak se mu u úst sráží pára.

"Jdem trochu moc brzy - mám dojem, že Stein ještě byl vevnitř, když jsme vyšli. Von Salm přijde pozdě určitě, aby nám ukázal, že si z nás nic nedělá. Ale já si myslím, že bysme z nich něco vymáčkout mohli - ty jenom kejvej a tvař se rozhodně, ať budu říkat cokoli, jasný?" "Ovšem," souhlasil Duffy bezstarostně, i když v duchu byl rozhodnut mluvit si, když se mu mluvit bude chtít. Zabočili doleva a brzy už v dálce zahlédli cíl.

Zimmermannův hostinec stál v severní části města, v místech, kde Tuchlauben končí vnitřní hradbou, takže byl dobrou půlmíli od nynějšího cíle tureckých náporů a tak trochu pořád vypadal, jako by se ve Vídni nic mimořádného nedělo. Kolem netábořili žádní vojáci, na ulici žádné sutiny a harampádí a dělové koule odřené od dopadu na zdi domů, západní vítr odváhl i kouř; když člověk viděl obvyklé roznašečky mléka a žebráky, mohl si docela dobře představovat, že tři míle odsud na jih není pětasedmdesát tisíc Turků.

Opravdu, vypadalo to tu jako před pěti měsíci, když hospodu viděl naposled, a on se neubráníl pudovému pocitu, že se konečně vrátil domů. Musel si silou připomenout, že je to hlavně domov čaroděje, jehož úmyslem je doslova a do písmene jej vyhnat z vlastní hlavy.

A taky je tu doma Epifanie, připomněl si, moje dávná přítelkyně, která propukla v pláč pokaždé, když mě potkala, aspoň než jsem odsud vypadl. Ir měl odjakživa sklon přetavovat dlouho trvající pocit viny v mírnou rozmrzelost - a právě to se stalo v jeho vztazích s paní Hallstadtovou. Proč ženy musejí být takové, položil si otráveně otázku. No prosím, nechal jsem ji být, porušil jsem slib - přiznávám! Ale copak se dá čekat, že kvůli něčemu takovému chlapovi zhořkne celý zbytek života?

Pcha! Klidně mi přiveďte devět panen luxorských, všechny nahé a povolné, a chvilku nato mi je zase mávnutím seberte - sklenice vína mi tu tragédii vyžene z hlavy raz dva. A navíc to už je pět měsíců. K čertu, třeba to už překousla. Přidal do kroku trošku radostněji a zahnal slaboučké, nepříjemné podezření, že Epifaniiny city neposoudil tak docela poptivě - a možná ani ty své ne.

Eilif šel první a první také otevřel hlavní dveře. Prošli předsíni a vstoupili do jídelny. U dlouhého stolu u okna už sedělo několik velitelů. Duffy koutkem oka zaznamenal, že ve vzdáleném rohu sedí sám u stolu Lothario Mothertongue. Jak vidím, nic se nezměnilo, pomyslel si - snad jen Lothario vypadá ještě vyzáblejší. Ale to my všichni.

"Dobrý ráno, chlapi," pozdravil Eilif. "Tohle je můj pobočník, Brian Duffy. Briane, tohle je Fernando Villanueva z Aragonu a Franz Lainzer z Tyrol." Duffy přikývl a posadil se. Španěl se usmál. "Líbilo se mi, jak jste včera večer hrál na harfu," řekl. "Musíte nám zahrát ještě jednou, než padnou hradby." "Tak to asi nemám dvakrát moc času," odpověděl Duffy s úsměvem. "Já k tomu potřebuju vypít strašně moc piva - a Suleyman vypadá na to, že hradby zboří dneska v poledne." "V tom případě byste měl začít hned," usoudil Villanueva. "Hej, je někdo v kuchyni? Pivo pro našeho přítele muzikanta! A pro ostatní taky!" Eilif se díval z okna, které už po Bobovi stačili znovu zasklít. "Přichází pár lidí," řekl.

Za jeho zády se otevřely dveře a vešla Epifanie s tácem, na kterém stála holba a půltucet korbělů. Duffy s nepříjemným pocitem odvrátil oči, ale stačil zaznamenat, že Epifanie vypadá zároveň starší i milejší. Potom jej uviděla - ozval se vzlyk a chvilku nato i třeskot a cáknutí, jak tác dopadl na podlahu. Vzhlédl právě včas, aby uviděl, jak Piff plačky utíká do kuchyně. Mothertongue vstal a pospíšil si za ní.

Španěl ohromeně zamrkal. "Nejspíš neschvaluje pití hned po ránu," usoudil. "Hej, slečno! Hostinský! Kde jste kdo? My to nechceme chlemtat z podlahy jako kocouři!"

Po nějaké době se ve dveřích do kuchyně objevil Werner a nazlobeně a pátravě krčil obočí. Potom uviděl napěšenou louži na podlaze. "To udělala Epifanie?" zeptal se tak všeobecně. "Tak to už je vážně vrchol! Anno," zavolal přes rameno, "podívej se po ní. Utekla, protože rozlila všechno pivo a protože ví, co tentokrát udělám - já tu potvoru nachmelenou vyrazím!" A zase zmizel v kuchyni.

"To je Vertot," řekl Eilif, který si hlučného výstupu nevšímal a dál pozoroval, co se děje na ulici. "Aha! Von Salm jde hned za ním. Přesně včas - to je dobrý znamení. Tak do toho, chlapi, teď to všechno zmákneme." Ale ale, řekl si Duffy hořce, já mám dojem, že tak docela všechno ne.

Po celé jednání se už Epifanie neobjevila a Duffy zjistil, že jej žoldnéřské řeči nijak zvlášť nezajímají. Anna jim roznesla pivo a uzenky a tu tam Ira častovala zlobnými a vyčítavými pohledy.

Čert to vem, říkal si Duffy, zatímco elegantní von Salm s pěkně zastřiženým vousem zdlouhavě něco rozkládal, nebyla to moje chyba. To už musí být čistá hysterie, póza - a Anna to jistě chápe! Sakra, ze žádných kopaček, co jsem kdy dostal, jsem si nedělal hlavu víc než týden...

Vážně? ozvala se sarkasticky jiná část jeho mysli. Tak to asi musel být nějaký jiný Ir, ten, co v šestadvacátém odjel bojovat s Turky k Moháči jenom proto, že se jeho dívka provdala za jiného; a trvalo mu tři roky, než se jí odvážil přijít znovu na oči.

"...no není to pravda, Briane? Máš snad pocit, že přeháním?" Eilif na něj vyčkávavě pouličil oči.

Duffy zdvihl hlavu a zadoufal, že se mu podaří dodat otrávené a znepokojené tváří rozhodný a zachmuřený výraz.

"Nijak jsi nepřeháněl," přihrál Eilifovi.

Švýcar se znovu otočil k von Salmovi. "Vidíte? A to říká chlap, co bojoval s Tomorim! Nemůžete popřít..." Debata znovu odplula kamsi mimo dosah Irovy pozornosti. I přes to, co si sliboval ráno, začal pořádat víc než svůj díl piva. Konečně velitelé lancknechtů odsunuli lavice a vstali.

"Jako zástupce císaře Karla V. s omezenými pravomocemi vám mohu nabídnout navíc jen tohle," řekl von Salm. "Ale ujišťuji vás, že až budou Turci zahrání pokud budete vy lancknechti podávat stejně dobré výkony v boji jako dosud -, jednoznačně doporučím, abyste byli zaplacení lépe." Velitelé pokývli, rozešli se a vytvořili živě debatující hloučky. Bylo jasné, že dosáhli všeho, v co doufali.

Eilif se otočil k Irovi. "Jdeš zpátky, Duffe?" "No... ještě ne," ošklíbl se ke dveřím do kuchyně Duffy. "Musím si tu něco... zařídit." "Tak se uvidíme potom." Prošedlý švýcarský velitel se na něj zašklebil. "A neďelej si s tím větší starosti, než za jaký to stojí, chlapče." Duffy pokrčil rameny. "Já už sám pořádně nevím, jestli mi na tom záleží."

KAPITOLA SEDMNÁCTÁ

Našel ji ve skladu, kde byl vzduch hustý moučným prachem. Seděla na bečce se solí a vzlykala tak křečovitě, až to vypadalo, jako by jí pošubávala smečka neviditelných psů.

"Epifanie?" Obrátila k němu usazenou tvář, pak ji zase otočila a rozplakala se ještě víc. "Proč ses musel vracet?" zeptala se konečně. "Jen abys mě připravil o místo?" "Ale no tak, Piff," řekl Duffy. "Neplač. Werner tě vyhodit nemůže; podnik

patří Aurelianovi a u toho pořád mám nějaké slovo. Sakra, řeknu mu, ať ti přidá." "Vůbec přede mnou..." vzlykala, "nevyslovuj jméno toho mizery." "Jakého mizery?" zeptal se Duffy zmateně. "Aureliana?" "Ano. To on na tebe seslal nějaké... hnusné kouzlo, kvůli kterému jsi ke mně začal být lhostejný a chladný." Znovu propukla v žalostné vzlyky. Duffy usoudil, že od ní bylo nefér takhle změnit námět. "Mluvili jsme o Wernerovi," připomněl. "A já dohlídnu na to, aby se k tobě v budoucnu choval slušně." "Co mně záleží na tom, co bude?" polykala slzy Epifanie. "Já žádnou budoucnost nemám. Stejně brzy Turci useknou zdi a zboří mi hlavu." Duffy usoudil, že když ani nedokáže přemýšlet o tom, jaká slova kde používá, asi tuhle větu říkala v poslední době tisíckrát.

"Ani otce jsem už dva týdny neviděla," řekla zlomeným hlasem. "Chtěla jsem s tebou odjet a prostě ho opustit a když si teď na to vzpomenu, nemůžu se mu podívat do očí!" "Dobrý Bože," řekl Duffy. "A kdo mu vlastně nosí jídlo?" "Cože?" vzlykla. "Aha, nakázala jsem to Křovímu." Kalnými očima se na něj podívala. "Briane, jestli budeš s Aurelianem mluvit, mohl bys mu říct, ať to u Wernera zařídí s mojí pálenkou? Vždycky jsem byla zvyklá dát si hlt večer před spaním a ráno, když vstanu, pomáhalo mi to při práci, ale teď mě Werner uráží a říká, že už nic nedostanu, tak musím vždycky trochu ukrást, když se nikdo nedívá, a to mě hrozně ponižuje. Jako kdyby Werner sám vůbec něco dělal. Pořád je někde zalezlý a povídá si s tím svým kamarádem, s tím mizerným básníkem. Promluv s ním o tom, Briane. Udělej pro mě aspoň tohle." Ir se na ni zamyšleně díval. Je to nějaký složitý tah, vymyslela si to snad, abych se cítil ještě provinileji? Ach, Briane, jen se podívej, dohnal jsi mě k pití, ty darebáku bezcitná. Měl jsem to pochopit takhle? Můj Bože, napadlo jej najednou, jen poslouchej sám sebe, Duffy. Vždyť ty jsi bezcitný darebák. Chudák holka si tu žila docela v klidu, pak ses přihasil a pobláznil jsi ji sliby, které jsi nemohl splnit. Vždyť tys ji opravdu dohnal k pití. Váhavě natáhl ruku a mírně ji stiskl rameno. "Promluvím s ním," řekl mírně a odešel.

Anna byla v kuchyni a vzhledla ve chvíli, kdy zároveň vešli Duffy ze skladu a Mothertongue ze dvora.

"Kde je -" začali oba dva.

"Až po vás, pane," řekl Mothertongue.

"Díky. Anno, kde je Werner?" "Tam, kde byl před chvílí, než ho všechn ten hluk a pláč vyhnal ven: ve svém vinném sklípku." A když se Ir vydal směrem, který ukázala, přidala: "Radši tam nechodte. Je tam s ním ten básník Kretchmer - píšou nějakou hrdinskou báseň nebo co a nechtějí, aby je někdo rušil." "Tak teď je někdo vyruší," předpověděl Duffy a šel dál.

Zaslechl, jak se Mothertongue ptá: "Kam šla paní Hallstadtová? Na dvoře není." "Je ve skladu," odpověděla mu Anna unaveně.

Duffy se zarazil a podíval se přes rameno na Mothertongua, který zase šel ke skladu, zastavil se a podíval se po očku na něj. Chvilíku jeden na druhého hleděli a pak zamyšleně vyrazili každý za svým.

Ir ve Wernerově vinném sklípku nikdy nebyl, ale věděl, že to je komůrka stěsnaná pod hlavním schodištěm, kousek pod úroveň přízemí, a tak za chvíli už stál před nízkými dveřmi a zvedal ruku, že zaklepe. Ale ještě než to udělal, napadlo jej, že nemá důvod být zdvořilý, a tak jednoduše chmátl po klíče a rozrazil dveře.

Místnost s nízkým stropem měla tak dvanáct stop na osm, na policích se od podlahy ke stropu kupily láhve, soudky a amfory a to vše mírně osvětlovala lampa stojící na stolečku uprostřed sklípku. Dva muži, kteří u stolku seděli, napůl vyskočili ze židlí, protože je Duffyho vstup vyděsil. Prohlédl si je.

Werner byl trochu tlustší, než jak si jej Duffy pamatoval, a nezvykle pěkné šaty zvýrazňovaly bledost tváře a šediny v napomádovaných vlasech. Kretchmer vypadal na tvrdého chlapíka, tvář zarostlou jasně rudým vousům měl opálenou, ale přesto to vypadalo, že se vyplašil víc.

"Ha" vykřikl básník vysokým, nakráplým hlasem a nervózně se Irovi podíval pod nohy. "Tuctová násilníci ruší posvátné konání! Muž s krvavými rukama vniká až do posvátného hájku Afrodity! Musím jít pryč!" Vycouval kolem Duffyho, pořád se díval do země a odspěchal do předsíně.

Werner si znovu sedl a rozhodil ruce. "To už nikde není umění v bezpečí před všemi profánními rušiteli?" Duffy se na něj zadíval. "Cože?" Werner se nadechl a pak vzduch vypustil. "To nic, Duffy. Co chcete?" Ir se podíval na nepořádek na stole a vzal do ruky dřevěnou píšťaličku s jedinou dírkou. "Nic mi neříkejte, uhodnu sám: skládáte tu slavnostní mši." Zapískal, ale žádný zvuk se neozval. "Doporučuju pořídit si novou ladičku." Werner vstal, s obtížemi se bránil potácení, obešel stůl a vytrhl Duffymu píšťalku z ruky. Pak se stejně kymáclivě vrátil zpátky. "Tak máte něco na srdci, nebo se jenom nudíte?" Duffy se už už chtěl zeptat, co hostinskému je, ale pak si vzpomněl, proč přišel.

"Chci vám říct, že Epifanii Vogelovou nemůžete vyhodit. prostě -" "Ve svojí hospodě si můžu dělat, co chci." Ir se usmál a posadil se na Kretchmerovo místo.

"Pravda, to je jádro věci. Jaktože pořád zapomináte, že vám hospoda nepatří? Majitelem je Aurelianus, a to je můj starý přítel. Nikdy by nedopustil." "Nebyl jste tu půl roku. Mám dojem, že už vašim přítelem moc není. A stejně," dodal najednou zapáleněji, "já to tady řídím, sakra! Držím prst na pulsu podniku. Když jde o vedení hospody, Aurelianus mě poslouchá. Copak myslíte, že by to dokázal sám, beze mě? Kdepak, pane! Ten starý-" Duffy se zasmál. "Držíte prst na pulsu? To se mi líbí! Tak to se asi podnik řídí sám, protože pokud se pamatuju, moc se tam nezdržujete. Pořád jste v domě toho rádoby básníka. K čertu, sám si vzpomínám, že když na Velikonoce Zápolský málem vyhodil celou hospodu do vzduchu, dozvěděl jste se o tom až druhý den ráno! Celou noc jste byl u něj... nejspíš jste citoval Petrarku a líbal boty -" Zmlkl, když v hostinského očích uviděl prazvláštní lišácký výraz. "No... o boty jaksi nešlo." Ir po něm zašilhal. "Co tím sakra chcete říct?" "Když to chcete vědět, Kretchmer tu noc doma nebyl - zato jeho žena ano." Werner mrkl. "Jeho úžasně krásná, mladá a přitažlivá žena, abych se vyjádřil přesně." Duffyho to nelíčeně udivilo. "Chcete říct, že jeho žena... a vy...."

"Já neříkám nic!" rozkřikl se Werner a pořád spiklenecky mrkal. "Jen poznamenávám, že citlivé a krásné mladé dámy mají sklon nechat se unášet verši, které píšu. Úžasně unášet." A zase mrkl.

Duffy trochu překvapeně a hodně znechuceně vstal.

"Unášet rovnou na postel. Chápu. Kde Kretchmer byl, když ta radostná oslava poezie probíhala? Asi tady a nalíval se čerstvým černým, ne?" "Možná. Já vím jen to, co mi řekla ona, totiž že se vrátí nejdřív ráno." "S vaším dovolením," řekl Duffy a mávl rukou k papírům rozhozeným po stole, "zanechám vás teď s vaší epikou a opustím posvátný hájek chudery Afrodity. Ale Epifanie tu pořád pracuje, to si zapište za uši. A má dovoleno mít v pokoji láhev pálenky. Řeknu Aureliani, ať sem osobně zajde a potvrdí to." Došel ke dveřím a otočil se. "Měl byste si dávat větší pozor. Prohlédli jste si pořádně ramena toho vykuka Kretchmera? Na básníka je má zatraceně široká. Mohl by z vás nadělat pět takhle malých." Hostinský se nabubřele a sebevědomě zasmál. "Nejsem na tom fyzicky tak špatně. Když to chcete vědět, pravidelně ho porážím v přetlačování." Duffy se na chvilku zarazil a pak pokrčil rameny.

"vaše věc," odtušil, odešel a zavřel za sebou.

Namířil zase do kuchyně a přemítalo tom, že Werner by v žádném případě nemohl Kretchmera v čestném zápase přetlačit; buď Werner lže, nebo se Kretchmer schválně nechal porazit. Proč by to dělal? A proč by a to je ještě podivnější - měla žena vysokého, na první pohled bohatého chlapa, jako je on, nalézat zálibu v někom jako Werner? A proč si ty s tím děláš hlavu? zeptal se sám sebe nakvašeně.

Annu našel, jak shrnuje kupku nakrájeného sušeného masa do hrnce. "Pravé hovězí," ohlásila hrdě, když vzhledla a uviděla jej. "ve většině hospod už od minulého týdne podávají psi a kočičí maso, i když to samozřejmě neřikají nahlas. My máme lepší zásoby - vepřového a hovězího je dost až do středy." Malátně se usmála. "A i potom se nejspíš budeme chovat poctivě, protože tou dobou už tu nezbudou žádní psi a žádné kočky." "Byl jsem v dlouho obléhaných městech, kde lidi snědli dokonce i všechny krysy," řekl Duffy mírně, "a dali se do mravenců a do švábů. Někteří jedli i horší věci." Anna vykouzila napodobeninu rozzářeného úsměvu. "vážně? Tak to otevírá netušené obzory pro tvorbu jídelníčku." Ukázal palcem na dveře od skladu. "Píff je pořád tam?"

"Vlastně..." odpověděla váhavě, "ano, ale-" Otevřel dveře opatrně, aby ji nepoplašil, a uviděl ji, jak sedí vedle Lotharia Mothertongua na jednom ze zbývajících stolibrových pytlů mouky. Tlučeně si povídali a Lothario ji hladil po vlasech. Ir zavřel dveře stejně tiše, jako je otevřel.

Stoupl si vedle Anny a díval se, jak krájí cibuli na plátky a pak na kostičky. "Jak dlouho to už trvá?" Shrnula dlaní světlé kousičky a vhodila je do hrnce.

"Pár dní. Mám dojem, že poslední dva týdny se všichni chovají jinak než předtím." "To mi povídej. No nic, stejně za ni musím ztratit slovo u Aureliana." "Jak velkomyslné!" Přikývl. "Naučila ses být pěkně kousavá, Anno. A daří se ti, t'ala jsi do živého. Kde ho najdu?" "Promiň, omlouvám se. Nejspíš je ve staré kapli.

Tráví tam řadu času a dělá různé divné věci s váhami a kyvadly a malými vlčky, co si s nimi hrají židovské děti. A kdykoli slunce aspoň trochu vyleze, už mává z okna zrcátkem. Jako kdyby dával znamení, víte, jenže venku je jen dvůr ze samých zdí bez oken - ta znamení by nemohl vidět nikdo než ptáci na nebi." "Kouzelníci se v podobných věcech obvykle vyžívají," řekl jí Duffy. "Zatím se měj pěkně." Dlouhá chodba vedoucí do západního křídla hostince byla stejně ztemnělá v poledne jako v noci, a tak Duffymu trvalo několik minut, než zjistil, kde se mění výška stropů a šířka stěn a povrch pod nohama, a než se dostrachal až k vysokým dveřím do kaple. Posledních sto kroků slyšel hlasy a teď si všiml, že jedna polovina železných dveří je dokořán.

Slovům sice nerozuměl, ale v tónu hovoru bylo cosi, co jej přimělo překonat posledních pár stop tiše a rukou uvolnit dyku v pochvě. Za dveřmi pořád jako kdysi překážely bedny a hromady hadrů. Opatrně proklouzl stranou za dva převrácené kovové kbelíky postavené na hromadě starých smotaných koberců a rozhlédl se po kapli.

Okny z olovnatého skla sice pronikalo dovnitř málo světla, ale Duffy šel dost dlouho po ztemnělé chodbě a jeho oči se už naučily spokojovat se i se slabým osvětlením. Scéna odehrávající se před oltářem vypadala jako předsádka z nějakého vědeckého pojednání o exotických národech; z šesti - ne, sedmi - mužů, kteří obklopovali Aureliana, byli dva černí jeden měl péřový plášť, druhý dlouhý šat a burnus, jeden měl měděnou pokožku a Duffy si vzpomněl, že je to ten v kůži oblečený divoch, kterého tu viděl už před pěti měsíci, další zase vypadal, jako by pocházel z týchž dalekých ostrovů jako Antoku Ten-no. Ostatní tři byli asi Evropané, ale jeden z nich byl zakrslík.

"Už jste mě o to žádali," říkal právě Aurelianus snad až přehnaně trpělivým tónem, "a já jsem vám už odpověděl."

Promluvil zakrslík: "Nechápeš nás, pane. Tentokrát jsme nepřišli žádat." Duffy tiše vytáhl dyku.

"Chcete si to vzít silou?" ušklíbl se Aurelianus. "Ha!

Jste jako děti s klacky, které přišly zachránit svého oblíbeného beránka před hladovým lvem." Černý muž v beduínském oblečení o krok předstoupil. "Jsou tu dvě věci, Ambrosie, dvě pravdivé věci, o kterých nemůže být sporu. Za prvé - tvoje moc je vážně ochromena blízkostí tvého nepřítele Ibrahima, zatímco naše síla, i když na počátku byla slabší, zůstala nezmenšena. Teď jsi téměř na naší úrovni a já bych řekl, že pokud budeme jednat společně, nedokážeš nás přemoci."

"To už byly obě pravdivé věci," zeptal se Aurelianus zdvořile, "nebo teprve jedna?" "Teprve jedna. Tou druhou je tohle: Ibrahim dostane tohle město - a dostane je mnohem dříve než jedenatřicátého. Hradby se už rozpadají a venku na rovině čeká padesát tisíc vztekklých janičářů na první průlom, kterým by mohli vtrhnout dovnitř. Není možné, aby pivovar vydržel celé dva týdny až do Věch svatých. Ibrahim tu bude za polovinu té doby a potom Mac Coolovu káď otráví - nebo ji spíš pumou rozbije na třísky. Chápeš?

To, co máš v plánu provést s Temným pivem, je naprosto nemožné." "Chcete prostě říct, že jsem nepřijímá mizera, který nechce druhým dát to, co nemůže mít sám." "Přesně tak. Chceš chránit Temné pivo, aby zůstalo nedotčené, ale to bude znamenat jen že Ibrahim bude moci zničit do poslední kapky a ono neposlouží vůbec nikomu. Když nám ale trochu prodáš - a to za neskutečně vysokou cenu, neměj strach! -, k něčemu přece jen poslouží. Vlastně ke dvěma věcem: zachrání naše životy a my z vděčnosti pomůžeme tobě a tvému Králi uniknout z tohoto města odsouzeného ke zkáze. Víš přece dobře, že když se Temné stočí hned teď, nebude mít sice plnou sílu, díky níž by uzdravilo říši, ale na to, aby uzdravilo a omladilo pár starců, bude jistě mocné dost." "Proč si vůbec myslíte, že je možné odsud uniknout?" zeptal se

Aurelianus. "Víte přece, že Turci sevřeli město ze všech stran." Znovu promluvil zakrslík. "Nemáš co do činění jen s cizinci, Ambrosie. Oba známe půl tuctu podzemních cest z Vídně - a jedna," dodal s pokynutím k oltáři, "vede právě z téhle místnosti." Aurelianus vykročil na stupínek obklopující mramorový oltář, takže najednou vypadali jako sedmička prosebníků. "Bitva, která se tu odehraje," řekl, "se nikoho z vás netýká, protože ať jste kdy měli jakékoli svazky s Východem nebo Západem, dávno jste se z nich vyvázali. Radím vám jedině: když váš přítel zná tolik cest k úniku, jednou z nich prchněte a k uhašení žízně si sežeňte vodu nebo víno, protože Temného nedostanete ani kapku." "Jak myslíš," řekl černoch v burnusu. "Nutíš nás, abychom -" "Mluvíš zbytečně, starče," přerušil jej Aurelianus. "Přikroč k činu. Pojď ke mně." Ustoupil a rozpráhl paže - a Duffy nakukující z úkrytu si všiml, že ruce starého čaroděje lehounce světléjící, jako by to byl přízrak.

Sedmička Temných ptáků zaváhala. Čaroděj pokračoval, teď už s trochou pohrdání: "Tak pojdte, vy děti hrající si na magii! Zkuste svá směšná kouzla a zařikadla proti Západní magii, která vyrostla v kořenech temných lesů Británie deset tisíc let před Kristem, magie zrozené v srdci bouří a přílivů a let! Pojďte ke mně! Komu to mám čelit?" Odhodil na záda tmavou kápi. "Víte, kdo jsem." Duffymu začalo mravenčit po celém těle, protože šedivé světlo jako by z pradávne, ošlehané tváře, která na ně shlížela, udělalo kus žuly. Tohle je Merlin, připomněl si Ir, poslední kníže Staré moci, postava, která se v temnotách prosmýká jako neladící nitka věky ztmavlou tapiserií britského dávnověku.

Čaroděj napřáhl ruku - zachvěla se, jako kdyby ji viděli skrz rozvířenou vodu - a pak zatáhl, jako kdyby zachytil neviditelnou kliku nebo držadlo. Černoch bezmocně padl dopředu. Aurelianus napřáhl druhou ruku proti zakrslíkovi a Duffy viděl, jak se vlasy maličkého muže vztyčily a trčely zpřímá; kouzelník stiskl prsty a mužík bolestně vyjekl. "Ukáž vám další způsob, jak opustit Vídeň," řekl Aurelianus mírně.

V té chvíli se všichni Temní ptáci vrhli ke dveřím a z Aurelianova magického sevření se vyrvali i ti dva vepředu. Duffy měl sotva čas zapadnout pořádně na zem za hromadu kobercových rolí - a už se kolem něj prohnali. Pleskání sandálů utichalo na chodbě.

Podíval se zase k oltáři a zjistil, že jej Aurelianus pozoruje. "vykulil ses z koberce jako Kleopatra," poznamenal čaroděj. Duffy vstal a došel k oltární mřížce. "Jak vidím, Antoku nebyl jediný prosebník," řekl. "Jsem rád, že jsem si svoji trošku vzal bez dovolení." Aurelianus nakrčil obočí. "Trošku Temného? Tys okusil? Kdy?" "Večer na Velikonoce." Kouzelník se zamračil, ale pak potřásl hlavou. "No co, kdyby nechtěli, aby ses napil, asi bys nedokázal ani otočit pípou."

Naléhavě se na Duffymu zadíval. "Pověz..."

jaké to bylo?" Ir spráskl ruce. "Bylo to... neuvěřitelně dobré. Došel bych si pro další, ale jako by mě to ochromilo." Stařec se tiše zasmál. "Ano, slyšel jsem, že to má ten účinek." Došel ke dvěma židlím stojícím u oken, posadil se na jednu a ukázal mu na tu druhou. "Spust' kotvu. Napiješ se? Nebo bys radši hádka?" Duffy si to promyslel a došel k němu. "Hádka," řekl, odkopl houpající se rapír a usadil se na kraji židle.

Aurelianus otevřel krabičku a podal Duffymu jednu z těch hůlkovitých věcíček. "Byl jsi v bojích. Jak to vypadá? Měl náš žiznivý přítel pravdu, když mluvilo hradbách?" Ir se předklonil, aby dostal hádkovu hlavičku do plamene svíčky, kterou mu Aurelianus přidržel. "Mají pod nimi zákopníky, to ano," řekl, když měl dobře připáleno, "ale jestli si tvůj mouřenín myslí, že to rozhodne, tak se mýlí. Musíš vzít v úvahu, že pro Turky je říjen tak daleko od domova zoufale pozdě - co se týče zásob, mám dojem, že jsou na tom hůř než my, a to je ještě čeká svinsky dlouhá cesta domů."

Vypustil kouřový kroužek a pak se to neúspěšně pokusil zopakovat. "Možná hradby za den dva padnou; otázka ovšem je, jestli těch pár dní ještě můžou čekat. Nemluvě o dalších řeckých dvou dnech bojů v ulicích, které by museli podstoupit, kdyby chtěli město opravdu dobýt." Aurelianus chvíli počkal a pak nadzdvihl sněhobílou obočí. "Takže co? Odvází se toho?" Duffy se zasmál. "Bože, jak to mám vědět?" "Kdybys jim velel ty, zkusil bys to?" "Jak bych to... ne, myslím, že ne. Janičáři už určitě budou na pokraji vzpoury. Budou se chtít dostat zpátky do Cařihradu - cesta domů jim bude trvat měsíce a už teď čekali příliš dlouho, než aby se vyhnuli zimě. Pokud tu Suleyman zůstane ten týden, co podle mého odhadu bude trvat prolomení obrany a dobytí města, bude asi muset přezimovat tady a odejít až na jaře; a to je dost času, aby s tím dokonce i ten slavný Karel Opožděný něco podnikl." Pokrčil rameny. "Ale to je ovšem jen odhad. Třeba si myslí, že janičáře srovná do latě a město udrží až do jara i s pobořenými hradbami. Těžko říct.

Podle mě prokázal neomluvitelně špatný úsudek už tím, že se tu drží tak dlouho." Aurelianus přikývl. "Z vojenského hlediska máš myslím zcela pravdu." Ir se sarkasticky ušklíbl. "No jasně. Ale ze spirituálního hlediska jsem vedle, co?"

"Musíš si uvědomit, že tím, kdo rozhoduje, je Ibrahim - a hlavním Ibrahimovým zájmem je zničit pivo. Na to vsází a ve skutečnosti mu vůbec nezáleží na tom, jestli Suleyman opravdu dobude Vídeň, nebo jestli všichni janičáři pomřou cestou domů, anebo jestli je odsud Karel přes zimu krvavě zažene. Pokud zničí pivo předjedenatřicátým, kdy my doufáme stočit Temné a dát je Králi rybářů, dosáhne toho, čeho dosáhnout chtěl - a žádná cena, kterou za to zaplatí, nebude příliš vysoká." Ir vstal a táhl za sebou oblak kouře. "V tom případě se musíme spoléhat jen na touhu janičářů po domově." "Poslyš, jsou Buggeho Vikingové při obraně k něčemu?" "Proboha, ne. Von Salm říká, že pro disciplinované válčení se nehodí. Kdyby došlo na boj muže proti muži v ulicích, nejspíš by mohli být užiteční, ale teď jen sedí v přistavku u severních kasáren, nudí se a vztekají se. Zrovna tak mohli dál bydlet tady." "To nemohli. Jeden z nich prý ztloukl Wernera a shodil ho ze schodů. Werner trval na tom, abychom je vyhodili. Bugge to celé popíral, ale Werner si postavil hlavu. Ještě pořád kulhá, chudák." Poklepal na zpopelněnou hlavičku svého hádka. "Chápej, pořád doufám, že v tom mají sehrát nějakou významnou roli. Byli sem vysláni tak... zacíleně..." "Je to tlupa dědků." "Ano. Tohle je válka starců. Ale ano, já vím, že Suleymanovi je jenom čtyřiatřicet a Karlovi ještě ani třicet není, ale sám střet je starý a skuteční králové jsou staří - a já jsem nejspíš nejstarší ze všech." Duffymu nenapadla žádná odpověď, a tak se měl k odchodu.

"Nechtěl bys večer přijít ke mně do pokoje na skleničku?" zeptal se Aurelianus.

"Ne," řekl Ir a připomněl si, co jej odsud před pěti měsíci vyhnalo. Potom si vzpomněl i na včerejší příhodu s hraním na harfu a fatalisticky pokrčil rameny. "Ale co, proč ne," vzdychl. "Do služby musím až zítra v poledne. V kolik?"

"V devět?" "Může být." Duffy opustil kapli a vrátil se do jídelny. Zimmermannův hostinec byl příliš daleko na sever a na západ, než aby v těchhle dobách přitahoval mnoho vojáků, a tak kolem stolů posedávali pohublí měšťané. Otáčela se kolem nich nová servírka. Kývl na ni.

"Ať má Anna v hrnci cokoli," řekl jí, "talíř si toho dám.

A džbánek Wernerova burgundského - ale k čertu, radši džbánek piva." Jakmile řekl Wernerovo jméno, vzpomněl si, že chtěl s Aureliánem promluvit o Epifaniině práci. Povím mu to večer, rozhodl se. "Poslyš, chodívá sem ještě Bluto?"

"Kdo, pane?" "Chlap, co má na starosti děla. Je hrbáč." "Asi ne." Zdvořile se usmála a popošla k vedlejšímu stolu.

Duffy tiše seděl, čekal na pivo a vychutnával zvláštní pšeničnou chuť hádka, která se mu pořád držela v ústech, ačkoli jej zahodil, než vstoupil do jídelny.

Zvědavých pohledů měšťanů si nevšímal. Když mu přinesli pivo, nalil si do korbele a pomalu začal popíjet. Po nějaké době si všiml, že Křoví pomáhá roznášet ke stolům talíře s kouřicím jídlem.

"Hej, Křoví!" křikl. "Pojď sem na chvíli." "Prosím, pane Duffy?" řekl příručí, jakmile rozdal talíře a dostal se k jeho stolu.

"Ty nosíš jídlo starému Vogelovi? Epifaniinu tatínkovi?" "Pár dní jsem k němu docházel, ale když on mi nahání hrůzu.

Pořád mi říkal jiným jménem a povídal, ať mu přinesu kořalku." "Chceš říct, žeš toho nechal? Proboha -" "Ne, ne!"

vyrazil spěšně chlapec. "Řekl jsem Markovi, ať to dělá. Jeho ten děda tolik neděsí."

"Marko? To je ten kluk, co nosí červené škorň?" "Ano, pane," souhlasil Křoví.

"Výborně. Eee... můžeš jít." Anna - zřejmě jako omluvu za to, jak na něj předtím byla strohá - přiměla novou servírku, ať Duffymu přinese pořádný talíř kouřicího guláše, a on se do něj mužně pustil a splachoval jídlo hlty studeného herzwestenského světlého. Konečně odložil lžici a s námahou vstal;

rozhlédl se po místnosti, ale mezi vystrašenými hosty nebyl nikdo, koho by znal a s kým by se mohl rozloučit, a tak jen došel ke dveřím a vyšel na ulici.

Plahočil se po ní a všechno mu najednou připadalo příliš ozářené - i když nebe zastíraly šedé mraky, které rozptylovaly sluneční paprsky - a vánek příliš studený a křik dětí nesnesitelně hlučný. Kolik hodin jsi včera naspal, Duffe? zeptal se sám sebe. Inu, přesně to nevím, ale rozhodně miň, než by utahaný voják středního věku, kterému za krkem sedí pravěký král jako ten bájný Mořský stařec, potřeboval.

Těžce si vzdychl a na rohu za hostincem zabočil doprava, místo aby šel dál po Rotenturmstrasse. Brzy se dostal na dvůr hostince, před stáje, na chvíli se opřel o kůl držící šňůry na prádlo, rozhlédl se a zavzpomínal.

Všiml si, že Werner nedal ani opravit střechy stáji poničené výbuchem. Jestlipak si pořád myslí, že za to můžu já?

Nejspíš ano. Aspoň že někdo dozvil ohradu v místech, kudy proletěl náboj z té zatracené čtyřicetiliberky, co sem dal přivézt Zápolský. A támhle bydlívali Seveřani.

Došel přes dvůr ke stájím a všiml si, že u zdi je pořád ještě pár paland vyložených slámou. Bezmyšlenkovitě se na nejnižší svalil, zavřel oči a brzy usnul.

S jasností příznačnou pro odpolední sny viděl, jak sedí u stolu proti Epifanii. Ještě měla vlasy víc tmavé než šedivé a výraz a gesta ještě neztratily bezstarostnou spontánnost mládí.

Nedokázal sice naslouchat tomu, co říká sám - jak to vypadalo, byl s to mluvit, jedině když se nebude poslouchat -, ale věděl, že jí usilovně cosi vykládá, že se snaží, aby něco pochopila. Co jí to tehdy ráno, je to už dávno, co jí to vlastně vykládal? Aha, no jistě! Že pokud si chce opravdu vzít Maxe Hallstadta, musela se zbláznit. A že by si radši měla vzít Duffyho. Potom se odmlčel, upil piva a na chvíli tápavě hledal nit bezchybného a logického výkladu.

"Ach jo, Briane," řekla a napůl hraně protočila oči.

"Proč ty se těmhle věcmi zabýváš, jenom když jsi nemocný, opilý nebo unavený!" "Epifanie!" zaprotestoval. "Já jsem přece vždycky buď nemocný, opilý nebo unavený!" Scéna se zachvěla a odletěla a on se ocitl v předsáli kostela svatého Petra a prodíral se dopředu. Bylo tam pár Hallstadtových kamarádů, jistě je tam rozmístili právě proto, aby Irovi zabránili vejít, kdyby jej snad napadlo překazit svatbu.

"No tak, Briane," ozval se jeden... jak se jenom?

Klaus něco... "Sem už každopádně nepatříš." "Táhni mi z cesty, ty ropucho bradavičnatá," řekl Duffy dost nahlas, aby okolostojící čumilové obrátili hlavy. "Hallstadte! K čertu s tebou, nedovolím ti -" Dostal pěstí do břicha, až se zlomil v pase, a na chvíli musel zmlknout, ale pak zasadil ránu sám a Klaus se odpotácel dozadu v poloze, kterou nebylo možné dlouho udržet, a nakonec vrazil do křtitelnice...

Široký sloup s mramorovou mísou nahoře se zapotácel, naklonil se - to když Klaus padal na stranu - a potom se strašlivým třeskem dopadl na kamennou podlahu.

Zbledlým ministrantům vystříkla do tváří svěcená voda a po zemi se roztančily úlomky mramoru. Další z Hallstadtových přátel chytil Duffyho za paži, ale Ir jej setřásl.

Rozběhl se po hlavní lodi. "Hallstadte, ty zkurvysynu, vytas meč a postav se mi, jestli nejsi ten kapoun, za jakého tě kdekdo má!" Lidé vyskakovali z lavic a on koutkem oka zahlédl za závojem Epifaniinu vyděšenou tvář. Potom už jej nějaký odvážný ministrant praštil přes hlavu velikým železným krucifixem a on ztratil vědomí.

Pak se řítí vírem starých zážitků a tváří, přes šeptání a šuškáni, ze kterého se pomalu nořil silný, radostný smích staršího muže.

KAPITOLA OSMNÁCTÁ

Když znovu otevřel oči, ležel v hlubokém stínu a zeď hostince, kterou ze svého místa dobře viděl, byla až na nažloutlá okna temně šedá. Bože, pomyslel si omámeně. Tentokrát to ale byl jen sen, ne? Bylo dost mizerné prožívat si ty

nešťastné doby začátkem šestadvacátého, takže netoužil si to zopakovat ve snu. Ale aspoň to jsou moje vzpomínky; lepší tucet takových než jedno z těch zatracených vidění měsícem ozářeného jezera - což po všem tom prokletém pivě, které vypil, jistě hrozilo. Drž se vína, chlapče. Překulil se a vstal, oklepal si z kazajky slámu a pročísl si prsty vlasy. Potom se pořádně nadechl, zase vzduch vypustil a vydal se k budově.

Ze zvyku namířil ke dveřím do kuchyně a načapal Marka s červenými škorněmi, jak krade z kredence sladkosti.

"Marko," řekl Duffy a zastavil se. Přece se toho kluka chtěl na něco zeptat. Co to bylo?

"Werner říkal, že si můžu vzít," řekl kluk rychle.

"Mně čerta starého záleží na tom, čím se cpeš.... aha, už to mám, jídlo. Měl jsi nosit jídlo starému Gustavu Vogelovi, ne?" "Nějakou dobu jsem mu to nosil. Pak Werner povídá, že už to není potřeba."

"A kdo to tedy dělá?" Marko zamrkal. "Dělá co?" "Kdo nosí starému pánovi jídlo, pitomče." "Nevím. Ať si jde ven a něco si najde jako ostatní, ne?"

Kluk vyběhl zadními dveřmi a zanechal Ira s jeho otráveným a znepokojeným výrazem.

Nová servírka, která jej předtím obsluhovala, se na něj dívala zpoza kamen, kde drhla talíře po guláši. "Kde je Epifanie?" zeptal se ji Duffy.

"Šla dřív spát," odpovědělo děvče. "Nebylo jí dobře. Co děláte v kuchyni? Hosti mají zakázáno -" "Tak kde je Anna?"

"Myslím, že u výčepu v jídelně. Jestli chcete obědvat, tak musíte -" "Můj oběd si klidně dej sama," řekl ji Duffy s úsměvem a prošel kolem ní do předsíně. Jídelna byla plná a hosté se chovali vesele jako všichni lidé, kteří vědí, že za čtyřadvacet hodin může být po nich. Pilo se ohromné množství piva. Duffy našel Annu, jak se krčí u jednoho z malovaných sudů a drží holbu pod zlatavým proudem vyvěrajícím z pípy.

Vzhlédla a uviděla jej. "Myslela jsem, že jste šel pryč." "Ne, jenom jsem se vzadu prospal. Epifanie šla spát?" "To je - Křoví! Tohle přijde na stůl k Alexisovi - to je pravda. Proč?" Podezřívavě po něm mrkla.

"Ale no tak, Anno. Nechci za ní jít a přivolávat k ní ještě víc pozornosti. Poslyš, ona nakázala Křovímu, aby nosil jejímu otci jídlo, ale -" Křoví doběhl k nim. "Dobrý den, pane Duffy! Anno, ještě dvě holby pro Franze Albertzarta a tu starou paní." "Už jdu na to. Co jste to říkal, Briane?" "No a tady Křoví to přesunul na Marka, jenže já jsem na Marka zrovna narazil a on mi říkal, že s tím přestal."

"Tady to máš, Křoví." Chlapec vzal holby a provinile odspěchal. "S čím že přestal?" "Sakra, tak mě poslouvej. Starému Vogelovi nikdo nenosí jídlo. Mně to tak strašně z míry nevyvede, jestli umře, ale jeho dceru by to zajímat mělo." "Ale sakra," řekl Anna tiše. "Máte pravdu. Hned zítra ráno jí to řeknu." Vstala, odhrnula si ze tváře pramen vlasů a pak se na něj podívala trochu přívětivěji. "Briane, co se vlastně mezi vámi pokazilo?" Když už se Duffy chystal vymyslet nějakou víceméně správnou odpověď, rozrazily se dveře a dovnitř vpadlo pět mladíků. "Anno!" zahulákal jeden z nich přes celou místnost. "Pět piv - a honem!" Ir se pokřiveně usmál a mírně ji šťouchl do ramene.

"Jednou ti to povím," řekl a namířil si to ke schodišti.

Otočil se a zjistil, že servírka jej pořád pozoruje. Mlčky, jen rty vyslovil jméno Aurelianus a ukázal ke stropu.

Na schodech spal nějaký chlap, a tak jej Duffy opatrně obešel a přemítal o tom, že obležená města mívají sklon vzdát se dřív, pokud uvnitř není dost vína nebo piva, aby obránci sem tam přišli na jiné myšlenky a přestali myslet na to, v jaké jsou bryndě. Došel na horní odpočívadlo a našel Aurelianovy dveře, ale když už se chystal zaklepat, vzpomněl si, že starý čaroděj jej pozval na devátou.

Sakra, řekl si. Nejspíš ještě nebude osm. Měl jsem se prospat trochu víc, třeba by sny zabrousily až do doby, kdy jsem odjel z města a vyrazil do boje k Moháči. Začal potichoučku vycouvávat, potom si nakvašeně odfrkl, dokráčel zpět a rázně zaklepal na dveře.

Vevnitř se ozvalo vyjeknutí a pak je přehlušil Aurelianův neklidný, ale panovačný hlas: "Kdo je tam?" "Finn Mac Cool." Po chvíli se dveře otevřely a ven vyšla jedna ze služebných. S tváří odvrácenou od Ira vycouvala na chodbu a odspěchala pryč. "Pojd' dál, Briane," řekl Aurelianus vřele a trpělivě.

Možná že od Duffyho poslední návštěvy věci v pokoji zcela přestavěli, ale v zásadě se nezměnil: pořád to byla světlém svíček zalitá a neuspořádaná směsice tapiserií, zbraní vykládaných drahokamy, pobublávajících tekutin, které nic viditelného nezahřívalo, knih dost velkých, aby mohly v trpasličím příbytku sloužit jako stěny z jednoho kusu, podivných vycpaných zvířat zachycených v nepřírozených postojích. Starý čaroděj seděl se zkříženýma nohama na polstrované stoličce.

Duffy ukázal palcem na prchající služebnou a zavřel dveře. "Myslel jsem, že tyhle věci vám křížencům nedělají dobře."

Aurelianus na dobrých deset vteřin zavřel oči, pak se na něj zadíval a potřásl hlavou. "Za ty roky strávené mezi žoldnéři jsi zhrubl, Briane, dokonce natolik, že se neumíš chovat ve společnosti. Jenom jsem se jí vyptával, jestli se některá ze služek nepokoušela v poslední době vstoupit do mého pokoje; ty nové nemusely slyšet o tom, že jsem to zakázal. A mimochodem, neříkal jsem v devět?" "Usoudil jsem, že v devět už bych měl jít do tábora."

Proč se jednoduše nezamykáš?" "Zamykám se, aspoň většinou, ale občas zapomínám a často někam založím klíče."

"Není to trochu lehkovážné?" Duffy si vybral křeslo, vyhnal z něj kočku a posadil se. "Mám koneckonců dojem, že tohle harampádí musí mít pro některé lidi cenu..." "Ano," štěkl stařec. "Obrovskou cenu, a většina z něj."

Ale věci se mají tak, že mám sklon spoléhat se - možná až příliš! - na jiné způsoby ochrany." Kývl nad dveře a Duffy si všiml, že nad nimi a kolem nich je připevněno cosi, co připomíná trochu bidýlko pro papouška a trochu domek pro panenku. "Dal by sis sklenku brandy?" "Cože? Aha, jistě." Počkal, až kouzelník nalije dvě skleničky zlatavého španělského brandy a jednu mu podá. "Díky. Proč jsi mě vlastně chtěl vidět?" Usrkl, polkl, pak upil víc.

"Nic zvláštního v tom není, Briane, jenom jsem si chtěl popovídat. Koneckonců jsem tě neviděl celé měsíce." "A tak."

Mimochodem, jednu věc jsem s tebou chtěl probrat. Werner chce vyhodit Epifanii, ale tohle místo je všechno, co chudák ženská na světě má. Byl bych ti zavázán, kdybys mu vysvětlil, že tuje zaměstnána natrvalo a že by ji radši neměl trápit." Aurelianus na něj šibalsky mrkl. "Samozřejmě. Ale jak se dohaduji, už se... nestýkáte?" "Je to tak. Ona to dává

za vinu tobě a já nevím jistě, jestli s tím nemám souhlasit." K Irově překvapení Aurelianus nezdvihl obočí a neprotestoval. Místo toho se důkladně napil a řekl: "Možná je to pravda, možná ne. Pokud ano, pokus se představit si, co všechno to mohlo překazit, kdybych to neudělal já. Nebo si vážně myslíš, že bys dokázal utéct a žít šťastně v Irsku?" "Nevím. Není to nemožné - nebo spíš nebylo." Duffy si vzal láhev a dolil si.

"Kolik ti je let, Briane? Měl bys už vědět, že pokud obě strany nechťejí něco obětovat, vždycky se najde něco, co vztah pokazí. A že dělat kompromisy je tím těžší, čím starší, méně ohebný a více samostatný člověk je. Není to zkrátka tvůj styl, Briane. Teď by ses už dokázal oženit asi tak, jako by ses dokázal stát knězem nebo sochařem nebo zelinářem."

Duffy otevřel ústa a vztekle se chystal něco namítat, potom ale jen zkrivil jeden koutek a zase ústa zavřel. "K čertu s tebou," řekl zatrpkle. "Tak proč mám skoro pořád chuť to udělat?" Aurelianus pokrčil rameny. "Taková už je povaha našeho druhu. V mužově mysli je jedna část, která se ukonejší a jde spát, jen když je s ženou, a tahle část se unaví, když je pořád vzhůru a ve střehu. Pak vydává rozkazy tak nahlas, že často přehluší ty ostatní složky.

Ale když tahle hlučná část konečně usne, ty ostatní znovu získají nadvládu a poručí vydat se jinudy." Usmál se.

"Žádná rovnováha není možná. Pokud se nechceš smířit s neustálými výkyvy té houpačky, musíš buď vyhladovět ty logické složky, nebo ty neustále naléhající svázat, ucpat jim ústa, strčit je do sklepa a nevšímát si jejich." Duffy se ošklíbl a napil se ještě brandy. "Já jsem na houpání zvyklý a mořskou nemoc jsem jaktěživ neměl," řekl. "Zůstanu na houpačce." Aurelianus se uklonil. "Volba je tvoje, Pane." Ir se na čaroděje usmál a pocítil cosi, co se nebezpečně podobalo náklonnosti. "Dohaduji se správně, že jsi jednu dvě takové záležitosti prožil sám?" "Ach ano." Stařec se opřel zády o psací stůl, natáhl se přes hlavu a po hmatu našel jednoho ze svých sušených hádků. Promnul jej mezi prsty a zamyšleně jej pozoroval. "Díky nebesům, v posledních třech staletích ne, ale v dobách mého relativního mládí ano, tehdy jsem čelil řadě obratně nastražených pastí. Všechny ovšem vedly k jedné z verzí standardního zakončení."

Duffy podruhé dopil a odložil sklenku na stůl. "tuhle tvoji stránku jsem nikdy ani nezahlédl," řekl. "vyprávěj mi o těch ženách - třeba o té poslední, co byla před třemi staletími... proboha." Čaroděj už měl také prázdnou sklenku a chvíli ji držel v levé ruce a hádka v pravé. Potom se rozhodl a natáhl sklenku, aby mu Duffy mohl dolít. "Byla to čarodějnice, jmenovala se Becky a žila v Sussexu," říkal a díval se, jak tekutina proudí do sklenky. "Byla to obyčejná venkovská vědma, ale rozhodně měla nefalšované nadání - ne jako nejrůznější vykukové, co civějí do křišťálu a píšou horoskopy."

"A ten vztah se pokazil proto, že... jak jsi to... protože jsi byl příliš starý, než abys dělal kompromisy, a nedokázal jsi vyhladovět tu logickou část svojí -" "Ale ne. Tenhle ne." "Hm? Takže to bylo tvým rozhodnutím?" "Ne. Ona..." krotce se na Ira podíval. "Upálili ji na hranici." "Proboha! To je mi líto..." Duffy neměl ponětí, co víc říkat o ženské, která, ať to celé bylo jakkoli, uměla dřív než jeho praprapradědeček.

Aurelianus přikývl. "Tak líto? Mně to bylo taky líto, mně taky. Když jsem se o tom týden nebo dva nato doslechl, tak jsem... navštívil tu vesnici." Zamyšleně usrkával brandy. "Dneska je ještě pořád vidět, jak ze zarostlé haldy tu a tam čouhá komín." Stařec najednou rázně vstal a došel do kouta, k velké truhle. "Tady někde," řekl, nadzdvihl těžké víko a začal nedbale vyhazovat drobné věci kolem sebe, je kniha venkovských kouzel, kterou mu věnovala. Že by? Aha!" Napřimil se a v ruce držel omlácenou, v kůži vázanou knížku. Otevřel desky, přečetl si něco, co stálo na předsádce, pak knížku hlučně zabouchl, zadíval se do stropu a rychle zamrkal.

Duffy začal chvilkového návalu náklonnosti litovat.

Pro Boha živého, člověče, trochu víc odstupu a sebevlády, řekl si. Aby dostal čaroděje na méně zrádnou půdu, zeptal se: "A jak ty poslední dobou vidíš obléhání? Žádné magické náznaky, žádné záblesky věcí přístích?"

Aurelianus odložil knihu na krámy zavalený stůl a trochu zamyšleně se vrátil na stoličku. "Ne, nic. Jako čaroděj jsem slepý a hluchý, jak jsem ti už jistě vysvětlil. Když chci zjistit, jak na tom Vídeň je, vyptám se někoho jako ty, někoho, kdo chodívá ven a vidí, co se děje." Konečně si vložil hádka do úst a usilovně, nakrátko mžoural té věci na hlavičku. Snad po minutě se na konci objevil žhavý bod, pak kratičce bleskl plamen, hádek se zapálil a čaroděj spokojeně potáhl. Duffy nakrčil obočí. "Jak moc takových věcí ještě zvládneš?" "Jenom samé maličkosti, triky, třeba můžu přimět brouky, aby vstali a tancovali, nebo aby děvčatům vyletěly sukně až nad hlavu. Ale nemůžu udělat nic, vůbec nic, co by přímo ublížilo Turkům, dokonce ani nemůžu zařadit, aby je svrběla hlava nebo aby jim smrděly nohy.

Samozřejmě že i my jsme ve stejné míře chráněni před Ibrahimem... je to prostě pat, a to ve všech oblastech mocné magie, což jsem ti myslím předpovídal už před pěti měsíci." Duffy si už znovu naléval. "Ano. Chtěl jsi provést to kouzlo s deštěm, dokud tvoji moc nic neomezuje - a nejspíš to zabralo." Starý čaroděj se trochu pohoršil. "Nejspíš zabralo? Zabralo to dokonale, ty hlupáku. Viděl jsi snad na turecké straně nějaké velké kanóny, jako byly ty, co díky nim dobyli Rhodos? Ne, neviděl. Moje deště přinutily Suleymana, aby je nechal na cestě." "Ty lijáky nám setsakra prospěly, to určitě," souhlasil Duffy. "Ale jak můžeš vědět jistě, že to byl vyvolaný déšť a ne přirozený jev, ke kterému by došlo tak jako tak?" "Byl jsi tam. Sám to víš. Prostě se se mnou jen chceš hádat." "No dobrá, uznávám, že v květnu to zabralo. Ale k čemu máme čaroděje, když není s to udělat jediné kouzlo?" Aurelianus vydechl dlouhý proud kouře. "Představ si, že jsi v corps-a-corps se šermířem, který je stejně obratný jako ty; tvoje dýka zablokuje jeho dýku, tvůj meč zase jeho meč. Nemůžeš dýkou zasadit ránu - ale řekl bys kvůli tomu, že je zbytečná?" "Ne... ale já bych přece jen tak nestál a nepřetlačoval se. Nakopl bych toho parchanta kolenem a naplil bych mu do očí. Poslyš, když jsi mi tehdy ten pat popisoval, říkal jsi, že bude v zásadě neprolomitelný." Aurelianus se zamračil. "Ano. Také je." "V zásadě, to není totéž jako naprosto." "K čertu s tebou, člověče. V zásadě je jisté, že zítra vyjde slunce, že moře -" "Takže se to prolomit dá? Je to jen strašlivě obtížné nebo nepravděpodobné, ale jde to?" "Může si člověk, aby nehladověl, useknout,

rozporcovat a uvařit vlastní nohu? Ano." "Jak? Nemyslím ten tvůj vyhladovělý, myslím jak -" "Já vím. No dobrá. Jsou dvě možnosti, jak postupovat, pokud bych chtěl uvolnit všechnu sílu své vojensky použitelné magie. Jedna je strašlivě nejistá a druhá strašlivě jistá. O které bys rád slyšel?" "O obou. Co je s tou nejistou?" "Jak to říct... současná rovnováha trvá díky Ibrahimovi a mně; v náš prospěch by se zvrátila, kdyby sám Král rybář vyjel a v boji připojil svoji vůli k mojí. Rozumíš? Musel by tam být tělesně přítomen a účastnit se toho. A to je nemyslitelně nebezpečné, asi jako

když při šachové partii postoupíš bezstarostně králem před řadu pěšců, ačkoli víš, že v sázce je tvůj život i životy všech, koho znáš." Rozpřáhl ruce. "Videň koneckonců není úplně poslední místo, jediné, kde bychom se mohli Východu postavit před koncem všeho. Jsou i jiné pevnosti, kde bychom se mohli uchytit a nebýt na tom o mnoho hůře, než jsme nyní. Ale žádného jiného Krále rybáře mít nemůžeme.

Kdyby byl zabit zbloudilou kulkou z arkebuzy nebo ranou nějakého přehnaně horlivého janičáře, nebo kdyby mu prostě z námahy a napětí selhalo srdce... tím by to zkrátka všechno skončilo. Pokud se ti zdá, že teď, když je Král jen raněn, je Západ rozháraný a v chaosu, pokus se představit si, jak by vypadal, kdyby Král zemřel." "Asi dost mizerně, jak jinak. Ale... Turci nemají žádnou možnost udělat protitah?" "Za této situace ne. Jedinou možností by bylo, aby Východní král vyjel do střetu také, což by jen znovunastolilo patovou situaci; protože by na obou stranách bylo nasazeno více síly, bylo by všechno ještě napjatější. Ale jejich Král je přirozeně bezpečně ukryt v Turecku nebo kde já vím." Duffy se podrbl na bradě. "Bylo by vážně tak šílené vzít Krále rybáře do bitvy? Mně se zdá -" "Nemáš ani ponětí, co všechno je v sázce," odsekl Aurelianus. "Kdyby se to nepovedlo, ztratíme všechno.

Na Západě nebudou žádná království, jen pustina a na ní spěšně sehnané kmeny žijící ve vypálených troskách měst a čekající, nejspíš i toužebně čekající, až konečně přijede Suleyman a zmocní se svého i úředně." "Ale no tak, no tak," bránil se Duffy, "buď trochu realista. Když tvrdíš, že by to bylo zlé, tak to beru, ale takhle zlé snad -" "Řekl odborník na metafyzické dějiny! Briane, tys nikdy neviděl kulturu, která ztratila svůj střed, svou duši.

Vůbec nepřeháním." Ir si pořádně přihnul brandy. "No tak dobře. Pověz mi o té druhé možnosti, o té... strašlivě jisté." Aurelianus se zamračil. "Povím, i když to znamená porušit velmi závažný slib mlčení. Existuje jistý... postup, jistý nečistý taktický manévra, který by nerozhodný stav rázem rozbil a odstranil všechno, co stojí v cestě tomu, abychom na nepřátele vyslali ničivé magické síly.

Rovnálo by se to -" "Co to je?" skočil mu do řeči Duffy.

"Je to fyzický akt, který, když je doprovázen jistými naléhavými prosbami, se změní v invokaci, v povolání obrovitého ducha, který je starý a zlý tak, že to překračuje meze lidské představivosti. A ten tvor... ta věc by rozbila současnou rovnováhu síly, jako když na misku zlatnických vah dopadne kbelík cihel." "Co to je?" zeptal se znovu Duffy.

"Pro hrstku zasvěcených je to Zdrucující gambit Didia Strašlivého; zhruba před tisícovkou let jej objevil římský kouzelník a další nepočtení vzdělání a pramálo zásadoví lidé jej jen s váháním zachovávali a opisovali po celá staletí. Nikdy vlastně nebyl použit. Myslím, že dnes už na celém světě existují jen dva opisy té procedury o jednom se tvrdí, že je uzamčen v nejchráněnějším sklepe ní Vatikánské knihovny, druhý -" ukázal na knihovnu, "je tady, ve velmi starém rukopisu." Ir se chystal něco říct, ale Aurelianus jej zvednutím ruky umlčel.

"A tím činem, který otevírá bránu onomu strašlivému pomocníku, je - bez příkras řečeno - krvavá oběť tisíce pokřtěných duší." Duffy zamrkal. "Chápu." "Samozřejmě, provést by se to dalo. Pravděpodobně bych mohl použít svůj vliv a drobná kouzla a způsobit sebevražedný útok tisíce mužů, pozorovat z hradeb, jak umírají, a pronést tajná slova. A Videň by to jistě spasilo... před Turky. Myslím ovšem, že lepší je zemřít s čistou hlavou a bez takové pomoci. Ten pekelný, černý gambit by zničil duši čaroděje, který jej vykonal - myslím, že kromě jiných následků by mě proměnil v blábolícího idiota -, ale důležitější je, že by poskvrnil celý Západ. Znalec by pak poznal rozdíl i v samotné chuti piva." Duffy znovu dopil. "Ale neodpustím si poznamenat," řekl nakonec, "že jsi... že jsi nezničil svůj opis té věci."

Aurelianus neodpověděl, jen jej sjel chladným pohledem. "Radím ti, jak máš držet meč?" "Poslední dobou ne.

Omlouvám se." Nastalo trapné ticho a Duffy si už poněkolkáté dolil sklenku a přihnul si. Dobrá věcicka, tohle španělské brandy, řekl si. Pohodlně se zapřel v křesle a usrkl ještě jednou. Přesně tak, naprosto báječná...

Aurelianus několik minut jen pobáfal z krátčího se trupu hořícího hádka a nespokojeně si chrápajícího Ira prohlížel. Konečně byl nedopalek příliš krátký, než aby se dal držet mezi prsty, a on jej vetknul do otevřených úst kamenného chrliče ležícího na stole. Už se chystal Ira probudit a poslat zpátky do vojenského ležení, když tu Duffy otevřel oči a zcela bděle, bez jakékoli stopy po opilství se na něj zadíval. Pečlivě si prohlédl místnost, pak zrovna tak důkladně prozkoumal vlastní dlaně.

Nato Aureliana oslovil v nářečí keltských Dumnonů.

"Přemítal jsem, kdy jsem se s tebou setkal," řekl. "vracím se ke vědomí už nějaký čas." Mlaskl. "Co jsme to pro všechny bohy pili?" "To je vínovice, pálenka z vína," odpověděl Aurelianus. "Jsi vůbec Brian Duffy?" "Teď zrovna ne. Merline... zdálo se mi o rozhovoru s tebou, zdálo se mi snad, žeš mi nabízel Calad Bolg a já jej odmítl?" "Ne. Stalo se to - právě v této místnosti a jen o něco víc než před pěti měsíci."

"Opravdu? Mám pocit, že to nebylo tak dávno. Nebyl jsem úplně probuzený, aspoň myslím. Dokázal jsem se rozpomínat, poznával jsem věci, ale nedokázal jsem vládnout řečí." "Ano. Byl to stále především Brian Duffy, ale tebe v něm bylo dost, aby měl nevysvětlitelné vzpomínky... které jej mimochodem zcela vyvedly z míry." "Vím. Předtím se mi znovu a znovu zdálo o tom, jak kdysi všechno skončilo - o té poslední chladné noci u jezera. A pak přišla ta bitka v lese - byl jsem naprosto při vědomí, ale jen nakratičko. Viděl jsem tě, ale než jsem mohl promluvit, vyhnal mě z vědomí."

"Několik posledních měsíců jsem ho neměl na očích.

Probudil se za tu dobu někdy?" "Myslím, že si vzpomínám, jak jsem se dvakrát nebo třikrát probudil v noci a viděl pochodně a hličky. Pak jsem zase upadl do spánku. Nevím, snad to mohly být i vzpomínky z mého... života. A včera v noci jsem se ocitl v žoldnéřské hospodě, hrál jsem na harfu a předzpěvoval jednu z těch starých písní, které dodávají vojákům kuráž. Všichni znali slova - v tom či onom jazyku. Tyhle věci se nikdy nemění." Usmál se. "A teď jsem tu znovu, a jak to vypadá, tentokrát mám čas si s tebou promluvit. Co je v sázce a jak si stojíme?" "Počkej, jak bych ti to nejlépe vysvětlil..." Celou minutu jen mlčky seděl a tiskl k sobě špičky prstů; potom se předklonil a mazlivými slabikami pradávného předchůdce severštiny se zeptal: "pamatuješ si, Sigmunde, na meč, který jsi vytáhl z Branstockého dubu?" Duffyho tvář zbledla. Promluvil, ale pořád keltsky.

"To bylo... to bylo tak strašně dávno," vykoktal.

"Moc dávno, než aby se mi zamlouvalo na to myslet," souhlasil Aurelianus také v keltštině. "Ale to, co se děje nyní, jsme předvíдали už tenkrát."

Duffy se potil. "Chceš, abych se.. abych se stáhl a pustil jej na povrch? Bojím se, že je to příliš dávno nemyslím, že z něj zbylo mnoho -, ale jestli chceš, pokusím se." "Ne, Artuši, uklidni se. Myslím, že máš většinu jeho důležitých vědomostí - a to bude stačit. Budeme asi potřebovat mapy zdejšího kraje a jeho popis. Celý Západ - což znamená větší kraj, než jaký jsi znával- je ohrožen a chvěje se v základech. Jestli vůbec něco vím, tak mám pocit, že tohle je ona bitva, o níž jsme v dávných dobách slyšeli proroctví." Irovi se vrátila barva do tváře, ale stále vypadal celý roztrávený.

"Vážně tím myslíš... myslíš, že přichází z dalekého jihu Surter..." "Jmenuje se Suleyman." "... a jeho hordy z Muspelheimu..." "Říkají si muslimové." "A že ohrožují... koho vlastně? Ásy? Kelty?" "Tak jest, a s nimi i Galy a Sasy a Římany a vůbec všechny lidi, kteří žijí na západ od Rakouska. Ve kterém jsme." Duffy se ošklíbl. "Bojujeme v Rakousku? Bráníme Sasy? Proč raději neustoupíme a neopevníme vlastní zemi, abychom byli připraveni, až se tam dostanou?" "Protože jestli prorazí tady, v celé Anglii by nemuselo být dost kamenů k postavení zdi, kterou by nedokázali rozbourat. Nemůžeme jim dovolit těžit ze situace."

Odvádějí a cvičí jako vojáky děti porobených národů, takže rodiny, kolem kterých bychom na ústupu projeli, by se staly zdrojem mužů, se kterými bychom jednoho dne museli bojovat." Stařec si vzdychl. "Možná se opravdu ukáže být nezbytným opustit Vídeň a ustoupit - ale bylo by to jako odejít z hrotících se valů kolem hradu a bránit už jen hlavní věž. Není to prostě skutek, který člověk vykoná, pokud má vůbec na výběr cokoli jiného." "Chápu. No dobrá, budeme tedy bojovat tady. Chci mít mapy okolí a přehled o našem vojsku a o tom, jak se obléhání zatím vyvíjelo. Máme jízdu, ne? Mohl bych ji vést a -" "Je to trochu komplikovanější, Artuši," přerušil jej mírně Aurelianus. "Poslyš - mohl by ses ukrývat těsně pod hladinou Duffyho myslí, tak, abys dokázal na můj pokyn vystoupit na povrch?" "Myslím, že ano. Ale samozřejmě mě asi bude cítit. Máš něco v plánu, vid?" "Ale ne, ne. Jednu možnost mám, ale ta věc..." najednou vypadal starý a poděšený, "tu věc... skoro bych... radši bych zemřel, než abych to udělal." Duffy vstal, až mu zaprašelo v kolenou. "Mám dojem, že to bude nějaké čarodějnictví - takže u toho rozhodně nemusím být." Došel ke dveřím. "Je pozdě. Necháň tě, aby ses trochu prospal. Myslím, že se chvilku projdu po městě." "Nemluvíš jejich řečí. Počkej do rána, provedu tě." "Mám dojem, že to docela dobře zvládnou sám." Usmál se, otevřel dveře a byl pryč.

KAPITOLA DEVATENÁCTÁ

Provozce deště prudce dopadaly na dlážděné ulice a po dopadu každé kapky se na kočičích hlavách pokrytých vodní tříští rozeběhla kola jako na hladině.

Vzduch v jídelně Zimmermannova hostince byl namíchan z chladného průvanu, který sem hnal navinulý pach promoklých ulic, z horkého kuchyňského dechu a pachu mokrých šatů.

Lothario Mothertongue seděl u malého ajinaka neobsazeného stolu v rohu blízko kuchyně, namáčel si do kuřecího bujónu tmavý chleba a pomalíčku přežvykoval.

Znepokojeným pohledem sledoval, jak nová servírka pobíhá sem a zase tam. Když konečně spěchala kolem něj, chytil ji za loket. "Promiňte, slečno. Nepracuje v téhle směně obyčejně Epifanie Hallstadtová?" "Ano, a byla bych radši, kdyby pracovala i dneska. Sama to nezvládám. Pusťte." Mothertongue jí nevyhověl. "Kde je?" "Nevím. Pusťte mě." "Prosím, slečno." Naléhavě se na ni díval. "Musím to vědět." "Tak se přepněte Anny. Ráno paní Hallstadtové pověděla něco, co ji vyvedlo z míry. A paní Hallstadtová pak odběhla, ani si nesundala zástěru. Jenom vykřikla Třeba umřel a utekla." "Kdo třeba umřel?" "Nevím." Podařilo se jí uvolnit si paži a odpěchala pryč.

Mothertongue vstal a šel hledat Annu. Kuchaři mu řekli, ať jde z kuchyně pryč, a když zůstal tak dlouho, aby se ujistil, že tam Epifanie není, vysloužil si od nich pár nadávek; otevřel boční dveře a rozhlédl se po deštěm zacloněné ulici; dokonce nakoukl do sklípku, přerušil bezpochyby brilantní konverzaci mezi Kretchmerem a Wernerem a byl nevybíravě vyhnán i odtud. A když se vrátil ke stolu, Anna pomáhala nové servírce roznášet. Počkal, až se přiblíží, pak na ni zavolal. "Anno! Kde je Epifanie?" "Promiňte, pánové. Šla navštívit otce, Lothario, ale já nevím, kde bydlí, tak mě nechte být, ano? Tak prosím, pánové, co to bude?" Mothertongue pár minut sklesle seděl a instinktivně vzhledl pokaždé, když se skřipavě otevřely hlavní dveře.

Po nějaké době vešel dovnitř vysoký muž s vlasy splhlými od deště, Mothertongue poznal Briana Duffyho a trochu váhavě na něj zamával. Potom ohrnul rty, protože Duffy mu pozdrav vrátil a vydal se k němu přes místnost.

"Dobrý den, Briane," řekl, když Ir stanu I u něj. "Asi nevíte, kde bydlí Epifaniin otec, že? A pokud víte, neřeknete mi to, co?" Ir se posadil, přimhouřenýma očima si jej prohlédl a pak řekl cosi jazykem, kterému Mothertongue nerozuměl.

Mothertongue potřásl hlavou, zdvihl obočí, Duffy se soustředěně zamračil a promluvil latinsky. I přes nezvyklý přízvuk mu Angličan byl s to porozumět. "Tváříš se nešťastně, příteli," řekl Duffy. "Co tě znepokojuje?" "Dělá mi starosti paní Hallstadtová. Odešla -" "In Latinae." Mothertongue na Briana překvapeně civěl a snažil se přijít na to, jestli si z něj ten chlap dělá legraci nebo ne.

Duffy se ale díval tak naléhavě, že to nechal být, a i když byl pořád dost udiven, začal s obtížemi latinsky. "Eee... dělám si starosti o Epifanii. Nedávno jí nebylo dobře a ty jsi ji včera - určitě ne úmyslně - vyděsil, když ses po tolika měsících objevil. Teď jí zřejmě řekli něco nepříjemného o jejím otci a ona za ním šla. Rád bych v té těžké chvíli byl s ní." "A tak. Tobě na té ženě záleží, že?" Mothertongue si jej opatrně prohlédl. "Jaksi... ano. A ty... k ní pořád něco cítíš?" Ir se usmál. "Pořád? A tak, chápu. Ne, ne to, co myslíš, i když si... jí stále samozřejmě velmi vážím. Jsem rád, že našla tak čestného muže, jako jsi ty, který se o ni postará." "Díky, Briane, to je milé, že se chováš takhle, a ne..."

jinak. Ztracená latina. Poslední dobou mi všechno připadalo naprosto ztraceno, ale snad se podaří ze starého řádu věci něco zachránit." "Ze starého řádu věcí?" Dva měšťané potácející se kolem si okatě prohlíželi ty dva muže, kteří promlouvali církevní řečí.

"Ano. Snad... snad se pamatuješ, že když jsem sem dorazil, to bylo na jaře, dělal jsem jistě narážky." "Připomeň mi to." "No prostě... jistě velké mocnosti mě sem přivolaly -" Tvář se mu začala rozjasňovat. "Ale mohly si ušetřit práci. Všechno selhalo." "Co kdybys mi to vyložil srozumitelně." "Vyložím. Dneska je to už staré tajemství, které není k ničemu. Já totiž jsem -" a na to s ošuntělou důstojností vzhledl, "- jsem znovuzrozený bájný král Artuš." Duffyho šedivé obočí vyletělo tak vysoko, jak mohlo.

"Mohl bys to prosím zopakovat a dát si veliký pozor na výběr slov?" Mothertongue to zopakoval do slova stejně jako poprvé. "Vím, jak to zní fantasticky, já sám jsem o tom léta pochyboval; ale přesvědčila mě nakonec spousta vidění, která jsem měl a která jsem doplnil rozumovými úvahami. Vlastně jsem věděl, že se Artuš vrátil, dlouho předtím, než jsem pochopil, že jsem to já. Myslím, že mnozí z mých rytířů byli rovněž znovuzrozeni a že úmyslem vyšší moci je svést nás dohromady a konečně rozprášit Turky." Potrásl hlavou. "Jenže všechno selhalo.

Své muže jsem našel, ale starší duše jsem v nich probudit nedokázal. Svěřil jsem se se svým tajemstvím von Salmovi a nabídl jsem mu, že převezmu velení části vojska, ale on se mi doslova vysmál- a vyhodil mě." Mothertongue máchl rukou ke dveřím. "A pak, zdrcen porážkou, jsem si všiml Epifanie. Jednoho dne jsem se jí náhodou podíval do očí a získal jsem přesvědčení stejně jasné, jako bylo to první, totiž že Artuš se znovu zrodil - náhle jsem věděl, že ta žena Artuše velmi dobře znávala." Pokrčil rameny. "Musím říkat víc?" "Aspoň maličko, prosím." "Ona je Guinevra. Bohové jsou laskaví! Nedokázal jsem výzvou k povinnosti probudit spící duše svých rytířů, ale myslím, že její duši dokážu probudit láskou." Ir se na něj díval s užaslým respektem, jaký člověk cítí k dítěti, které dokázalo provést cosi nehorázně složitě a dokonale zbytečného. "Ať se ti to zdaří," řekl.

"Děkuji ti, Briane! Rád bych se ještě omluvil za to, že -" Přerušilo jej zaburácení a ořesy, které jako kdyby přicházely přímo skrz podlahu. Duffyho tvář se ve chvíliče změnila. Ir vyskočil a tryskem vyběhl ke dveřím, rozrazil je, venku si stoupl a naslouchal. Někteří štamgasti se v chladivém vzduchu přikrčili a naslouchali silnějšímu šumění deště, ale nikdo se neodvážil cokoli namítat. Po několika vteřinách přehlušil déšť další zvuk: ječivé klinkání poplachových zvonů na věži svatého Štěpána.

"Proboha," vydechl Duffy, který toho dne poprvé promluvil soudobou rakouskou němčinou. "To byly hradby." Vyrázil zpátky do jídelny, cestou porazil několik hostů, prosvístěl zapařenou kuchyní a vystřelil zadními dveřmi na dvorek; cákavě doběhl ke stájím, vyvlekl bránici se klisnu ze stání, vyskočil jí na holý hřbet a přiměl ji vyjet na ulici. Když se dostali na deštěm zalitou část Rotenturmstrasse, pobídl ji do cvalu a zamířil na jih.

Když míjel náměstí u katedrály, běsnění zvonů už utichalo. Přestože déšť se z šedivého nebe řinul stejně prudce jako předtím, na dlažbě tu a tam klečeli lidé. Jen do toho, vy pitomci mizerní, pomyslel si chmurně. Jestli se kdy jaké ráno hodilo k tomu, aby se k nebi vyslala pořádná salva modliteb, tak je to dneska.

Brzy už slyšel bojový křik vycházející z tisíců hrdel, zabočil doleva a jel kus po užší, svažité ulici. Najednou před sebou matně skrze závoje deště uviděl půlku veliké trhliny ve hradbách s orvanými okraji a lidský vír točící se sem tam na kopcích sutin. Dokonce i z té dálky rozeznal bílé šaty janičářů. "Dobrý Bože," ucedil skrz zuby, vytáhl švihem meč a zaryl klisně paty do slabin.

Jednotky obránců se shromáždily pár minut po výbuchu náloží a teď se pevně semkly do dvou formací a pokoušely se vahou rychle se pohybujícího množství lidí zatlačit vlny ječících janičářů zpět. Byla to zoufalá, odporná řezničina, nedalo se myslet na nic jiného než jak dojít co nejdál a zabít co nejvíc protivníků. Téměř obřadná disciplína, se kterou byl včera proveden výpad, byla ta tam. Na hradbě poblíž trhliny asi desítka mužů uvolnila z ukotvení lehké dělo, nabíla je spěšně kusy kovu a štěrkem a nešikovně, ručně táhla až ke kraji, do míst, kde je budoucím zvonem upevnit a pálit do natěsnaných Turků; kvůli dešti ale nebylo lze použít doutnáky. Dneska to bude na hroty a čepele mečů, se vši krvavou důvěrností boje muže proti muži.

Duffy hnál koně podél jedné ze skupinek bojujících na okraji, blízko hradby a severně od hlavního místa boje. Odrazil šavli a ťal janičářovi po rameni. Síla úderu jej svezla ze zmoklého koňského hřbetu, takže srazil Turkovo tělo na zem. Překulil se, vyskočil na nohy, napřáhl meč, který nějakým záhadným způsobem neupustil - a vrhl se bezmyšlenkovitě a s rozšířenými očima do bitvy.

Pět minut boj zuřil zběsilým tempem, jako oheň, do kterého kdekdo vhadzuje všechno palivo, co najde. Lehké dělo se už dostalo na kraj trhliny, muži je upevnili do správné polohy a dva se krčili nad závěrem a pokoušeli se zapálit nálož.

Od trochu moc velké přílby, kterou Duffy před chvílí sebral zabitému vojáku z hlavy, se se zadrnčením odrazila čepel a přílba sklouzla tak, že mu jedno oko zakrývala úplně a před druhým měl chránič brady. Ir se zároveň vzteklým i vyděšeným výkřikem sklonil hlavu, napřáhl obě zbraně a vrhl se proti soupeři. Hrot šavle se obrátil zpátky a ťal Duffyho do tváře, ale jeho meč i dýka zasáhly mužovo břicho. Duffy klesl na kolena a ztratil přílbu úplně. Turkovo tělo se zlomilo vedví. Vířivý pohyb bitvy jej teď zavedl na prázdný ostrůvek posetý mrtvolami. Chvilíčku klečel a lapal po dechu, pak vytáhl zbraně z janičářových vnitřností, vyhrabal se na nohy a vrhl se znovu do boje.

V té chvíli lehké dělo zadunělo a vyslalo do namačkané masy Turků třicet liber harampádí. Zároveň se urvalo z nových a chatrných ukotvení, zabilo tři dělostřelce a spadlo dolů přes zeď.

Davy Turků ucouvly, jako by to byl jeden jediný, veliký organismus, a Vídeňští se nahrnuli vpřed, aby získali zpět kdejaký krev prosáklý palec země. S každou další minutou muži padali po desítkách podťati a probodeni a rozseknutí, ale příliv z Východu už zpomalil, zastavil se a měnil se v odliv. Evropané dychtiví využít té výhody zaútočili ještě rázněji a hnali nepřítele do trhliny. Konečně janičáři ustoupili a snad téměř polovina jich zůstala ležet nehybně a pokrouceně na doširoka rozházených hromádách sutin. Jejich bílé šaty nasákly deštěm a zašedly.

Duffy se v boji konečně prodrál k Eilifově rotě žoldnéřů a už s ní zůstal; když Turci ustoupili a zanechali obránce města nahloučené na nově vzniklém svahu jako hromady naplaveného dříví, Ir stanul jen pár kroků od Eilifa. Eilif se předkláněl, rukama si držel kolena a otevřenými ústy lapal po dechu. Duffy se posadil na čistou, větry neošlehanou plochu čerstvě odhaleného kusu kamene. Chladný vzduch byl plný štiplavé a nakyslé vůně roztříštěné žuly.

Konečně se Eilif narovnal, sundal si přilbu a nechal déšť, ať mu propláchne propocené vlasy. "To se... to se mohlo přehoupnout klidně i na druhou stranu," vyřázel.

"Přestává... se mi to líbit. Člověk to nemůže... zvládat. Moc... moc takovejch útoků se přežít nedá." "Promluvil profesionál," poznamenal Duffy, ale v pŕlce slova se zašklebil, protože jej rozbolela tvář. Nejistě si ránu osahal - studený déšť víceméně zastavil krvácení, ale okraje rány byly daleko vychlípené a on cítil, že mu vzduch proniká do míst, kam se obvykle nedostává.

"K čertu s tebou, chlapče!" vykřikl Eilif, když si rány všiml. "Jednu jsi schytl, co? Vidím ti skrz na stoličky.

Jak se seřadíme a vypadneme odsud, zašiju ti to, chceš?" Duffymu se podařilo odtrhnout dlaň od jílce a meč zařinčel na kamení. "Ty že mi to zašiješ? Ani náhodou -" Potom se rozhlédl a poprvé si uvědomil, jak hrozivé ztráty obránci Vídně utrpěli. Bude potřeba ošetřit a zasmolit spoustu pahýlů po rukách, vyčistit hluboké bodné rány, srovnat, dát do dlah nebo amputovat rozdrčené končetiny - zkrátka je jasné, že ranhojiči budou mít příštích několik hodin příliš napilno, než aby se starali o tak relativně zanedbatelné zranění a sešivali Duffymu tvář.

"Trochu seštrikovat bude potřebovat půlka mejch kluků," řekl Eilif mírně.

"Jasně," pokusil se Duffy promluvit jen pravou stranou úst. "Já ti jenom nevěřím jako švadleně. Poslechni, mám dojem, že Aurelianus vyniká v chirurgii. Co kdybych zaskočil do Zimmermannovy hospody a nechal se zalátat od něj?" Eilif se na něj zadíval přimhouřenýma očima a pak se usmál. "Proč ne? Já bych ti nejspíš přišil jazyk ke tváři.

A Bůh ví, že takhle tě nechat nemůžeme - nejspíš bys víc piva vybryndal než vypil. A když na to přijde, na hospodě nejspíš ještě bude střecha, tak se tam vyspi." Ukázal za sebe. "Ta jejich zatracená mina nám zbořila kasárna.

Naštěstí byla většina chlapů venku. Ale koukej se vrátit do pŕlnoci, jasný? Bude se tu hlídkovat a já dohlídnu na to, aby na nás vyšla směna až potom." "Přijdu včas," slíbil Duffy. Postavil se na únavou rozklepané nohy, strčil meč do pochvy a odtrmácel se po vlhkých, vyvrácených kamenech pryč.

Když došel až k Zimmermannově hostinci - jen Bůh ví, kam se poděla klisna -, déšť už ustal a jemu rána začala znovu krváčet, takže do jídelny se vpotácel v žalostném stavu. Vevnitř bylo hodně lidí, ale všichni mlčeli a dívali se na něj se strachem.

Vstal černochoch v burnusu. "Co se stalo?" Duffyho myšlenka na nějaké dlouhé projevy nepotěšila. "Hradba na jednom místě padla," řekl krákoravě.

"Bylo to jen tak tak, ale zahnali jsme je. Na obou stranách byly těžké ztráty." Muž, který se jej zeptal, se významně rozhlédl a ve společnosti několika dalších opustil místnost. Ir si toho nevšímal. Rozmazaným pohledem pátral po jídelně, dokud nenašel Annu.

"Anno!" zakrákoral. "Kde je Aurelianus?" "V kapli," řekla a přispěchala k němu. "Opřete se o mě a -" "Dojdu sám." Ztěžka se trmácel po dlouhé temné chodbě, a když se dostal k vysokým dveřím, ani se nezastavil, rozrazil je, vešel a rozkopl za nimi pár košťat. V kapli stál Aurelianus a čelil týmž sedmi mužům jako včera, jenže tentokrát všichni měli obnažené meče.

Zakrslík se ohlédl, kdo je to vyrušuje. "No ne, to je náš Miles Gloriosus. Vypadni odsud, šašku." Otočil se znovu k Aurelianusovi a napřáhl mečik. "Rozuměls, co právě říkal Orkhan?" zeptal se a ukázal na černochoha.

"Hradba padla. Do soumraku jsou tady. Zaveď nás okamžitě ke kádi, nebo tě zabijeme." Aurelianus se zatvářil pohoršeně a zvedl paži, jako kdyby chtěl na mužika vrhnout neviditelný oštěp. "Buď rád, ty ropucho, že jsem příliš zaměstnán, než abych tvou drzost trestal. A teď zmizte - dokud to jde." Zakrslík se ošklibl. "Tak do toho. Spal mě na popel. Všichni víme, že nemůžeš." Zlehka dloubl starého čaroděje do prsou.

V té chvíli se klidný, kadidlem provoněný vzduch v kapli rozechvěl. Ir divoce zařval a skočil kupředu, udělal výpad a prohnal hrot meče zakrslíkovými zády.

Vytrhl meč, švihl jím a zaťal čepel až na kost do Orkhanovy černé paže. Muž s bronzovou kůží napřáhl meč a ŕal po Duffy, ale ten se pod neobratně vedenou ranou přikřčil a zasadil muži úder na břicho. Pak se postavil čelem proti ostatním čtyřem, ale jeden z nich vykřikl: "Proč zabíjet Merlina? Potřebujeme dostat Temné!" Pětice přeživších Temných ptáků oběhla Duffyho uctivým obloukem a zmizela z kaple.

Jakmile jejich kroky na chodbě dozněly, zhroutil se Ir jako podťatý. Aurelianus k němu přispěchal, převrátil jej na záda a zamával mu před nozdrami filigránsky zdobenou stříbrnou kuličkou; po chvilíce Duffy otevřel oči a rukou ten smradlavý předmět odstrčil. Pak jen ležel, díval se do stropu a soustředil se na dýchání.

"Co... se stalo?" vyrazil konečně.

"Zachránil jsi mi život," oznámil mu čaroděj. "Přesněji řečeno to udělal Artuš; poznal jsem starodávny bojový pokřik. Lichotí mi, že jej vzbuzuje pouhý pohled na to, jak jsem v ohrožení." "Ten chlap... si hraje na hrdinu... a já z toho padám na hubu únavou." "Ano, myslím, že to není tak docela poctivé," řekl Aurelianus vesele. "Co to máš s tváří?" "Můžeš mi to zašít? Ranhojiči mají moc napilno." Přejel kolem sebe očima, aniž by pohnul hlavou, a nespátřil nic než na jedné straně zaprášené kostelní lavice a na druhé kapky deště stékající po olovnatém skle okenních tabulek. "Kam se poděli ti tví Temní ptáci? Zabil jsem je všechny?"

"Ne. Dva tu leží na zemi mrtví - někdo sem bude muset zajít a odklidit mrtvolu - a pět jich běželo ukrást si doušek Temného." Stařec povytahoval zpod hábitu několik váčků a krabiček a už se pustil do čištění rány.

"A neměl bys je - au! - zastavit?" Aurelianus už našel jehlu a nit a zašival ránu; Duffy necítil žádnou bolest, jen poškrábání na levé tváři a na skrání.

"Ne, kdepak," řekl čaroděj. "Proti takovým se Gambrinus umí bránit; nejspíš to tušili, když pořád chtěli, abych jim Temné dal já. Ale zoufalec se postaví téměř čemukoli a lapené krysy napadnou i člověka. Jsem rád, že Gambrinus tu práci dodělá za nás." "V jihovýchodním rohu padla hradba," zašeptal Duffy ospale. "Zbořilo nám to kasárna. Přespím tady, ve stájích, kde spali Vikingové; z minulé noci si nepamatuju nic, vůbec nic, ale rozhodně to nevypadá, že bych toho hodně naspal. Ti mizerní janičáři se pořád valili a valili, jako když povolí hráz. Všude leží mrtvolu - jestli dneska a

zítra bude sluníčko, začne se šířit mor. Tak bych rád věděl, proč se vlastně stáhli? Lepší možnost, jak proniknout dovnitř, si nemohli přát, bylo jich hodně a úplně nás překvapili." Ozvalo se šmíknutí nůžkami a Aurelianus vstal. "Hotovo," řekl. "Budeš mít jízvu, ale aspoň jsem zacelil ten otvor a rána by se neměla zanítit." Duffy se překulil, opřel se o ruce a na kolena a pak ztěžka vstal. "Díky. Eilif mi to chtěl zašít. Ten by to nejspíš otočil naruby a já bych si mohl v puse pěstovat vousy a ochutnávat jídlo tváří." "Nechutný nápad." "Je mi líto. Okouzlující a duchaplné nápady mi nějak docházejí." Vzal si meč, očistil jej, zasunul do pochvy a pak ztěžka vyšel z kaple.

Annu pořádně vylekalo, když kolem ní proběhlo pět mužů s divokými pohledy a když se pak všichni vyřítili na schody ke sklepu. Potom zaslechla zdola tenké, pištivé výkřiky, a tak přiměla Mothertongua, aby jí jako chrabrý muž dělal doprovod. Spolu se vydali zjistit, co se stalo.

Dole se ne tak docela nepříjemně mísila s obvyklým pachem sladu vůně přismaženého masa. Gambrina našli, jak si vesele žongluje s několika slonovinově bílými koulemi. Ujistil je, že všechno je v nejlepším pořádku, a Anně se udělalo zle, teprve když už byli zase nahoře v jídelně a Mothertongue se jí optal, kde tak mohl vrchní sládek sebrat těch pět maličkých opičích lebek, se kterými si hrál.

V jedenáct začal déšť ustávat a k polednímu se mraky roztrhaly a na pobořený kus hradeb zasvitlo slabé a bledé slunce. Trhlina byla zhruba dvě stě stop široká a na obou stranách se hradba - překvapujících sto padesát stop hloubky v příčném průřezu - nebezpečně nakláněla dopředu. Dělostřelci stáli za kanóny, do kterých už natloukli čerstvé nálože, a pozorovali vzdálené turecké linie. Narychlo sehnaly čtyři vojáky a dělníky stavěly pevné valy přímo napříč zející trhlinou zavalenou sutí a na svahu před ní zapouštěly v širokém půlkruhu hluboko do hlíny dřevěné překážky. Ještě víc před obranou pak štědře nasypali vrstvu drcené křídly, která ale nasakovala z mokré půdy vodu a rychle se měnila v šedivé bláto.

Pár požárů, které výbuch vyvolal, už bylo uhašeno, ačkoli se tomu nikdo nevěnoval nijak usilovně, protože díky dešti se oheň nemohl rozšířit. Všechny tři vozy na svážení mrtvol pomalu objížděly poničený kus země a sbíraly pochmurný náklad - jeden už byl plný, odejel a zase se vrátil.

Před polednem i po něm bylo všude na hradbách vidět hrbatou postavu Bluta, který řídil přemísťování mnoha těžkých i lehkých děl, dohlížel na to, aby je důkladně vyčistili a nabili a dolů na dělníky lopotící se se stavbou výztuží a pilířů, které měly zpevnit naklánějící se hradbu, hulákal rozkazy, které nemohli slyšet.

Hrabě von Salm s okázale starostlivým výrazem rázoval po ulicích, jen se na práci díval a rozhodování nechal na odbornících. Většinu vojska poručil, ať jdou a odpočinou si v těch kasárnách, které zbyly, na stráž nechal jen málo mužů; na hradbě ale stáli strážníci, upírali zraky na turecká postavení a byli připraveni při prvním náznaku, že začíná ofenzíva, dát znamení von Salmovi a zvoníkovi na věži svatého Štěpána.

Po celé odpoledne se v tureckém táboře děly přesuny, vlajky se posouvaly sem a zase tam a pod nimi se občas ve slunci zablýskl kov, ale vypadalo to, že se Turci sunou k západu, podél jižní stěny hradeb a dál od průlomu.

Ve čtyři vyhublý von Salm vystoupil po kamenném schodišti na hradbu nad Schwarzenbergstrasse a přešel po jejím vršku asi sto yardů, aby se mohl poradit s hrbatým dělostřelcem. Skrz cimbuří se prodíral čerstvý západní větřík a vysušoval veliteli pot na tváři a na krku; hrabě nijak nespěchal zpátky do zablácených a bezvětrných ulic a pečlivě s Blutem probíral různé stránky ranní bitvy.

"Jsem v pokušení dát přetáhnout pořádných pár děl," říkal zrovna Bluto, "od Korutanské brány do západního rohu,"

"Kvůli těm jejich přesunům? To musí být klamný manévr," namítl von Salm. Pročisl si šedivějící vlasy. "Je jasné, že nezaútočí tam, na opevněné a neoslabené straně, když kousek za rohem, sto yardů na východ, mají tu svinskou, dvě stě stop širokou díru." "Jen se na ně podívejte," namítl Bluto, vyklonil se mezi dvěma zuby cimbuří a ukázal přes planinu krčící se pod šedými mračny k jihu. "K východní straně se nehrne vůbec nikdo; všichni míří přímo na jih. Sakra, člověče, kdyby to byl klamný přesun, trvalo by jim dobrou půlhodinu, než by se na východní rovině zase sešikovali - pokud by je ovšem nenapadlo běžet přímo podél hradeb až sem pod palbou našich děl." "Třeba mají v úmyslu právě to," řekl von Salm.

"Ztratili by tisíc janičářů, i kdyby půlka mých lidí spala." "Možná na tom Suleymanovi nesejde. Právě teď má víc vojáků než času." Bluto zavrtěl hlavou. "Kdepak, pokud Suleymanovi nedělají velké ztráty starosti, tak proč nezaútočí čelně do trhliny a nevytrvá tak dlouho, až se obrana zlomí? K čemu má být tenhle přesun na západ?" "Nevím," připustil von Salm. "Třeba se přesunou za tmy zpátky. Tak bych to udělal já, kdybych byl Suleyman. Ale... dobrá, dejte tam přesunout... pět děl. Dohlédnu na to, abyste k tomu měl dost mužů. A kdybych zjistil, že přicházejí odsud, nebo kdybych to v noci slyšel, pošlu další." Kousal se do kloubů na ruce a dál pozoroval planinu. "Kolikátého je dneska? Aha, jistě, dvanáctého.

Doufám, že v noci bude svítit měsíc a bude čisté nebe.

Pošlu ven pár lidí, aby i tady pořádně rozsypali křidu... čisté abyste měl lepší pocit. Ne?" "Abychom měli lepší pocit oba dva," řekl Bluto suše.

Velitel se otočil a vrátil se, kudy přišel.

Hrbáč krácel po vršku hradeb sem a tam, nakukoval přes cimbuří a zamyšleně umísťoval vlaječky na místa, kam by měli dostrkat a kde by měli ukotvit děla. Rudé slunce vpravo od něj zapadalo za pahorky a v oknech města ležícího za jeho zády - a taky v dálce, mezi stany na planině - se pomalu zažehovaly ohně.

Duffy si hádka zapálil ve chvíli, kdy zvony nad jeho hlavou přestaly ohlušivě a rachotivě ohlašovat devátou, a teď ta věc odhořela až k prstům. Usoudil z toho, že už je pomalu na čase, aby se začal připravovat na jediné zadunění zvonu

ohlašující půl. Nedopalek s drolicí se špičkou z popele odhodil přes zábradlí a díval se, jak padá dolů na náměstí a v letu nahodile vykresluje rudé arabesky. Potom se otočil k čaroději, který se hrbil u dalekohledu. "Neměli bychom už pomalu -" začal, ale přerušilo jej strojové zaskřípání shora, a tak jen zavřel oči, nacpal si prsty do uší a čekal, až úder odezní a ozvěny zmizí někde dole ve ztemnělých ulicích.

"Neměli bychom co?" odsekl Aurelianus nakvašeně.

"Ale nic." Duffy se opřelo zábradlí a podíval se nahoru, na hvězdy vyhlížející zpoza vysokých a rychle letících mraků. Půlměsíc visel v jednom z největších shluků mračen, a tak byl vidět jen jako rozmazaná, pomrkávající skvrna.

Do věže katedrály se opřel závan obzvlášť studeného větru, Ir se zachvěl a prošel pod kamenným obloukem zpátky do malého přístěnku proměněného v observatoř.

Jejich stísněné a větrům vystavené pozorovací stanoviště nebylo ani nejvyšší, ani nejsnadněji přístupné, ale plošinu s nejlepším výhledem už před dvěma týdny zabrali a zapečetili von Salm a jiní vojenští páni. Aurelianus řekl, že to nevadí, že tohle malé otevřené odpočívadlo, kde právě byli, je dost vysoko nad střechami a nad kouřem válícím se v ulicích, aby z něj šly pozorovat hvězdy; a právě to už asi hodinu, která Duffymu připadala velmi dlouhá, dělali.

Konečně se čaroděj odtrhl od okuláru, jednou rukou si promnul kořen nosu a druhou pohyboval dalekohledem nad zábradlím. "Je to chaotické," řekl šeptem.

"Není v tom žádný řád, nedá se nic vyčíst. Je... nemilé vidět nebe v takovém stavu, je to jako kdyby se člověk na něco zeptal starého a moudrého přítele a dočkal se místo odpovědi jen idiotského vrčení a kňourání." Zdálo se, že ten přírůbek Aureliana znepokojil. Rychle mluvil dál: "Sám víš, že příčinou jsi ty, ten náhodný faktor, nezjistitelná šifra, která ze všech prověřených a starých jistot dělá bezcenné žvatláni." Ir pokrčil rameny. "Možná by bývalo bylo lepší, kdyby ses od začátku obešel beze mě. Ušetřil bys čas.

Sakra, vždyť já jsem zatím neudělal nic, co by nedokázal kdejaký nájemný ničema." "Nevím," řekl Aurelianus. "Teď jsem odkázán na to, co můžu vidět a nahmatat - já prostě nevím!" podíval se na Duffyho. "Slyšel jsi už o posledních přesunech janičářů?" "Ano. Hnuli se na západ, jako kdyby chtěli provést sebevražedný útok na neoslabené jihozápadní frontě. Co má být?" "Co myslíš, že se stane, pokud tam zaútočí?" Duffy pokrčil rameny. "Jak říkám - sebevražda. Během pěti minut přijdou o tisíc mužů." "Dalo by se to nazvat... obětí?" "Co by tím získali? Nemá smysl, aby posílali janičáře, svoje nejlepší - můj Bože." Ir se opatrně posadil a opřel se o zábradlí zády. "Já myslím, že jediný použitelný ze dvou opisů té zatracené věci máš u sebe." "Já také." Aurelianus zamžoural do tmy přes tmavé střechy. "A možná i mám. Možná Ibrahim získal ten vatikánský opis... anebo doufá, že se zmocní toho mého." Zamyšleně potřásl bílou hlavou. "Jakmile jsem o tom přesunu slyšel, napadlo mě - to jsou janičáři, vojáci vycepovaní z dětí porobených křesťanů..." "Nejmíň tisíc pokřtěných duší." "Přesně tak." "Poslechni, on nejspíš má ve městě zvědy - je možné, že opis toho Zničujícího Didiova jánevímčeho ještě nemá, ale že ti chce ukrást tvůj." Čaroděj se na něj bez výrazu podíval, a tak Duffy pokračoval. "No nenabízí se to samo? Znič ten opis." Aurelianus se podíval stranou a zachmuřil se. "To... nejsem s to udělat." Ira zaplavila vlna lítosti a hrůzy. "Neblázni! Musí být nějaké jasné řešení - přece jsi říkal, že i když ztratíme Videň, hlavní je, aby Král rybář zůstal naživu. Můžete oba utéct tou chodbou, co o ní mluvili Temní ptáci, a najít si lepší postavení jinde. Letos už Turci přece nemůžou postupovat dál do Evropy." "Možná máš pravdu, Briane, ale jak to mám vědět jistě? Možná že s plnou podporou magie dál postoupit mohou - a možná i o hodně dál. Možná že Král rybář zemře, jestli nedostane napít Temného - a docela určitě mu nebude líp. K čertu, není nic těžkého zachovat se čestně, když člověk tam nahoře vidí, jak to dopadne. Ať peklo pohltí tu slepotu," sykl a udeřil pěstí do kamene, "a s ní i toho zatraceného Ibrahima a toho starého malíře." Duffy zamrkal. "Malíře?" "Cože? A tak. Samozřejmě myslím Gustava Vogela.

Už jsem ti říkal, že je jasnovidný a že není napojen na starou magii, která je teď slepá. Kdybych toho starého svatouškovského pitomce mohl přimět, aby namaloval pár vizionářských obrazů, dokázal bych na nich vidět, co má přijít - a mohl bych zapomenout na tu... strašlivou věc. Ale ten starý vandrák se mě bojí - ať janičáři nacpou jeho hlavu do děla místo koule! - a poslední dva roky nenamaloval nic." "To je pravda," přikývl na souhlas Duffy. "Myslím, že opravdu nic nového neudělal - až na tu potrhlou Smrt archanděla Michaela." Aurelianus přidušeně vykřikl a dalekohled sletěl přes zábradlí. "Cos to říkal, k čertu? Llyre a Mananane! Takový obraz existuje?" vyskočil a začal máchat pěstmi.

"Proč jsi mi to neřekl dřív, ty blázne? To ty jsi pro něj archanděl Michael - nevzpomínáš si na obraz, pro který jsi mu seděl modelem a který mne k tobě dovedl? Michael je jediná křesťanská postava, se kterou si tě může ztotožnit. Ty idiote, jak to, že nepochopil, jak je to důležité? Ten starý malíř má jasnovidné a zřejmě i prorocké schopnosti. A jak se domýšlím, vytvořil obraz tvoji smrti. Docela dobře na něm může být náznak toho, jak tahle bitva dopadne." V půlce jeho řeči se zdola ozvalo tlumené třesknutí, jak dalekohled dopadl na dlažbu. "Hm?" řekl trochu natvrdo Duffy.

"Myslíš jako jestli na něm není moje mrtvola a kolem Turci se zkrvavenými šavlemi?" "Prosim, řekněme že zhruba tak. Ale také by tam mohlo být mnoho dalších, esoteričtějších náznaků. Ale tys ten obraz viděl, ne? Co na něm bylo?" Ir omluvně pokrčil rameny. "Vybavuju si spoustu postav. Ale po pravdě řečeno jsem se na něj jakživ pořádně nepodíval. Ale jestli máš pravdu, pevně věřím, že to je zobrazení neskutečně starého muže obklopeného stovkami přátel, jak příjemně podnapilý leží na posteli a umírá přirozenou smrtí." Čaroděj očividně stěží sbíral trpělivost. Zhluboka dýchal. "Jdeme tam a podíváme se," řekl.

Seběhli po schodech a nasadili takové tempo, že přeběhli město za deset minut, a když se dostali ke starému penziónu na Schotengasse, Aurelianus astmaticky lapał po dechu. "Ne," zakrákal, když mu Duffy ukázal na lavičku přede dveřmi, ať si sedne. "Vpřed!" Nevzali si světlo, a tak se museli po tmavém schodišti vystrachat poslepu. Duffy nakrátko znervózněl, jestli zase neuvidí to jezero, ale potom dospěl k názoru, že věci už jaksí zašly mnohem dál. Nebyla to uklidňující myšlenka.

Když se dostali na odpočívadlo ve třetím patře, přerývaně dýchal už i Duffy a Aurelianus nebyl s to mluvit - podařilo se mu jen významně, tázavě a vztekle máchnout rukou. Duffy kývl, našel po hmatu dveře Vogelova pokoje a zaklepal na ně.

Uvnitř se vůbec nic neozvalo. Ir zabušil znovu, ještě rázněji, a ve tmě lidé pootevřeli některé z ostatních dveří a začali si stěžovat. Aurelianus už chytil dech natolik, aby je mohl proklít a poručit jim, ať zase zalezou do děr, ale ve Vogelově pokoji bylo pořád ticho.

"Vyraž... dveře," zasípěl čaroděj.

Duffy váhavě poodstoupil dva kroky, což také bylo vše, co se na chodbě dalo, nahrbil rameno, aby neslo celý náraz, a vrazil do dveří malířova pokoje. Dveře vyletěly z rámu, jako kdyby tam byly jen narafované, a i s Irem hlučně padly do místnosti a porážely laciný nábytek.

Na stole v rohu stála lampa stažená tak, aby jen matně poblikávala; když Duffy nešikovně vstal, spatřil, že u stolu sedí Epifanie a po zvláště nevytvarované tváři jí stékají slzy. Popošel ještě krok a uviděl, že na zemi leží tvář nahoru tělo - byl to Gustav Vogel a podle všeho zemřel hladu už tak před týdnem.

"Dobrý Bože," zašeptal, "Epifanie, já... já -" "Je mrtvý, Briane," špicla. Přitiskla si ke rtům prázdnou sklenici a Ira napadlo, kolikrát už to asi udělala, aniž by si všimla, že v ní nic není. "Přestala jsem mu nosit jídlo, protože jsem byla věčně opilá a nedokázala jsem se mu podívat do očí. Ten kluk za to nemůže. Můžu za to já a taky ty, a hlavně -" vzhledla, a když zjistila, že se dveřním otvorem dovnitř souká Aurelianus, celá zbledla, "hlavně za to může tahle zrůda! Proč sem přišel? Pokochat se?" "Co... co je," lapal po dechu Aurelianus. "Co se stalo?" Epifaniina odpověď začala jako jednotlivá slova, ale pak se změnila v jekot. Žena vstala od stolu, vytáhla zpod zástěry dlouhý nůž a nečekaně rychle se vyřítla na vyčerpaného čaroděje.

Duffy vykročil, aby jí v tom zabránil - a najednou zjistil, že je celý udýchaný a stojí na druhém konci pokoje. Aurelianus se opíralo zed' a když se Ir rozhlédl, zjistil, že Epifanie leží jako nehybná hromádka v koutě. Podíval se zase na Aureliana.

Čaroděj odpověděl na zběsilou otázku hořící v Irových očích. "To udělal Artuš," řekl roztřeseným hlasem. "Když viděl, že jsem v nebezpečí, tak... na chvíli převzal vládu. Chytil ji a odhodil. Ale nevím -" Duffy přešel do opačného kouta, skrčil se a převrátil starou ženu na záda. Jílec nože jí trčel z boku a mezi ním a šaty nebyl vidět ani kousek ostří. Vytékalo jen maličko krve. Sklonil se ještě víc a pátral po dechu, ale neuslyšel nic. Na tepně pod krkem nenahmatal puls.

Měl pocit, že je celý promrzlý a prázdný a že se chvěje jako kus kovu, do kterého někdo udeřil. Vyschlo mu v ústech.

"Můj Bože, Piff," vyřázel nekontrolovatelně, ani sám sebe neposlouchal, "to jsme přece nechtěli. To jsme přece vůbec nechtěli!" Aurelianus se odtrhl od zdi a uchopil Ira zírajícího prázdnými očima před sebe za rameno. "Ten obraz," zavrčel a přerušil Duffyho blábolení, "kde je ten obraz?" Po chvíli Duffy opatrně položil Epifaniinu hlavu na zem. "Mnoho jsme ztratili, ale mnohé ztráty nás ještě čekají," řekl tiše a zapátral ve vzpomínkách, kde to slyšel a co to vlastně znamená. Omráčeně povstal. Aurelianus zatím zdvihl lampu a vytočil knot výš.

Ir jej zavedl ke stěně. "Tady to je," řekl a mávl rukou.

Sám se tam ani nepodíval, jen se ohromeně díval dozadu na dvě ležící těla.

Uběhlo několik vteřin a pak Aurelianus příškrčeně řekl: "Tohle?" Duffy se otočil a podíval se. Stěna byla černá, celá černá, od rohu k rohu a od podlahy ke stropu. Malíř, jehož starost o provedení detailů sílila zároveň s tím, jak jeho zrak slábl, doplnil pracně tolik drobných tahů tužkou, tolik stínování a šrafování, že nenechal nepokrytu ani maličkou skvrnku nebo výstupek na štku. Když tu byl Duffy naposledy, vypadalo to, že se Smrt archanděla Michaela utápí do hlubokého soumraku. Teď už byla zcela ponořena do ničím nepřerušované tmy, do bezhvězdné, bezměsíčné noci.

Aurelianus se na něj podíval. "Když on pořád něco přimalovával," řekl Duffy bezmocně.

Čaroděj stěnu ještě minutu zkoumavě a zcela marně prohlížel a pak se odvrátil. "Jsi pořád nerozluštitelný." Vyšel první z pokoje a Ir šel mechanicky za ním.

Duffy se v hlavě pořád znovu a znovu přehrávala scéna, jak obrací Epifaniino tělo na záda. Epifanie je mrtvá, říkal si udiveně, když kráčeli dolů po schodech, a tobě brzy dojde, že máš v hlavě celou jednu místnost, kterou můžeš jen zavřít a zamknout, protože v ní už nikdy nic nebude. Je mrtvá. Přijel jsi sem až z Benátek jen proto, abys ji zabil.

Vyšli ven společně a mlčky dorazili až na Tuchlauben; tam Aurelianus zabočil na sever k Zimmermannově hostinci a Duffy šel dál, k vojenským ubikacím a k trhlí.

ně v hradbách, i když ještě zdaleka nebyla půlnoc.

KAPITOLA DVACÁTÁ

Voskově matné ranní světlo konečně vydělilo bledou skvrnu s nepravděpodobnými okraji, kterou tvořila trhlina, od tyčící se temné plochy zdi; to, co ještě před dvěma hodinami vypadalo jako tři tečkované linky táhnoucí se tmou a vytvořené z jasně oranžových skvrnek, se teď změnilo ve tři řady arkebuzírů klečících za vrcholkem mohyly ze sutin. Za nimi, ale ještě pořád před novým valem, stály další dvě roty sebrané z lancknechtů i z jednotek Reichshilfe. Vojáci se nehýbali, jen občas někdo sklonil hlavu a foukl na pohasínající doutnák.

Jednou z těch rot za mohylou byla Eilifova - a Duffy se krčil ve středu přední řady. Odtrhl ruku od pažby a nepřítomně si protáhl prsty. Připadalo mu, že někde v hlubinách jeho mysli vybuchla puma; bylo to sice příliš hluboko, než aby zvnějšku bylo cokoli vidět, ale výbuch uvolnil obrovské a dřív zaklíněné bubliny vzpomínek, které teď stoupají na povrch. Děkoval Bohu za matnou záři úsvitu, protože mu dovolila upoutat pozornost na věci ve vnějším světě.

Posledních pět hodin se díval do tmy stejně naprosté, jaká byla na posledním díle Gustava Vogela.

Z příšerného nočního zadumání Duffyho konečně vytrhlo cvaknutí kovu o kámen - někdo ze strážných na hradbách si

opřel píku o zem. Pořádně natáhl do plic chladivý ranní vzduch a pokusil se zaostřit smysly. Muž stojící po jeho pravici se k němu naklonil. "Na tu zeď by mě nikdo nedostal," zašeptal mu. "Co vybuchla ta mina, může to každou chvíli spadnout." Ir mu pokynul, ať mlčí. Čert vem toho užvaněného pitomce, pomyslel si - neslyšel jsem jiný zvuk? Odněkud ze stíny pokryté planiny? Podezřívavě se podíval přes hlavěň opřené arkebuzy. Jeho unaveným očím připadalo, že všechny tmavé ostrůvky za bílým křídovým pásem se jen hemží červovitými stíny. Nakonec usoudil, že asi nic skutečného neviděl. Zase si sedl a otřásl se.

Prošlo několik dlouhých minut a matné světlo se pomalu rozjasňovalo. Duffy opatrně udělal ze dlaní miskou, podíval se na doutnák a s úlevou zjistil, že jej rosa neudusila a že pořád rudě žhne. Pod kroužkovou čapkou mu ve vlasech svědilo, čas od času se instinktivně pokusil podrbat, protože zapomněl, že má na hlavě nýťovanou ocelovou přilbu. "Teda doufám, že náš hrbáč udržel všechny náložky u kanónů v suchu," zašeptal znovu muž stojící po Duffyho pravé ruce. "Mám dojem, že -" "Nechtěl bys držet hubu?" sykl Duffy. Potom strnul; pár set yardů daleko zahlédl slabý odlesk světla na kovu - a potom další, podél celé temné linky. Otevřel ústa a chtěl šeptem upozornit ostatní, ale to už slyšel slabé řinčení, jak si vojáci protahovali zmrzlé klouby a prohlíželi prach a doutnáky. Shora, z pobožené hradby, se ozvalo tiché písknutí oznamující, že pohyby zpozoroval i strážný.

Ir zašrouboval doutnák do otvoru a ujistil se, že na pánvičce je dost prachu. Teprve pak se přes hlavěň podíval na rychle postupující řady. Srdce mu tlouklo, v konečcích prstů cítil mravenčení, dýchat začal trochu rychleji. Vystřelím jednou, pomyslel si - nejvýš dvakrát, jestli polezou přes překážky moc pomalu - a pak s tím krámem praštím a vytáhnu meč. Já se prostě s palnou zbraní v ruce nikdy nebudu cítit dobře.

Potom se ozvalo tlumené bušení bot na hlině, jak Turci přešli do běhu - jsou to akindžiové, všiml si Duffy, turecká lehká pěchota; díky Bohu, že ne janičáři, i když polovina našich čekala, že se ve tmě přesunou zpátky.

Muž vedle Duffyho těžce dýchal a zašátral po spoušti. "Ještě ne, ty pitomče," zachraptěl Duffy. "Takhle bys nedostřelil. Počkej, až budou na křídě." Turci se během snad půlminuty na bílý pás vysypaný křídou dostali a trhlina v hradbách se ozářila, když vystřelila první řada arkebuzí. Po chvíli se přidalo jedno z lehkých děl na hradbě a vychrlilo ohnivý proud šterku a kamení. Výstřel rozervl čelo postupujícího proudu, zkroucená těla padala a válela se po zemi, šavle padaly ze znečitlivělých prstů, ale další fanatičtí vojáci Alláhovi se ani nezastavili a tiskli ty vepředu dál, skrz místo, kde strhli překážky. Ještě stačila vystřelit stojící řada arkebuzí a už se akindžiové hnali po mírném svahu před valem.

Bylo jasné, že nebude čas znovu nabít, a tak Duffy odhodil stranou zbraň, ze které se pořád ještě jiskřilo, a tasil rapír a dýku. Kdyby tak bylo víc světla, zatoužil. "Roto, dva kroky zpět!" zavolal. "Nenechte se rozdělit!" Potom Turci doběhli k nim. Duffy zahlédl muže, který jej chtěl udeřit, zachytil košem rapíru lesknoucí se šavli a vrazil soupeři dýku do prsou. Náraz Ira odhodil o krok dozadu, ale nesrazil jej na zem. Od přilby se mu odrazila čepel šavle, on krátkým svihem zasáhl jejího majitele do tváře a ucítil, jak se mu jiná čepel zlomila o kroužkové brnění. Obránci pomalu ustupovali, když tu se zezadu ozvalo chraplavé zvolání: "Máme znovu nabito! Kdo jsi křesťan, k zemi!" Duffy odrazil tvrdou ránu vedenou proti tváři, potom padl na ruce a na kolena. Za zády se mu ozvalo přerývané zaburácení salvy a chladný vzduch se naplnil hvízdáním kulek a tupými údery, jak si našly cíle v tělech.

"Vstávat!" rozkřikl se chvíli poté, vyskočil a postavil se další vlně akindžíů, jejichž předchůdci se už zapotáceli a popadali.

Muž stojící po Duffyho pravici dostal ránu do břicha, chytil se za ně rukama a skutálel se dolů po svahu, takže se Ir najednou ocitl proti dvěma a potom třem Turkům.

Jeho podložená důvěra ve vlastní dovednost jako by zmizela a on pocítil, jak se blíží skutečný, ochromující strach. "Sem ke mně někdo!" zaječel a zoufale odrážel dorážející šavle mečem a dýkou. Ale jeho jednotka mezitím ustoupila a on ani neměl žádnou zeď, o kterou by se mohl opřít. Skočil po Turkovi, kterého měl vpravo, a zadoufal, že hauberk a přilba jej uchrání před nejhoršími výpady ostatních dvou; mečem i dýkou zároveň nízko odrazil Turkovu zbraň a odpověděl výpadem dýkou, který vojáka zasáhl přesně do hrdla. V té chvíli udeřili druzí dva akindžiové; jeden vedl tvrdou ránu po Duffyho rameni, a i když zasáhl dobře, kroužkové brnění úder zastavilo a šavle se zlomila na tři kusy; druhý udělal přímý výpad hrotem šavle a ten projel koženou kazajkou, našel si jednu z trhlin v kroužkovém brnění a ponořil se palec hluboko do Irova boku.

Když Duffy ucítil v těle chladivou ocel, bleskem se otočil a vzteklým pohybem podobným máchnutí kosou ťal po Turkově hlavě, která odletěla s vytřeštěným výrazem od trupu. Protože už kolem sebe nikoho neměl, vystrachal se po svahu o něco výš a chystal se prolézt za ostatními Rakušáky skrz jeden z otvorů v barikádě.

A když už se blížil k vrcholku valu a poslouchal, jak za ním dusají a rachtají pronásledovatelé, koutkem oka zahlédl, že vojáci stojí v řadě za něčím, co připomíná úzké a po prsa vysoké stolký, a zaslechl, jak kdosi úzkostně volá: "Proboha, Duffe, k zemi!" Ten hlas zněl naléhavě a on se proto ani nezastavil a skočil ze svahu, až si rozervl kožené rukavice a otloukl přilbu a kolena, jak dopadl na kamení. A ještě v pádu zaslechl v rychlém sledu deset hlučných výbuchů, které rozčeřily vzduch nad ním jako rychle dopadající rány kladiv; pak přišly další dvě salvy po deseti ranách a potom střelba přestala.

Duffy se bezmocně skoulel na sutinou pokryté dno úžlabiny za valem, a když se konečně vzpamatoval, vzpomněl si, co ty stolkům podobné věci jsou zač - sady deseti lehkých kanónů seřazených jako kůly na voru, které se odpalují přiložením jediného doutnáku k drážce s prachem, která se klikatí kolem všech zátravek. Rakušáci tomu říkají Orgelschutzen, ale on si z Benátek vzpomíná i na italský název - ribaldo.

"Dělej, Duffy, poběž sem," ozval se Eilifův hlas. Ir vstal a doběhl ten kousek k nahloučené jednotce. "Proč jsi tam zůstal?" zeptal se Eilif. "Vědělš přece, že máme vypálit jenom dvě salvy a potom ustoupit, aby si naběhli na tyhle potvory." Ukázal rukou na varhany.

"Když mně připadalo," sípal Duffy, "že ten ústup bude vypadat víc přesvědčivě, když tam jeden dva uvážnou."

Švýcarský laneknecht přizdvihl huňaté obočí a zkoumavě se na Duffyho zadíval. "Vážně?" Přes rozbitý vrcholek valu se nahrnula další vlna akindžiů, ale vypadali už trochu demoralizovaně; když je smetly příští dvě salvy z malorážních děl, ti, kdo přežili, se rychle dali na ústup a chvíli poté už hlídky z hradeb volaly, že všichni akindžiové se vrací zpátky do pozic.

"No vážně, za koho mě máš," odpověděl Duffy. "Cos myslel, že jsem zapomněl nebo co?" Eilif se ušklíbl. "Promiň." Ukázal na hromadu mrtvol na vrcholku valu a pokrčil rameny. "Nakonec to nebyl špatnej nápad." Otočil se a vydal se nahoru po svahu, aby viděl, kterým směrem Turci ustupují.

Ir cítil, jak mu po boku stéká teplá krev, a najednou si vzpomněl na své zranění. Při tiskl si na ránu ruku, belhal se kolem formujících se jednotek a hledal felčara.

Ale na zranění nemyslel - pořád znovu si v hlavě přehrával krátký rozhovor s Eilifem a obdivně, i když váhavě ocenil svou improvizaci. Pravda je totiž taková, můj milý Eilife, že tvoje podezření bylo správné, pomyslel si.

Já na to opravdu zapomněl. Co bych z toho měl sám o sobě vyvodit?

Slunce vystoupalo nad východní obzor, ale hrb pobožené hradby vrhal stín, takže strážné ohně a ohně hořící na ulicích byly pořád jasně vidět. Duffy se náhodně potuloval, až si oči zvykly na šero. Velmi brzy si překvapeně uvědomil, že u jednoho z ohňů si ohřívá ruce Aurelianus. Našli se očima a Ir nevolky přešel po dlažbě až k čaroději.

"Udrzuješ tady domácí krb, co?" řekl Duffy s křečovitým a nuceným úsměvem. "A co tě vlastně přivádí tak nezvykle blízko k frontě?" "Chováš se obvykle dost dětinsky," řekl kouzelník hořce, "dost, aby ani nebylo potřeba si tak teatrálně hrát na nevědomého. Co sis myslel - cože, ty krvácíš? Pojď sem." Od baráků přibíhali probuzení vojáci, třásli se ve vychladlých kroužkových brnění a mnlí si oči, další muži odnášeli do města raněné. Duffy si sedl k Aurelianovu ohni. Čaroděj vytáhl svou krabičku s léky a vylovil z ní sáček se žlutým práškem. "Lehni si," nařídil. Duffy odkopal pár rozházených kamenů a vyhověl mu. Aurelianus odhrnul kazajku a zdvihl prorezavělý hauberk. "Proč si to brnění k čertu neudrzuješ?" štkl.

"Ale nevypadá to tak zle. Asi se do rány neopřel." Sklepal do rány trochu prášku.

"Co to je zač?" zeptal se Duffy a zamračil se.

"Co je ti po tom? Zachrání tě to před otravou, i když bys nic jiného nezasloužil, když nosíš rezavé brnění." Vzal z krabice roličku plátna a obratně ránu ovázal.

Obtočil pásky až kolem zad, aby držely. "Hotovo," řekl.

"Duše a tělo by měly ještě nějakou dobu vydržet pohromadě. Vstávej." Duffy poslechl, i když jej nezvyklá hrubost čarodějova hlasu zmátla. "Co se -" začal.

"Sklapni. A povídej, co měl znamenat ten vtíp včera v noci. Co sis myslel - oko za oko a dívka za dívku?" Ir ucítil, jak se v něm probouzí cosi, z čeho by se brzy mohl vyklubat pořádný vztek. "Asi ti nerozumím," řekl opatrně. "To mluvíš o tom, jak jsem... jak... jak zemřela Epifanie?" "Mluví o tom, že když jsem se s něčím pachtil v kapli, ukradl jsi mi knížku, čert tě vem. Vrať mi ji." Rodící se vztek se rozpadl na kousky a Duffy rázem pochopil. Rozevřel doširoka oči. "Dobrý Bože, to myslíš ten Didiův Všechno rozbíjející... nebo jak se... Poslechni, já bych nikdy -" "Ne, Didiův gambit ne." Aurelianus se stále držel ukřivděného výrazu, ale oči lemované vějířky vrásek začaly vypadat trochu znepokojeně.

"Ten jsem ukryl už v pondělí ráno, po rozhovoru s... s tebou. Ne, mluví o té knížce od Becky." "Kdo to má sakra - aha, ta knížka, co ti před třemi sty lety dala tvoje přítelkyně čarodějnice? Tu jsem nevzal." Duffy pokrčil rameny. "Co bych s ní taky probouha dělal?" Aurelianův výraz vydržel ještě chvíli a pak bez valných změn přešel ve znepokojený úšklebek. "Věřím ti. K čertu! Doufal jsem, že se z toho vyklube nějaká tvoje klukovina." "Proč?" "Za prvé proto, že v tom případě bych ji bez větších potíží získal zpátky. Přece bys mi nedělal potíže, vid', že ne? Myslel jsem si to. A za druhé bych si mohl myslet, že nikdo neprošel kolem mých stráží." Duffy vzdychl a posadil se vedle ohně. "Jakých stráží?" "Těch malých, ptákům podobných stvoření, která bydlí v domečku nade dveřmi - jsou to pěkní tvorečkové, mají jemná kožená křídla a lesknou se jako perly, ale jsou divocí jako bojovní psi a rychlí jako šipky." Aurelianus přidržel k němu. "Mám jich tucet a vycvičil jsem je, aby zabránili jakémukoli útoku na mě nebo na kohokoli, kdo do pokoje vejde s mým jasným souhlasem. Když jsi tam před pěti nebo šesti měsíci byl, dal jsem jim znameními vědět, že ty můžeš do místnosti vstoupit i sám. Moc se nenařekuj, jenom mě napadlo, že v bitevní vřavě by mohlo být potřeba, abych tam někoho pro něco poslal a sám zůstal v boji." Duffy přikývl. "A tak. Nedělej si starosti, mně to nezalichotilo. A nikoho jiného neměli dovoleno pustit dovnitř?" Čaroděj zavrtěl hlavou. "Tak to máš neschopné hlídače," řekl Ir bezradně.

"Někdo je dostal. Podíval ses, jestli jsou pořád ve hnízdě a jestli jsou naživu?" "Ano. Jsou tam a jsou naprosto v pořádku." Unaveně si promnul oči. "To znamená, že vetřelec byl zasvěcen do jistých velmi tajných znalostí, nebo byl sluhou někoho takového. Jde o znalosti z jiného světa, než je náš, a jen málokdo o nich ví. Ibrahim asi ano - a ať se do pokoje vloupal kdokoli, musel být Ibrahimovým špehem, což jsem měl předvídat. Proč pořád nedokážeš -" "A jak by je ten člověk mohl oklamat?" přerušil jej Duffy. Slunce už stoupalo nad val a on zvedl ruku a zakryl si oči.

"Jak? Jsou dva tóny, příliš vysoké, než aby je lidské ucho zaslechlo, které vyruší a zastaví mozkové vlnění těch tvorů; odpovídají pulsu jejich mozků, ale s opačným znamením. Zastaví jejich činnost, jako když zastavíš houpačku tím, že se v pravou chvíli nakláníš proti jejímu pohybu. Už jsem to viděl - ten muž používal tenkou pišťalu s jedinou dírkou, foukal do ní usilovně a dlouho a díрку rychle přikrýval a odkrýval prstem; ti malí, a byla jich plná klec, prostě padli jako mrtví. Když přestal, zase se probudili." "Mohl na to hrát, i když se nadechoval?" zeptal se Duffy ostrým tónem. Aurelianus se zatvářil překvapeně. "Ne, určitě ne.

Tóny by zněly špatně - příliš nízko, a dokonce by snad byly i slyšitelné. Ne." "Říkal jsi rychlí jako šipky. Přeháněl jsi hodně?" "Moc ne." Čaroděj se mírně usmál. "Chápu, co máš na mysli. Pokud by došlo k čemukoli víc než jen k tomu, že se co nejrychleji rozhlédl a něco chytil do ruky, museli by na to být dva. Jeden by hrál na pišťalu a druhý by zadržel dech a měl obě ruce volné." Duffy vstal a přesunul se tak, aby mohl na Aureliana vidět a nenžourat při tom do sluníčka. "Víš naprosto jistě, že tam někdo vnikl? Když uvážím, jaký nepořádek v pokoji je, připadá mi ztráta jedné

knížečky spíš nevyhnutelná než jenom možná." "Vím to jistě. Pamatuji si přesně, kde jsem ji nechal ležet. Kromě toho jsem našel i další stopy po vloupání - pár věcí někdo vzal a zase položil jinak, než ležely předtím, do několika knih někdo nahlédl, aspoň podle toho, že prach na okraji police před nimi byl setřen, a do jednoho hádka někdo kousl. Asi si myslel, že to je nějaká sladkost." Duffy se ošil, když si představil jeho překvapení a zmatek. "Byl to Werner," řekl. "Werner? Nebud' směš-" "Na stole v jeho vinném sklípku jsem viděl píšťalku s jedinou dírkou a pamatuju se, že když jsem ji zkusil, nebylo nic slyšet. Ten jeho kamarádiček básník, Kretchmer, musí být turecký zvěd. Počkej chvilku, nepřerušuj mě! Vlichotil se Wernerovi řečmi o jeho jistě prachmizerných básničkách a navnadil ho sexuální služností nějaké pěkné ženské, o které předstíral, že to je jeho žena, a tak dostal našeho nebohého hostinského do stavu, ve kterém by pro něj udělal cokoli." Aurelianus chvilku mlčel. "Tak mu předhodili i ženskou, co? Ten starý poblázněný hlupák! Představuje si asi, jaký není úžasný básník a milenec. Určitě máš pravdu. K čertu, proč jsem toho Kretchmera nepodezíral od začátku?" Pleskl se do čela. "Nechal jsem se doběhnout stejně snadno jako ubohý Werner. Kretchmerovi asi Ibrahim poručil sebrat mi opis Zdrcujícího gambitu Didia Strašlivého. Ovšem, copak mě Werner už před měsíci neprosil, jestli by si čas od času nemohl půjčit nějaké knihy, a nenaznačoval, že by rád měl volný přístup k mojí knihovně? Když jsem odmítl, Kretchmer asi bolestně zjistil, že tam mám své malé strážníčky - rád bych to letmé setkání viděl - a pak se poradil s Ibrahimem, jak je překonat. Muselo mu nějaký čas trvat, než se s tureckým zasvěcencem domluvil, protože až minulé pondělí se mi zdálo, že v prachu na podlaze vidím stopy; tehdy museli jen dělat inventář a potom Kretchmer někoho poslal z města ven, aby seznam knih ukázal Ibrahimovi. Správně! A Ibrahim dobře věděl, ve které to bude, a poslal je pro ni." "Ale tys ji v pondělí večer ukryl," vzpomněl si Duffy.

"Ano. Takže včera večer, v úterý večer, tam zase vnikli s píšťalou, knihu, kterou viděli posledně, nenašli, a tak pobrali náhodně pár jiných a já jsem pohřešil jen tu od Becky. Musím knihovnu sám inventarizovat. K čertu. A skříňku s víny musím nejspíš prohlédnout také." Duffy chtěl něco říct, ale Aurelianus se štěkávě rozesmál. "Pamatuješ se, jak se Werner objevil celý zkrvavený, kulhal a tvrdil, že jeden ze tvých Vikingů se opil a pokusil se ho zabít? Ne, ovšem, odstěhoval ses už předtím. Každopádně to Bugge popřel, když jsem se ho vyptával. " "Takže co?" "Takže Werner byl zřejmě tím, kdo první objevil moje strážníčky. Nemohl do pokoje zajít dál než na krok na dva, jinak by se odtud živ nedostal" Chladný západní vítr odvál kouř z děl a Duffy odněkud zachytil vůni vařícího se guláše s cibulí. Rozhlédl se po ulici a brzy si všiml, že kousek od nich se kolem ohně křčí pětacet lidí. Ir si s výrazem, o němž doufal, že vypadá rozhodně, narovnal hauberk a kazajku. "Takže co uděláš teď?" zeptal se.

"Kretchmer a Werner nevědí, že jsme je odhalili, takže asi nebude těžké je najít. Zajdeme si za nimi a přimějeme je vrátit to, co vzali; potom je můžeš zabít." Duffy se na něj zadíval. "Nemůžu odsud. Jsem ve službě. Bráníme Západ, nezapomněls? Sakra, proč jim jednoduše něco nenasypeš do vína?" Chystal se k odchodu, ale pak se zarazil. "A ještě něco. Přece jen bych je přiměl, aby se přiznali. Je možné, že Werner má tu hluchou píšťalku zjiného důvodu. Mám to - nalij jim do vína nějaký ochromující jed a potom jim řekni, že protijed dostanou, jen když všechno povědí. Kdyby se náhodou ukázalo, že jsou v tom nevině, budeš jim moct protijed dát a omluvit se." Aurelianus zavrtěl hlavou. "S mečem ti to jde, Briane, ale ze tvých diplomatických schopností člověku vstávají vlasy na hlavě. Kdepak, myslím, že i bez takové komedie dokážu samotného Wernera zlomit - a s jeho doznáním seženu tučet ozbrojenců, aby zatkli Kretchmera... pokud je ještě ve městě." "Hm. No prosím, tak dobrý lov." Duffy zívnl. "Hlavní je, že nedostali to Děsuplné Didiovo... tamto, ne? Když dovolíš, zajdu si teď naložit talíř guláše. Kromě toho na mě pod stanem čeká lehátko toužící sehrát svou roli v dějinách a dopřát mi trochu spánku." "Proč ne," souhlasil čaroděj. "Půjdu nastražit pasti. Ovšem, a také se pokusím najít von Salma a říct mu, že když už Ibrahim nemá důvod obětovat svou tisícovku pokřtěných duší, asi se Turci zase vrátí k jihu." "Že ho pozdravuju," odušil Duffy, ale skoro to zaniklo v zívnutí. "A díky za to poslední ošetření." "Rádo se stalo. A sezeň si nový hauberk!" Aurelianus se otočil a odkráčel po ulici. Duffy si to namířil za vůni guláše. Slunce už bylo vysoko, svítilo mezerou mezi zlatavými mraky a Duffy kvůli tomu musel mžourat.

Po celé dlouhé dopoledne se přes planinu přesouvaly velké skvrny světla a stínů a jednou dvakrát se jako sukně třepající se pod prolétajícími mraky na město a na turecké stany snesla dešťová přeháňka.

Jak Aurelianus předpověděl, Turci se začali zase přesouvat k východní části zdi, kde jako vyražený zub v kamenné čelisti zela trhlina. Strážní lehali na zem a tiskli uši k dlažbě a našlo se mnoho takových, kteří tvrdili, že na několika místech severně od trhliny slyšeli kutat zákopníky. Dělostřelci na obou stranách si tu a tam vyměnili dunivý pozdrav, ale kromě poledne, kdy Turci nějakou dobu vedli dost těžkou palbu proti jižní hradbě, kanonáda vypadala ten den jako s nechtivě vykonávaná povinnost.

Všichni cítili ve vzduchu bitvu a prodáváci horoskopů a štěstíček dělali u vojáků i občanů dobré obchody. Kolem narychlo dostavených vojenských ubikací se hemžily prostitutky a s nimi si svůj díl na zvláště zvráceném hospodářství vlastním všem obléhaným městům vybírali i prodáváci kořalky. Duchovní útěcha byla zdarma - ale v tom byla jediná. A jídlo se dalo sehnat mnohem obtížněji než štěstí, sex nebo chlast.

Duffy otevřel oči a od snů, které si nezapamatoval, plynule přešel k bdělosti. Na svatém Štěpánu odbíjeli druhou, matně světlo prokluzující pod plachtou se objevovalo a mizelo, jak se přes slunce sunuly potrhané mraky. Vstal, natáhl si boty, hauberk, kazajku, připjal si meč, odsunul závěsy a vyšel na ulici. Kolem tlačil káru prodávač vína a Ir si řekl o jeden pohár. Doběhl k němu prodavačův synek, pohár mu podal a řekl si o nehoráznou sumu. Duffy jen nevzrušeně se tvářího kluka počastoval tím nejzamračenějším pohledem, jaký svedl, a pak zaplatil. Rota se měla shromáždit až ve tří, a tak si víno - jak se ukázalo, pěkně kyselé - vzal za roh, kde se dalo sedět na zbytku zdi pobořeného skladu. Opřel se a zavřel oči. Přejel otevřenou dlaní po hrubém povrchu kamene. Mírně jej překvapilo, že necítí nic z hrůzy a

viny včerejšího večera - jen únavu a smutek z mnoha ztrát, z nichž Epifaniina smrt byla jistě ta nejbolestnější. Ale k tomu všemu jako by měl odstup - byla to melancholie, kterou člověk odněkud vytáhne, opráší a hořkosladce vychutná, když na to má čas, už ne ta přímá bolest, které se jde zbavit zrovna tak těžko jako bolení zubů. Měl podezření, že ta nikoli nepříjemná otupělost je jen následkem citového šoku a že stejně jako přirozené a chvilkové znečistlivění po vážné ráně brzy odezní. Nenapadlo jej, že zrovna tak dobře to může být i smíření se s myšlenkou vlastní smrti.

Otevřel oči, narovnal se a ani jej nepřekvapilo, že znovu vidí Aureliana, jak k němu spěchá, jak překračuje nebo obchází hromady rozbitého zdiva. Když čaroděj došel blíž, všiml si Ir obvazu kolem čela a červené skvrny na tváři.

Usmál se a s mírným údivem zjistil, že ke starému čaroději nedokáže cítit žádnou zášť. "Co to, kouzelníku?" zahalekal zdvořile, když se Aurelianus dostal na doslech. "Praštil tě snad von Salm rapírem? Nejspíš jsi mu vysvětloval, že věci nejsou tím, čím se zdají být, ne?" "Von Salma jsem ani neviděl," řekl Aurelianus a snažil se podrbat si pod obvazem čelo. "Nechtěli mě k němu do věže katedrály pustit." Zoufale a vztekle zavrtěl hlavou. "Čert ho vem - kdyby to, že jsme se do sebe s Ibrahimem zaklesli, nezpůsobilo naprostou inertnost celého magického pole, nebyl by tu k užítu víc než kluk s prakem." "Jistě, ale drobnější magii pořád ovládáš, ne? Nemohl jsi to s těmi strážnými nějak sfouknout?"

Aurelianus si povzdychl a posadil se. "To jistě. Mohl jsem jim všem - jediným gestem! - způsobit... něco... řekněme průjem, a tak zařídít, aby nevydrželi na svých místech. Ale to je tak nedůstojné. A stejně by mě von Salm neposlouchal. Ano, tahle drobná venkovská kouzla stále účinkují, ale v jejich magii není nic, co by se dalo použít k boji - je to jen domácí nauka o tom, jak v pořádku sklidit a podojit krávy a udělat pivo - a nebo jak protivnému sousedovi v tomhle všem zabránit. K čertu. Doufám, že Ibrahim má stejně mizernou náladu jako já." Nejistě vzhledl. "Zmeškal jsi noční hlídku nad paní Hallstadovou." Ir znovu pocítil jen jemnou lítost, jako by se tohle vše událo někdy před staletími.

"Hm? Kdy?" "Dnes ráno... našli těla. Když se ta zpráva donesla do Zimmermannova hostince, všichni zaměstnanci přišli uctít její památku. Werner se má vrátit až večer, šel někam, ani nevím kam, s Kretchmerem, takže obřad probíhal nerušeně několik hodin." "Tak." Duffy zamyšleně popíjel mizerné víno. "A co provedeš s těmi dvěma básníky?"

"Poslal jsem pultučet ozbrojených mužů - velí jim Jock alias Giacomo Gritti, vzpomínáš? -, aby na ně čekali. Až je chytí, svážou je a přivedou mi je k výslechu." Duffy přikývl. "Chápu." Dopil a oťásl se. "Mimochodem, k čemu ten obvaz? Řízl ses při holení?" "Ne. Byl jsem na hradbách a díval jsem se, jak Mothertongue podnikl ten svůj útok." Duffy nakrčil obočí. "Mothertongue?" "Tys o tom neslyšel?" "Spal jsem," vysvětlil Duffy.

"Aha. Myslel jsem, že tě ta kanonáda probudila." Čaroděj posmutněle pokrčil rameny. "Chudák pitomá. Někde ve skladu vyhrabal celé staré brnění, někoho přiměl, ať ho do něj dostane, a potom vyjel nehlídanou brankou přímo za hradby k Wiener Bachu - to je ten potůček, co teče podél východní hradby." "Asi vím, kterou branku myslíš," řekl Duffy. "Ale nevěděl jsem, že ji nechali nehlídanou. Takže chudák starý Mothertongue zaútočil a pokusil se zachránit situaci, co?" "Přesně tak. A úplně sám, protože Bugge a Seveřané jej konečně přesvědčili, že se nechtějí stát rytíři kulatého stolu. Dokonce si vyrobil kopí a vlajku, a než vyjel, přednesl venku za hradbou spoustu veršů. Na hradbách ho všichni povzbuzovali a uzavírali sázky, jak daleko dojede." "A jak daleko dojel?" "Moc ne. Řekl bych tak stovku yardů. Turečtí dělostřelci asi zírali - aby ne, když na ně v pravé poledne vyrazí jediný, rezavý a přestárlý rytíř. Brzy je to ale přešlo a začali pálit z několika děl. Hlavně kartáče proti pěchotě, ale dokonce odpálili i dvě tři devtiliberky. Tak jsem přišel k tomu šrámu - na předprsň doletělo pár úlomků kovu nebo kamene." "A... dostali ho?" "Mothertongue?

Samozřejmě. Rozstříleli ho i s koněm na kousky. Ale aspoň k něčemu to bylo - tu branku zazdili a zavedly se kolem ní obchůzky stráží." "To je prapodivné," řekl Duffy. "Co ho k tomu mohlo dohnat?" Aurelianus odpověď přehlušily křápné rány ze čtyř děl. Duffy vzhledl ke hradbám. "Vypadá to na dvanáctiliberky," usoudil. "Bluto si asi myslí, že janičáři nemají co po obědě chrápat..." Dlažbu rozechvěly dvě další detonace, potom uslyšel praskání výstřelů z pušek. Okamžitě byl na nohou. "To je určitě útok," ucedil a vyběhl k prostranství před trhlinou ve hradbách ještě dřív, než se přes celé město, z věže svatého Štěpána, ozvalo kakofonické klinkání poplachových zvonů.

Najednou se ozvalo zaburácení, při kterém mu až zacvakaly zuby, a dlažba se pohnula a srazila jeho ubíhající nohy na stranu, pak jako by se zvedla, udeřila jej do hrudi a do tváře a převrátila na záda. Chvilku omráčeně ležel, polykal krev a díval se na vršek hradby, který se k němu nakláněl a pomalíčku se měnil z úhledné stavby ve zvlněnou peřej z cihel, hlíny a kamení. A potom už se Duffy koulel, plazil a potácel pryč, sykavě a prskavě vyražel vzduch a zběsile se snažil dostat se za těch pár zbývajících vteřin co nejdál od hroutící se stěny.

Připadalo mu, že hradba padá celé věky. Dostal se plazivými pohyby poraněného pavouka až do poloviny prostranství, když na ulici za jeho zády dopadlo obrovské kladivo a on sám byl vržen v kotmelmích dopředu a jeho let skončil bolestným skluzem dlouhým aspoň dvacet stop. Ležel na boku, zkroutil se a podařilo se mu sednout si. V uších mu zvonilo. Aspoň minutu byl vzduch plný kouře a prachu, až vypadal neprůhledný, takže pokusy dýchat končily nechutným chrchláním a kašlem.

Potom zaslechl střelbu z děl, silný západní vítr hnal hřibovitý oblak kouře ven novou trhlinou, do očí útočícím janičářům. Několik vzorně vyrovnaných rot dokráčelo před trhlinu, narychlo sehnání arkebuzí vystřelili, ustoupili a nabíjeli znovu, trubka volala další jednotky. Duffy se podíval přes rameno a uviděl, že Aurelianus je padesát yardů od něj a spěchá po ulici pryč.

Pořádně se nadechl, dvakrát trhaně zakašlal, potom vstal a belhal se do hustě nahloučených řad evropských vojáků. Mezi dvěma pobořenými kusy hradby zůstalo něco jako drolicí se věž. Kolem té se po dvacet zběsilých minut boj přeléval sem a tam jako vlny příboje rozrážející se o výstupek skály, aniž by jedna ze stran získala nějakou výhodu. Potom se ale obráncům Vídně podařilo přivést několik těžších děl a k jejich dunění se svými trhavými výstřely přidala šestice desetihlavňových varhan. Navíc dělostřelci na pevném jižním konci hradby pořádně ukotvili lehké dělo a to sebou každých pět minut trhlo zpět, až se dolů skulily uvolněné kameny, a páliho do ječících davů janičářů jednu dávku kamení za druhou. Turecké jednotky stále postupovaly a zase se stahovaly, ztrácely stovky mužů v marném úsilí vést tak silný útok, aby zoufale semknuté řady Evropanů prorazil.

Konečně, asi v půl čtvrté, Turci ustoupili a Vídeňští se nahrnuli do trhlín v hradbě a vyslali ven party dělníků, aby postavily předsunuté obranné pozice. Pak zase vojáci vešli dovnitř ke krátkému odpočinku, posadit se, napít se vína, počastovat se nadávkami a chvástávkami řeči.

Slunce už klesalo na západní straně nebes a rudě vykreslovalo siluety vídeňských střech a věžiček, když se podél hradby od severu vyřítlo několik stovek ječících akindžů. Měli očividně v úmyslu odříznout jednotku vídeňských vojáků, která právě byla venku. Ve chvíli, kdy dorazili, byla na planině i Eilifova rota a ta také šla včele při protiúderu, který turecké pěšáky zahnal zpátky k Wiener Bachu, úzkému proužku vody vinoucímu se podél severnější poloviny východní části hradeb. Tlupa akindžů - byli tak nedisciplinovaní, že jednotka se tomu říkat nedalo - se rozprchla až na jeho břehu a výpad přežili a do tureckých hlavních linií se vrátili jen ti, kterým se podařilo přeplavat na druhý břeh. Když se snesla noc, obě strany se pustily do střelby a z planiny se stala nebezpečná země nikoho, kde svištěly střepiny a odrážely se kovové koule.

KAPITOLA DVACÁTÁ PRVNÍ

Ve špinavé vodě Wiener Bachu, kterou občas rozvířila sprška střelou vyhozené hlíny nebo roztrštěného kamení, se odrážely zášlehy děl rozmístěných nahoře na hradbách, takže když se Duffy, který stál na břehu sto yardů severně od novější ze dvou trhlín, díval přímo před sebe, viděl při každé ráně záblesky dva. Turecká děla palbu vracela a z jejich výstřelů byly vidět jen vzdálené rudé ohníčky v houstnoucí tmě.

"Všichni zpátky, dovnitř!" zařval hrabě von Salm z hradby. "Tuhle noc už nepřijdou - vypadá to, že teď se už bude jen tak hodinku střílet." Jako na potvrzení jeho slov se ozvaly dunivé rány, jak dopadly dvě turecké dělové koule, které ale až ke hradbám nedoletěly.

Tři roty, které byly venku za hradbami, se malátně daly do pohybu k jihu. Duffy se sice snažil udržet se mezi prvními, ale postupně se pořád víc propadal a nakonec se přes kamennou hradbu nasýpanou napříč novou průrvou přeštrachal jako jeden z posledních. Zaslechl zařinčení, zjistil, že bezděky vytahuje meč, a opatrně jej strčil zpátky do pochvy. Nadělal jsem na něm dneska pár zubů, pomyslel si; budu to příležitostně muset nechat vyklepat.

Vojáci se vrátili za hradby a shlukli se kolem ohně.

"Hej, Duffy!" štěkl utahaný a zaprášený Eilif. "Je půl sedmý a v díře teď nějakou dobu budou hlídat Vertotovi chlapi. Pojď sem a dej si trochu piva. Vypadáš, jako kdyby tě zmlátili." Ir došel na strnulých a bolavých nohách k ohni a se srdceryvným povzdechem se posadil. Přijal od kohosi pohár horkého, kořeněného piva, zhluboka se napil, vydechl a dopřál si hned další hlt.

"Áááá," zafuněl, dovolil svalům, ať si vychutnají tu pohodičku, že jejich pán jen sedí a nenamáhá je, a pak se protáhl jako kocour. "Něco vám řeknu, chlapi," začal rozšafně, "mně by se ani snadná obrana nezamlouvala.

Měl bych z toho pocit, že moje schopnosti neprošly tou správnou zkouškou." Ostatní přestali pít a obvažovat se a zasmáli se, protože Duffyho slova byla parodií na oduševnělý projev, který k nim pronesl odpoledne, když byla chvilka na odpočinek, nějaký kněz. Potom se ozvalo pár vtípů o tom, jakou bitevní taktiku by ten velebníček nejspíš zvolil a jak by si po boji asi ulevoval - a také jestli Suleymanovi vojáci musejí snášet podobné řeči od bůhvíjakých machometánských dědků.

"Mrtví!" ozvalo se zavolání z temné, zaneřáděné ulice - a dobrá nálada se jedním rázem vytratila, jako když se vychrstne vědro vody na svíčku. "Noční sběr mrtvých!" Ze tmy se skřípěním vyjela kára s vysokými postranicemi. Nikdo se nepodíval na její pochmurný náklad. Vozka si mezi vyvoláváním skrz zuby pomumlával modlitby, zcuchané vlasy mu padaly do tváře, vousy měl jako ptačí hnízdo a oči se mu leskly šílenstvím. Ale stejně, pomyslel si Duffy, bůhvíproč mi připadá, že toho chlapa znám.

Parta dělníků se přestala snažit zbavit ulici sutin, začala sbírat mrtvé a vyhazovat je na korbu káry. Vozka si zatím přikryl tvář dlaněmi a hlučně se rozplakal. Ať je to kdo je to, řekl si Duffy, je dočista blázen. Vojáci sedící kolem ohně se nervózně zavrtěli, protože přítomnost šilence je znepokojila a vyvedla z míry.

"Proč na to nemůžou sehnat někoho normálního?" zašeptal jeden. "Člověk se bije celý den a pak se má koukat na tohle." "Ber to takhle," nadhodil Eilif a vyprášil si z vousů prach a pěnu z piva. "Třeba byl normální, než s tímhle začal." Kára byla konečně naložená, bočníci zase zvedli a upevnili, celý vůz se se skřípáním a rachocením vydal po ulici a vozka se vrátil ke svému melancholickému vyvolávání.

Duffy věděl, že jej už někdy viděl, ale poslední dobou se nijak nehrnul do probouzení spících vzpomínek. "více piva," řekl. "Dolijte každému a dejte do kotlíku ohřát další." Pomaličku se zase začaly trousit vtípy, pak někdo zanotoval jednu dvě písně a muži skrčení u ohně se postupně vrátili ke svému opatrnému a křehkému veselí.

Vojáci, kteří dnes byli v boji, se většinou hned odšourali do kasáren; jak si ale Ir už dávno všiml, vždycky se najde pár takových, kteří si raději sednou, trochu si popovídají, naberou trochu odstupu od toho, co se celý den dělo a teprve pak se vydají čelit tmě a snům.

Po hodině začali zívát a trousit se pryč, pak přišla přehánka a déšť, který se syčením dopadal do ohně, vyhnal i ty zbývající; odšourali se po jednom na palandy.

Duffy právě vstával, když se ozval ostrý výkřik: "Kdo je tam? Řekni jméno, nebo střílím!" Chvilku poté zaslechl šouravé zvuky a pak výstřel a odraz kulky - a od branky ve zdi vyběhl podsaditý, rudovousý muž; upaloval po ulici, co mohl.

"Strážě!" ozvalo se zezadu. "Zastavte ho! Je to zvěd!" Ir malátně tasil meč a dýku a postavil se muži do cesty. "Tak co, Kretchmere, neměl bys to radši zabalit?" řekl nahlas.

Vousatý uprchlík rychle tasil. "Ustup mi z cesty, Duffy!" zaječel.

Z jedné z bočních ulic se se supěním vyřítli dva strážníci a další shora z hradby zaměřoval arkebuzu, jejíž kouřící doutnák

děšť ještě nehasil, takže prchajícímu špehovi nezbyvalo než běžet přímo proti Duffymu. Divoce máchal mečem. Těsně před tím, než na sebe narazili, rudé vousy spadly a překvapený Ir zahlédl strachem zkrivenou tvář Jana Zápoleského. Výpad jej nezranil, ale odhodil stranou, a tak se sebral a vedl Zápoleskému nešikovný sek po rameni. Rána dopadla, Maďar vyjekl bolestí, jak mu ostří narazilo na kost, ale běžel dál.

Strážný na hradbě vypálil, ale v mizerném světle se mu nepodařilo dobře zamířit, a tak se kulka odrazila od dlažby několik yardů od uprchlíka. Duffy se za ním rozběhl, ale ztratil na mokřích kočičích hlavách rovnováhu, padl a bolestivě si narazil koleno. Když se konečně kymácivě zvedl, Zápoleský už zmizel na tmavé ulici a dva strážní pelášili za ním.

"Ke všem čertům," vyrazil Duffy a dokulhal do sucha a bezpečí pod obloukem branky.

Z téhož směru, odkud přiběhl Zápoleský, se teď ozvalo dusání kopyt a za chvíli se objevil kůň s jezdcem. Zastavili uprostřed ulice. Oheň už v dešti pohasínal, a tak Duffy jezdce poznal, teprve když zavolal na strážu.

"Hej, Aureliane!" křikl. "Zrovna tu byl Zápoleský!"

Utekł támhle tudy po ulici." Čaroděj obrátil koně, pobídl jej a dojel až k Irovi.

"I Zápoleský? Morrigan nám pomoz. Běželi za ním strážníci?" "Ano, dva."

"viděl jsi Kretchmera? Ženu se za ním." "To je Zápoleský! Podívej, tady leží falešné vousy." "Mananane a Llyre! Byl Kretchmer odjakživa Zápoleský?" Duffy si promnul koleno a zkusil na něm udělat krok dva. "No samozřejmě," štěkl nakvašeně. "Když tak o tom přemýšlím... pamatuješ se, jak na Velikonoce Werner říkal, že Kretchmer nebyl celou noc doma? Právě tu noc byl Zápoleský v Zimmermannově hostinci s tím obléhacím dělem." Aurelianus potřásl hlavou.

"Falešné vousy! Ještě toho trochu!" Znechuceně si odplivl. "Pojď za mnou. Co je, bolí tě noha? Tak si vylez za mě, musíme se někde schovat před deštěm a popovídat si." Duffy se vyšvihl na koňův zadek, odjeli kjižní strážníci a tam sesedli. "Hej, Duffe," řekl velitel stráže, který jim přišel otevřít. "Díval jsem se, jak jsi tomu špehounovi jednu vyťal. Škoda, žeš do toho nedokázal dát víc síly, byl bys ho přeseknul na dva kusy." "Já vím," řekl Duffy s lítostivým úšklebkem. Pak i s Aurelianem vlezli dovnitř a přitáhli si ke stolu v rohu dvě židle. "Co děláš, když na něj strážný zavolal?" "Pokoušel se otevřít tu starou branku," řekl velitel stráže. "Tu, kterou ven proklouznul dneska v poledne ten cvok. Zazdili to, ale Rudovousovi to asi nikdo nepověděl; Rahn ho uviděl, jak se snaží cihly vyrazit." Ir a Aurelianus se posadili a velitel stráže se vrátil se džbánkem kořeněného vína. Když odešel, Duffy jim oběma nalil a pak se na čaroděje podíval. "Tak co, past selhala?" Aurelianus se hltavě napil. "Měl jsem si na to vzít celou rotu lancknechtů. Kretchmer a Werner se vrátili do hospody před pár minutami, já jsem je nechal dojít až doprostřed jídelny, pak jsem zapískal a z každých dveří vyšli dva ozbrojení muži. Zavolal jsem na ty dva, že jsou zatčeni. Werner jen stál a řval, zato Kretchmer - Zápoleský! - chytil židli, praštil jednoho z mých mužů po hlavě, pak tasil a druhého rozpáral. Ostatní se nahnuli kolem něj, ale on proskočil oknem a vyrazil na východ, a tak jsem vzal koně a jel za ním." Dolil si. "Utíkat umí rychle." "To já vím," řekl Duffy. Děšť bubnující na střeche si našel díрку a Irovi dopadla kapka přímo do vína. Nepřítomně pohár odsunul.

"Když jeho rádce utekl, rozběhl se k oknu i Werner," navázal Aurelianus, "a jeden z mých lidí mu vrazil do ledvin tři palce oceli. Nevím, jestli to přežije nebo ne." Podíval se na Ira a zatvářil se zkoumavě. "Dnes v noci budeš něco muset vykonat." "Myslíš chytit Zápoleského? K čertu s tebou, člověče, ten se mohl docela dobře schovat nebo proklouznout ven některou z trhlín ve hradbách, nebo si taky na nějakém odlehklém místě spustit z hradeb provaz a -" "Zápoleského ne. To už je odehraná karta." Kapky dopadající škvírou ve stropě čtyřikrát zabubnovaly na stůl. "Tak co to je?" zeptal se Duffy tiše.

Aurelianus si pohrával se svíčkou stojící na stole a na Duffyho se nepodíval. "Dnes odpoledne mě napadlo podívat se, jaká kouzla vlastně v té knížce od Becky byla. Mám totiž -" "Co záleží na tom, jaká kouzla tam byla?" skočil mu do řeči Duffy. "Přece jste s Ibrahímem všechnu použitelnou magii zablokovali, ne? Kolikrát jsi mi to už říkal!" Aurelianus se nervózně zavrtěl. "Ano, jistě, všechnu vyšší magii. Ale obávám se, že to neplatí pro ta kuchyňská zaklínání, kterými se zabývala Becky. K čertu, stará se král při napjatém klidu zbrání, jestli po sobě kluci cvrnkají chlebové kuličky? Ale to je jedno, prostě mám soupis všech svých knih, a tak jsem se podíval, co bylo v té od Becky. Opsal jsem si kdysi celý obsah, takže vím, k čemu všechna kouzla v ní jsou." Nešťastně se na Duffyho zadíval. "Jedno je o tom, jak zakvasit pivo." Duffy byl tak utahaný, že jen otupěle sledoval, jak se po stole šíří louže, a na Aurelianova slova se nesoustředil. "No a?" "Jak to, no a? Tys neslyšel? Jak zakvasit pivo! Viděls někdy, co, hůř!, ochutnals někdy zakvašené pivo? Je šlemovitě, husté, táhne se jako med; je zkažené, k nepití. Jestli o tomhle kouzlu ví Ibrahím - a asi bychom raději měli počítat s tím, že o něm ví -, může zakvasit herzwestenské pivo, zkazit je na desetiletí, možná navždy! Snad bychom mohli yzopem a solí zachránit vrchní vrstvy, ale ty spodní - a tam je Temné, uvědom si to! - by byly ztraceny." "Aha. To je pravda." Duffy bezmocně zdvihl obočí.

"Nevím, co na to říct. Postav proti tomu nějaké... štítý. Nebo stoč soudek a někde ho schovej. Určitě -" "Než bych připravil protizaklínadlo, trvalo by to nejméně dvanáct hodin - myslíš, že Ibrahím bude tak dlouho čekat? A žádné ukrývání soudku nepomůže. Za prvé musí Temné dozrát, a to tam, kde je, nad Finnovým hrobem, a za druhé zaklínadlo pokazí všechno pivo, které bude v jeho dosahu - zkusne všechno pivo ve městě, do poslední kapky, ať bude ukryté kdekoli." "A víš jistě, že to Beckyino zaklínadlo funguje?" zeptal se snaživě Duffy. "Znal jsem pár vesnických čarodějnic a do jedné to byly podvodnice." Aurelianus zavrtěl hlavou. "Funguje to. Becky měla skutečně nadání. Máme jen jedinou chabou naději. Protože byla jen vesnická čarodějka, její zaklínadla nemají větší dosah než asi tak míli. A kromě toho musejí být všechna sesílána přesně v poledne nebo o půlnoci. Ve chvílích, kdy jsou zákony přírody, jež je třeba prolomit, nejslabší." "A co z toho vyplývá?" řekl Duffy celý strnulý. Můj Bože, pomyslel si, jen ať to řekne sám a na rovinu. Kouzelník ohnul rty a rázně promluvil. "Ibrahím se o to pokusí tuhle noc. Především proto, že měsíc dorůstá - a všechna Beckyina kouzla zabírají tím líp, čím méně svítí měsíc. A kvůli jejich omezenému dosahu bude muset dojít dost blízko ke hradbám, aby kouzlo provedl. A ty-" Duffy smetl rukou loužičku na podlahu, až to cáklo.

"Ty chceš, abych tam šel a zabránil mu v tom? A nejspíš ty a starý Král se pro případ, že bych selhal, nachystáte na útěk podzemní chodbou, ne? Tak poslouchej, něco ti povím: ne. Najdi si laskavě jiného reinkarnovaného udatu." Velitel stráže, který zřejmě pospával ve vedlejší místnosti, vystrčil zpoza rámu dveří rozcuchanou hlavu a zajímal se, proč se Duffy tak vzteká. Aurelianus počkal, až se důstojník zase vrátí na palandu, a teprve potom odpověděl. "Nic takového nenavrhují," řekl klidně. "Já... rozhodl jsem se, že bude nejlepší, když vsadíme všechno na jednu kartu rovnou tady, ve Vídni. Asi by bylo bláznovství myslet si, že se můžeme stáhnout, přeskupit síly a někde doufat v byt i jen polovinu výhod, které máme teď a tady. Turci mají koneckonců pěkných pár týdnů zpoždění a Ibrahimovi se nepodařilo získat Didiův gambit, kromě toho jsme odmaskovali - nebo spíš takřkajíc odvousovali - člověka, který byl zřejmě jejich hlavním zvědem." Duffy oběma dolil. "A co se jejich výhod týče: můžou zpoza hradeb zkazit pivo." "Ano, ale my víme, že budou muset přijít hodně blízko, protože Zimmermannův hostinec je dobrou půlmíli hluboko ve městě. A víme, že to Ibrahim provede tuhle noc. Pokud by to kouzlo na zkažení piva vyšlo, myslím, že by vlastně zvítězili, i kdyby se nám podařilo ve zdraví ustoupit; a pokud to selže, pomáží domů a my stočíme Temné přesně podle plánu. Proto příkládám tomu nočnímu dobrodružství opravdu velkou váhu." Na chvíli neudržel pózu klidného, racionálně uvažujícího člověka, a praštil pěstí do stolu. "Sám, dokonce ani s jednotkou vojáků, bys jít ven a bojovat s Ibrahimelem nemohl. Především má osobní stráž a ta se skládá z těch stvoření, která jsi viděl, když jsme odváželi Krále do města - ale ovšem, tehdy při boji držel otěže Artuš, ty se na ně nepamatuješ; ale velmi se podobají těm dvěma, co tě v dubnu napadli a pokusili se tě zhypnotizovat. Na tom ostatně nezáleží, hlavní je, že vašim mečům a dělům by se vysmáli - pokud se něco takového vůbec smát dokáže." Pobledlý čaroděj sice očividně tonul v obavách, ale podařilo se mu pousmát se. "Je to velká sázka, ale nemyslím, že bychom někdy v budoucnu mohli mít lepší šance. Rozhodl jsem se prolomit magický pat." "Dobrý Bože, ty chceš použít Didiův gambit? Jak vůbec můžeš -" "Ne. Protože soudím, že to střetnutí rozhodne o tom, zda bude ještě na Západě vůbec nějaký život, rozhodl jsem se udělat... to druhé." Vzdychl. "Král rybář a já tě dnes v noci doprovodíme." Duffy se zamračil. "Takže jdeme všichni tři? Nejspíš budeme každý držet jeden konec nosítek, ne? To tedy zrovna nevypadá na působivou útočnou sílu." "Není to tak zlé. Von Salm by mi přirozeně nikdy nepůjčil pro neodůvodněný noční výpad žádný voják, ale jednou řekl, že bude jen rád, když jej zbavím Buggeho a Seveřanů a vezmu si je."

Ir se na něj nevěřícně díval a pak polkl doušek vína.

Zavrtěl hlavou a nechtě se rozesmál. Smích rostl, nabaloval se jako valící se sněhová koule, a nakonec se Ir nakláněl nad stolem, lapal po dechu a z koutků očí mu proudem tekly slzy. Pokusil se promluvit, ale jen něco přerývaně vyřázel: "... bude teda průvod... kašpaři... ve srandovních čepicích." Aurelianus se ani neusmál. "Takže nepůjdeme úplně sami," řekl.

Duffy popotáhl a protřel si oči. "Jasně. A kolik lidí bude mít Ibrahim?" "Kromě svých... osobních strážců? Nevím. Asi ne mnoho, nebude chtít, aby jej někdo viděl." Pokrčil rameny. "A až bude magický pat prolomen - kdo ví? Na obou stranách se nahromadil obrovský tlak; dnes v noci, až do bitvy vyjede Král rybář, se obě síly změní." Duffy otevřel ústa, ale pak se to rozhodl radši nerozvádět. Místo toho řekl: "Nevím jistě, jestli jsem vůbec zralý na to, abych se těm jeho osobním strážím postavil." "Ne, to nejsi," souhlasil Aurelianus. "Ale budeš - až budeš mít ten pravý meč. Ten, který máš teď, je dost dobrý, když jde o to dělat díry do tureckých vojáků, ale v noci budeš muset čelit... zkrátka něčemu úplně jinému. Budeš potřebovat meč, kterého se oni bojí, který dokáže protnout jejich tělo z pazourku." Ir pochopil, kam Aurelianus míří, a vzdychl. "Calad Bolg." "Přesně tak. Teď poslouchej - je teprve asi čtvrt na osm. Jdi se trochu prospat. Já zatím -" "Prospat?" Chvilková strnulost Duffyho rázem opustila. Byl vyděšený a nebylo mu dobře po těle. Promnul si tvář dlaněmi. "To měl být vtip?" "Tak aspoň odpočinout. Seženu Buggeho a jeho muže a také Krále, vezmu tvůj meč a vrátíme se sem. Měli bychom vyrazit tak kolem jedenácté." Duffy vstal a usoudil, že měl to kořeněné víno radši nechat na pokoji. Opravdu to musím udělat? napadlo jej. Když to Merlin chce... Ale proč bych se měl starat, co Merlin chce? Stará se on, co chci já? Staral se o to kdy?

Dobrá, ať toho starého kouzelníka vezme čert, ale pořád ještě jsi voják, ne? Všechny nanicovaté sny o domku s břidlicovou střechou někde v Irsku vzaly včera večer zasně, padly v levném pokoji na čepel nože. Jestli nejsi voják, můj milý, a voják určený k tomu, aby bojoval s Turky, tak asi nejsi vůbec nic.

"No dobrá," řekl hodně potichu. "Pokusím se trochu si odpočinout." Aurelianus na chvíli Duffymu položil ruku na rameno a pak odešel. Ir brzy zaslechl, jak klapání kopyt utichá v dálce na ulici.

Rikkard Bugge seděl v přístavku, který nalepili k jedné stěně severních kasáren, poslouchal, jak dešťové kapky bubnují do střechy, pobroukával si pochmurnou melodii a znovu a znovu bušil dýkou do stěny. Vojáci, kteří se na druhé straně stěny pokoušeli něco naspat, už několikrát obešli barák až ke dveřím přístěnku a pokusili se ho přimět, aby toho nechal, ale nikdy se na ně ani nepodíval, natož aby si přestal notovat. Ostatní Vikingové se povalovali na pytlích nacpaných slámou a chápavě svého velitele pozorovali. Věděli, co mu vrtá hlavou. Všichni vykonali sice ne zrovna nebezpečnou, ale zato dlouhou a nepřijemnou cestu, jen aby mohli bránit Balderův hrob proti Surterovi a hordám z Muspelheimu; teď hrob našli a Surterův tábor leží ani ne tři míle na jih od nich - a ti, kdo tady velí, jim nedovolí bojovat.

A tak se už několik měsíců nudili v téhle narychlo postavené kůlně a olejovali a ostřili zbraně spíš ze zvyku než s vírou, že je ještě použijí.

Buch. Buch. BUCH. Buggeho údery postupně nabíraly na síle. Do toho posledního vložil váhu celé paže a prohnal čepel dýky stěnou až po jilec. Ze druhé strany se ozval tlumený křik, ale Bugge mu nevěnoval pozornost, vstal a obrátil se ke svým mužům.

"Byli jsme trpěliví," oznámil jim. "A pořád jsme tady jen namačkaní jako kuřata v kukani, zatímco psi si chodí na lov. Čekali jsme, až nás Sigmund povede do bitvy, ale on se jen opíjí a ta stará nebožačka v hospodě kvůli němu pláče."

Naslouchali jsme pokynům toho zakrslíka, který se převlékl za Odina, ale on si jenom přežvykuje ty své hořící hady a říká nám, ať čekáme. Čekali jsme dost dlouho." Jeho muži souhlasně zavylí, rozveselili se a zdvihli meče. "Nenecháme se ukolébat k tomu, abychom zapomněli, proč nás sem Gardvord poslal," řekl Bugge. "Přejdeme k činu." "Předešli jste mě," řekl plynulou severštinou Aurelianus, který mezitím nehlučně vešel do přistavku. "Jak jsi správně usoudil, nastal čas činů." Bugge na čaroděje skepticky zamžoural. "My víme, co je třeba udělat," řekl mu. "Nepotřebujeme tvoje rady." Ostatní Vikingové se zamračili a přikyvovali.

"Samozřejmě že ne," souhlasil Aurelianus. "Nejsem tu také jako rádce, ale jako posel." Bugge pár vteřin váhal.

"Dobrá," štěkl konečně. "Jaké neseš poselství?" Čaroděj se na vůdce Vikingů naléhavě zadíval. "Nesu poselství od Sigmunda, muže, k němuž jste byli vysláni, abyste byli poslušni jeho rozkazů, jak si jistě vzpomínáte.

Odhalil úklad Muspelheimských, kteří chtějí ohavnou východní magií otrávit Balderův hrob. Kouzlo provede dnes v noci Surterův hlavní čaroděj, Ibrahim, venku za hradbami. Sigmund vyjede do boje, aby jej zastavil, vyjede ozbrojen Odinovým mečem ukutým trpaslíky;

vyslal mne, abych vám řekl, že čas vyčkávání je u konce a že se máte ozbrojit a sejít se s ním za dvě hodiny u strážnice." Bugge radostně zavyl a objal Aureliana. Potom jej vystrkal ke dveřím. "Pověz svému pánu, že tam budeme včas," řekl. "Snídat už možná budeme s bohy v Asgardu, ale Surterova kouzelníka pošleme do podsvětí, do říše Hel!"

Aurelianus se uklonil a odešel. Potom se vyšvihl na koně a odklusal k Zimmermannově hostinci. Za jeho zády se začaly rozléhat sborem prozpěvované vikinské válečné písně.

Duffy se rozvaloval na lehátku, které mu ukázal velitel stráží, ale i když mu týž velitel vnutil ještě jeden pohár kořeněného vína, nebyl s to usnout. Je to zvláštní, pomyslel si s pohledem upřeným do nízkého stropu, ale nedovedu si smrt představit. Viděl jsem umírat spoustu lidí, sám jsem se smrti opatrně flirtoval, díval jsem se, jak mi bere víc přátel, než abych na to měl chuť myslet, ale nemám ani ponětí, co to vlastně je. Smrt. Když si to slovo řeknu, vidím tak nejvyšší obrázek na staré tarokové kartě, kostru v černém hábitě, jak třímá cosi nepříjemně významného, třeba přesýpací hodiny nebo kosu. Rád bych věděl, co nás potká tam venku, v blízkosti celé turecké armády. Ibrahimovi osobní strážci... na ten boj ve Vídeňském lese si nevzpomínám, ale nejspíš budou jako ty stvůry, které mi přeletěly nad hlavou tehdy v noci na jižním svahu Neusiedlerského jezera, bavily se východním jazykem a pak zničily Yountovy vozy s kůžemi.

Potom najednou přišlo pochopení, od kterého se mu až sevřel žaludek. Ježíši, pomyslel si Duffy, tak to byl on.

Myslel jsem, soucitně jsem doufal, že je mrtvý. Jen sám Bůh ví, jak Yount těm démonům unikl, jak se dostal, šilený, ale živ, až do Vídně, jak dostal tu práci pro vesnického idiota: svážit v noční směně s károu mrtvol. Jakýmsi ohavným kosmickým žertem se stalo, že vlastně pořád vozí kůže... ty, kdo v tom nechali kůži. Ir si zakázal na to myslet a znovu si vybavil kostnatý obrázek Smrti. To není tak zlé, usoudil váhavě. Určitě jsou v balíčku i horší karty.

Podlaha zavržala. Někdo vpadl dovnitř. Duffy rychle vstal, až se plamínek svíčky rozkomíhal. "To jsi ty, Merline," řekl. "Na vteřinku se mi zdálo, že by to mohla být... jiná velmi stará, hubená, bledá osoba v černém." Vyrázil ne zrovna veselé zasmání a vstal. "Už je jedenáct?" "Brzy bude. Bugge a jeho muži čekají venku, jsou ozbrojeni a odhodláni třeba rozsekat samotného Fenrise na maso pro kočky. Krále jsme uložili na vůz. Tumaš." Podal Duffymu těžký meč, Ir odložil starý rapír půjčený od Eilifa a protáhl pásek poutky na pochvě Calad Bolgu.

"Nejspíš mě bude stahovat na stranu, takže budu chodit jako loď nakloněná až po okraj paluby," řekl, ale ve skutečnosti mu tíha meče připadala příjemná a důvěrně známá.

Vprostřed ulice sice stále ještě prudce tekla strouhou proud vody a chrlíče dál cintaly dolů na dlažbu, ale déšť už přestal. Vůz stál až u zdi; Buggeho muži na Duffyho čekali v semknuté skupince na ulici, plameny pochodní, které dva z nich drželi, se odrážely v očích sevřených do škvírek, na prilbách a na kroužkovém brnění. Měděně plavé vlasy a vousy si splekli do copánků a řemínky uvázali, aby nepřekážely, mozolnaté ruce s očekáváním ohmatávaly ošoupanou kůži na jílčích mečů. Můj Bože, pomyslel si Duffy, když jim s úsměvem pokynul, nevím, jaké turecké peklo na nás čeká tam venku ve tmě, ale když mu chci čelit, lepší tlupu bych si nemohl přát... i když by ovšem bylo příhodnější, kdybychom všichni ovládali nějaký společný jazyk.

Co je to za hloupost? pomyslel si chvíli poté.

Nejsou snad Vikingové? Nerozumějí snad seversky? Vyštěkl pozdrav v tak prastarém severském nářečí, že se Bugge horko těžko zmohl na vhodnou odpověď.

Duffy vystoupil na zadní kolo vozu a usmál se na bělovousého starce sedícího na loži, který měl přes nohy přehozenou už na první pohled vzácnou vyšivanou deku. "Dobrý večer, Pane," pozdravil. "Prazvláštní bitvy, když vojáci zůstávají doma a do pole vyjedou velitelé." Král se krátce zasmál. "Možná je to tak rozumnější.

Pře je vždycky při vůdců." Upřel na Ira zkoumavý pohled. "A tak," řekl pak tiše, "jak vidím, jste při vědomí oba." Duffy kývl. "Ano, je to tak. Zvláštní, jeden by řekl, že to bude... těsné, jako kdyby se dva nacpali do jednoho brnění, ale spíš to je, jako když se do postroje zapřáhnou dva naprosto stejní koně; každý i bez přemýšlení ví, kdy zabrat, kdy pomoci, kdy ustoupit. Nechápu, proč jsem tolik času strávil tím, že jsem se toho bál a snažil jsem se tomu odolávat." Seskočil zase na ulici a došel k čaroději. "Viš docela jistě, že Ibrahim tam je?" zeptal se tiše. "A pokud ano, kde je? Nemůžeme tam prostě jít a zavolat si na něj." Aurelianus vypadal zároveň pevnější i napjatější než obvykle. "Je tam. Tak dvě stě yardů východně od severozápadního rohu hradeb, za nízkým a travou zarostlým srázem. Už od osmi mám na hradbách pozorovatele a před dvaceti minutami mi Jock ohlásil, že ho našel." "A viděl ty... viděl je docela jasně?"

"Samozřejmě ne. Mají asi zatemněné svítilny, takže zahlédl jen pár namodralých odlesků. Taky tvrdí, že je slyšel, ale řekl jsem mu, že na to je příliš daleko." Mávl rukou někam k severu. "Myslím, že bychom měli slézt přes hradby - mě a Krále spustíte na slavníku upevněném na smyčce - na východním konci Wollzelle.

Pak najdeme chráněné místo, kde se Král a já pustíme do magického útoku, zatímco ty s Vikingy rychle vyrazíš přímo na

východ a -" "Ne, ne," zavrtěl hlavou Duffy. "To rozhodně ne. Přímý, čelní útok? Není ani dost světla, abychom nešlapali na větve; trvalo by nám deset minut, než bychom k nim došli, a z toho devět by o tom věděli." Aurelianus se chystal něco říct, ale Duffy zvedl ruku. "Ne, hradbu přelezeme poblíž severní brány, po mostě přejdeme přes Dunajský kanál a dostaneme se na to nábřeží za Taborstrasse, kde Bugge a jeho Vikingové tehdy zakotvili. Ta stará loď tam pořád je, odvázat ji půjde snadno a v tichu, pak všichni prostě poplujeme s proudem po kanálu na východ. Samozřejmě skasáme plachty, aby nebyly vidět, a pár vesel použijeme jako bidla, abychom se drželi dál ode břehů. Jak vidíš, pak zaútočíme ze severu - a s trochou štěstí i zcela nečekaně. Král a ty se budete moct ukrýt mezi vrby na břehu kanálu - to místo bude zároveň víc chráněné a zároveň blíž k bitvě, než by mohl být některý z vršků na východní planině."

Čaroděj se uklonil. "výtečně. Tvůj nápad je bezpochyby lepší. Však víš, jak... neznalý jsem ve válečnických záležitostech." Duffy se na Aureliana podíval s náhlým podezřením.

Že by starý čaroděj měl od samého počátku v úmyslu zaútočit ze severu, od kanálu, a přímý útok na východ navrhl jen proto, aby jej mohl Ir odmítnout a získat tím trochu sebevědomí?

Potom se usmál. Merlin vždycky chodil po křivolakých stezičkách - ale potíže s tím bývaly jen v oněch pravzácných případech, kdy se jejich úmysly výrazně lišily. Poplácal Aureliana po rameni. "To nic." Mávl na Seveřany. "Tak do toho, chlapi, nastupte si!" zavolal. Jen se usmáli a zamávali, a tak rozkaz zopakoval staroseversky. Bugge to svým lidem přeložil. Všichni se vystrachali na korbu a dávali si pozor, aby na Krále nešlápli nebo do něj nekopli.

Duffy vyskočil na kozlík a Aurelianus se usadil vedle něj. "Jsme všichni?" zeptal se Duffy. Vrčení, které se ozvalo zezadu, vzal jako kladnou odpověď - a práskl otěžemi. Vůz se rozkýval, otočil se a pak se s rachocením vydal po ulici. Vikingové uhasili pochodně a ulici a budovy osvětlovala už jen bledá stříbrná záře naznačující, kde se za houstnoucími mraky skrývá půlměsíc.

Podánilo se jim všem nepozorovaně vylézt na ochoz na vrcholu severní hradby. Spustit Krále rybáře dolů se za pomoci dlouhých lan a tří Buggeho mužů ukázalo být lehčí, než si Duffy původně myslel. Potom spustili Aureliana a Duffy se Seveřany jej už chtěli následovat, když tu Ir zaslechl, jak deset yardů vpravo zaskřípal šterk pod botou.

Otočil se - a vystřel, úder a zasvěštění po odrazu kulky jako by se odehrály naráz. Olověná kulka udeřila do jednoho ze zubů cimbuří, mezi kterými se chystal spustit dolů. Ztuhl.

"Nikdo se ani nehne, nebo příště budeme mřít na hlavu," ozval se výkřik ze stejného směru jako výstřel.

Pak následovaly spěšné kroky.

"Nehýbat se, nemluvit," sykl Ir staroseversky na Buggeho. Ten přikývl.

"Ježíši, to je Duffy!" Duffy po chvilce poznal, že hlas patří Blutovi. "Co to tu sakra děláš, ty potíziho ztracená?" Bluto dokulhal k nim a s ním šel i ramenatý strážný, který nesl nabitou mušketu a ostrážitě foukal na žhavý konec doutnáku.

"Tvoji chlapi mají nějak cukavé prsty na spouštích, Bluto," poznamenal Duffy mírně. Kulka udeřila tak blízko něj, že střelec rozhodně nemohl mít v úmyslu minout. "K čertu, jednal podle rozkazů," štěkl Bluto. "všechny stráže byly upozorněny, že před pár hodinami byl ve městě zpozorován zvěd, který se pak ztratil na ulicích. Dostaly rozkaz zastavit každého, kdo se bude pokoušet dostat se přes hradbu, a přivést ho k von Salmovi, pokud bude živý. Já vím, že nejsi zvěd, Duffe, ale nemám na vybranou - budeš muset jít se mnou." Duffy měřil v bídném měsíčním světle vzdálenost mezi svou pravou rukou a hlavní muškety; kdyby se rozmáchl od boku, snad by ji mohl srazit stranou. "Je mi líto, Bluto," řekl. "Nemůžu." "To nebyl návrh, Briane," zachraptěl hrbáč. "To byl rozkaz. Jestli to chceš slyšet na rovinu, tak tě zatýkám." Strážný o krok poodstoupil a dostal se z Duffyho dosahu.

Ir zaslechl, jak zvony na svatém Štěpánu začínají odbíjet jedenáctou. "Poslouchej, Bluto," začal naléhavým tónem, "musím tam jít. Tam dole se chystá čarodějny útok, a jestli se tam my všichni, co tu jsme, nedostaneme, s Vídní to dopadne špatně. Za posledních pár měsíců jsi toho viděl dost, abys pochopil, že v téhle válce hraje úlohu i magie. Jako tvůj nejstarší přítel, který ti kdysi zachránil život a který ti cosi slíbil, ti přísahám, že jít prostě musím. A taky půjdu. Můžeš mi to buď dovolit, nebo mu můžeš rozkázat, aby mě střelil do zad." Otočil se k Buggemu a ukázal na lano. Viking vylezl na cimbuří, chytil se a začal slézat dolů.

Ozvala se rána a zuchnutí a Duffy se letmo ohlédl.

Bluto jednou rukou držel dlouhou pušku za hlaveň a druhou pokládá bezvědomého strážného na dlažbu.

Tvářil se nešťastně. "Doufám, že jsem ho nepraštil moc. O žádné magii nic nevím - ale jdi si, ať tě všichni čerti vezmou.

Vykoupil jsem ti vlastním krkem nějaký čas." Duffy se mu chystal poděkovat, ale hrbáč už kráčel pryč a neohlédl se.

Brzy po laně sestoupili všichni Seveřané a Duffy vylezl mezi dva kamenné zuby cimbuří.

Protáhl si lano pod stehnem a přes rameno, nasál noční vzduch a zapátral, co se změnilo. Utichl nějaký zvuk? Zmizela nějaká vůně? Potom si všiml, že vzduch znehybněl. Tak to je ono, pomyslel si nevesele. Přestal vát - ten větřík, co už dva týdny fouká od západu.

KAPITOLA DVACÁTÁ DRUHÁ

Přenesli Krále přes most na protější břeh kanálu, zdvihli jej na palubu staré lodi, vylezli za ním a odvázáli lana. Duffy a tři Seveřané si vzali vesla a odstrčili loď ode břehu do proudu; za pár minut už její vysoká příď tiše klouzala kolem tmavých, obezděných břehů Dunaje. Holý stěžen se tyčil jako krucifix. Noční vzduch byl chladný a voněl promoklými ulicemi; Duffy sijej důkladnými doušky dopřával a vychutnával i zatuchlý pach rozčeřené vody. Seveřané stáli u bortů a dívali se do tmy.

Deště Dunaj rozvodnily, a tak se i bokem ležící Dunajský kanál hýbal rychleji. Duffy se obával, že aby dosáhli slušné rychlosti, budou muset veslovat, takže by se nevyhnuli skřípění vesel v zářezích, ale ukázalo se, že nebude potřeba nic

než občas silou strčit koncem vytaženého vesla do břehu, aby na něj loď nenajela.

Vysoká silueta městských hradeb brzy zmizela na pravoboku a kanál lemovaly už jen schýlené vrby.

Duffy stál na pravé straně zdvižené přídě, pečlivě propátrával očima jižní břeh a snažil se skrz temné listoví zahlédnout tichou skupinku, o které věděl, že tam musí být. Viděli nás? napadlo jej. Nejspíš ne. Neděláme žádný hluk a oni ani nemají důvod si myslet, že o jejich přítomnosti tady víme - a i kdyby, budou čekat útok jedině od západu.

Asi po třetině míle se kanál začal mírně stáčet k severu, jako kdyby se už předčasně těšil na znovuspojení s Dunajem, ačkoli k tomu dojde až několik mil jižněji. Jestli Merlinovi pozorovatelé na hradbách odvedli dobrou práci, pomyslel si Duffy, Ibrahim se svým průvodem by měl být jižně od nás. Otočil se, sykl na Seveřany a pokynul jim, ať přirazí k jižnímu břehu. Nebylo to těžké, protože proud se už dobrých deset minut pokoušel o totéž; muži na pravoboku jednoduše přestali odrážet loď vesly ode břehu a kýl už za chvíli začal drhnout o hlinu na dně. Loď se naklonila a se silným nárazem najela na břeh.

Duffy přešel přes nakloněnou palubu na pravobok a zaklonil se, aby nespádl do kanálu. Aurelianus došel k němu.

"Ten náraz Králi dobře neudělal," šeptl čaroděj vyčítavě. "Ale je připraven dát se odnést na břeh." "Dobrá. Teď poslouchej. Vylezu tam. Až zamávám, pošleš Buggeho a další dva. Přesvědčíme se, jestli nic nehrozí. Potom mávnu znovu a ostatní vynesou Krále na břeh. Jasně?"

"Ano." "Výborně. Doufám, že se uvidíme za chvíli." Ir se opatrně spustil přes bok lodi, a když mu lýtka ochladila proudící voda, zaťal zuby. Pak se přebrodlil na zvlněný a stromy porostlý břeh. Napl po hmatu a napl po zraku našel slušnou cestu nahoru a pak za mával. Za chvíli se už tři Seveřané škrábali k němu po bahnitěm svahu, třáslí se a mluví si nohy. Když se podívali za vrby, neviděli nic než tmou táhnoucí se neznámo jak daleko. Přímě před nimi na chvíli šlehl namodralý plamen - a pak zase zhasl, jako kdyby se za ním zavřely dveře.

Duffymu se zdálo, že přes šumění a zurčení vody slyší štěbetavé hlasy a šustění velkých křídel. Najednou měl strach podívat se nahoru, aby se potrháná mračna nezačala měnit ve zlovolné orientálské tváře. Pak jej zase napadlo, že kanál za jeho zády vede do Dunaje a Dunaj teče daleko na jih; co když odněkud z tureckých krajů připlul až sem veliký bílý had a teď se nás chystá zhltnout?

Vystrašeně se otočil - a ve světle měsíce spatřil vykulené oči a strachem zkřivené tváře tří Vikingů. Museli vidět nebo slyšet něco, co mu uniklo, napadlo Duffyho a jeho vlastní strach se tím pomyšlením ještě znásobil; anebo, řekl si najednou, spíš všichni reagujeme na totéž, na něco, co není ani předmět, ani zvuk, ale jen atmosféra hrůzy, která se tu vznáší ve vzduchu jako pára.

To je ono, usoudil najednou zcela rozhodně. Dělá to Ibrahim. Vystavěl kolem sebe nějaký čarodějný val hrůzy, aby zahnal kohokoli, kdo by se jej odvážil rušit. Díky té myšlence dokázal Ir strach vyhnat z hlavy a oddálit od sebe, jako když člověk drží hada za krk na délku natažené paže. Přinutil se ke krátkému zasmání a otočil se k Buggemu. "Je to jenom trik," zašeptal chvějícímu se Seveřanovi. "K čertu, je to jen magie, jenom rozšklebená maska pověšená nad dveřmi, aby tam děti nelezly" Bugge se na něj nechápavě díval a Ir mu to zopakoval starým severským nářečím. Bugge to s obtížemi, ale přece jen pochopil, nervózně se na Duffyho usmál a pak to pověděl ostatním dvěma. Ti se trochu uvolnili, ale ani potom se nikdo z těch čtyř, co byli na břehu, necítil dobře.

Propátrali padesát yardů po proudu i proti němu, ale nic nezvyklého neviděli ani neslyšeli, a tak Duffy znovu mávl na ty na lodi. V bídném světle měsíce pak pozoroval, jak se brodí ostatní Seveřané a jak čtyři z nich drží nad vodou slavník, na němž leží starý Král.

Když se všichni dostali mezi vrby, Aurelianus došel k Duffymu. "Král rybář je na bojišti," řekl mu tiše, ale divoce a spokojeně.

Tíživý příkrov nesmyslného strachu jako kouzlem zmizel a Duffy najednou mohl uvolnit sevření, ve kterém držel vlastní vůli. Pocítil, jako kdyby s ním na břehu stálo víc mužů, než tuší - ohlédl se, ale měsíc byl za mrakem a stíny mezi vrbami byly neproniknutelné. Přesto cítil přítomnost mnoha cizinců a pak zaslechl, jako by o kousek dál aspoň jedna loď najela na břeh a vyložila do tmy náklad mlčících mužů. I ve vzduchu něco popleskávalo křídly a vířilo vzduch; a od vody se ozývaly tichounké šplouchavé zvuky, jako by se těsně pod hladinou prosmýkávali nějací mřtní plavci. Vzduch byl napjatý a nehybný, jako by se ocitli ve středu obrovské bouře, ale vrby na celém břehu a v obou směrech se kroutily a popraskávaly.

Bugge si stoupl vedle Ira a ten v o trochu lepším světle hledal na jeho tváři stopy uctivého strachu, ale ke svému překvapení viděl jen nedočkavost a sebejistotu.

A uvědomil si, že tihle muži ze severu, asi tak jako jeho kůň tehdy před měsíci, když jej bájně bytosti provázely přes Julské Alpy, instinktivně vycitíují, kdo je na jejich straně, zatímco on sám se spíše nechává oslepit strachem, který do něj vložila křesťanská civilizace. Viking mu poklepal na rameno a ukázal dopředu.

Příkrov mraků se začínal trhat, nebe se jasně a Duffy zřetelně uviděl tři vysoké muže čekající na nízkém vršku. Bez zaváhání vykročil do svahu, k nim, a zjistil, že za jeho zády, podél břehu, stojí velké, ale nezřetelné množství bojovníků. Když se dostal na oblý vrchol pahorku, ti tři se k němu otočili a uctivě, mírným pokynutím hlavy jej pozdravili.

Nejvyšší z nich byl rozložitý, šedý a ošlehaný jako baltský útes. Jeden prázdný oční důlek byl přikryt páskou, ale zdravé oko sklouzlo od Duffyho meče k Duffyho obličejí s výrazem snad až příliš chladným a tvrdým, než aby ho bylo možné nazvat pobaveným. Druhý byl téměř stejně velký, ale měl tmavší kůži, kadeřavé černé vousy a bělostné zuby, které se v úsměvu na přivítanou zaleskly. Třetí byl rozložitější, měl dlouhé vlasy a vousy a Duffy i v sinavém měsíčním světle bůhvíproč věděl, že musejí být měděně plavé. V pěsti svíral dlouhé, těžké kladivo.

Všichni čtyři, co stáli na vršku, se otočili a sledovali teď už značně početné houfce, které se shromáždily na břehu kanálu a teď už hrály všemi barvami, protože ke břehu přirazil dobrý pultucet dalších lodí - aragonská karaka, fénická

galéra, jeden nejasný stín dokonce vypadal na římskou birému. Ozval se táhlý vzdech a zatím zplhlé vlajky se na stěžních roztřepaly.

Když se Duffy podíval na jihovýchod, spatřil, že stejně početné voje se shromáždily kolem velkého černého stanu postaveného na pláni a že v popředí stojí čtyři vysoké postavy ve východních brněních.

Jednooký zvedl paži - zezadu se do něj opřel vítr a rozčechral mu šedé kadeře; potom rukou máchl dopředu, jako když se vrhá kopí, a síly Západu se s větrem hnuly vpřed, nabíraly rychlost a mířily k černému stanu.

Duffy bez námahy běžel v prvních řadách, v uších mu zněly úder kopýt a dusání těžkých bot, zaslechl i tepání křídel a měkké bubnování velkých běžících tlap.

Na bitvu si později vzpomínal jen jako na zmatený propletenec chvatných, navzájem nepospojovaných obrazů a střetů. Přet' al vejpl' velkou okřídlenou věc podobnou motýlu, zjejihož středu se na něj dívala ženská tvář natahující čelisti s dlouhými tesáky. Příšerně tělnatý a plešatý muž s tlustými hady místo paží Duffyho stiskl, idiotsky vypoukl oči, sténal a začal jej drtit v sevření přestal s tím, teprve když zezadu vyskočil stín podobný kočce s lesklými očima a jediným cvaknutím mocných čelistí mu ukousl lysou hlavu. Na chvíli se Duffy ocitl proti jednomu ze čtyř vysokých tureckých bojovníků, kteří předtím stanuli před východními houfci - mužova levice byla sice stejně rychlá a mrštná jako pravice, v níž třímál šavli, ale kovově se leskla, a když ji odrazil Duffyho ránu mečem, rozezněla se jako gong. Konečně se Irovi podařilo utít ji u lokte; a když vedl poslední ránu, již soupeři usekl hlavu, zlatavá ruka se stále hýbala, lezla po zemi jako pavouk.

Věci s krokodýlími hlavami se potýkaly s trpaslíky, kteří seděli jeden druhému na ramenou, aby dosáhli potřebné výšky; muž zahalený v burácejících žlutých plamenech skákal zběsile sem a tam a pokoušel se stisknout protivníky v objetí; po planině se s prázdnými očními důlky ploužily mrtvolky, které vpřed očividně táhly jejich meče, mrštné jako hadi; dokonce i vysoko nad okřídlenými bojovníky napadajícími se šavlemi a rovnými meči bylo lze zahlédnout, jak se přes nebe řítí neskutečně velké svítící postavy.

Konečně se Duffy prodral až na druhou stranu vířícího davu. Když se rozhlédl, zjistil, že šest Seveřanů je stále s ním. Bugge se ušklíbl a všichni jeho muži se seběhli a semkli. Ani ne sto yardů před nimi stál kruhový stan z černé látky, vypadal jako veliký znetvořený netopýr přikrčený k měsíci ozářené pláni a popleskávající křídly. Okamžitě poté, co jej Duffy poprvé jasněji zahlédl, se část závěsu odhrnula a ven vyšel pultucet mužů v turbanech. Ozáření přízračným modrým světlem tasili šavle a se zachmuřenými tvářemi očekávali útok.

Za pár vteřin se dočkali a dva z nich téměř okamžitě padli přet' ati div ne vejpl' meči Seveřanů; ostatní čtyři zacházeli se zakřivenými čepelemi obratněji, ale odmítli byt' o kousek ustoupit nebo uzavřít nekryté boky, a tak každý nevyhnutelně stál jen proti jedinému protivníku a další proběhli kolem nich. Než si Duffy stačil uvědomit, co se děje, byly turecké stráže mrtvé, aniž by jeho lidé přišli k horšímu zranění než k jednomu dvěma šrámům na paži.

"vylez z ložnice, Ibrahime, ať skončíš jako tvoji muži!" zaječel Duffy, skočil a ze široka vedeným úderem přet' al látku stanu odshora dolů.

Část látky padla - a zevnitř vyšlo stvoření jako vzešlé ze zlého snu, otočilo se a bez zvědavosti se na něj podívalo.

Vypadalo jako hrubě vyřezané z kusu uhlí a tvář mělo pokroucenou, jako kdyby strávila staletí pod mocným a stále se měnícím tlakem. Na ramenou vystupovaly svaly podobné skalním ostrohům. Tvor natáhl po vetřelci ruce se sukovitými prsty a vydal ostré, uši drásající zaječení.

Duffy padl na zem jako podt' atý strom, a když se ta věc na něj vrhla, meč vztyčil prostě jen tak, jako by člověk instinktivně zvedl ruku k obraně, i když ví, že proti valící se přílivové vlně to nepomůže.

Tvor vyrazil tak bleskurychle, že se na dlouhý meč, kterému nedělalo žádné potíže do jako kámen tvrdé tkáně vniknout, jediným pohybem nabodl. Chvilku poté už sebou trhl, odskočil zpět a vydal sten, který zněl, jako když se sesype hromada kamení. Padl na zem, stočil se do klubička a ze zejícího otvoru v břiše se vyřítíl oblak čehosi podobného modrým světluškám.

Ir se zdvihl na lokty, podíval se přes trup padlé obludy a spatřil, že ve stanu stojí kolem jasně modře hořícího ohně tucet mužů v dlouhých hábitech. Potom se kolem něj prořítíl zuřivě vyjící Seveřané máchající meči a on se malátně postavil a vydal se za nimi.

Stan se roztřásl zběsilým rytmem, jako když šílenec dostane na hraní pár bubínků, meče třeskaly a skřípěly, kroužková brnění rachtala a přílby s třeskem slétaly z překvapených hlav. Duffy se vrhl na vysokého, štíhlého a pružného Turka, o kterém si myslel, že to bude Ibrahim, a vedl úder, který by muže rozťal vedví, kdyby dopadl; turecký čaroděj ale odskočil a Duffy se silou seku téměř protočil dokola.

Ibrahim popadl maličkou knížku a mrštně vyrazil k přední části stanu zbavené plachty. Ir jej spatřil, pochopil, že je příliš daleko a nechytí jej, a tak mrštil mečem jako vrhací sekyrou. Meč se svištěním proletěl vzduchem a prudce udeřil čaroděje do ramene. Kniha, najednou zalitá krví, padla na zem, ale kouzelník znovu získal rovnováhu, šklebil se, tiskl si rozseknuté rameno a přikrčeně vylezl ze stanu ven.

"Ne tak zhurta, ty parchante!" zavrčel Duffy a vykročil za ním. Jenže zjistil, že v cestě mu brání zoufale se tvářící Turek, který mu hned rychle sekl po obličejí.

Protože Ir neměl meč, zachytil ránu levou rukou a pravou vytáhl dýku. Vztekale skočil, vyjekl bolestí z prot' até dlaně a zabořil dýku soupeři do prsou.

Další šavle se mu odrazila od přílby a napůl jej omráčila. Snažil se příští ránu vykrýt košem dýky a vychýlil čepel mířící mu na tvář, ale nezabránil tomu, aby mu klesající hrot vyryl brázdu na paži. Duffy se bál vést s krátkou dýkou výpad, a tak jen stál a napjatě čekal další úder - jenže Turek zachroptěl, zlomil se v kolenou a padl probodený zezadu. Ir se rychle otočil a rozhlédl se po stanu... a pak se uvolnil a sklonil dýku, protože jedinými, kdo se drželi na nohou, byli Vikingové. Pár modrých světlušek si našlo cestu dovnitř, ale postupně uhasínaly a padaly na zem.

Knižka ležela tam, kde ji Ibrahim upustil, a Duffy zvolna došel k ní, pravou rukou ji zvedl a otevřel. Na předsádce bylo vyšisovaným inkoustem napsáno: Merlinu Aurelianovi věnuje tyto skromné magické pokusy jeho malý osobní succubus Beccy. Na svátek beltane roku 1246.

Chvilku váhal, pak tuhle stránku vytrhl, složil ji a strčil do kapsy, načež knížku vhodil do modrého ohně. Otřel meč a vrátil jej do pochvy, pak strhl kus stanové látky a přistrčil jej k ohni.

"Jdeme," zachroptěl na zakrváceného Buggeho; ten přikývl. Na nohách se ještě drželi tři další Severané, jeden z nich silně krvácel z rány v boku. Duffy je vyvedl ze stanu ven.

Vítr mezitím zesílil a rychle zvedal chuchvalce kouře ke tváři měsíce, ale pláň byla pustá. Duffy se zamyšleně rozhlédl a potom ukázal k vysokému, zubatému obrysu městských hradeb, který byl vidět tři sta yardů západně od nich. Teď, když se mu vrátily jeho magické síly, pomyslel si, dokáže Merlin jistě dopravit Krále rybáře zpátky i bez naší pomoci. Celá pětice se vydala na pochod a jeden z Vikingů skákal po jedné noze a opíral se o druhého. Než ušli pár desítek kroků, položily se přímo před ně dlouhé stíny, protože stan za jejich zády se už změnil v prskající pochodeň složenou ze žlutých a oranžových plamenů.

Po chvilce se z vršku hradeb ozval křik a Ir začal mávat. "To jsem já, Duffy!" halekal. "Jsme křesťané! Nestřílejte!"

Potom se ozvalo dunění tureckých děl a do kanálu jižně od nich něco s hlučným šplouchnutím dopadlo.

Pokoušejí se zastřelovat, uvědomil si Duffy. Zatím neměli důvod tímhle směrem pálit. Ibrahim jim musel nějak dát znamení... nebo že by se už stihl dostat k hlavním liniím?

Dopadly další dvě koule - jedna pobořila kus cimbuří, druhá dopadla do vody Wiener Bachu přímo před hradbou. Vítr donesl vodní tříšť Duffymu až do tváře.

A zastřelují se dobře, řekl si zachmuřeně; radši bychom měli najít most přes tenhle malý kanál a dostat se co nejdřív dovnitř. Mám dojem, že jeden most je kousek na sever odsud.

Otočil se, že Vikingům ukáže, ať jdou doprava - a v té chvíli se z temné oblohy spustila svalnatá černá postava s párem křidel a vedla strašlivý úder šavli po Duffyho hlavě. Rána zazvonila na ocelové přilbě a srazila Ira v kotrmelcích k zemi. Letec se pisklavě zasmál, zamával velikými křídly a zase odletěl do tmy.

Zachvěl se v chladném, vlhkém větru a pokusil se i přes únavu a bolest ze zranění udržet uctivou pozornost. Teď už složili smrtelně raněného Artuše na palubu lodky, starý vládce pozdvihl zkrvavenou paži a unaveně se na něj usmál. "Děkuji ti," řekl král tiše, "a buď sbohem." Duffy přikývl a zdvihl meč k pozdravu. Starý muž zase spustil hlavu na polštář. Duffy stál mezi hrstkou těch, kdo zůstali na břehu měsíčním světlem zalitého jezera, a díval se, jak žena stojící na zádi odstrkuje lodku tyčí a pomalu ji vede po lesknoucí se hladině; díval se, dokud se neztratila v mlhách.

Bugge se dostal k Duffymu první a pomohl mu na nohy.

Ir měl rozseknutou přilbu a z velké sečné rány v týle mu stékala krev na záda.

"Jsem v pořádku," zašeptal otupěle. "Můžu... můžu i chodit." Sáhl si na čelo. "Fuj! Je to pryč? Co to bylo? Fuj." Bugge mu nerozuměl, ale vzal jej za jednu ruku, o ostatní se podělili Vikingové a pětice zdeptaných bojovníků se belhala k nejsevernějšímu můstku přes Wiener Bach. Kus za Dunajským kanálem se jim otevřela branka, a jakmile byli vevnitř, hned ji strážní zase zabouchli.

"Co se tam venku sakra dělo?" štěkl vyplašený a vztekly četař. "Co jste tam dělali? Docela jste teda Turky vyplašili, to jo." Severané mu odpovědět nemohli a Duffy otázky ani neslyšel. Nepřítomně se díval přes ulici na dům pod zdi, kterému padající zdívo rozbilo střechu a ze kterého začínaly prosluhávat plameny. Četař si tu zuboženou pětici prohlédl pozorněji a pak dal zavolat mladého důstojníka. "Vypadá to, že jsou v transu," řekl mu, "a nejmíň dva potřebují doktora.

Hlavně ten velký šedivej. Vypadá, jako kdyby mu někdo přejel hlavu pluhem. Měli bysme je zavést do ošetrovny v jižních kasárnách." "Dobrá," přikývl mladík. "Jdeme. Za mnou." Vzal Duffyho za paži, vedl jej po ulici a Severané se vydali za nimi. "Hej, Duffy!" ozval se výkřik z ochozu na hradbách.

"Jsi v pořádku? Co to bylo za potvoru?" Ir se zastavil, podíval se nahoru a snažil se zaostřit.

"Kdo to je?" zavolal. "Kdo je?" "Jsi namol nebo co? To jsem já!" Uviděl mávajícího muže a přimhouřil oči; byl to Bluto, stál vedle jednoho kanónu a plameny mu zdola ozařovaly tvář.

"Byl jsem -" chystal se odpovědět Duffy, ale přerušil jej ohlušující zvuk turecké koule, která dopadla na hradbu; odštěpky kamene se rozletěly do všech stran a jeden zbloudilý kus samotné koule se zaryl až do zdi na protější straně ulice. Chvilku poté zabušila do dlažby lavina uvolněného kamení a Severané i mladý důstojník se přikrčeně odběhli schovat.

"Bluto?" zařval Duffy. Hrbáče už na hradbách nebylo vidět. "Bluto?" "Pane," oslovil jej důstojník, sorva se nešikovně vysoukal z výklenku, do kterého se ukryl. "Pojďte se mnou. Musíte na ošetrovnu." "Když chvíli počkáte, vezmu s sebou ještě někoho dalšího, kdo to bude potřebovat," odstrčil jej Ir. "Myslím, že ten bláznivý hrbáč to schytal." Došel ke schodům a vyběhl po nich nahoru.

Dole pod hradbami vítr rozháněl mlhu a Duffy měl pocit, že slyší pleskání křidel. "Táhněte, d'áblové!" vyrazil, když doběhl na konec schodiště; švihem tasil meč, ale jeho nezvyklá tíha byla na roztátou paži příliš - meč mu vyklouzl z dlaně, padal, za leskl se ve světle z ohně a po chvíli tleskl dole na dláždění. "Čert to vem," zachroptěl Ir, "tak vás uškrtním holýma rukama!" Rozhlédl se po noční obloze, ale ze tmy se na něj žádní okřídlení afriti nevrhali. "Ha," řekl a trochu se uklidnil, "taky bych se držel dál, kdybych byl vámi." Ochoz po obou stranách místa, kde koule rozbila cimbuří, byl pokryt úlomky kamene. Bluto ležel zkrouceně tváří k zemi a opřený o zeď.

"Bluto." Ir si nevšímal toho, že se mu celá hradba pod nohama trochu chvěje, dopotácel se až k hrbáči a poklekl u něj.

Tak ten je mrtvý, pomyslel si. Má rozdrcenou lebku a aspoň jeden kámen jím proletěl skrz naskrz. Vstal a chystal se zase se vydat ke schodům - pak se zarazil, protože si vzpomněl na svůj slib. "Vem tě čert, Bluto," řekl, ale obrátil se, skrčil se a zvedl bezvládné, rozbité tělo. Hlava se mu točila a v uších mu bolestivě zvonilo. Nemůžu tě snést po schodech dolů, kamaráde, pomyslel si. Promiň. Nechám tu vzkaz a někdo snad... Horký, od kouře štiplavý vzduch se mu opřel do tváře a do paží a připomněl mu, že přímo pod ním hoří dům. Opatrně zapřel nohu o okraj ochozu a nakoukl dolů; z rozbité střechy se valil dým jako z mlíře, z oken šlehal plameny, pak, právě když se podíval, se oheň rozšířila a dole se rozpoutalo horké, doběla rozpálené plamenné peklo. Žár byl nesnesitelný a nahoru k němu mířil roj jisker, ale přesto se naklonil ještě trochu, odhodil Blutovo tělo dolů a pak si začal hasit oharky, které se mu zachytily na šatech. Musím dolů, pomyslel si málem v mdlobách a promnul si rozbolené a kouřem oslepené oči. Krk a záda mám samou krev. Jestli ji ztratím ještě víc, omdlím. Znovu se vydal ke schodům, když tu se celá oslabená část vršku hradby zřítila jako dešti podemletý svah a Duffy padal mezi sprškou kamení chladným vzduchem k temné vodě Wiener Bachu čekající padesát stop pod ním.

KAPITOLA DVACÁTÁ TŘETÍ

Dunajský kanál byl prázdný, jen stará vikinská loď znovu houpavě plula k mostu na Taborstrasse. Usvit se dal čekat tak za hodinku; nebe bylo stále tmavé, ale začínalo blednout, hvězdy pohasínaly; brzy nebudou potřeba lampy na přídě a na zádi. Západní vítr se rázně opřel do kanálu a zanesl na palubu lodi spršku vody, takže se Ir roztrásl a vrátilo se mu vědomí. Posadil se na větry ošlehaných prknech, opřel se o zábradlí a opatrně si ohmatl obvaz, který měl omotaný kolem hlavy.

Aurelianus seděl na bobku na přídě a tiše si povídal s Buggem a třemi Seveřany, ale když zaslechl, jak se Duffy pohnul, povstal.

Došel až k němu. "Nehraj si s tím obvazem," poradil mu mírným tónem. "Máš štěstí, že lebka nepraskla, tak nechtěj, aby to znovu začalo krváčet." Udiveně potřásl hlavou. "A ještě větší štěstí máš, že se mi vrátily magické síly. Když tě vylovili z kanálu, byla z tebe troska. Levé koleno jsem ti musel dát dohromady celé odznova vždycky budeš trochu kulhat, ale to ti myslím jen dodá na slávě a lesku - a pár věcí uvnitř těla jsem jaksi musel přimět, aby se vrátily na správná místa a zase začaly fungovat. Podíval jsem se ti do lebky a zjistil jsem, že uvnitř není žádné krvácení, i když den dva ti ještě bude často špatně od žaludku a budeš vidět dvojmo. Řekl jsem Buggemu, na co má dávat pozor a co ti nemá dovolit." Duffy se podíval na Seveřany a už se chystal utrousit nějaký slaboduchý žert, ale pak zase ústa zavřel. "Já... já už neznám jejich jazyk," šeptl Aureliani.

"Ano. Artuš se vrátil na Avalon a ty jsi teď jen a jen Brian Duffy. Měla by to pro tebe být úleva; kdyby nic jiného, mám pocit, že už budeš mít méně snů - a ne tak barvitých." Luskal prsty. "Mimochodem, prohlédl jsem ti kapsy a chci ti poděkovat." Vytáhl odněkud beztvary papírový chumel. "Za to, že tě napadlo pokusit se zachránit věnování z Beckyiny knížky. Když jsi byl ve vodě, inkoust se přirozeně rozpil, ale bylo to... bylo to velkomyslné." Vylezl na lodní lávku. "Dám tebe a tyhle muže odvézt na severozápad, po kanálu a pak proti proudu Dunaje. Tady už nemáte co na práci. Teď už je jen na vojácích, aby to tu vyčistili." "A kdo bude veslovat?" zajímal se Ir. "Nikomlu z nás nezbylo ani tolik síly, abychom si mohli oloupat cibuli." "Dobrotivý Bože! Člověče, copak si myslíš, že po tom včerejším představení pro mě bude těžké povolat pár nemyslicích duchů, aby si chvilku zaveslovali?" Starý pán vypadá vyčerpaný, pomyslel si Duffy nejspíš víc než já sám. Ale zároveň se zdá být silnější než kdykoli předtím.

"Tumáš," dodal Aurelianus a hodil mu měšec, který zarachtal na palubě. "Malý projev vděčnosti Západu." Rikard Bugge vstal, protáhl se a pak na Duffyho promluvil. Ir se tázavě otočil k Aureliani. Čaroděj se usmál. "Říká, že Surter byl zahnán a teď se musí vrátit do Muspelheimu. Balderova mohyla je v bezpečí, takže tuhle zimu asi Ragnarok nepřijde." Duffy se ušklíbl. "Amen." Aurelianus přešel po lávce na břeh, pak ji stáhl, vesla se chvilku jen bezmocně otáčela a pak rytmicky zaskřípala v zářezích. Čaroděj vzal lano, nechal si je klouzat mezi prsty a díval se, jak potom plesklo do vody.

Ir opatrně vstal a ztěžka se opřelo zábradlí. "Nemáš jednoho z těch svých hádků?" zavolal na tmavou postavu tyčící se na břehu.

"Chytej." Čaroděj zalovil v kapse a poslal předmět vzduchem. Duffy jej zachytil a zapálil si od jedné z lamp.

Lod' nabírala rychlost a Duffy se posadil do hlubokých stínů na zádi, takže dokud nezmizel z dohledu za nejbližším záhybem kanálu, viděl z něj kouzelník jen maličkou a žhnoucí hádkovou hlavičku.

EPILOG

Čtrnáctého října

Bylo jasné, že Suleyman chystá útok. Von Salm, usazený na věži svatého Štěpána, skrz ranní mlhu pozoroval, jak se na pláni sbírají řady janičářů na koních a vlnící se hordy akindžiů. Za hradbami Vídně vybíhali vojáci, kterým se srážela pára u úst, z kasáren a shromažďovali se v těch místech, kde miny pobořily valy.

Ženské vyděšeně vykukovaly z oken, kněží spěchali od pluku k pluku a požehnání udělovali hromadně, protože na zpověď nebude čas, psi, udivení a zneklidnění tou napjatou atmosférou, se krčili pod kárami a vztekly na každého štekali.

Merlin stál na hradbách v severovýchodním rohu.

a trochu posmutněle se usmíval. Západní vítr se v noci vrátil a nabyl nové síly, takže když čaroděj zdvihl mohutný meč a položil jej na cimbuří, bílé vlasy mu povlávaly do tváře.

Merlin se předklonil a melancholicky se zadíval na hladinu bahnitého Wiener Bachu. Sbohem, Artuši, řekl si v duchu. Škoda že jsme tentokrát neměli trochu času si popovídat. A sbohem, Briane Duffy, ty paličatý irský dědku. Byly s tebou potíže, dokonce víc, než jsem čekal, ale měl jsem tě rád. To Werner rozhodně ne... chudák Werner, který dnes ráno, zhruba v té době, kdy jsi ty odplouval s Vikingy, podlehl svému zranění. Ano, a mimochodem jsi měl pravdu i se Zápolským. Někde poblíž jižní brány našli z hradb viset zakrvácený provaz. Myslím, že teď už se vrací do Uher.

"Dobré ráno, pane," řekl tělnatý strážný uctivě, protáhl se kolem hubeného čaroděje a pokračoval v obchůzce.

"Hm? Aha, dobré ráno." Vzdychl a dál sledoval, jak chumly temných mračen ustupují před čerstvým větrem dál a dál na východ. Ano, řekl si, i přes všechno to trucování a odpor jste vy dva vykonali, k čemu jste byli povoláni. Zachránili jste pivo, a tudíž i Krále a Západ. Dnešní turecký útok nepovede k ničemu; je to jen poslední zoufalý úder poraženého protivníka, který se rozhodl zanechat za sebou aspoň co nejvíc zkázy.

Merlin uchopil meč oběma rukama a zadíval se na něj, jako by si jej chtěl na čas vrýt do paměti, pak jím zatočil a hodil jej přes okraj hradb k vodě čekající dole.

Otočil se a zamyšleně se odšoural ke schodům. Myslím, že do týdne odjedu do Anglie, plánoval si. Pivovar zase zanechám v Gambrinových schopných rukách...

a doma jsou jisté věci, které potřebují trochu péče. Třeba... Doběhl k němu zadýchaný strážný. "Co to mělo znamenat?" lapal po dechu.

Merlin se zatvářil nechápavě. "Co mělo znamenat co?" "Ten meč, co jste zrovna hodil dolů - vy jste se nedíval, jak padá?" "Ne." Čaroděj se usmál. "Přišel jsem o něco?" "No, u země je mlha, tak jsem to docela jasně neviděl, ale víte, moh bych přísahat, že se z vody vynořila ruka a..." Strážný se zarazil, podrbal se na nose a zamračil se.

"No prosím," pobídl jej zdvořile Merlin. "Ruka a...?" Vítr mu znovu pocíchal vlasy a odhodil je ze tváře.

"Ale to nic, pane," řekl strážný tupě. "Určitě se mi jenom něco zdálo. V poslední době jsem toho moc nenaspal."

Čaroděj se chápavě pousmál. "To málokdo z nás." Došel ke schodům a začal po nich sestupovat na popelém a prachem pokrytou ulici. Od jihovýchodu se ozvala turecká děla, ale vítr odnesl jejich hřmění pryč, takže Merlinovi připadalo jenom jako šouravé kroky slábnoucí v dálce.

MÍSTO DOSLOVU

Něco málo o tom, co bylo předtím s pivem a potom s Evropou

Powersovu románu (Fantasy románu? Humoristickému fantasy románu? Historizujícímu a humornému science-fantasy románu? Vem to čert, jak by řekl Brian Duffy) vévodí dvě svrchovaně významná témata:

dějiny piva a dějiny evropské civilizace. Pokud (a podle knihy ano) nejde o téma jedno a totéž. Přestože jsem tak trochu nepřítelem doslovů a vůbec jakýchkoli pokusů vysvětlovat čtenáři něco, co pravděpodobně pochopil stejně dobře či líp než já, neodpustil jsem si aspoň krátký výlet do těchto dvou úzce propojených disciplín (jak vidíte, nehrozí vám žádné hlubokomyslné mudrování o autorovi, díle a jeho netušených hlubokých významech).

Když se chceme podívat, kde pivo počátek vzalo, musíme si je napřed definovat. Powersovo hrdé konstatování o evropských pradějinách piva totiž má smysl, jen pokud si ho určíme jako z ječmene (či v nejhorším případě pšenice) kvašený nápoj, při jehož výrobě byl použit chmel. Pokud budeme brát pivo šířeji, totiž jako cokoli vyrobeného z jakékoli obilniny kvašením a dochuceného čímkoli, pak Evropa ztrácí primát a je třeba uznat, že něco takového se vyrábělo ve všech kulturních okruzích.

Tak například Bedřich Hrozný ve svém díle *Obilí ve staré Babylónii* jako první prokázal, že Sumerové se asi 2800 let př. Kr. napájeli pivem (kaš) ze sladu, a to z ječmene, pšenice i prosa vyráběným. Mimochodem Chammurapiho zákoník měl pro šenkýře dopustivšího se předražení piva trest smrti. Chléb a pivo byly i hlavní obživou lidu egyptského. Vynález piva byl připisován bohu Réovi a někdy se do tohoto nápoje, oblíbenějšího než víno, přidávala vykvašená datlová šťáva. Také staří Izraelité vyráběli piva, ale přidávali do nich různá koření, například kurkumu nebo šafrán. Ba dokonce už znali a v menší míře používali i chmel. Řekové i Římané pivo dováželi, ale tato středomořská civilizace dávala přednost vínu a k pivu si po celou dobu svého trvání udržela opovrhlivý odstup. V Africe se používalo hlavně proso, v obou předkolumbovských Amerikách kukuřice. V Asii se k vaření čehosi, co se Evropan zdráhá nazvat pivem, brala hlavně rýže, proso a bambusové výhonky; ovšem Tibetané "evropštěji" kvasili ječmen (další důvod vyvést za ně vlajku).

Čímž se dostáváme opět do Evropy, kde prapor pravěkého pivovarnictví vysoko třímaly všechny keltské kmeny bez výjimky: Galové, Belgové, Aquitanci, Helvéti, naši milí čeští Bójové i Keltové na dnešních Britských ostrovech. Kočovním národem šířícím v Powersově podání umění výroby piva mohli být Ligurové, snad předkeltský, snad iberokeltský národ nejasného původu. Keltská piva vyráběná v kontinentální Evropě se těm dnešním už velmi podobala.

V této souvislosti bude dobře se zmínit o dvou údajných vynálezcích piva, kteří se v Powersově knize sešli. Tím starším je Finn Mac Cool, což je mladší a pozměněné jméno hrdiny staroirských hrdinských epických mýtů ulsterského a leinsterského cyklu. Finn byl vůdcem bájných Fenianů (Fianna), kteří bránili vlast proti uchvatitelům. Jak vidíte, v Severním Irsku mají poslední dva tisíce let stále tytéž novinové titulky). Jeho souvislost se vznikem piva je pravděpodobně Powersovou konstrukcí.

Jinak je tomu s dalším hrdinou románu, Gambrinem.

Báj praví, že to byl pradávný flanderský král, jenž vařil z ječmene a chmele první dokonalé pivo. Gambrinus byl posléze

spolehlivě demaskován jako v ústech lidu obecného zdeformovaný flanderský vévoda ze 13. století Jan I. (IAN PRIMUS - GAMBRJNUS), ale jak říká klasik Cimrman, tím si tu krásnou anekdotu nemusíme kazit. Mimochodem Flandry, Flámsko či Vlámko nás Čechy dodnes jako údajná vlast piva provázejí alespoň filologicky - ve slovech flám, fláma a flamendr.

Nebývalého rozkvětu se pivo dočkalo ve středověké Anglii (můžeme podezřívat Merlina, že v tom má prsty), především co se týče vynalézání nových technologií.

a přísad, takže z tohoto bájného souostroví vzešly různé ale, lamb-ale, brid-ale, bid-ale, stouty a portery, piva různě ochucovaná či barvená, třeba medem nebo karamelizovaným cukrem. K hanbě Anglie je ale třeba říct, že předlouho šlo o piva nechmelená. Chmel byl poprvé dovezen z Flander roku 1324 a Angličané se proti němu urputně bouřili. Není proto divu, že v dobách pozdějších nabyla vrchu piva středoevropská, která si svůj primát udržela dodnes.

Specialitou německých sládků bylo silné tmavé pivo - Bock neboli kozel. S lítostí konstatuji, že bylo vynalezeno až roku 1533, čtyři léta po obléhání Vídně. Powersův výraz "bock" jsem však v překladu nenahradil výrazem "černé pivo" jen proto, ale hlavně abych u originálního herzwestenského samokvašení vytvořil lákavou barevnou škálu, odshora dolů Světlé, Černé, Temné, což původní řada Light, Bock, Oark nenabízela. Původ výrazu kozel je ale nesrovnatelně starší a odkazuje na dva kozly se zlatými rohy, kteří táhli vůz boha Thora (Donara).

Rakouské pivo charakterizují prameny jako přechodný typ mezi bavorským a českým pivem. Zvláštností byla piva ovesná, z nichž jedno se vařilo u Vídně v Horneru (že by předobraz Herzwestenu?), jinak však vyhlášená centra rakouského pivovarnictví leží spíš mimo Vídeň.

O českém pivu se šířit nebudu. Jsou i tací, kdož tvrdí, že je vůbec nejlepší. Jeho vítězné tažení však započalo spíše až s vynálezem světlého pilsenského (v 17. století).

Světlé pilsenské (jakožto druh piva a s ním spojená technologická inovace, nikoli jako obchodní značka!) dobylo všechny světové trhy.

Snad se ještě nakonec sluší poznamenat, že jako vše, co nese, bylo pivo odjakživa poznamenáno snahou mocných vydusit skrze daně z lidu co nejvíc peněz. Tak zrovna říšský sněm ve špýru, o němž je v knize řeč, hned několikrát zvýšil daně z piva, protože jiní sládkové té doby měli méně magické a více ekonomické starosti než bodrý Gambrinus.

Když se podíváte do jakéhokoli slovníku na heslo Vídeň, zjistíte, že většina těchto děl se zmiňuje jen o obléhání Turky v roce 1683, 154 let po době, kdy se odehrává Powersův román. Ono starší obléhání dějepisci nepovažují za tak významné. Je ovšem Powersovi třeba přiznat, že počátkem 16. století opravdu byla Evropa v horším stavu a turecké nebezpečí bylo mnohem vážnější. VNěmecku se šířilo luteránství a papež Klement VII. uzavřel v květnu 1526 proti reformačním snahám a proti císaři Karlu V. ligu s Francií, Milánem a Benátkami. Roku 1527 pak císařské jednotky vtrhly do církevního státu a bezohledně vyplenily Řím i Vatikán. Za Klementovy vlády se také od římské církve definitivně odtrhla Anglie.

Karel V. se pustil do rvačky s Francouzi, takže opravdu nezbyl nikdo, kdo by se mohl turecké invazi postavit. Teprve v červnu 1529 uzavřeli papež a císař mír v Barceloně a Karel V. byl oficiálně korunován jako císař říše římské. Pro Vídeň to už bylo pozdě, a kdyby se neubránila sama, mohlo opravdu být s Evropou zle nedobře.

V této souvislosti je dobře si poněkud relativizovat pohled na evropskou reformaci. My Češi skrze přirozenou afinitu k husitství míváme sklony přát spíše reformaci než Vatikánu a v protestantství vidět cosi progresivního. Ovšem reformace byla do velké míry čímsi podobným dnešnímu islámskému fundamentalismu: tepala sice nešvary zkažené římské hierarchie, ale kdyby zvítězila úplně, znamenala by zřejmě mnohem tužší a konzervativnější církevní režim. Lutherovy v knize zmíněné výroky o tom, že se nikdo nemá bránit Turkům, protože jsou trestem, který na Evropany Bůh seslal za jejich hříchy, jsou toho dobrou ilustrací. Kdyby se prohnala katolická struktura neudržela, mohlo to možná znamenat kolaps evropské civilizace. I v tomto smyslu lze říct, že Powers správně vybral rok 1529 jako kulminační bod evropského marasmu, od něhož to bylo už jen lepší.

Ne že by ale turecké pronikání do Evropy ustalo.

Suleyman I. Zákonodárce sice obrátil své dobytvačné choutky jinam (roku 1555 získal celý Irák a Ázerbájdžán) a jeho syn Selim II. byl sice roku 1571 poražen ve velévýznamné námořní bitvě u Lepanta tzv. Svatou ligou, ale stále ještě dost rozháraná Evropa nedokázala těchto vítězství plně využít, takže turecké panství ve Středomoří vydrželo. Turecko vlastně ztratilo svá evropská území (vyjma kousku kolem Cařihradu) až v první světové válce.

Doba, kdy se odehrává Powersova kniha, je svrchovaně důležitá a zlomová i pro nás Čechy - a mnoho významného se točí kolem postavy Jana Zápolského.

Roku 1526 byli v Maďarsku (Uhrách) zvoleni dva králové najednou: Jan Zápolský a Ferdinand I. Habsburský. Zápolský si tureckého sultána pozval, aby mu pomohl hájit jeho nárok. Následkem toho měli Habsburkové dvě stě let na krku turecká vojska a my Češi pomalu tři sta let známé podunajské soustátí, v němž vřely vážně především na ose Rakušané - Maďaři, protože se není co divit, že zhusta jsme to nejvíc odnesli my.

V románu není o naší zemi ani zmínka, snad když pomineme to, že němečtí Salmové sídlili v Čechách a na Moravě. Velitel hrabě Mikuláš von Salm ovšem stěží uměl česky víc než pozdravit. Neodpustím si však zábavnou paralelu s druhým, pozdějším obléháním Vídně v roce 1683, na němž se už Češi podepsali výrazně (a Poláci ještě mnohem výrazněji). Tehdy se totiž jako velitel obležené posádky velmi vyznamenal český šlechtic a generál císařských vojsk Kašpar Zdeněk Kaplíř ze Sulevic (1611-1686). Obležení bylo proraženo poté, co městu přišel na pomoc s vojskem polský král Jan III. Sobieski. Ten měl s Turky nevyřízené účty od bitvy u Chocimi (1673), kdy zastavil jejich vpád do Polska a porazil je - to vše jediný den po svém nástupu na trůn (Michal I. zemřel den předtím). Sobieski se jako specialista na Turky projevil i pod Vídní a Evropa měla od islámu na dlouho pokoj. A protože se v té době houfně

pojmenovávala menší souhvězdí, zůstala nám nad hlavami na památku oné události konstelace Scutum Sobieského štít.

Pikantní je, že otec velitele Vídně, Kašpar Kaplíř ze Sulevic, byl popraven se 27 českými šlechtici za účast na stavovském povstání. Český romanopisec Josef František Karas (1876-1931) zachytil obléhání Vídně v historickém románu Hasnoucí půlměsíc. Na rozdíl od Jirásky, jemuž se jako stylisty a autor s přehledem vyrovnal, je zcela neznám. Nepochopil, nebo žák, že národ je třeba líčit v jarých barvách a s veselými fanglemi. Popisovat životní osudy Čecha, kterému Habsburkové popravili otce, načež on jim ubránil Vídeň před Turky, nebylo dost vlastenecké, a tak Karas upadl v zapomnění.

Tvrdit, že rok 1529 je rozhodně oním bodem, od něhož se evropská civilizace zotavovala a začala spět k zářným zítřkům, by byl nehorázný eklekticismus a znamení toho, že jsme se dali skvělou atmosférou románu unést až příliš. Nicméně Powers bezpochyby zasáhl citlivý a kupodivu málo zmiňovaný bod evropských dějin - a mají-li se věci vskutku tak, že ta největší absurdita a hyperbola bývá pravdou nejhlubší, protože ne povrchní, ale symbolickou, pak je Stáčení Temného piva zatraceně pravdivý román.

RICHARD PODANÝ

Z amerického originálu The Drawing of the Dark, vydaného nakladatelstvem Granada v roce 1981, přeložil Richard Podaný.

Obálka: Jan P. Krásný.

Technická redakce: Tomáš Kropáček.

Odpovědný redaktor: Viktor Janiš.

Vydalo nakladatelství TALPRESS, spol. s LO., Příčná 8, 110 00 Praha I, jako svou 258. publikaci.

Sazba: SF SOFT.

Lito obálky: Jams.

Vytiskla tiskárna BBS Vimperk, spol. s L o.

První vydání, Praha 1999.

Copyright © 1979 by Tim Powers Translation © 1999 by Richard Podaný Cover © 1999 by Jan P. Krásný

Píše se rok 1529 a prošedivělý irský žoldnér Brian Duffy byl najat, aby dělal vyhazovače ve vídeňské hospodě. Jenže nad Evropou se stahují mračna; německý císař Karel V. se hašteří s francouzským králem. Papež zase s luterány a vojska tureckého sultána Suleymana I. se chystají vyrazit právě proti Vídni, aby rozloženému Západu zasadila drtivý úder. Že by Duffy nebyl jen obyčejný zjizvený, stárnoucí lancknecht ale znovu zrozený dávný hrdina, jehož úkolem je Západ zachránit? Tim Powers se českému čtenáři poprvé představil v roce 1996 skvělým románem Brány Anubisovy. Stáčení Temného piva je oproti tomuto steampunkovému příběhu čistou fantasy, ale po bok se mu řadí skvěle vystavěnou zápletkou, rychle se odvíjejícím dějem, barvitým panoptikem postav, důkladnou znalostí historických reálií a kousavým humorem. Málokdy se v dějinách fantasy podařilo tak znamenitě skloubit vznešenost a patos, hrdinství, jež jsou tomuto žánru vlastní, s humorem a lidskou blízkostí postav.